

LATVIJAS VĒSTNESIS

LATVIJAS REPUBLIKAS OFICIĀLAIS LAIKRAKSTS
Galvenais redaktors — OSKARS GERTS

DOKUMENTI

VALSTS NORMATĪVIE TIESĪBU AKTI
2004.gads, 19.marts

EIROPAS SAVIENĪBAS DOKUMENTI

Oficiālā publikācija

ES 22. burtnīca

ROMAS LĪGUMI

NOBEIGUMA AKTS, 1957

EIROPAS EKONOMIKAS KOPIENAS
DIBINĀŠANAS LĪGUMS, 1957

KONVENCIJA, AR KO GROZA EIROPAS EKONOMIKAS KOPIENAS
DIBINĀŠANAS LĪGUMU, LAI MINĒTĀ LĪGUMA CETURTAJĀ DAĻĀ
DEFINĒTO ĪPAŠO ASOCIĒŠANAS SISTĒMU VARĒTU PIEMĒROT
NĪDERLANDES ANTIĻĀM, 1962

EIROPAS ATOMENERGIJAS KOPIENAS (*EURATOM*)
DIBINĀŠANAS LĪGUMS, 1957

Dokumentu publikācijas satura rādītājs

	Burt- nīca	Lap- puse		Burt- nīca	Lap- puse
ROMAS LĪGUMI					
Nobeiguma akts	22	1688	Piektā daļa. KOPIENAS IESTĀDES	22	1704
Kopīga deklarācija par sadarbību ar starptautisku organizāciju dalībvalstīm.....	22	1688	I sadaļa. Noteikumi par iestādēm.....	22	1704
Kopīga deklarācija par Berlīni.....	22	1688	1. nodaļa. Iestādes.....	22	1704
Nodomu deklarācija par franka zonas neatkarīgo valstu asociēšanu ar Eiropas Ekonomikas kopienu.....	22	1689	1. iedaļa. Asambleja.....	22	1704
Nodomu deklarācija par Lībijas Karalistes asociēšanu ar Eiropas Ekonomikas kopienu.....	22	1689	2. iedaļa. Padome.....	22	1705
Nodomu deklarācija par aizbildnības teritoriju Somāliju, kas pašlaik ir Itālijas Republikas pārziņā.....	22	1689	3. iedaļa. Komisija.....	22	1705
Nodomu deklarācija par Surinamas un Nīderlandes Antiļu asociēšanu ar Eiropas Ekonomikas kopienu.....	22	1689	4. iedaļa. Tiesa.....	22	1706
Vācijas Federatīvās Republikas valdības deklarācija par jēdziena “Vācijas pilsonis” definīciju.....	22	1689	2. nodaļa. Vairākām iestādēm kopīgi noteikumi.....	22	1707
Vācijas Federatīvās Republikas valdības deklarācija par līgumu piemērošanu Berlīnei.....	22	1689	3. nodaļa. Ekonomikas un sociālo lietu komiteja.....	22	1708
Francijas Republikas valdības deklarācija par patentu pieteikumiem, kuros ir informācija, kas aizsardzības apsvērumu dēļ turama slepenībā.....	22	1689	II sadaļa. Finanšu noteikumi.....	22	1708
Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgums	22	1690	Sestā daļa. VISPĀRĪGI UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI	22	1709
Pirmā daļa. PRINCIPI	22	1690	Iestāžu izveide.....	22	1711
Otrā daļa. KOPIENAS PAMATI	22	1691	Nobeiguma noteikumi.....	22	1711
I sadaļa. Brīva preču aprīte.....	22	1691	I pielikums. Saraksti A, B, C, D, E, F un G, kas minēti Līguma 19. un 20. pantā	22	1712
1. nodaļa. Muitas savienība.....	22	1691	A saraksts.....	22	1712
1. iedaļa. Muitas nodokļu atcelšana starp dalībvalstīm.....	22	1691	B saraksts.....	22	1713
2. iedaļa. Kopējo muitas tarifu izstrāde.....	22	1692	C saraksts.....	22	1715
2. nodaļa. Kvantitatīvo ierobežojumu likvidēšana starp dalībvalstīm.....	22	1693	D saraksts.....	22	1718
II sadaļa. Lauksaimniecība.....	22	1694	E saraksts.....	22	1718
III sadaļa. Personu, pakalpojumu un kapitāla brīva aprīte.....	22	1696	F saraksts.....	22	1718
1. nodaļa. Darba ņēmēji.....	22	1696	G saraksts.....	22	1720
2. nodaļa. Tiesības veikt uzņēmējdarbību.....	22	1696	II pielikums. Saraksts, kas minēts Līguma 38. pantā	22	1722
3. nodaļa. Pakalpojumi.....	22	1697	III pielikums. Līguma 106. pantā minēto neredzamo darījumu saraksts	22	1723
4. nodaļa. Kapitāls.....	22	1698	IV pielikums. Aizjūras zemes un teritorijas, uz kurām attiecas Līguma IV daļas noteikumi	22	1723
IV sadaļa. Transports.....	22	1698	Protokols par Eiropas Investīciju bankas Statūtiem	22	1724
Trešā daļa. KOPIENAS POLITIKA	22	1699	Protokols par Vācijas iekšējo tirdzniecību un ar to saistītām problēmām	22	1727
I sadaļa. Kopīgie noteikumi.....	22	1699	Protokols par dažiem noteikumiem attiecībā uz Franciju	22	1727
1. nodaļa. Konkurences noteikumi.....	22	1699	I. Maksājumi un palīdzība.....	22	1727
1. iedaļa. Noteikumi, kas attiecas uz uzņēmumiem.....	22	1699	II. Samaksa par virsstundu darbu.....	22	1727
2. iedaļa. Dempings.....	22	1700	Protokols par Itāliju	22	1727
3. iedaļa. Valsts atbalsts.....	22	1700	Protokols par Luksemburgas Lielhercogisti	22	1728
2. nodaļa. Noteikumi par nodokļiem.....	22	1700	Protokols par konkrētu valstu izcelsmes precēm, ko ievie no šīm valstīm un uz ko attiecas īpašs režīms, tās importējot kādā no dalībvalstīm	22	1728
3. nodaļa. Tiesību aktu tuvināšana.....	22	1701	Protokols par režīmu, ko piemēro ražojumiem Eiropas Ogļu un tērauda kopienā attiecībā uz Alžīriju un Francijas Republikas aizjūras departamentiem	22	1728
II sadaļa. Ekonomikas politika.....	22	1701	Protokols par minerāleļļām un dažiem to atvasinājumiem	22	1729
1. nodaļa. Konjunktūras politika.....	22	1701	Protokols par Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma piemērošanu tām Nīderlandes Karalistes daļām, kas nav Eiropā	22	1729
2. nodaļa. Maksājumu bilance.....	22	1701	Īstenošanas konvencija par aizjūras zemju un teritoriju asociēšanu ar kopienu	22	1729
3. nodaļa. Tirdzniecības politika.....	22	1702	Protokols par tarifu kvotu banānu importam (Briseles nomenklatūras pozīcija ex 08.01)	22	1731
III sadaļa. Sociālā politika.....	22	1703	Protokols par tarifu kvotu negraudzētas kafijas importam (Briseles nomenklatūras pozīcija ex 09.01)	22	1731
1. nodaļa. Noteikumi sociālajā jomā.....	22	1703			
2. nodaļa. Eiropas Sociālais fonds.....	22	1703			
IV sadaļa. Eiropas Investīciju banka.....	22	1704			
Ceturtnā daļa. AIZJŪRAS ZEMJU UN TERITORIJU ASOCIĒŠANA	22	1704			

	Burt- nīca	Lap- puse		Burt- nīca	Lap- puse
Protokols par Tiesas Statūtiem.....	22	1731	9. nodaļa. Kodolmateriālu kopējais		
I sadaļa. Tiesneši un ģenerāladvokāti	22	1732	tirgus.....	22	1746
II sadaļa. Tiesas uzbūve.....	22	1732	10. nodaļa. Ārlietas.....	22	1747
III sadaļa. Process.....	22	1732	III sadaļa. Noteikumi par iestādēm.....	22	1747
Protokols par privilēģijām un imunitāti.....	22	1734	1. nodaļa. Iestādes	22	1747
1. nodaļa. Kopienas īpašums, līdzekļi,			1. iedaļa. Asambleja.....	22	1747
aktīvi un darbības.....	22	1734	2. iedaļa. Padome.....	22	1748
2. nodaļa. Saziņa un ceļošanas atļaujas	22	1734	3. iedaļa. Komisija	22	1748
3. nodaļa. Asamblejas locekļi.....	22	1734	4. iedaļa. Tiesa.....	22	1749
4. nodaļa. Dalībvalstu pārstāvji, kas piedalās			2. nodaļa. Vairākām iestādēm kopīgi		
Kopienas darbā	22	1735	noteikumi.....	22	1750
5. nodaļa. Kopienas ierēdņi un pārējie			3. nodaļa. Ekonomikas un sociālo lietu		
darbinieki.....	22	1735	komiteja.....	22	1751
6. nodaļa. Kopienā akreditētu pārstāvniecību			IV sadaļa. Finanšu noteikumi	22	1751
privilēģijas un imunitāte.....	22	1735	V sadaļa. Vispārīgi noteikumi	22	1753
7. nodaļa. Vispārīgi noteikumi	22	1735	VI sadaļa. Noteikumi, kas attiecas		
			uz sākumposmu	22	1754
Konvencija, ar ko groza Eiropas			1. iedaļa. Iestāžu izveide.....	22	1754
Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu,			2. iedaļa. Noteikumi šā Līguma sākotnējai		
lai minētā Līguma ceturtajā daļā			piemērošanai	22	1755
definēto īpašo asociēšanas sistēmu			3. iedaļa. Pārejas noteikumi.....	22	1755
varētu piemērot Nīderlandes Antīlām	22	1736	Nobeiguma noteikumi	22	1755
Protokols par Nīderlandes Antīlās			I pielikums. Kodolenerģētikas pētījumu jomas,		
rafinētu naftas produktu importu			kas minētas šā Līguma 4. pantā.....	22	1756
Eiropas Ekonomikas kopienā	22	1736	II pielikums. Rūpnieciskas darbības,		
Nobeiguma akts.....	22	1737	kas minētas šā Līguma 41. pantā.....	22	1756
Eiropas Atomenerģijas kopienas (Euratom)			III pielikums. Priekšrocības, ko saskaņā		
dibināšanas līgums.....	22	1738	ar šā Līguma 48. pantu var piešķirt		
I sadaļa. Kopienas uzdevumi.....	22	1738	kopuzņēmumiem.....	22	1757
II sadaļa. Normas, kas jāievēro, lai veicinātu			IV pielikums. Preču un ražojumu saraksts,		
panākumus kodolenerģētikas jomā	22	1738	uz ko attiecas IX nodaļas noteikumi		
1. nodaļa. Pētniecības veicināšana.....	22	1738	par kodolmateriālu kopējo tirgu	22	1757
2. nodaļa. Informācijas izplatīšana	22	1739	V pielikums. Sākotnējā pētniecības		
1. iedaļa. Informācija, ko Kopiena			un mācību programma, kas minēta		
var brīvi izpaust	22	1739	šā Līguma 215. pantā.....	22	1758
2. iedaļa. Cita informācija	22	1739	Protokols par Eiropas Atomenerģijas kopienas		
3. iedaļa. Noteikumi attiecībā uz drošību	22	1741	dibināšanas līguma piemērošanu		
4. iedaļa. Īpaši noteikumi	22	1741	Nīderlandes Karalistes daļām, kas nav Eiropā.....	22	1759
3. nodaļa. Veselības aizsardzība			Protokols par privilēģijām un imunitāti	22	1759
un darba drošība.....	22	1741	1. nodaļa. Kopienas īpašums, līdzekļi,		
4. nodaļa. Investīcijas.....	22	1742	aktīvi un darbības.....	22	1760
5. nodaļa. Kopuzņēmumi.....	22	1742	2. nodaļa. Saziņa un ceļošanas atļaujas	22	1760
6. nodaļa. Piegādes.....	22	1743	3. nodaļa. Asamblejas locekļi.....	22	1760
1. iedaļa. Aģentūra.....	22	1743	4. nodaļa. Dalībvalstu pārstāvji, kas piedalās		
2. iedaļa. Kopienas izcelsmes rūdas,			Kopienas iestāžu darbā	22	1760
izejmateriāli un īpaši skaldāmie			5. nodaļa. Kopienas ierēdņi un pārējie		
materiāli	22	1743	darbinieki.....	22	1760
3. iedaļa. Rūdas, izejmateriāli un īpaši			6. nodaļa. Kopienā akreditētu pārstāvniecību		
skaldāmie materiāli, kuru izcelsme			privilēģijas un imunitāte.....	22	1761
ir ārpus Kopienas.....	22	1744	7. nodaļa. Vispārīgi noteikumi	22	1761
4. iedaļa. Cenas	22	1744	Protokols par Eiropas Atomenerģijas kopienas		
5. iedaļa. Noteikumi, kas attiecas			Tiesas Statūtiem	22	1761
uz piegāžu politiku	22	1744	I sadaļa. Tiesneši un ģenerāladvokāti	22	1762
6. iedaļa. Īpaši noteikumi	22	1745	II sadaļa. Tiesas uzbūve.....	22	1762
7. nodaļa. Drošības pasākumi	22	1745	III sadaļa. Process.....	22	1762
8. nodaļa. Īpašumtiesības	22	1746			

NOBEIGUMA AKTS

STARPVALDĪBU KONFERENCĒ PAR KOPĒJO TIRGU UN EIROPAS ATOMENERĢIJAS KOPIENU, ko 1956. gada 29. maijā Venēcijā sasauca Beļģijas Karalistes, Vācijas Federatīvās Republikas, Francijas Republikas, Itālijas Republikas, Luksemburgas Lielhercogistes un Nīderlandes Karalistes ārlietu ministri, turpinot apspriešanos Briselē un, tās nobeigumā, sanākot Romā 1957. gada 25. martā, ir pieņemti šādi dokumenti.

I

1. Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgums un tā pielikumi;
2. Protokols par Eiropas Investīciju bankas Statūtiem;
3. Protokols par Vācijas iekšējo tirdzniecību un ar to saistītām problēmām;
4. Protokols par dažiem noteikumiem attiecībā uz Franciju;
5. Protokols par Itāliju;
6. Protokols par Luksemburgas Lielhercogisti;
7. Protokols par konkrētu valstu izcelsmes precēm, ko ievie no šīm valstīm un uz ko attiecas īpašs režīms, tās importējot kādā no dalībvalstīm;
8. Protokols par režīmu, ko piemēro ražojumiem Eiropas Ogļu un tērauda kopienā attiecībā uz Alžīriju un Francijas Republikas aizjūras departamentiem;
9. Protokols par minerālvielām un dažiem to atvasinājumiem;
10. Protokols par Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma piemērošanu tām Nīderlandes Karalistes daļām, kas nav Eiropā;
11. Isteņošanas konvencija par aizjūras zemju un teritoriju asociēšanu ar Kopieni un tās pielikumi;
12. Protokols par tarifu kvotu banānu importam;
13. Protokols par tarifu kvotu negraudzētas kafijas importam.

II

1. Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgums un tā pielikumi;
2. Protokols par Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma piemērošanu tām Nīderlandes Karalistes daļām, kas nav Eiropā.

III

Konvencija par dažām iestādēm, kas ir kopīgas Eiropas Kopienām.

Parakstot šos dokumentus, konferencē ir pieņemtas turpmāk uzskaitītās deklarācijas, kas pievienotas šim Nobeiguma aktam.

1. Kopīga deklarācija par sadarbību ar starptautisku organizāciju dalībvalstīm;
2. Kopīga deklarācija par Berlīni;
3. Nodomu deklarācija par franka zonas neatkarīgo valstu asociēšanu ar Eiropas Ekonomikas kopieni;
4. Nodomu deklarācija par Lībijas Karalistes asociēšanu ar Eiropas Ekonomikas kopieni;
5. Nodomu deklarācija par aizbildnības teritoriju Somāliju, kas pašlaik ir Itālijas Republikas pārziņā;
6. Nodomu deklarācija par Surinamas un Nīderlandes Antiļu asociēšanu ar Eiropas Ekonomikas Kopieni.

Konference ņēma vērā turpmāk minētās deklarācijas, kas pievienotas šim Aktam.

1. Vācijas Federatīvās Republikas valdības deklarācija par jēdziena "Vācijas pilsonis" definīciju;
2. Vācijas Federatīvās Republikas valdības deklarācija par Līgumu piemērošanu Berlīnei;
3. Francijas Republikas valdības deklarācija par patentu piešķirumiem, kuros ir informācija, kas aizsardzības apsvērumu dēļ turama slepenībā.

Visbeidzot konferencē vēlāk nolēma sastādīt šādus dokumentus:

1. Protokols par Eiropas Ekonomikas kopienas Tiesas Statūtiem;
2. Protokols par privilēģijām un imunitāti Eiropas Ekonomikas kopienā;
3. Protokols par Eiropas Atomenerģijas kopienas Tiesas Statūtiem;
4. Protokols par privilēģijām un imunitāti Eiropas Atomenerģijas kopienā.

1. un 2. protokolu pievieno Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumam; 3. un 4. protokolu pievieno Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam.

TO APLIECINOT, attiecīgie Pilnvarotie ir parakstījuši šo Nobeiguma aktu.

Romā, tūkstoš deviņi simti piecdesmit septītā gada divdesmit piektajā martā.

P. H. SPAAK
ADENAUER
PINEAU
Antonio SEGNI
BECH
J. LUNS

J. Ch. SNOY et d'OPPUERS
HALLSTEIN
M. FAURE
Gaetano MARTINO
Lambert SCHAUS
J. LINTHORST HOMAN

Pilnvarotās personas – skat. Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma preambulas tekstā, 1690. lpp.

KOPĪGA DEKLARĀCIJA PAR SADARBĪBU AR STARPTAUTISKU ORGANIZĀCIJU DALĪBVALSTĪM

BEĻĢIJAS KARALISTES, VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS, FRANCIJAS REPUBLIKAS, ITĀLIJAS REPUBLIKAS, LUKSEMBURGAS LIELHERCOGISTES UN NĪDERLANDES KARALISTES VALDĪBAS,

PARAKSTĪDAMAS Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu,

APZINĀDAMĀS atbildību par Eiropas nākotni, ko tās uzņemas, apvienojot tirgus, tuvinot savu valstu ekonomiku un nosakot kopīgas politikas principus un sīkākus noteikumus šajā jomā,

ATZĪDAMAS, ka, izveidojot muitas savienību un cieši sadarbojoties kodolenerģijas attīstībā mierīgiem mērķiem, tās nodrošinās ekonomikas un sociālo progresu, tādējādi veicinot ne tikai savu, bet arī citu valstu labklājību,

VĒLĒDAMĀS, lai šīs valstis izmantotu šē piedāvātās attīstības iespējas,

APLIECINA GATAVĪBU tūlīt pēc šo Līgumu stāšanās spēkā slēgt nolīgumus ar citām valstīm, jo īpaši ar to starptautisko organizāciju dalībniecēm, kurām tās pieder, lai sasniegtu minētos vispārējās nozīmes mērķus un nodrošinātu kopumā harmonisku tirdzniecības attīstību.

KOPĪGA DEKLARĀCIJA PAR BERLĪNI

BEĻĢIJAS KARALISTES, VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS, FRANCIJAS REPUBLIKAS, ITĀLIJAS REPUBLIKAS, LUKSEMBURGAS LIELHERCOGISTES UN NĪDERLANDES KARALISTES VALDĪBAS,

ŅEMOT VĒRĀ Berlīnes īpašo stāvokli un vajadzību sniegt tai brīvās pasaules atbalstu,

TIEKDAMĀS apliecināt solidaritāti ar Berlīnes iedzīvotājiem,

LIKS LIETĀ SAVAS PŪLES Kopienā, lai varētu veikt visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai atvieglotu Berlīnes ekonomisko un sociālo stāvokli, veicinātu tās attīstību un nodrošinātu ekonomisko stabilitāti.

NODOMU DEKLARĀCIJA

PAR FRANKA ZONAS NEATKARĪGO VALSTU ASOCIĒŠANU AR EIROPAS EKONOMIKAS KOPIENU
 BEĻĢIJAS KARALISTES, VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS, FRANCIJAS REPUBLIKAS, ITĀLIJAS REPUBLIKAS, LUKSEMBURGAS LIELHERCOGISTES UN NĪDERLANDES KARALISTES VALDĪBAS,

ŅEMOT VĒRĀ ekonomikas, finanšu un monetāros nolīgumus un konvencijas, kas noslēgtas starp Franciju un citām neatkarīgajām valstīm franka zonā,

TIEKDAMĀS uzturēt un intensificēt ierastās tirdzniecības plūsmas starp Eiropas Ekonomikas kopienas dalībvalstīm un minētajām neatkarīgajām valstīm, kā arī veicināt šo valstu ekonomisko un sociālo attīstību,

APLIECINA GATAVĪBU tūlīt pēc šā Līguma stāšanās spēkā piedāvāt minētajām valstīm sākt sarunas, lai noslēgtu konvencijas par ekonomisku asociēšanu ar Kopienu.

NODOMU DEKLARĀCIJA

PAR LĪBIJAS KARALISTES ASOCIĒŠANU AR EIROPAS EKONOMIKAS KOPIENU

BEĻĢIJAS KARALISTES, VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS, FRANCIJAS REPUBLIKAS, ITĀLIJAS REPUBLIKAS, LUKSEMBURGAS LIELHERCOGISTES UN NĪDERLANDES KARALISTES VALDĪBAS,

ŅEMOT VĒRĀ ekonomiskās saiknes starp Itāliju un Libijas Karalisti,

VĒLĒDAMĀS uzturēt un intensificēt ierastās tirdzniecības plūsmas starp Kopienas dalībvalstīm un Libijas Karalisti, kā arī veicināt Libijas ekonomisko un sociālo attīstību,

APLIECINA GATAVĪBU tūlīt pēc šā Līguma stāšanās spēkā piedāvāt Libijas Karalistei sākt sarunas, lai noslēgtu konvencijas par ekonomisku asociēšanu ar Kopienu.

NODOMU DEKLARĀCIJA

PAR AIZBILDNĪBAS TERITORIJU SOMĀLIJU, KAS PAŠLAIK IR ITĀLIJAS REPUBLIKAS PĀRZIŅĀ

BEĻĢIJAS KARALISTES, VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS, FRANCIJAS REPUBLIKAS, ITĀLIJAS REPUBLIKAS, LUKSEMBURGAS LIELHERCOGISTES UN NĪDERLANDES KARALISTES VALDĪBAS,

TIEKDAMĀS, parakstot Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, noteikt šā līguma 131. un 227. panta precīzu darbības jomu, ņemot vērā faktu, ka saskaņā ar 24. pantu Aizbildnības nolīgumā par aizbilstamo teritoriju Somāliju Itālija beigs pārvaldīt šo teritoriju 1960. gada 2. decembrī,

IR VIENOJUŠĀS, ka iestādēm, kas pēc minētā termiņa beigām būs atbildīgas par Somālijas ārējām attiecībām, būs iespēja apstiprināt minētās teritorijas asociēšanu ar Kopienu un, ja vajadzīgs, paziņot šīm iestādēm par gatavību ierosināt sarunas, lai noslēgtu konvencijas par ekonomisku asociēšanu ar Kopienu.

NODOMU DEKLARĀCIJA

PAR SURINAMAS UN NĪDERLANDES ANTIĻU ASOCIĒŠANU AR EIROPAS EKONOMIKAS KOPIENU
 BEĻĢIJAS KARALISTES, VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS, FRANCIJAS REPUBLIKAS, ITĀLIJAS REPUBLIKAS, LUKSEMBURGAS LIELHERCOGISTES UN NĪDERLANDES KARALISTES VALDĪBAS,

ŅEMOT VĒRĀ ciešās saites, kas vieno atsevišķas Nīderlandes Karalistes daļas,

TIEKDAMĀS uzturēt un intensificēt ierastās tirdzniecības plūsmas starp Eiropas Ekonomikas kopienas dalībvalstīm, no vienas puses, un Surinamu un Nīderlandes Antiļām, no otras puses, kā arī veicināt šo valstu ekonomisko un sociālo attīstību,

APLIECINA GATAVĪBU tūlīt pēc šā Līguma stāšanās spēkā pēc Nīderlandes Karalistes lūguma sākt sarunas, kuru mērķis ir noslēgt konvencijas par Surinamas un Nīderlandes Antiļu salu ekonomisku asociēšanu ar Kopienu.

VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS VALDĪBAS DEKLARĀCIJA

PAR JĒDZIENA “VĀCIJAS PILSONIS” DEFINĪCIJU

Parakstot Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu, Vācijas Federatīvā Republika izdara šādu deklarāciju:

“Visus vāciešus, kā paredzēts Vācijas Federatīvās Republikas Pamatlikumā, uzskata par Vācijas Federatīvās Republikas pilsoņiem.”

VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS VALDĪBAS DEKLARĀCIJA

PAR LĪGUMU PIEMĒROŠANU BERLĪNEI

Deponējot tās ratifikācijas dokumentus, Vācijas Federatīvās Republikas valdība patur tiesības paziņot, ka Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgums un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgums tāpat attiecas uz Berlīnes zemi.

FRANCIJAS REPUBLIKAS VALDĪBAS DEKLARĀCIJA

PAR PATENTU PIETEIKUMIEM,

KUROS IR INFORMĀCIJA,

KAS AIZSARDZĪBAS APSVĒRUMU DĒĻ TURAMA SLEPENĪBĀ

FRANCIJAS REPUBLIKAS VALDĪBA,

ŅEMOT VĒRĀ Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 17. pantu un 25. panta 2. punktu,

paziņo par gatavību veikt atbilstīgus administratīvus pasākumus un iesniegt Francijas parlamentam tādu tiesību aktu projektus, kas var būt vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka, tiklīdz šis Līgums stājas spēkā, atbildot uz patentu pieteikumiem, kuros ir slepena informācija, saskaņā ar parasto procedūru izsniedz patentus, uz kuriem attiecas pagaidu publicēšanas aizliegums.

EIROPAS EKONOMIKAS KOPIENAS DIBINĀŠANAS LĪGUMS

VIŅA MAJESTĀTE BEĻĢU KARALIS, VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS PREZIDENTS, FRANCIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS, ITĀLIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS, VIŅAS KARALISKĀ AUGSTĪBA LUKSEMBURGAS LIELHERCOGIENE, VIŅAS MAJESTĀTE NĪDERLANDES KARALIENE,

APŅĒMUŠIES likt pamatus aizvien ciešākai Eiropas tautu savienībai,

APŅĒMUŠIES ar kopīgu rīcību nodrošināt savu valstu ekonomisko un sociālo attīstību, likvidējot šķēršļus, kas sadala Eiropu,

APLIECINĀDAMI, ka svarīgākais viņu centienu mērķis ir pastāvīgi uzlabot savu tautu dzīves un darba apstākļus,

ATZĪDAMI, ka šķēršļu pārvarēšana prasa saskaņotu rīcību, lai nodrošinātu vienmērīgu izaugsmi, līdzsvarotu tirdzniecību un godīgu konkurenci,

TIEKDAMIES stiprināt savu tautsaimniecību vienotību un nodrošināt to harmonisku attīstību, mazinot atšķirības, kas pastāv dažādu reģionu starpā, un mazāk attīstīto reģionu atpalicību,

VĒLĒDAMIES ar kopējo tirdzniecības politiku veicināt starptautiskās tirdzniecības ierobežojumu pakāpenisku atcelšanu,

GRIBĒDAMI apliecināt solidaritāti, kas saista Eiropu ar aizjūras zemēm, un vēlēdamies nodrošināt to labklājības pieaugumu saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu principiem,

APŅĒMUŠIES tādējādi apvienot resursus, lai saglabātu un stiprinātu mieru un brīvību, un aicinādami Eiropas pārējās tautas, kurām tādi paši ideāli, pievienoties šiem centieniem,

IR NOLĒMUŠI izveidot Eiropas Ekonomikas kopieni un tālab iecēlušī par saviem Pilnvarotajiem:

VIŅA MAJESTĀTE BEĻĢU KARALIS –
ārlietu ministru Polu Anrī SPĀKU (*Paul-Henri SPAAK*),

Ekonomikas ministrijas ģenerālsekretāru,
Beļģijas delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē baronu
Ž. Š. SNUA e d'OPIRU (*J. Ch. SNOY et d'OPPUERS*);

VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
federālo kancleru Dr. Konrādu ADENAUERU
(*Konrad ADENAUER*),

Federālās ārlietu ministrijas valsts sekretāru
prof. Dr. Valteru HALŠTEINU (*Walter HALLSTEIN*);

FRANCIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
ārlietu ministru Kristiānu PINO (*Christian PINEAU*),
ārlietu valsts sekretāru Morisu FORU (*Maurice FAURE*);

ITĀLIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
Ministru padomes priekšsēdētāju Antonio SEŅJI (*Antonio SEGNI*),
ārlietu ministru prof. Gaetano MARTINO (*Gaetano MARTINO*);

VIŅAS KARALISKĀ AUGSTĪBA
LUKSEMBURGAS LIELHERCOGIENE –
valdības priekšsēdētāju, ārlietu ministru Žozefu BEHU
(*Joseph BECH*),

vēstnieku, Luksemburgas delegācijas vadītāju Starpvaldību
konferencē Lamberu ŠAUSU (*Lambert SCHAUS*);

VIŅAS MAJESTĀTE NĪDERLANDES KARALIENE –
ārlietu ministru Jozefu LUNSU (*Joseph LUNS*),
Nīderlandes delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē
J. LINTHORSTU HOMANU (*J. LINTHORST HOMAN*),

KAS, iepazīnušies ar pārējo Pušu pilnvarām un atzinuši tās par likumīgām un spēcīgām, ir vienojušies par turpmāko.

PIRMĀ DAĻA PRINCIPI

1. pants

Ar šo Līgumu AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES kopīgi nodibina EIROPAS EKONOMIKAS KOPIENU.

2. pants

Kopienas mērķis, dibinot kopēju tirgu un pakāpeniski tuvinot dalībvalstu ekonomikas politikas, ir visā Kopienā veicināt harmonisku saimnieciskās darbības attīstību, pastāvīgu un līdzsvarotu izaugsmi, lielāku stabilitāti, straujāku dzīves līmeņa paaugstināšanos un ciešākas attiecības starp dalībvalstīm.

3. pants

Lai sasniegtu 2. pantā minētos mērķus, Kopienas darbība saskaņā ar šajā Līgumā ietvertu grafiku paredz:

a) starp dalībvalstīm atcelt muitas nodokļus un preču importa un eksporta kvantitatīvos ierobežojumus un citus pasākumus ar līdzvērtīgu iedarbību;

b) ieviest kopējus muitas tarifus un izstrādāt kopējo tirdzniecības politiku attiecībā uz trešām valstīm;

c) starp dalībvalstīm atcelt šķēršļus brīvai personu, pakalpojumu un kapitāla aprītei;

d) radīt kopēju lauksaimniecības politiku;

e) radīt kopēju transporta politiku;

f) ieviest sistēmu, kas nodrošina to, ka kopējā tirgū nav izkropļota konkurence;

g) piemērot procedūras, kuras palīdz koordinēt dalībvalstu ekonomikas politikas un novērst nelīdzsvarotību to maksājumu bilanci;

h) tuvināt dalībvalstu tiesību aktus, ciktāl tas vajadzīgs kopējā tirgus pienācīgai darbībai;

i) izveidot Eiropas Sociālo fondu, lai uzlabotu darbinieku nodarbinātības iespējas un palīdzētu celt viņu dzīves līmeni;

j) nodibināt Eiropas Investīciju banku, kuras uzdevums, radot jaunus līdzekļus, būtu veicināt Kopienas ekonomikas paplašināšanos un

k) asociēt aizjūras zemes un teritorijas, lai izvērstu tirdzniecību un kopīgi veicinātu ekonomisku un sociālu attīstību.

4. pants

1. Kopienai uzticētos uzdevumus veic šādas iestādes:

– ASAMBLEJA,

– PADOME,

– KOMISIJA,

– TIESA.

Visas iestādes darbojas saskaņā ar pilnvarām, ko tām piešķir šis Līgums.

2. Padomei un Komisijai palīdz Ekonomikas un sociālo lietu komiteja, kas darbojas padomdevējas statusā.

5. pants

Dalībvalstis veic gan vispārējus, gan īpašus attiecīgus pasākumus, lai nodrošinātu to pienākumu izpildi, kas izriet no šā Līguma vai ko rada Kopienas iestāžu darbība. Tās atvieglo Kopienas uzdevumu veikšanu.

Tās atturas no visiem pasākumiem, kas varētu traucēt šā Līguma mērķu sasniegšanu.

6. pants

1. Ciešā sadarbībā ar Kopienas iestādēm dalībvalstis koordinē savu ekonomikas politiku, ciktāl tas ir vajadzīgs, lai sasniegtu šā Līguma mērķus.

2. Kopienas iestādes rūpējas, lai netiktu skarta dalībvalstu iekšējā un ārējā finansiālā stabilitāte.

7. pants

Piemērojot šo Līgumu un neskarot tajā paredzētos īpašos noteikumus, ir aizliegta jebkāda diskriminācija pilsonības dēļ.

Padome var, pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma un pēc apspriešanās ar Asambleju, pieņemt noteikumus, kas aizliedz šādu diskrimināciju.

8. pants

1. Kopējo tirgu pakāpeniski izveido divpadsmit gadu pārejas laikā. Šis pārejas laiks ir dalīts trijos posmos, pa četriem gadiem katrā; katra posma garumu var mainīt saskaņā ar šo turpmāk izklāstītajiem noteikumiem.

2. Katram posmam nosaka darbību kopumu, ko sāk un īsteno saskaņoti.

3. No pirmā posma uz otro var pāriet tikai pēc konstatējuma, ka mērķi, kas šajā Līgumā īpaši noteikti pirmajam posmam, faktiski un būtībā ir sasniegti, un ka saskaņā ar šajā Līgumā paredzētajiem izņēmumiem un procedūrām saistības ir izpildītas.

Šo konstatējumu ceturrtā gada beigās sagatavo Padome, pieņemot vienprātīgu lēmumu pēc Komisijas ziņojuma.

Tomēr neviena dalībvalsts nedrīkst izjaukt vienprātību savu pienākumu neizpildīšanas dēļ.

Ja vienprātīgs lēmums netiek panākts, pirmo posmu automātiski pagarina par vienu gadu.

Piektā gada beigās Padome sagatavo konstatējumu saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem. Ja vienprātīgs lēmums netiek panākts, pirmo posmu automātiski pagarina vēl par vienu gadu.

Sestā gada beigās Padome sagatavo šādu konstatējumu, pēc Komisijas ziņojuma pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu.

4. Mēneša laikā pēc minētā balsojuma katra dalībvalsts, kas balsosusi mazākuma pusē, vai – ja vajadzīgais vairākums nav panākts – jebkura dalībvalsts ir tiesīga prasīt, lai Padome iecel šķirējtiesu, kuras lēmumi uzliek saistības visām dalībvalstīm un Kopienas iestādēm. Šķirējtiesa sastāv no trim locekļiem, ko pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu iecēlusi Padome.

Ja Padome mēneša laikā pēc pieprasījuma iesniegšanas nav iecēlusi šķirējtiesas locekļus, tos iecel Tiesa nākamā mēneša laikā.

Šķirējtiesa iecel savu priekšsēdētāju.

Šķirējtiesa pieņem lēmumu sešos mēnešos pēc Padomes balsojuma, kas minēts 3. punkta pēdējā daļā.

5. Otro un trešo posmu nedrīkst paildzināt vai saīsināt, izņemot gadījumu, ja Padome pēc Komisijas priekšlikuma to vienprātīgi nolēm.

6. Pagarinot pārejas laiku saskaņā ar iepriekšējo punktu noteikumiem, tas tomēr kopumā nedrīkst būt ilgāks par piecpadsmit gadiem pēc šā Līguma stāšanās spēkā.

7. Ja nepiemēro šajā Līgumā paredzētos izņēmumus vai atkāpes, visiem paredzētajiem noteikumiem jāstājas spēkā un visiem kopējā tirgus izveidei vajadzīgajiem pasākumiem jābūt īstenotiem ne vēlāk par pārejas laika pēdējo dienu.

OTRĀ DAĻA KOPIENAS PĀMATI

I SADAĻA BRĪVA PREČU APRĪTE

9. pants

1. Kopienas pamats ir muitas savienība, kas aptver visu preču tirdzniecību un paredz dalībvalstīm aizliegt savstarpējas ievadmuitas un izvedmuitas nodokļus un visus maksājumus ar līdzvērtīgu iedarbību, kā arī ieviest kopējus muitas tarifus attiecībā uz trešām valstīm.

2. Šīs sadaļas 1. nodaļas 1. iedaļa un 2. nodaļa attiecas uz dalībvalstu izcelsmes ražojumiem un arī no trešām valstīm ievestajiem ražojumiem, kas dalībvalstīs ir brīvā apgrozībā.

10. pants

1. Ražojumus, kas ievesti no trešām valstīm, uzskata par esošiem brīvā apgrozībā dalībvalstī, ja attiecībā uz šādiem ražojumiem ir ievērotas visas vajadzīgās importa formalitātes un dalībvalstī ir iekasēti visi vajadzīgie muitas nodokļi vai maksājumi ar līdzvērtīgu iedarbību, un ja par šiem ražojumiem šādi nodokļi vai maksājumi nav pilnīgi vai daļēji atmaksāti.

2. Gada laikā pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā, Komisija nosaka administratīvas sadarbības metodes, kas jāievieš, lai varētu piemērot 9. panta 2. punktu, ņemot vērā vajadzību, cik iespējams, samazināt tirdzniecībai uzspiestās formalitātes.

Pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā, Komisija gada laikā izstrādā noteikumus, kas tirdzniecībā starp dalībvalstīm jāpiemēro citu dalībvalstu izcelsmes precēm, kuru ražošanā ir izmantoti tādi ražojumi, par ko eksportētāja dalībvalsts nav iekasējusi attiecīgos muitas nodokļus vai maksājumus ar līdzvērtīgu iedarbību, vai arī par kuriem veikta pilnīga vai daļēja šādu nodokļu vai maksājumu atmaksāšana.

Pieņemot šos noteikumus, Komisija ņem vērā normas, kas attiecas uz muitas nodokļu atcelšanu Kopienā un uz kopējo muitas tarifu pakāpenisku piemērošanu.

11. pants

Dalībvalstis veic visus attiecīgos pasākumus, lai valdības varētu paredzētā laikā izpildīt saistības, kas, ievērojot šo Līgumu, tām uzliktas attiecībā uz muitas nodokļiem.

1. nodaļa Muitas savienība

1. iedaļa

Muitas nodokļu atcelšana starp dalībvalstīm

12. pants

Dalībvalstis neievieš nekādus jaunus savstarpējus ievadmuitas un izvedmuitas nodokļus vai citus maksājumus ar līdzvērtīgu iedarbību, kā arī nepalielina nodokļus vai maksājumus, kas jau pastāv to savstarpējā tirdzniecībā.

13. pants

1. Pārejas laikā saskaņā ar 14. un 15. pantu dalībvalstis pakāpeniski atceļ savstarpējos ievadmuitas nodokļus.

2. Pārejas laikā pakāpeniski atceļ dalībvalstu starpā pastāvošos maksājumus, kuriem ir ievadmuitas nodokļiem līdzvērtīga iedarbība. Komisija ar direktīvām nosaka to atcelšanas grafiku. Tā ievēro 14. panta 2. un 3. punktu un Padomes direktīvas, kas izdotas, piemērojot 14. panta 2. punktu.

14. pants

1. Visu ražojumu pamatnodoklis, ko turpmāk samazina, ir 1957. gada 1. janvārī piemērotais nodoklis.

2. Nodokļa samazināšanas grafiks ir šāds:

a) pirmajā posmā nodokli pirmoreiz samazina gadu pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā, otrreiz – astoņpadsmit mēnešus vēlāk, trešoreiz – beidzoties ceturtajam gadam pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā;

b) otrajā posmā nodokli samazina astoņpadsmit mēnešus pēc posma sākuma, otrreiz – astoņpadsmit mēnešus vēlāk, trešoreiz – gadu vēlāk;

c) trešajā posmā veic atlikušo samazināšanu; Padome pēc Komisijas priekšlikuma, pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, šo grafiku nosaka direktīvās.

3. Pirmajā samazināšanas reizē dalībvalstis visiem ražojumiem ievieš tādus savstarpējus nodokļus, kas ir par 10 procentiem mazāki nekā pamatnodoklis.

Katrā nākamajā samazināšanas reizē katra dalībvalsts nodokļu kopumā samazina tā, lai kopējie muitas ieņēmumi kristos par 10 procentiem, kā paredz 4. punkts, un samazinātu nodokli katram ražojumam par vismaz 5 procentiem no pamatnodokļa.

Tiem ražojumiem, kam nodoklis aizvien vēl pārsniedz 30 procentus, katram samazinājumam tomēr jābūt vismaz 10 procentiem no pamatnodokļa.

4. Dalībvalsts muitas ieņēmumu kopsommu, kas ir minēta 3. punktā, aprēķina, reizinot tās importa vērtību no citām dalībvalstīm 1956. gadā ar pamatnodokļiem.

5. Īpašas problēmas, kas rodas, piemērojot iepriekšējos punktus, atrisina direktīvas, ko Padome pēc Komisijas priekšlikuma pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu.

6. Dalībvalstis ziņo Komisijai par to, kā piemēroti iepriekšminētie noteikumi, kas paredz samazināt nodokļus. Tās apņemas nodrošināt to, lai nodokļi visiem ražojumiem samazinātos: – pirmā posma beigās vismaz par 25% no pamatnodokļa; un – otrā posma beigās vismaz par 50% no pamatnodokļa.

Ja Komisija konstatē, ka pastāv varbūtība nesasniegt 13. pantā izvirzītos mērķus un šajā pantā noteiktos procentus, tā dalībvalstīm sniedz attiecīgus ieteikumus.

7. Padome var grozīt šo pantu ar vienprātīgu lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedusies ar Asambleju.

15. pants

1. Neatkarīgi no 14. panta dalībvalsts pārejas laikā var pilnīgi vai daļēji pārtraukt iekasēt nodokļus, ko tā piemēro no citām dalībvalstīm importētiem ražojumiem. Par to tā informē pārējās dalībvalstis un Komisiju.

2. Dalībvalstis apliecina gatavību drīzāk, nekā paredzēts 14. pantā, samazināt muitas nodokļus pārējām dalībvalstīm, ja to ļauj šo valstu vispārējais ekonomikas stāvoklis un stāvoklis attiecīgajā tautsaimniecības nozarē.

Šajā nolūkā Komisija sniedz attiecīgajām dalībvalstīm ieteikumus.

16. pants

Dalībvalstis vēlākais līdz pirmā posma beigām atceļ savstarpējos izvedumtādas nodokļus un maksājumus ar līdzvērtīgu iedarbību.

17. pants

1. Šā Līguma 9. līdz 14. pantu un 15. panta 1. punktu piemēro arī fiskāliem muitas nodokļiem. Šādus nodokļus tomēr neizmanto, lai aprēķinātu muitas ieņēmumu kopsummu vai nodokļu vispārējo samazinājumu, kas minēts 14. panta 3. un 4. punktā.

Šādus nodokļus katrā samazināšanas reizē pazemina vismaz par 10 procentiem no pamatnodokļa. Dalībvalstis var nodokļus samazināt straujāk, nekā paredz 14. pants.

2. Pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā, dalībvalstis gada laikā dara Komisijai zināmus savus fiskālos muitas nodokļus.

3. Dalībvalstis patur tiesības šos nodokļus aizstāt ar iekšējo nodokli, kas saskan ar 95. panta noteikumiem.

4. Ja Komisija konstatē, ka šāda nodokļa aizstāšana kādā no dalībvalstīm rada nopietnas grūtības, tā atļauj šai valstij saglabāt minēto nodokli ar noteikumu, ka to atceļ vēlākais sešus gadus pēc šā Līguma stāšanās spēkā. Šādu atļauju lūdz gada laikā pēc šā Līguma stāšanās spēkā.

2. iedaļa

Kopējo muitas tarifu izstrāde

18. pants

Dalībvalstis apliecina gatavību sekmēt starptautiskas tirdzniecības attīstību un mazināt šķēršļus tirdzniecībā, noslēdzot savstarpēji un abpusēji izdevīgas vienošanās, kuru mērķis ir samazināt muitas nodokļus zem tā vispārējā līmeņa, kāds pastāvētu to starpā nodibinātā muitas savienībā.

19. pants

1. Kopējo muitas tarifu nodokli saskaņā ar šo turpmāk izvirzītajiem nosacījumiem un paredzētajā apjomā atbilst to nodokļu vidējam aritmētiskajam, kuri ir spēkā Kopienas četrās muitas teritorijās.

2. Nodokli, no kuriem rēķina vidējo aritmētisko, ir dalībvalstu 1957. gada 1. janvārī uzliktie nodokļi.

Attiecībā uz Itālijas tarifiem tomēr piemēro nodokli, uz ko neattiecas pagaidu samazinājums par 10 procentiem. Turklāt precēm, kam Itālijas tarifi paredz parasto nodokli, šis nodoklis aizstāj nodokli, ko piemēro tā, kā precizēts iepriekš, ar noteikumu, ka parastais nodoklis nepārsniedz pēdējo vairāk kā par 10 procentiem. Ja parastais nodoklis par vairāk nekā 10 procentiem pārsniedz nodokli, kas piemērots tā, kā precizēts iepriekš, vidējo aritmētisko aprēķina no šā nodokļa, pieskaitot tam 10 procentus.

Attiecībā uz A saraksta tarifu pozīcijām, lai aprēķinātu vidējo aritmētisko, uzliktos nodokļus aizstāj ar sarakstā minētajiem nodokļiem.

3. Nodokli kopējos muitas tarifos nepārsniedz:

- a) 3 procentus B saraksta tarifu pozīcijās iekļautiem ražojumiem;
- b) 10 procentus C saraksta tarifu pozīcijās iekļautiem ražojumiem;

c) 15 procentus D saraksta tarifu pozīcijās iekļautiem ražojumiem; un

d) 25 procentus E saraksta tarifu pozīcijās iekļautiem ražojumiem; ja šādiem ražojumiem Beniluksa valstu tarifos uzliktos nodoklis, kas nepārsniedz 3 procentus, šāds nodoklis, aprēķinot vidējo aritmētisko, jāpaaugstina līdz 12 procentiem.

4. F sarakstā uzskaitītiem ražojumiem piemēro nodokļus, kas noteikti minētajā sarakstā.

5. Tarifu pozīciju saraksti, kas minēti šajā un 20. pantā, ir norādīti šā Līguma 1. pielikumā.

20. pants

Nodokļus, ko piemēro G sarakstā minētajiem ražojumiem, nosaka dalībvalstu sarunās. Dalībvalstis sarakstu var papildināt ar citiem ražojumiem, bet tā, lai to kopvērtība nepārsniegtu 2 procentus no to preču kopvērtības, kuras tās importējušas no trešām valstīm 1956. gadā.

Komisija veic visus vajadzīgos pasākumus, lai šādas sarunas sarakstā līdz otrā gada beigām pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā, un lai tās beigtos pirmajā posmā.

Ja šajā laikā nevar panākt vienošanos par dažiem ražojumiem, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, ar vienprātīgu lēmumu otrajā posmā un ar kvalificētu balsu vairākumu vēlāk, nosaka kopējo muitas tarifu nodokļus.

21. pants

1. Tehniskas grūtības, ko var radīt 19. un 20. panta piemērošana, divos gados pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā, atrisina direktīvas, ko ar kvalificētu balsu vairākumu, pieņemot lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma, izdod Padome.

2. Līdz pirmā posma beigām vai vēlākais tad, kad šādus nodokļus nosaka, Padome, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņemot lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma, nolemj, kādi pielāgojumi vajadzīgi, lai nodrošinātu kopējo muitas tarifu iekšējo konsekvenci, piemērojot 19. un 20. pantā izklāstītos noteikumus, jo īpaši ievērojot to, ka precēm, kam piemēro kopējos muitas tarifus, ir dažāda apstrādes pakāpe.

22. pants

Divos gados pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā, Komisija nosaka, ciktāl jāņem vērā fiskālie muitas nodokļi, kas minēti 17. panta 2. punktā, aprēķinot vidējo aritmētisko, ko paredz 19. panta 1. punkts. Komisija ņem vērā to, ka šie nodokļi var būt protekcisioniski.

Sešos mēnešos pēc tam, kad Komisija pieņēmusi šādu lēmumu, jebkura dalībvalsts var lūgt, lai attiecīgām ražojumiem piemēro 20. pantā paredzēto procedūru, taču tādā gadījumā šā panta paredzēto procentu ierobežojumu šai valstij nepiemēro.

23. pants

1. Lai varētu pakāpeniski ieviest kopējos muitas tarifus, dalībvalstis šādi groza muitas tarifus, ko piemēro trešām valstīm:

a) ražojumiem tarifu pozīcijās, kam 1957. gada 1. janvārī faktiski piemērotie nodokļi atšķiras no kopējo muitas tarifu nodokļiem ne vairāk kā par 15 procentiem, uzliek kopējo muitas tarifu nodokļus, beidzoties ceturtajam gadam pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā;

b) visos citos gadījumos dalībvalstis no tās pašas dienas piemēro nodokli, kas par 30 procentiem samazina 1957. gada 1. janvārī faktiski piemērotā nodokļa un kopējo muitas tarifu nodokļa starpību;

c) otrā posma beigās šo starpību atkal samazina par 30 procentiem; un

d) ražojumiem tarifu pozīcijās, kurās kopējo muitas tarifu nodokli pirmā posma beigās vēl nav zināmi, visas dalībvalstis sešos mēnešos pēc Padomes lēmuma saskaņā ar 20. pantu piemēro tādus nodokļus, kādi būtu jāpiemēro, ievērojot šajā punktā ietvertās normas.

2. Ja dalībvalstij ir piešķirta 17. panta 4. punktā paredzētā atļauja, atļaujas derīguma laikā tai nav jāpiemēro iepriekšminētie noteikumi tām tarifu pozīcijām, uz ko attiecas atļauja. Kad atļauja beidzas, attiecīgā dalībvalsts piemēro tādu nodokli, kāds būtu jāpiemēro, ievērojot 1. punktā ietvertās normas.

3. Kopējie muitas tarifi pilnībā jāievieš vēlākais līdz pārejas laika beigām.

24. pants

Dalībvalstīm ir tiesības mainīt šos nodokļus drīzāk, nekā paredzēts 23. pantā, lai pieskaņotu tās kopējiem muitas tarifiem.

25. pants

1. Ja Komisija konstatē, ka dažu B, C un D sarakstā iekļauto izstrādājumu ražošanas apjoms dalībvalstīs nav pietiekams, lai apmierinātu kādas dalībvalsts pieprasījumu, un ka apgāde ar tiem parasti ir ievērojami atkarīga no importa no trešām valstīm, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, šai dalībvalstij piešķir muitas tarifu kvotas ar pazeminātu muitas nodokļu likmi vai bez muitas nodokļiem.

Šādām kvotām jāpaliek robežās, kuru pārsniegšanas dēļ saimnieciskās darbības varētu pārcelties, kaitējot citām dalībvalstīm.

2. E sarakstā iekļautajiem ražojumiem un tiem G sarakstā iekļautajiem ražojumiem, kam nodokļu likmes noteiktas saskaņā ar 20. panta trešajā daļā paredzēto procedūru, Komisija pēc jebkuras ieinteresētas dalībvalsts lūguma piešķir tai tarifu kvotas ar pazeminātu muitas nodokļu likmi vai bez muitas nodokļiem, ja pārmaiņas Kopienas piegādes avotos vai piedāvājuma nepietiekamība kaitē šīs dalībvalsts pārstrādes rūpniecībai.

Šādām kvotām jāpaliek robežās, kuru pārsniegšanas dēļ saimnieciskās darbības varētu pārcelties, kaitējot citām dalībvalstīm.

3. Šā Līguma 2. pielikumā uzskaitītajiem ražojumiem Komisija var dalībvalstij atļaut pilnīgi vai daļēji pārtraukt muitas nodokļu iekasēšanu vai piešķirt šai dalībvalstij tarifu kvotas ar pazeminātām muitas nodokļu likmēm vai bez muitas nodokļiem ar noteikumu, ka tās nerada nopietnus traucējumus attiecīgo ražojumu tirgū.

4. Komisija regulāri pārbauda tarifu kvotas, ko piešķir, piemērojot šo pantu.

26. pants

Komisija var atļaut dalībvalstij, kurai ir īpašas grūtības, atlikt 23. pantā paredzēto nodokļu samazināšanu vai palielināšanu konkrētām tarifu pozīcijām.

Šādu atļauju var piešķirt tikai uz ierobežotu laiku un tādām tarifu pozīcijām, kas kopumā nepārsniedz 5 procentus no preču vērtības, kuras šī valsts importējusi no trešām valstīm pēdējā gadā, par kuru ir pieejami statistikas dati.

27. pants

Līdz pirmā posma beigām dalībvalstis veic pasākumus, kas var būt vajadzīgi, lai tuvinātu normatīvos un administratīvos aktus muitas jomā. Šajā nolūkā Komisija dalībvalstīm sniedz attiecīgus ieteikumus.

28. pants

Par konkrētu nodokļu grozījumiem vai to darbības apturēšanu kopējos muitas tarifos Padome pieņem vienprātīgu lēmumu. Pēc pārejas laika beigām Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu tomēr var nolemt par grozījumiem vai darbības apturēšanu, kas nepārsniedz 20 procentus no attiecīgā nodokļa likmes un kas būtu spēkā ne ilgāk kā sešus mēnešus. Šādu grozījumus vai darbības apturēšanu var pagarināt tikai ar tiem pašiem nosacījumiem uz vēl vienu sešu mēnešu laikposmu.

29. pants

Veicot uzdevumus, kas Komisijai šajā iedaļā uzticēti, tā ņem vērā

- a) vajadzību veicināt tirdzniecību starp dalībvalstīm un trešām valstīm;
- b) pārmaiņas konkurences apstākļos Kopienā, ciktāl tās uzlabo uzņēmumu konkurētspēju;
- c) Kopienas prasības attiecībā uz apgādi ar izejvielām un pusfabrikātiem; šajā sakarā Komisija gādā, lai netiktu izkropļota dalībvalstu konkurence gatavu preču tirdzniecībā;
- d) vajadzību izvairīties no nopietniem traucēkliem dalībvalstu tautsaimniecībā un panākt ražošanas racionālu attīstību un patēriņa pieaugumu Kopienā.

2. nodaļa

Kvantitatīvo ierobežojumu likvidēšana starp dalībvalstīm

30. pants

Dalībvalstu starpā ir aizliegti importa kvantitatīvie ierobežojumi un citi pasākumi ar līdzvērtīgu iedarbību, neskarot šē turpmāk minētos noteikumus.

31. pants

Dalībvalstis atturas savā starpā ieviest jaunus kvantitatīvos ierobežojumus un pasākumus ar līdzvērtīgu iedarbību.

Šis pienākums attiecas tikai uz to liberalizācijas pakāpi, kas sasniegta, piemērojot Eiropas Ekonomiskās sadarbības organizācijas Padomes 1955. gada 14. janvāra lēmumus. Sešos mēnešos pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā, dalībvalstis iesniedz Komisijai saskaņā ar šiem lēmumiem liberalizēto ražojumu sarakstus. Šos sarakstus dalībvalstis savstarpēji konsolidē.

32. pants

Savstarpējā tirdzniecībā dalībvalstis atturas pastiprināt tās kvotas un pasākumus ar līdzvērtīgu iedarbību, kuri pastāv šā Līguma spēkā stāšanās dienā.

Šādas kvotas atceļ vēlākais līdz pārejas laika beigām. Šajā laikā tās pakāpeniski atceļ saskaņā ar šē turpmāk izklāstītajiem nosacījumiem.

33. pants

1. Gadu pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā, visas dalībvalstis divpusējās kvotas, kas piešķirtas kādai citai dalībvalstij, padara par vispārējām kvotām, ko bez diskriminācijas attiecina uz visām pārējām dalībvalstīm.

Tajā pašā dienā dalībvalstis palielina šādi ieviesto vispārējo kvotu kopumu tā, lai kopvērtībā tās panāktu palielinājumu vismaz par 20 procentiem salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Vispārējās kvotas katram ražojumam tomēr jāpalielina vismaz par 10 procentiem.

Kvotas palielina ik gadu saskaņā ar tiem pašiem noteikumiem, un procentuālais palielinājums ir tāds pats, attiecinot pret iepriekšējo gadu.

Ceturto reizi kvotas palielina, beidzoties ceturtajam gadam pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā; piekto reizi – gadu pēc otrā posma sākuma.

2. Ja kādam ražojumam, kuram nodokļi nav liberalizēti, vispārējās kvotas nesasniedz 3 procentus no attiecīgās valsts ražošanas apjoma, tad vēlākais gada laikā pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā, ievieš kvotas, kas atbilst vismaz 3 procentiem no šīs attiecīgās valsts ražošanas apjoma. Šīs kvotas tiek palielinātas līdz 4 procentiem otrā gada beigās un līdz 5 procentiem trešā gada beigās. Pēc tam attiecīgā dalībvalsts palielina kvotas ik gadu vismaz par 15 procentiem.

Ja šādas attiecīgās valsts ražošanas nav, Komisija pieņem lēmumu, ar ko ievieš attiecīgās kvotas.

3. Beidzoties desmitajam gadam, visas kvotas atbilst vismaz 20 procentiem no attiecīgās valsts ražošanas apjoma.

4. Ja Komisija lēmumā konstatē, ka divus gadus pēc kārtas kāda ražojuma imports ir bijis zemāks nekā piešķirtās kvotas līmenis, šo vispārējo kvotu neņem vērā, aprēķinot vispārējo kvotu kopvērtību. Šādā gadījumā attiecīgajam ražojumam dalībvalsts atceļ kvotas ierobežojumus.

5. Kvotām, kas kādā valstī atbilst vairāk nekā 20 procentiem no attiecīgo ražojumu izlaides apjoma, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, var samazināt 1. punktā paredzēto minimālo 10 procentu apjomu. Šis grozījums tomēr neietekmē pienākumu palielināt vispārējo kvotu kopvērtību par 20 procentiem gadā.

6. Dalībvalstīm, kas, ievērojot Eiropas Ekonomiskās sadarbības organizācijas Padomes 1955. gada 14. janvāra lēmumus, ir sasniegušas augstāku liberalizācijas pakāpi, nekā to paredz saistības, ir tiesības ņemt vērā ar dalībvalstu lēmumiem patstāvīgi liberalizēto importa apjomu, aprēķinot 1. punktā paredzēto gada kopējo 20 procentu palielinājumu. Šādu aprēķinus Komisijai iesniedz iepriekšējai apstiprināšanai.

7. Komisijas izdotās direktīvas nosaka procedūru un grafiku, saskaņā ar ko dalībvalstis savstarpēji atceļ visus pasākumus, kuri pastāv, šim Līgumam stājoties spēkā, un kuru iedarbība ir līdzvērtīga kvotām.

8. Ja Komisija konstatē, ka, piemērojot šā panta noteikumus, jo īpaši tos, kas attiecas uz procentu likmēm, nav iespējams pakāpeniski atcelt kvotas, kā paredz 32. panta otrā daļa, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, ar vienprātīgu lēmumu pirmajā posmā un vēlāk ar kvalificētu balsu vairākumu, var grozīt šajā pantā paredzēto procedūru un tostarp palielināt noteikto procentu apjomu.

34. pants

1. Dalībvalstu starpā ir aizliegti eksporta kvantitatīvie ierobežojumi un pasākumi ar līdzvērtīgu iedarbību.

2. Vēlākais līdz pirmā posma beigām dalībvalstis atceļ visus eksporta kvantitatīvos ierobežojumus un pasākumus ar līdzvērtīgu iedarbību, kuri pastāv, šim Līgumam stājoties spēkā.

35. pants

Dalībvalstis apliecina gatavību drīzāk, nekā paredzēts iepriekšējos pantos, atcelt savstarpēja importa un eksporta kvantitatīvos ierobežojumus, ja to ļauj valstu vispārējais ekonomikas stāvoklis un stāvoklis attiecīgā tautsaimniecības nozarē.

Šajā nolūkā Komisija attiecīgajām dalībvalstīm sniedz ieteikumus.

36. pants

Šā Līguma 30. līdz 34. pants neliedz noteikt importa, eksporta vai tranzīta aizliegumus vai ierobežojumus, kas pamatojas uz sabiedrības morāles, sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumiem, uz cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības, kā arī dzīvnieku un augu aizsardzības, nacionālu mākslas, vēstures vai arheoloģijas bagātību aizsardzības, vai rūpnieciskā un komerciālā īpašuma aizsardzības apsvērumiem. Šādus aizliegumus vai ierobežojumus tomēr nedrīkst piemērot dalībvalstu tirdzniecībā kā patvaļīgas diskriminācijas vai slēptas ierobežošanas līdzekļus.

37. pants

1. Dalībvalstis pakāpeniski pielāgo komerciālus valsts monopolus tā, lai, beidzoties pārejas laikam, attiecībā uz preču sagādes un tirdzniecības nosacījumiem nepastāvētu nekāda dalībvalstu pilsoņu diskriminācija.

Šis pants attiecas uz visām iestādēm, ar kuru starpniecību dalībvalsts *de iure* vai *de facto* tieši vai netieši pārrauga, nosaka vai būtiski ietekmē dalībvalstu savstarpēju importu un eksportu. Šis pants attiecas arī uz tiem monopoliem, ko valsts ir deleģējusi trešām personām.

2. Dalībvalstis atturas ieviest jaunus pasākumus, kas nesaskan ar 1. punktā noteiktajiem principiem vai ierobežo to pantu darbības jomu, kuri reglamentē dalībvalstu savstarpēju muitas nodokļu un kvantitatīvo ierobežojumu atcelšanu.

3. Šā panta 1. punktā minēto pasākumu grafiku saskaņo ar attiecīgo ražojumu kvantitatīvo ierobežojumu atcelšanu, ko paredz 30. līdz 34. pants.

Ja kāds ražojums tikai vienā vai dažās dalībvalstīs ir atkarīgs no komerciāla valsts monopola, Komisija var ļaut pārējām dalībvalstīm piemērot aizsargpasākumus tikmēr, kamēr stājas spēkā 1. punktā paredzētais pielāgojums; Komisija precizē šādu pasākumu sīkākus nosacījumus.

4. Ja kādas valsts komerciāls monopols darbojas saskaņā ar noteikumiem, kas paredz atvieglināt lauksaimniecības produktu pārdošanu vai gūt no tiem optimālu peļņu, tad, piemērojot šo pantu, attiecīgi jārikojas, lai panāktu līdzvērtīgas garantijas attiecīgo ražotāju nodarbinātībai un dzīves līmenim, ņemot vērā iespējamus pielāgojumus un specializāciju, kas būs vajadzīga laika gaitā.

5. Minētie pienākumi dalībvalstīm uzliek saistības tikai tiktāl, ciktāl tie ir saderīgi ar attiecīgiem starptautiskiem līgumiem.

6. Kopš pirmā posma Komisija sniedz ieteikumus par paņēmieniem un grafiku, kā īstenot šajā pantā minētos pielāgojumus.

II SADAĻA LAUKSAIMNIECĪBA

38. pants

1. Kopējais tirgus aptver lauksaimniecību un tirdzniecību ar lauksaimniecības produktiem. "Lauksaimniecības produkti" ir zemkopības, lopkopības un zivsaimniecības produkti, kā arī pirmās pakāpes pārstrādes produkti, kas ir tieši saistīti ar šādiem produktiem.

2. Ja 39. līdz 46. pantā nav paredzēts citādi, tad uz lauksaimniecības produktiem attiecas noteikumi, kas pieņemti, lai izveidotu kopējo tirgu.

3. Produkti, uz kuriem attiecas 39. līdz 46. pants, ir uzskaitīti šā Līguma II pielikumā. Dīvos gados pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā, Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu izlemj, kādus produktus pievienot šim sarakstam.

4. Lauksaimniecības produktu kopējā tirgus darbībai un attīstībai jānorit reizē ar kopējas dalībvalstu lauksaimniecības politikas izveidi.

39. pants

1. Kopējās lauksaimniecības politikas mērķi ir:

- a) celt lauksaimniecības ražīgumu, veicinot tehnikas attīstību un panākot lauksaimniecības ražošanas racionālu attīstību un ražošanas faktoru, jo īpaši darbaspēka, optimālu izmantojumu;
- b) šādi panākt pietiekami augstu dzīves līmeni lauku iedzīvotājiem, jo īpaši palielinot lauksaimniecībā nodarbināto personu individuālos ienākumus;
- c) stabilizēt tirgus;
- d) nodrošināt piedāvāto produktu pieejamību tirgū;
- e) panākt, ka patērētāji piedāvātos produktus saņem par samērīgām cenām.

2. Veidojot kopējo lauksaimniecības politiku un īpašas metodes tās piemērošanai, jāņem vērā:

- a) lauksaimniecības īpatnības, ko rada lauksaimniecības sociālā struktūra un dažādu lauksaimniecības reģionu struktūras un dabas apstākļu atšķirības;
- b) vajadzība pakāpeniski īstenot attiecīgus pielāgojumus;
- c) tas, ka dalībvalstīs lauksaimniecības nozare ir cieši saistīta ar visu tautsaimniecību.

40. pants

1. Pārejas laikā dalībvalstis pakāpeniski veido kopējo lauksaimniecības politiku, kas stājas spēkā vēlākais līdz šā laikposma beigām.

2. Lai sasniegtu mērķus, kas izvirzīti 39. pantā, izveido lauksaimniecības tirgu kopīgo organizāciju.

Šai organizācijai atkarībā no produktiem, uz kuriem tā attiecas, ir šādas formas:

- a) kopīgi konkurences noteikumi;
- b) dažādo valstu tirgus organizāciju obligāta koordinācija;
- c) Eiropas tirgus organizācija.

3. Lauksaimniecības tirgu kopīgā organizācija, kas izveidota saskaņā ar šā panta 2. punktu, var aptvert visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai sasniegtu 39. pantā izvirzītos mērķus, jo īpaši cenu regulēšanu, atbalstu dažādu produktu ražošanai un tirdzniecībai, glabāšanas un pārveidošanas noteikumus un kopīgus paņēmienus importa un eksporta stabilizācijai.

Kopīgā organizācija darbojas vienīgi 39. pantā izvirzīto mērķu sasniegšanai un nepieļauj ražotāju un patērētāju diskrimināciju Kopienā.

Kopējā cenu politika pamatojas uz kopīgiem kritērijiem un vienādām aprēķinu metodēm.

4. Lai 2. punktā minētā lauksaimniecības tirgu kopīgā organizācija spētu sasniegt tai izvirzītos mērķus, var izveidot vienu vai vairākus lauksaimniecības virzības un garantiju fondus.

41. pants

Lai varētu sasniegt 39. pantā izvirzītos mērķus, kopējā lauksaimniecības politikā var paredzēt tādus pasākumus kā:

- a) efektīva darbības koordinācija arodmācību, pētniecības un lauksaimniecības zinību izplatīšanas jomā; tā var ietvert arī projektu vai iestāžu kopīgu finansēšanu;
- b) kopīgi pasākumi dažu produktu patēriņa veicināšanai.

42. pants

Šā Līguma nodaļa par konkurenci attiecas uz lauksaimniecības produktu ražošanu un tirdzniecību tikai tiktāl, ciktāl to noteikusi Padome atbilstīgi 43. panta 2. un 3. punktam un saskaņā ar minētajos punktos paredzēto procedūru, ievērojot 39. panta izvirzītos mērķus.

Padome jo īpaši var atļaut piešķirt atbalstu:

- a) lai aizsargātu uzņēmumus, kuriem traucējumus rada strukturāli vai dabas apstākļi;
- b) saskaņā ar ekonomikas attīstības programmām.

43. pants

1. Lai izstrādātu vispārīgu kopējās lauksaimniecības politikas plānu, tūlīt pēc tam, kad šis Līgums stājas spēkā, Komisija sauc dalībvalstu konferenci nolūkā salīdzināt valstu lauksaimniecības politiku, īpaši sagatavojot pārskatu par to resursiem un vajadzībām.

2. Komisija, ņemusi vērā 1. punktā paredzētās konferences darbu un apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, divos gados pēc tam, kad šis Līgums stājas spēkā, iesniedz priekšlikumus par kopējās lauksaimniecības politikas izstrādi un ieviešanu, tostarp paredzot aizstāt valstu lauksaimniecības tirgu organizācijas ar vienu no 40. panta 2. punktā paredzētajām kopīgās organizācijas formām, kā arī priekšlikumus par to, kā īstenot šajā sadaļā izklāstītos pasākumus.

Izstrādājot šos priekšlikumus, ņem vērā šajā sadaļā iztirzāto lauksaimniecības jautājumu savstarpējo atkarību.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Asambleju, ar vienprātīgu lēmumu pirmajos divos posmos un ar kvalificētu balsu vairākumu vēlāk, pieņem regulas, direktīvas vai lēmumus; tas neliedz izdot arī ieteikumus.

3. Padome saskaņā ar 2. punktu, pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, var aizstāt valstu tirgus organizācijas ar tirgus kopīgo organizāciju, kas paredzēta 40. panta 2. punktā, ja:

a) tām dalībvalstīm, kas neatbalsta šo pasākumu un kam ir pašām savas organizācijas konkrētām ražošanas nozarēm, lauksaimniecības tirgu kopīgā organizācija piedāvā līdzvērtīgus attiecīgo ražotāju nodarbinātības un dzīves līmeņa aizsargpasākumus, ņemot vērā iespējamus pielāgojumus un specializāciju, kas būs vajadzīga laika gaitā;

b) šāda organizācija tirdzniecībai Kopienā nodrošina līdzīgus nosacījumus tiem, kas pastāv attiecīgās valsts tirgū.

4. Ja kādām izejvielām ievieš lauksaimniecības tirgu kopīgo organizāciju, pirms tā ieviesta attiecīgajiem pārstrādes produktiem, tad no trešām valstīm var importēt Kopienā tās izejvielas, ko izmanto pārstrādes produktiem, kurus paredz eksportēt uz trešām valstīm.

44. pants

1. Tā kā dalībvalstu savstarpēja muitas nodokļu un kvantitatīvo ierobežojumu pakāpeniska atcelšana var radīt cenas, kas varētu apdraudēt 39. panta izvirzītos mērķus, pārejas laikā dalībvalstis drīkst dažiem ražojumiem kvotu vietā piemērot minimālo cenu sistēmu, bet tā, lai nenotiktu diskriminācija un lai netraucētu palielināties tirdzniecības apjomam, ko paredz 45. panta 2. punkts; to preču importu, kuru cena ir zemāka par minimālo, var:

- uz laiku pārtraukt vai samazināt, vai arī
- atļaut, bet ar nosacījumu, ka to cenai jābūt augstākai par attiecīgā ražojuma minimālo cenu.

Otrajā gadījumā minimālajās cenās nav iekļauti muitas nodokļi.

2. Minimālās cenas nedrīkst samazināt dalībvalstu savstarpējās tirdzniecības apjomu, kas jau pastāv, šim Līgumam stājoties spēkā, un nedrīkst traucēt pakāpeniski paplašināt šo tirdzniecību. Minimālās cenas piemēro tā, lai tās neradītu šķēršļus dabiskai dalībvalstu izvēlei.

3. Līdzko šis Līgums stājas spēkā, Padome pēc Komisijas priekšlikuma nosaka objektīvus kritērijus, lai izveidotu minimālo cenu sistēmu un fiksētu šīs cenas.

Nosakot šos kritērijus, īpaši ņem vērā ražošanas vidējās izmaksas dalībvalstī, kas piemēro minimālo cenu, attiecīgo

uzņēmumu stāvokli attiecībā uz šādām ražošanas vidējām izmaksām un vajadzību veicināt gan pakāpenisku lauksaimniecības prakses uzlabošanu, gan pielāgojumus un specializāciju, kas vajadzīga kopējā tirgū.

Pēc tam Komisija ierosina procedūru, kā šos kritērijus pārskatīt, lai ievērotu un paātrinātu tehnikas progresu un lai pakāpeniski tuvinātu cenas kopējā tirgū.

Šos kritērijus un to pārskatīšanas procedūru nosaka Padome ar vienprātīgu lēmumu trijos gados pēc tam, kad šis Līgums stājas spēkā.

4. Pirms Padomes lēmums stājas spēkā, dalībvalstis var fiksēt minimālās cenas ar nosacījumu, ka iepriekš dara tās zināmas Komisijai un pārējām dalībvalstīm, lai tās varētu iesniegt savas piezīmes.

Kad Padome ir pieņēmusi lēmumu, dalībvalstis fiksē minimālās cenas, pamatojoties uz iepriekšminētajiem kritērijiem.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, var mainīt dalībvalstu pieņemtos lēmumus, ja tie neatbilst iepriekšminētajiem kritērijiem.

5. Ja izrādās, ka attiecībā uz dažiem ražojumiem līdz trešā posma sākumam nav iespējams noteikt iepriekšminētos objektīvos kritērijus, Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu var mainīt minimālās cenas, kas noteiktas šiem ražojumiem.

6. Pārejas laika beigās jāizveido tabula ar minimālajām cenām, kas vēl ir spēkā. Padome pēc Komisijas priekšlikuma, pieņemot lēmumu ar deviņu balsu vairākumu, vērtējot balsis saskaņā ar 148. panta 2. punkta pirmo apakšpunktu, nosaka sistēmu, ko piemēro kopējā lauksaimniecības politikā.

45. pants

1. Kamēr valstu tirgus organizācijas nav aizstātas ar kādu no kopīgās organizācijas formām, kas minētas 40. panta 2. punktā, dažās dalībvalstīs tirdzniecību ar ražojumiem:

- attiecībā uz kuriem pastāv noteikumi, kas attiecīgās valsts ražotājiem nodrošina tirgu,
 - kuri jāimportē,
- izvērs, noslēdzot produktu importētāju un eksportētāju dalībvalstu ilgtermiņa līgumus.

Šo līgumu mērķis ir panākt, lai Kopienā pakāpeniski likvidētu jebkādu ražotāju diskrimināciju to noteikumu piemērošanā.

Šādus līgumus slēdz pirmajā posmā, ievērojot savstarpības principu.

2. Attiecībā uz kvantitāti šo līgumu pamatā ir attiecīgo produktu vidējais tirdzniecības apjoms dalībvalstu starpā trijos gados pirms šā Līguma stāšanās spēkā, un tie paredz palielināt tirdzniecības apjomu saskaņā ar spēkā esošajām prasībām, ievērojot ierastos tirdzniecības modeļus.

Attiecībā uz cenām šie līgumi ražotājiem ļauj pārdot nolīgto preču daudzumu par cenām, ko pakāpeniski tuvinā tām, kuras maksā ražotājiem pircēja valsts tirgū.

Šī tuvināšana notiek, cik iespējams, vienmērīgi, un to pabeidz vēlākais līdz pārejas laika beigām.

Par cenām vienojas attiecīgo pušu sarunās, kā paredz direktīvas, ko Komisija izstrādājusi, lai piemērotu šā panta divas iepriekšējās daļas.

Ja pirmo posmu pagarina, šo līgumu izpilde turpinās saskaņā ar nosacījumiem, ko piemēro ceturrtā gada beigās pēc tam, kad šis Līgums stājas spēkā, pienākumu palielināt apjomu un tuvināt cenas atliekot līdz pārejai uz otro posmu.

Dalībvalstis izmanto visas iespējas, ko dod to tiesību akti, jo īpaši importa politikā, lai panāktu šo līgumu noslēgšanu un izpildi.

3. Ciktāl dalībvalstīm vajadzīgas izejvielas ražojumiem, ko paredz eksportēt no Kopienas, konkurējot ar trešo valstu ražojumiem, iepriekšminētie līgumi nerada šķēršļus, lai šim nolūkam vajadzīgās izejvielas importētu no trešām valstīm. Šo noteikumu nevar piemērot, ja Padome vienprātīgi nolēmj paredzēt maksājumus, kas vajadzīgi, lai kompensētu starpību starp cenām, kas maksātas par precēm, kuras importētas šajā nolūkā saskaņā ar šiem līgumiem, un to pašu preču iepirkuma cenām pasaules tirgū.

46. pants

Ja dalībvalstī attiecībā uz kādiem produktiem pastāv valsts tirgus organizācija vai līdzīgi iekšēji noteikumi, kas iespaido tādu pašu produktu konkurētspēju citā dalībvalstī, tad dalībvalstis var noteikt kompensējošus maksājumus par attiecīgo produktu importu no dalībvalsts, kur pastāv šāda organizācija vai noteikumi, ja vien šī valsts nenosaka kompensācijas maksājumus par eksportu.

Komisija nosaka šos maksājumus tādā apjomā, kāds vajadzīgs, lai atjaunotu līdzsvaru; tā var atļaut arī citus pasākumus, kuru sīkākus nosacījumus tā precizē.

47. pants

Lai, ievērojot šo sadaļu, Ekonomikas un sociālo lietu komiteja veiktu vajadzīgās funkcijas, tās lauksaimniecības nodaļa ir Komisijas rīcībā, lai saskaņā ar 197. un 198. pantu sagatavotu komitejas apspriedes.

III SADAĻA PERSONU, PAKALPOJUMU UN KAPITĀLA BRĪVA APRĪTE

1. nodaļa

Darba ņēmēji

48. pants

1. Vēlākais līdz pārejas laika beigām Kopienā nodrošina darba ņēmēju pārvietošanās brīvību.

2. Pārvietošanās brīvība nozīmē to, ka likvidē jebkādu dalībvalstu darba ņēmēju diskrimināciju pilsonības dēļ attiecībā uz nodarbinātību, darba samaksu un citiem darba un nodarbinātības nosacījumiem.

3. Tā nozīmē turpmāk norādītās tiesības, ko var ierobežot, vienīgi pamatojoties uz sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai veselības aizsardzības apsvērumiem:

a) tiesības pieņemt faktiskos darba piedāvājumus;

b) tiesības šajā nolūkā brīvi pārvietoties dalībvalstu teritorijā;

c) tiesības darba nolūkos uzturēties kādā dalībvalstī saskaņā ar normatīviem un administratīviem aktiem, kas reglamentē šīs valsts pilsoņu nodarbinātību;

d) tiesības palikt kādā dalībvalstī pēc tam, kad darba attiecības šajā valstī beigušās, atbilstīgi nosacījumiem, kas ietverti īstenošanas regulās, kuras izstrādās Komisija.

4. Šis pants neattiecas uz nodarbinātību civildienestā.

49. pants

Līdzko šis Līgums stājas spēkā, Padome pēc Komisijas priekšlikuma un pēc apspriešanās ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, pieņem direktīvas vai regulas, kas nosaka, kādi pasākumi jāveic, lai pakāpeniski radītu 48. pantā noteikto darba ņēmēju pārvietošanās brīvību, jo īpaši:

a) nodrošinot valstu nodarbinātības dienestu ciešu sadarbību;

b) sistemātiski un pakāpeniski likvidējot tās administratīvās procedūras un praksi, kā arī tādas laika ierobežojumus tiesībām pretendēt uz pieejamu darbu, kurus paredz vai nu attiecīgās valsts tiesību akti, vai starp dalībvalstīm iepriekš noslēgti nolīgumi un kuru saglabāšana traucē liberalizēt darba ņēmēju pārvietošanos;

c) sistemātiski un pakāpeniski atceļot visus šādus laika ierobežojumus un citus ierobežojumus, ko paredz vai nu attiecīgās valsts tiesību akti, vai starp dalībvalstīm iepriekš noslēgti nolīgumi, kas uz citu dalībvalstu darba ņēmējiem attiecinā citādos nosacījumus nodarbinātības brīvai izvēlei nekā uz attiecīgās valsts darba ņēmējiem;

d) izveidojot attiecīgu sistēmu, lai darba piedāvājumus saistītu ar darba pieteikumiem un veicinātu piedāvājuma un pieprasījuma līdzsvaru darba tirgū, nopietni neapdraudot dzīves līmeni un nodarbinātības līmeni dažādos reģionos un tautsaimniecības nozarēs.

50. pants

Īstenojot kopīgu programmu, dalībvalstis veicina gados jaunu darba ņēmēju apmaiņu.

51. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu paredz tāds pasākumus sociālā nodrošinājuma jomā, kas vajadzīgi, lai īstenotu darba ņēmēju pārvietošanās brīvību; šajā nolūkā tā izveido sistēmu, kas nodrošina to, ka migrējošiem darba ņēmējiem un personām, kas ir viņu apgādībā:

a) summē visus laikposmus, ko saskaņā ar dažu valstu tiesību aktiem ņem vērā, lai piešķirtu un saglabātu tiesības saņemt pabalstu un aprēķinātu tā lielumu;

b) maksā pabalstus personām, kas ir dalībvalstu iedzīvotāji.

2. nodaļa

Tiesības veikt uzņēmējdarbību

52. pants

Ievērojot šē turpmāk izklāstītos noteikumus, pārejas laikā pakāpeniski atceļ ierobežojumus kādas dalībvalsts pilsoņu brīvībai veikt uzņēmējdarbību citā dalībvalstī. Tāpat pakāpeniski atceļ ierobežojumus attiecībā uz to, kā dalībvalstu pilsoņi, kas izveidojuši uzņēmumu kādā dalībvalstī, atver šā uzņēmuma pārstāvniecības, filiāles vai meitasuzņēmumus citās dalībvalstīs.

Brīvība veikt uzņēmējdarbību ietver tiesības sākt un izvērst darbības kā pašnodarbinātām personām, kā arī dibināt un vadīt uzņēmumus, jo īpaši sabiedrības, kas definētas 58. panta otrajā daļā, ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādus saviem pilsoņiem paredz tās valsts tiesību akti, kurā notiek šī uzņēmējdarbība, ņemot vērā šā Līguma nodaļu par kapitālu.

53. pants

Ja vien šis Līgums neparedz citādi, dalībvalstis citu dalībvalstu pilsoņiem neievieš nekādus jaunus ierobežojumus tiesībām veikt uzņēmējdarbību savā teritorijā.

54. pants

1. Līdz pirmā posma beigām Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Asambleju, ar vienprātīgu lēmumu izstrādā vispārēju programmu, lai Kopienā atceltu esošos ierobežojumus brīvībai veikt uzņēmējdarbību. Komisija iesniedz šo priekšlikumu Padomei pirmā posma pirmajos divos gados.

Programmā paredz vispārējos nosacījumus, lai panāktu brīvību veikt uzņēmējdarbību visās darbības nozarēs, un jo īpaši pakāpes, kā to panākt.

2. Lai īstenotu šādu vispārēju programmu vai, ja tādas programmas nav, lai brīvībā veikt uzņēmējdarbību sasniegtu jaunu pakāpi attiecībā uz kādu darbības jomu, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Asambleju, līdz pirmā posma beigām ar vienprātīgu lēmumu, bet vēlāk ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem direktīvas.

3. Padome un Komisija veic pienākumus, ko tām uzliek iepriekš izklāstītie noteikumi, jo īpaši

a) parasti piešķirot prioritāru režīmu tām darbības jomām, kur brīvība veikt uzņēmējdarbību īpaši labvēlīgi iespaido ražošanas un tirdzniecības attīstību;

b) nodrošinot dalībvalstu kompetentu iestāžu ciešu sadarbību, lai izvērtētu, kāds Kopienā ir stāvoklis dažādās darbības jomās;

c) likvidējot tās administratīvās procedūras un praksi, kas izriet no valstu tiesību aktiem vai starp dalībvalstīm iepriekš noslēgtiem nolīgumiem un kuru atstāšana spēkā apdraud brīvību veikt uzņēmējdarbību;

d) nodrošinot iespēju vienas dalībvalsts darba ņēmējiem, kas nodarbināti citā dalībvalstī, palikt tajā ar nolūku sākt darboties kā pašnodarbinātām personām, ja šie darba ņēmēji atbilst tiem nosacījumiem, kas būtu jāievēro, ja tie ieceļotu šajā valstī tad, kad ir nolēmuši sākt šādu darbību;

e) dodot iespēju vienas dalībvalsts pilsoņiem iegūt īpašumā un izmantot zemi un ēkas, kas atrodas citā dalībvalstī, ciktāl tas nav pretrunā 39. panta 2. punktā izklāstītajiem principiem;

f) pakāpeniski atceļot ierobežojumus brīvībai veikt uzņēmējdarbību visās attiecīgajās darbības jomās, gan attiecībā uz to, kā dalībvalstī dibināt pārstāvniecības, filiāles un meitasuzņēmumus, gan arī nosacījumiem, kas attiecas uz galvenā uzņēmuma darbinieku stāšanās vadības un pārraudzības amatos šādās aģentūrās, filiālēs un meitasuzņēmumos;

g) pietiekami koordinējot garantijas, ko dalībvalstis prasa no sabiedrībām, kas definētas 48. panta otrajā daļā, nolūkā aizsargāt dalībnieku un trešo personu intereses, un paredzot šādu garantiju vienādošanu visā Kopienā;

h) pārliecinoties par to, ka dalībvalstu piešķirtais atbalsts neizkropļo uzņēmējdarbības veikšanas nosacījumus.

55. pants

Attiecībā uz konkrētām dalībvalstīm šo nodaļu nepiemēro tādās darbības jomās, kas attiecīgās valstīs kaut netieši ir saistītas ar valsts varas īstenošanu.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu var noteikt, ka šī nodaļa neattiecas uz konkrētām darbības jomām.

56. pants

1. Šī nodaļa un saskaņā ar to veiktie pasākumi neliedz piemērot tādus normatīvus un administratīvus aktus, kas sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai veselības aizsardzības interesēs ārvalstniekiem paredz īpašu režīmu.

2. Līdz pārejas laika beigām Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Asambleju, ar vienprātīgu lēmumu pieņem direktīvas, lai koordinētu iepriekšminētos normatīvus vai administratīvus aktus. Tomēr pēc otrā posma beigām Padome pēc Komisijas priekšlikuma, pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, pieņem direktīvas, lai koordinētu tādus noteikumus, kas pieder pie jomas, kuru dalībvalstis reglamentē ar normatīviem vai administratīviem aktiem.

57. pants

1. Lai personām būtu vieglāk sākt un izvērst darbības kā pašnodarbinātām personām, Padome pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedusies ar Asambleju ar vienprātīgu lēmumu pirmajā posmā un vēlāk ar kvalificētu balsu vairākumu, izdod direktīvas, kas nosaka diplomu, apliecību un citu kvalifikācijas apliecinājuma dokumentu savstarpēju atzīšanu.

2. Tādā pašā nolūkā Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Asambleju, līdz pārejas laika beigām izdod direktīvas, lai dalībvalstis koordinētu normatīvus un administratīvus aktus par to, kā sākt un izvērst darbību kā pašnodarbinātām personām. Vienprātīgs balsojums vajadzīgs par jautājumiem, kuros vismaz vienā dalībvalstī reglamentē likumdošanas akti, un par pasākumiem, kas attiecas uz noguldījumu aizsardzību, jo īpaši kredītu piešķiršanu un profesijām, kas saistītas ar bankām, kā arī par nosacījumiem, kas vairākās dalībvalstīs reglamentē darbu profesijās, kas saistītas ar medicīnu, ar to saskarīgās profesijās un farmācijas profesijās. Visos citos gadījumos pirmajā posmā Padome pieņem lēmumu vienprātīgi, bet vēlāk – ar kvalificētu balsu vairākumu.

3. Ierobežojumu pakāpeniska atcelšana profesijām, kas saistītas ar medicīnu, ar to saistītām profesijām un farmācijas profesijām, ir atkarīga no tā, kā dalībvalstis koordinē nosacījumus darbam šajās profesijās.

58. pants

Tiesiskais statuss tām sabiedrībām, kas izveidotas saskaņā ar kādas dalībvalsts tiesību aktiem un kuru juridiskā adrese, galvenā vadība vai galvenā uzņēmējdarbības vieta ir Kopienā, šajā nodaļā ir pielīdzināts to fizisko personu tiesiskajam statusam, kuras ir dalībvalstu pilsoņi.

"Sabiedrības" ir tādas sabiedrības, kas izveidotas saskaņā ar civiltiesībām vai komercietiesībām, kā arī kooperatīvi un citas juridiskas personas, kas ir publisko tiesību vai privāttiesību subjekti, izņemot bezpeļņas sabiedrības.

3. nodaļa Pakalpojumi

59. pants

Kā paredz šē turpmāk izklāstītie noteikumi, Kopienā pārejas laikā pakāpeniski atceļ pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumus to dalībvalstu pilsoņiem, kas veic uzņēmējdarbību kādā Kopienas valstī, bet sniedz pakalpojumus citas dalībvalsts personai.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, pieņemot lēmumu vienprātīgi, šo nodaļu var attiecināt arī uz trešo valstu pilsoņiem, kas sniedz pakalpojumus un veic uzņēmējdarbību Kopienas dalībvalstīs.

60. pants

Pakalpojumu uzskata par "pakalpojumu" šā Līguma nozīmē, ja tos parasti sniedz par atlīdzību, ciktāl uz tiem neattiecas noteikumi par preču, kapitāla un personu brīvu apriti.

Cita starpā pakalpojumi ir

- a) rūpnieciskas darbības;
- b) komerciālas darbības;
- c) amatnieku darbības;
- d) brīvo profesiju darbības.

Neskarot noteikumus, ko paredz nodaļa par tiesībām veikt uzņēmējdarbību, persona, kas sniedz pakalpojumus, var uz laiku veikt darbības valstī, kur sniedz pakalpojumus, saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādus šī valsts izvirza pati saviem pilsoņiem.

61. pants

1. Pakalpojumu sniegšanas brīvību transporta jomā reglamentē noteikumi, kas izklāstīti sadaļā par transportu.

2. Banku pakalpojumus un apdrošināšanas pakalpojumus, kas saistīti ar kapitāla apriti, liberalizē pakāpeniski, atbilstīgi kapitāla aprites liberalizācijai.

62. pants

Ja vien šis Līgums neparedz ko citu, dalībvalstis neievieš nekādus jaunus ierobežojumus pakalpojumu sniegšanas brīvībai, kas faktiski ir sasniegta šā Līguma spēkā stāšanās brīdī.

63. pants

1. Līdz pirmā posma beigām Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Asambleju, ar vienprātīgu lēmumu izstrādā vispārēju programmu, lai Kopienā atceltu ierobežojumus pakalpojumu sniegšanas brīvībai. Komisija iesniedz šo priekšlikumu Padomei pirmā posma pirmajos divos gados.

Programmā izklāstīti vispārēji nosacījumi un pakāpes, kā liberalizēt dažādu kategoriju pakalpojumus.

2. Lai īstenotu šo vispārējo programmu vai, ja tādas nav, lai sasniegtu nākamo posmu kāda konkrēta pakalpojuma liberalizācijā, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Asambleju, līdz pirmā posma beigām ar vienprātīgu lēmumu, bet vēlāk ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem direktīvas.

3. Attiecībā uz 1. un 2. punktā minētajiem priekšlikumiem un lēmumiem, prioritāte parasti ir tiem pakalpojumiem, kas tieši iespaido ražošanas izmaksas, vai tiem, kuru liberalizācija palīdz veicināt preču tirdzniecību.

64. pants

Dalībvalstis apliecina gatavību liberalizēt pakalpojumus vairāk, nekā to paredz direktīvas, kas izdotas, ievērojot 63. panta 2. punktu, ja to ļauj valstu vispārējais tautsaimniecības stāvoklis un stāvoklis konkrētā tautsaimniecībā nozarē.

Šajā nolūkā Komisija sniedz attiecīgajām dalībvalstīm ieteikumus.

65. pants

Kamēr nav atcelti ierobežojumi pakalpojumu sniegšanas brīvībai, dalībvalstis šos ierobežojumus piemēro visām personām, kas sniedz pakalpojumus 59. panta pirmās daļas nozīmē, neatkarīgi no šo personu pilsonības vai dzīvesvietas.

66. pants

Šā Līguma 55. līdz 58. pants attiecas uz visiem šajā nodaļā izskatītajiem jautājumiem.

**4. nodaļa
Kapitāls**

67. pants

1. Pārejas laikā un ciktāl tas vajadzīgs, lai nodrošinātu kopējā tirgus pienācīgu darbību, dalībvalstis pakāpeniski atceļ savstarpējos ierobežojumus tā kapitāla aprītei, kurš pieder dalībvalstu rezidentiem, kā arī jebkādu diskrimināciju pilsonības, pušu dzīvesvietas vai šā kapitāla ieguldījuma vietas dēļ.

2. Kārtējos maksājumus, kas saistīti ar kapitāla aprīti dalībvalstu starpā, atbrīvo no visiem ierobežojumiem vēlākais līdz pirmā posma beigām.

68. pants

1. Attiecībā uz šajā nodaļā iztirzātajiem jautājumiem dalībvalstis ir, cik iespējams, liberālas, piešķirot valūtas maiņas atļaujas, kas joprojām ir vajadzīgas pēc tam, kad šis Līgums ir stājies spēkā.

2. Ja kāda dalībvalsts saskaņā ar šo nodaļu liberalizētai kapitāla aprītei piemēro noteikumus, kas attiecīgajā valstī reglamentē kapitāla tirgu un kredītu sistēmu, to dara bez diskriminācijas.

3. Aizdevumus, kas paredzēti kādas dalībvalsts vai tās vietējo iestāžu tiešam vai netiešam finansējumam, nepiešķir un neiegulda citās dalībvalstīs, ja vien attiecīgās valstis nav vienojušās par to. Šis noteikums neliedz piemērot 22. pantu, kas ietverts Protokolā par Eiropas Investīciju bankas Statūtiem.

69. pants

Padome pēc priekšlikuma, ko iesniegusi Komisija, kura šajā sakarā apspriedusies ar 105. pantā minēto Monetāro komiteju, divos pirmajos posmos pieņemot lēmumu vienprātīgi, bet vēlāk – ar kvalificētu balsu vairākumu, izdod direktīvas, kas vajadzīgas, lai pakāpeniski īstenotu 67. pantu.

70. pants

1. Komisija Padomei ierosina pasākumus, lai pakāpeniski koordinētu dalībvalstu valūtas maiņas politiku, kas attiecas uz kapitāla aprīti starp šīm valstīm un trešām valstīm. Šajā nolūkā Padome ar vienprātīgu lēmumu izdod direktīvas. Tā tiecas sasniegt pēc iespējas augstāku liberalizācijas pakāpi.

2. Ja pasākumi, kas veikti saskaņā ar pirmo punktu, neļauj likvidēt atšķirības noteikumos, kas reglamentē valūtas maiņu dalībvalstīs, un ja šādas atšķirības mudina personas, kas dzīvo kādā dalībvalstī, izmantot 67. pantā paredzētās iespējas brīvāk veikt pārdevumus Kopienā, lai apietu kādas dalībvalsts noteikumus attiecībā uz trešām valstīm, šī valsts, apspriedusies ar pārējām dalībvalstīm un Komisiju, drīkst veikt attiecīgus pasākumus, lai pārvarētu šādas grūtības.

Ja Padome konstatē, ka šie pasākumi kapitāla brīvu aprīti Kopienā ierobežo vairāk, nekā vajadzīgs grūtību pārvarēšanai, tā pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu var nolemt, ka attiecīgajai valstij šie pasākumi jāgroza vai jāatceļ.

71. pants

Dalībvalstis cenšas izvairīties ieviest Kopienā jaunus valūtas maiņas ierobežojumus kapitāla aprītei un kārtējiem maksājumiem, kas saistīti ar šo aprīti, un cenšas nepastiprināt jau esošos ierobežojumus.

Tās apliecina gatavību panākt augstāku kapitāla aprītes liberalizācijas pakāpi, nekā tas paredzēts iepriekšējos pantos, ciktāl to ļauj valstu tautsaimniecības stāvoklis, jo īpaši maksājumu bilances stāvoklis.

Komisija, apspriedusies ar Monetāro komiteju, var dalībvalstīm šajā sakarā sniegt ieteikumus.

72. pants

Dalībvalstis pastāvīgi informē Komisiju par visu tām zināmo kapitāla aprīti uz trešām valstīm un no tām. Komisija sniedz dalībvalstīm atzinumus, ko šajā sakarā uzskata par lietderīgiem.

73. pants

1. Ja kapitāla aprīte izraisa traucējumus kādas dalībvalsts kapitāla tirgus darbībā, Komisija, apspriedusies ar Monetāro komiteju, ļauj šai valstij šādas kapitāla aprītes jomā veikt aizsargpasākumus, kuru sīkākus nosacījumus precizē Komisija.

Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var šo atļauju atsaukt vai arī grozīt tās sīkākus nosacījumus.

2. Dalībvalsts, kurai ir grūtības, tomēr var pati veikt iepriekšminētos pasākumus, ja tie izrādās vajadzīgi slepenības vai steigzamības dēļ. Komisijai un pārējām dalībvalstīm šos pasākumus noteikti dara zināmus, pirms tie stājas spēkā. Tādā gadījumā Komisija, apspriedusies ar Monetāro komiteju, var nolemt, ka attiecīgajai valstij jāgroza vai jāatceļ šie pasākumi.

**IV SADAĻA
TRANSPORTS**

74. pants

Jomās, uz ko attiecas šī sadaļa, dalībvalstis šā Līguma mērķus īsteno ar kopēju transporta politiku.

75. pants

1. Lai īstenotu 74. pantu, ievērojot transporta nozares īpatnības, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Asambleju, līdz otrā posma beigām ar vienprātīgu lēmumu, bet vēlāk ar kvalificētu balsu vairākumu, nosaka:

- a) kopīgus noteikumus, ko piemēro starptautiskiem pārvadājumiem uz kādu dalībvalsti vai no tās, vai cauri vienai vai vairākām dalībvalstīm;
- b) nosacījumus, ar kādiem pārvadātāji, kas nav attiecīgās dalībvalsts rezidenti, tajā drīkst sniegt pārvadāšanas pakalpojumus;
- c) citus attiecīgus noteikumus.

2. Noteikumus, kas minēti 1. punkta a) un b) apakšpunktā, pieņem pārejas laikā.

3. Ja tādi noteikumi, kas attiecas uz transporta reglamentēšanas sistēmas principiem, dažos apgabalos var nopietni ietekmēt dzīves līmeni un nodarbinātību, kā arī infrastruktūru, Padome tos pieņem ar vienprātīgu lēmumu, atkāpjoties no 1. punktā paredzētās procedūras. To darot, Padome ņem vērā vajadzību pielāgoties pārmaiņām ekonomikā, ko radīs kopējā tirgus izveide.

76. pants

Kamēr nav pieņemti 75. panta 1. punktā minētie noteikumi, neviena dalībvalsts bez Padomes vienprātīga apstiprinājuma nedrīkst dažādos noteikumus, kas reglamentē šo nozari, Līgumam stājoties spēkā, padarīt citu dalībvalstu pārvadātājiem tieši vai netieši mazāk labvēlīgus kā pārvadātājiem, kas ir attiecīgās valsts pilsoņi.

77. pants

Atbalsts ir saderīgs ar šo Līgumu, ja tas vajadzīgs transporta koordinācijai vai ja tas ir atbildzība par tādu saistību izpildi, kuras parasti uzskata par sabiedriskajiem pakalpojumiem.

78. pants

Visos pasākumos, ko šā Līguma sakarā veic attiecībā uz pārvadājumu likmēm un nosacījumiem, ņem vērā pārvadātāju ekonomiskos apstākļus.

79. pants

1. Attiecībā uz pārvadājumiem Kopienā vēlākais līdz otrā posma beigām likvidē tādu diskrimināciju, ka pārvadātāji vienādu preču pārvadāšanai pa vieniem un tiem pašiem transporta ceļiem piemēro atšķirīgas likmes un nosacījumus atkarībā no tā, kas ir attiecīgo preču izcelsmes valsts vai galamērķa valsts.

2. Šā panta 1. punkts neliedz Padomei paredzēt citus pasākumus, ievērojot 75. panta 1. punktu.

3. Divos gados pēc tam, kad šis Līgums stājies spēkā, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem noteikumus, kas vajadzīgi šā panta 1. punkta īstenošanai.

Padome cita starpā var pieņemt noteikumus, kas vajadzīgi, lai Kopienas iestādes spētu nodrošināt 1. punkta prasību ievērošanu un to, lai tas pilnībā nāktu par labu lietotājiem.

4. Komisija pēc savas ierosmes vai pēc kādas dalībvalsts lūguma izmeklē visus diskriminācijas gadījumus 1. punkta sakarā un, apspriedusies ar visām attiecīgajām dalībvalstīm, pieņem vajadzīgos lēmumus atbilstīgi noteikumiem, kas pieņemti saskaņā ar 3. punktu.

80. pants

1. Sākot no otrā posma, dalībvalstīm aizliegts bez Komisijas atļaujas pārvaldījumiem Kopienā uzlikt tādas likmes un izvirzīt tādus nosacījumus, kas kaut mazliet atbalsta vai aizsargā viena vai vairāku uzņēmumu vai nozaru intereses.

2. Komisija pēc savas ierosmes vai pēc dalībvalsts lūguma pārbauda 1. punktā minētās likmes un nosacījumus, īpaši ņemot vērā gan atbilstīgās reģionālās ekonomikas politikas prasības, mazāk attīstītu reģionu vajadzības un problēmas reģionos, kurus iespaido politiskais stāvoklis, gan arī šādu likmju un nosacījumu ietekmi uz dažādu transporta veidu konkurenci.

Apspriedusies ar katru attiecīgo dalībvalsti, Komisija pieņem vajadzīgos lēmumus.

3. Šā panta 1. punktā paredzētais aizliegums neattiecas uz tarifiem, kas noteikti konkurences dēļ.

81. pants

Maksas vai nodevas par robežu šķērsošanu, kuras pārvaldātāji uzliek papildus pārvaldājumu likmēm, nedrīkst būt pārmērīgi augstas salīdzinājumā ar pārvaldātāju faktiskajām izmaksām.

Dalībvalstis cenšas pakāpeniski samazināt šīs izmaksas.

Komisija var sniegt dalībvalstīm ieteikumus, kā piemērot šo pantu.

82. pants

Šī sadaļa neliedz veikt pasākumus, kas ieviesti Vācijas Federatīvajā Republikā, ciktāl tie vajadzīgi, lai kompensētu saimnieciskās grūtības, ko dažu Vācijas Federatīvās Republikas apgabalu saimniecībai radījusi Vācijas sadalīšana.

83. pants

Komisijai izveido padomdevēju komiteju, kas sastāv no dalībvalstu valdību ieceltiem ekspertiem. Komisija, kad uzskata to par lietderīgu, apspriežas ar šo komiteju transporta jautājumos, neskarot Ekonomikas un sociālo lietu komitejas transporta nozares pilnvaras.

84. pants

1. Šī sadaļa attiecas uz dzelzceļa pārvaldījumiem, autopārvaldījumiem un pārvaldījumiem pa iekšzemes ūdensceļiem.

2. Padome ar vienprātīgu balsojumu var nolemt, vai, ciktāl un saskaņā ar kādu procedūru var pieņemt attiecīgus noteikumus par jūras transportu un gaisa transportu.

TREŠĀ DAĻA KOPIENAS POLITIKA I SADAĻA KOPIĢIE NOTEIKUMI 1. nodaļa

Konkurences noteikumi 1. iedaļa Noteikumi, kas attiecas uz uzņēmumiem

85. pants

1. Turpmāk norādītais ir aizliegts kā nesaderīgs ar kopējo tirgu: visi nolīgumi uzņēmumu starpā, uzņēmumu apvienību lēmumi un saskaņotas darbības, kas var iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm un kuru mērķis vai sekas ir nepieļaut, ierobežot vai izkropļot konkurenci kopējā tirgū, un jo īpaši darbības, ar kurām:

- a) tieši vai netieši nosaka iepirkuma vai pārdošanas cenas vai kādus citus tirdzniecības nosacījumus;
- b) ierobežo vai kontrolē ražošanu, tirgus, tehnikas attīstību vai investīcijas;
- c) sadala tirgus vai piegādes avotus;
- d) līdzvērtīgos darījumos ar dažādiem tirdzniecības partneriem piemēro atšķirīgus nosacījumus, tādējādi radot tiem neizdevīgus konkurences apstākļus;

e) slēdzot līgumus, prasa, lai otra puse uzņemtos papildu saistības, kuras pēc savas būtības vai saskaņā ar nozares praksi nekādi nav saistītas ar attiecīgo līguma priekšmetu.

2. Visi nolīgumi vai lēmumi, kas ir aizliegti saskaņā ar šo pantu, automātiski nav spēkā.

3. Šā panta 1. punktu tomēr var atzīt par nepiemērojamu – jebkuram starp uzņēmumiem noslēgtam nolīgumam vai nolīgumu kategorijai;

– jebkuram uzņēmumu apvienības pieņemtam lēmumam vai lēmumu kategorijai;

– jebkādi saskaņotai darbībai vai darbību kategorijai, kas palīdz uzlabot preču ražošanu vai izplatīšanu vai veicina tehnisku vai saimniecisku attīstību, reizē ļaujot patērētājiem baudīt pienācīgu daļu no iegūtajiem labumiem, un kas

a) neuzspiež attiecīgiem uzņēmumiem ierobežojumus, kuri nav obligāti vajadzīgi, lai sasniegtu šos mērķus;

b) neļauj šādiem uzņēmumiem likvidēt konkurenci attiecībā uz šo ražojumu būtisku daļu.

86. pants

Vienam vai vairākiem uzņēmumiem, kam ir dominējošs stāvoklis kopējā tirgū vai būtiskā tā daļā, šāda stāvokļa ļaunprātīga izmantošana ir aizliegta kā nesaderīga ar kopējo tirgu un tiktāl, ciktāl tā var iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm.

Stāvokļa ļaunprātīga izmantošana var jo īpaši izpausties kā

- a) tieši vai netieši uzspiestas netaisnīgas iepirkuma vai pārdošanas cenas vai citi netaisnīgi tirdzniecības nosacījumi;
- b) ražošanas, tirgus vai tehnikas attīstības ierobežošana, kas kaitē patērētājiem;

c) atšķirīgu nosacījumu piemērošana līdzvērtīgos darījumos ar dažādiem tirdzniecības partneriem, tādējādi radot tiem neizdevīgus konkurences apstākļus;

d) prasība, lai otra puse, slēdzot līgumus, uzņemtos papildu saistības, kas pēc savas būtības vai saskaņā ar nozares praksi nekādi nav saistītas ar attiecīgo līgumu priekšmetu.

87. pants

1. Trijos gados pēc tam, kad šis Līgums ir stājies spēkā, Padome, pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedusies ar Asambleju, ar vienprātīgu lēmumu pieņem visas regulas vai direktīvas, kas vajadzīgas, lai īstenotu 85. un 86. pantā izklāstītos principus.

Ja iepriekšminētajā laikā šādi tiesību akti nav pieņemti, tad pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Asambleju, tos pieņem Padome ar kvalificētu balsu vairākumu.

2. Šā panta 1. punktā minētās regulas vai direktīvas īpaši paredzētas,

- a) lai nodrošinātu 81. panta 1. punktā un 82. pantā noteikto aizliegumu ieviešanu, paredzot soda naudu un kavējuma naudu;
- b) lai sīkāk izstrādātu noteikumus 85. panta 3. punkta piemērošanai, ņemot vērā vajadzību gan nodrošināt efektīvu pārraudzību, gan arī – cik vien iespējams – vienkāršot pārvaldi;
- c) lai vajadzības gadījumā noteiktu, ciktāl un kā uz dažādām tautsaimniecības nozarēm attiecas 85. un 86. pants;
- d) lai noteiktu Komisijas un Tiesas funkcijas, piemērojot šajā punktā izklāstītos noteikumus;
- e) lai noteiktu attiecības starp valstu tiesību aktiem un noteikumiem, kas ietverti šajā iedaļā vai pieņemti saskaņā ar šo pantu.

88. pants

Kamēr nestājas spēkā noteikumi, kas pieņemti saskaņā ar 87. pantu, par nolīgumu, lēmumu un saskaņotu darbību pieļaujamību, kā arī par dominējoša stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu kopējā tirgū lemj dalībvalstu iestādes saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem un 85. pantu, jo īpaši ar tā 3. punktu, kā arī ar 86. pantu.

89. pants

1. Neskarot 88. pantu, Komisija, sākot pienākumu izpildi, nodrošina 85. un 86. pantā izklāstīto principu piemērošanu. Pēc kādas dalībvalsts lūguma vai pēc savas ierosmes, kā arī sadarbojoties ar kompetentām dalībvalstu iestādēm, kas tai palīdz, Komisija izmeklē gadījumus, kad ir aizdomas par šo principu pārkāpumiem. Ja tā konstatē, ka pārkāpums noticis, tā ierosina attiecīgus pasākumus, lai to novērstu.

2. Ja pārkāpumu nenovērš, Komisija ar pamatotu lēmumu konstatē, ka pastāv šāds principu pārkāpums. Komisija var publicēt savu lēmumu un pilnvarot dalībvalstis veikt pasākumus, kuri vajadzīgi, lai labotu stāvokli, un kuru sīkākus nosacījumus tā precizē.

90. pants

1. Attiecībā uz publiskiem uzņēmumiem un uzņēmumiem, kam dalībvalstis piešķirušas īpašas vai ekskluzīvas tiesības, dalībvalstis nedz ievieš, nedz uztur spēkā tādas pasākumus, kas ir pretrunā šim Līgumam, jo īpaši noteikumiem, kas ietverti 7. pantā un 85. līdz 94. pantā.

2. Uz uzņēmumiem, kam uzticēti pakalpojumi ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi vai kas darbojas kā dalībvalstu fiskāli monopoli, attiecas šajā Līgumā ietvertie noteikumi un jo īpaši noteikumi par konkurenci, ja šo noteikumu piemērojums *de iure* vai *de facto* netraucē veikt tiem uzticētos konkrētos uzdevumus. Tie nedrīkst ietekmēt tirdzniecības attīstību tiktāl, lai kaitētu Kopienas interesēm.

3. Komisija nodrošina šā panta piemērošanu un vajadzības gadījumā adresē dalībvalstīm attiecīgas direktīvas vai lēmumus.

2. iedaļa Dempings

91. pants

1. Ja pārejas laikā Komisija pēc kādas dalībvalsts vai kādas citas ieinteresētas puses lūguma konstatē, ka kopējā tirgū piekopi dempingu, tā pie personas vai personām, kas to sākušas, vēršas ar ieteikumiem, kuru nolūks ir dempingu izbeigt.

Ja dempings tomēr turpinās, Komisija dod tiesības dalībvalstij, kuras intereses ir skartas, piemērot aizsargpasākumus, kuru sīkākus nosacījumus precizē Komisija.

2. Līdzko šis Līgums stājas spēkā, ražojumi, kas cēlušies vai ir izlaisti brīvā apgrozībā vienā dalībvalstī un ir eksportēti uz citu dalībvalsti, atkal ievēdot pirmajā valstī, jāielaiž šis valsts teritorijā bez kādiem muitas nodokļiem, kvantitatīvajiem ierobežojumiem vai pasākumiem ar līdzvērtīgu iedarbību. Komisija reglamentē šā punkta piemērošanu.

3. iedaļa Valsts atbalsts

92. pants

1. Ja vien šis Līgums neparedz ko citu, ar kopējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

2. Ar kopējo tirgu ir saderīgs:

a) sociāls atbalsts, ko piešķir individuāliem patērētājiem ar noteikumu, ka to piešķir bez diskriminācijas attiecībā uz konkrēto ražojumu izcelsmi;

b) atbalsts, ko sniedz, lai novērstu kaitējumu, ko nodarījušas dabas katastrofas vai ārkārtēji notikumi;

c) atbalsts, ko sniedz tautsaimniecībai dažos Vācijas Federatīvās Republikas apvidos, kurus iespaidojusi Vācijas sadalīšana, ciktāl šāds atbalsts vajadzīgs, lai kompensētu saimnieciskās grūtības, ko radījusi šī sadalīšana.

3. Turpmāk norādīto var uzskatīt par saderīgu ar kopējo tirgu:

a) atbalstu, kas veicina ekonomikas attīstību apgabalos, kur dzīves līmenis ir ārkārtīgi zems vai kur valda liels bezdarbs;

b) atbalstu, kas veicina kāda svarīga projekta īstenojumu visas Eiropas interesēs vai novērš nopietnus traucējumus kādas dalībvalsts tautsaimniecībā;

c) atbalstu, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību vai konkrētu tautsaimniecības jomu attīstību, ja šādam atbalstam nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas būtu pretrunā kopīgām interesēm. Tomēr, tā kā atbalsts, kas līdz 1957. gada 1. janvārim sniegts kuģubūvei, tikai kompensē

muitas aizsardzības trūkumu, tā pakāpeniski jāsamazina, kā paredz tie paši nosacījumi, kas attiecas uz muitas nodokļu atcelšanu, reizē ievērojot arī šā Līguma noteikumus, kas skar kopējo tirdzniecības politiku attiecībā uz trešām valstīm;

d) citu kategoriju atbalstu, ko Padome pēc Komisijas priekšlikuma var noteikt ar lēmumu, kuru pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu.

93. pants

1. Komisija, sadarbojoties ar dalībvalstīm, pastāvīgi pārskata visas atbalsta piešķiršanas sistēmas, kas pastāv šajās valstīs. Tā iesaka šīm valstīm attiecīgus pasākumus, kas vajadzīgi sakarā ar kopējā tirgus pakāpenisku attīstību vai darbību.

2. Ja Komisija, likusi ieinteresētajām pusēm iesniegt piezīmes, konstatē, ka atbalsts, ko piešķirusi kāda valsts vai kas piešķirts no šīs valsts līdzekļiem, ievērojot šā Līguma 92. pantu, nav saderīgs ar kopējo tirgu, vai arī konstatē, ka šādu atbalstu izlieto nepareizi, tā pieņem lēmumu par to, ka attiecīgajai valstij Komisijas noteiktā termiņā tāds atbalsts jāizbeidz vai jāmaina.

Ja attiecīgā valsts noteiktajā termiņā neizpilda šo lēmumu, Komisija vai kāda cita ieinteresēta dalībvalsts, atkāpjoties no 169. un 170. panta, var tieši griezties Tiesā.

Pēc dalībvalsts lūguma Padome var pieņemt vienprātīgu lēmumu par to, ka atbalsts, ko šī valsts piešķir vai paredz piešķirt, atzīstams par saderīgu ar kopējo tirgu, atkāpjoties no 92. panta vai 94. pantā paredzētajām regulām, ja tādu lēmumu attaisno ārkārtas apstākļi.

Ja Komisija attiecībā uz šādu atbalstu jau sākusi šā punkta pirmajā daļā paredzēto procedūru, tad tas, ka attiecīgā valsts iesniedz Padomei lūgumu, šo procedūru pārtrauc līdz laikam, kamēr Padome dara zināmu savu attieksmi.

Ja Padome trijos mēnešos pēc minētā lūguma iesniegšanas tomēr nav darījusi zināmu savu attieksmi, šo jautājumu izlemj Komisija.

3. Visi plāni piešķirt vai mainīt atbalstu ir jādara zināmi Komisijai laikus, lai Komisija varētu iesniegt savas piezīmes. Ja Komisija atzīst, ka, ievērojot 92. pantu, šādi plāni nav saderīgi ar kopējo tirgu, tā nevilcinoties sāk 2. punktā paredzēto procedūru. Attiecīgā dalībvalsts nesāk īstenot pašas ierosinātos pasākumus, kamēr šī procedūra nav beigusies ar galīgo lēmumu.

94. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu var pieņemt jebkādas attiecīgas regulas, kas vajadzīgas, lai piemērotu 92. un 93. pantu un jo īpaši lai precizētu 93. panta 3. punkta piemērošanas nosacījumus un tās atbalsta kategorijas, uz ko šī procedūra neattiecas.

2. nodaļa Noteikumi par nodokļiem

95. pants

Dalībvalstis citu dalībvalstu ražojumiem tieši vai netieši neuzliek iekšējos nodokļus, kas lielāki par tiem, kas tieši vai netieši uzlikti līdzīgiem vietējiem ražojumiem.

Dalībvalstis turklāt neuzliek citu dalībvalstu ražojumiem tāds iekšējos nodokļus, kas netieši aizsargā citus ražojumus.

Dalībvalstis vēlākais līdz otrā posma sākumam atceļ vai groza visus noteikumus, kas pastāv, šim Līgumam stājoties spēkā, un kas ir pretrunā iepriekšminētajiem noteikumiem.

96. pants

Ja ražojumus eksportē uz kādu dalībvalsti, iekšējo nodokļu atmaksājumi nedrīkst pārsniegt iekšējos nodokļus, kas tiem uzlikti tieši vai netieši.

97. pants

Dalībvalstis, kas uzliek apgrozījuma nodokli, kuru aprēķina pēc kumulatīvas daudzpakāpju nodokļu sistēmas, var ieviest vidējo nodokļu likmi importētiem ražojumiem vai ražojumu grupām, nepārkāpjot 95. un 96. pantā izklāstītos principus par iekšējo nodokļu uzlikšanu ražojumiem vai atmaksājumiem par

eksportētiem ražojumiem.

Ja kādas dalībvalsts noteiktās vidējās likmes neatbilst iepriekšminētajiem principiem, Komisija izdod šai valstij attiecīgas direktīvas vai lēmumus.

98. pants

Par preču eksportu uz citām dalībvalstīm nedrīkst atlaist vai atmaksāt tādas maksājumus, kas nav apgrozījuma nodokļi, akcīzes nodokļi un citi netiešie nodokļi, un par preču importu no citām dalībvalstīm nedrīkst uzlikt kompensācijas maksājumus, ja vien Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu uz ierobežotu laiku iepriekš nav apstiprinājusi iecerētos pasākumus.

99. pants

Komisija apsver, kā iekšējā tirgus interesēs saskaņot dažādu dalībvalstu tiesību aktus par apgrozījuma nodokļiem, akcīzes nodokļiem un citiem netiešajiem nodokļiem, tostarp par kompensācijas maksājumiem, ko izmanto tirdzniecībā starp dalībvalstīm.

Komisija iesniedz priekšlikumu Padomei, kas pieņem lēmumu ar vienprātīgu balsojumu, neskarot 100. un 101. pantu.

3. nodaļa

Tiesību aktu tuvināšana

100. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu pieņem direktīvas, lai tuvinātu tādas dalībvalstu normatīvos un administratīvos aktus, kas tieši iespaido kopējā tirgus izveidi vai darbību.

Attiecībā uz direktīvām, kuru ieviešana vienā vai vairākās dalībvalstīs ir saistīta ar grozījumiem to tiesību aktos, jāapspriežas ar Asambleju un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju.

101. pants

Ja Komisija konstatē, ka atšķirības dalībvalstu normatīvos un administratīvos aktos rada konkurences izkropļojumus kopējā tirgū un ka šis izkropļojums jānovērš, tā apspriežas ar attiecīgajām dalībvalstīm.

Ja tāda apspriede nepanāk vienošanos, kas likvidē šo izkropļojumu, Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu pirmajā posmā, bet vēlāk ar kvalificētu balsu vairākumu izdod vajadzīgās direktīvas. Komisija un Padome var veikt jebkādas atbilstīgus pasākumus, ko paredz šis Līgums.

102. pants

1. Ja rodas iemesls bažām, ka normatīva vai administratīva akta pieņemšana vai grozīšana var radīt konkurences izkropļojumus 101. panta nozīmē, attiecīgā dalībvalsts, kas grib šādu aktu pieņemt vai grozīt, apspriežas ar Komisiju. Pēc apspriedes ar dalībvalstīm Komisija iesaka šīm valstīm veikt attiecīgus pasākumus, lai izvairītos no šiem izkropļojumiem.

2. Ja valsts, kas grib pieņemt vai grozīt savus tiesību aktus, nepilda ieteikumu, ko tai adresējusi Komisija, tad citām dalībvalstīm nav jāgroza savi tiesību akti, lai likvidētu šādu izkropļojumu, kā paredz 101. pants. Ja dalībvalsts, kas neievēro Komisijas ieteikumu, izraisa izkropļojumu, kas kaitē tikai pašai, 101. pantu nepiemēro.

II SADAĻA EKONOMIKAS POLITIKA

1. nodaļa

Konjunktūras politika

103. pants

1. Dalībvalstis savu konjunktūras politiku uzskata par vispārsvārīgu jautājumu. Tās apspriežas savā starpā un ar Komisiju par pasākumiem, kas jāveic konkrētos apstākļos.

2. Neskarot jebkuru citu procedūru, kas paredzēta šajā Līgumā, Padome var pēc Komisijas priekšlikuma vienprātīgi pieņemt lēmumu par konkrētai situācijai piemērotiem pasākumiem.

3. Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu vajadzības gadījumā izdod direktīvas, lai īstenotu pasākumus, par kuriem pieņemts lēmums saskaņā ar 2. punktu.

4. Šajā pantā paredzēto procedūru piemēro arī gadījumos, kad rodas grūtības sakarā ar kādu konkrētu ražojumu piegādi.

2. nodaļa

Maksājumu bilance

104. pants

Visas dalībvalstis cenšas ievērot tādu ekonomikas politiku, kas vajadzīga, lai nodrošinātu to vispārējās maksājumu bilances līdzsvaru un saglabātu uzticēšanos savai valūtai, vienlaikus nodrošinot augstu nodarbinātības līmeni un cenu līmeņa stabilitāti.

105. pants

1. Lai atvieglinātu 104. pantā paredzēto mērķu sasniegšanu, dalībvalstis savstarpēji koordinē ekonomikas politiku. Šajā nolūkā tās iedibina savu administratīvo iestāžu kompetento dienestu sadarbību un savu centrālo banku sadarbību.

Komisija iesniedz Padomei ieteikumus šādas sadarbības īstenošanai.

2. Lai veicinātu pilnīgu dalībvalstu politikas koordināciju monetāros jautājumos, kas vajadzīga kopējā tirgus darbībai, ar šo nodibina konsultatīvu Monetāro komiteju, kurai ir šādi uzdevumi:

- pastāvīgi uzraudzīt dalībvalstu un Kopienas monetāro un finansiālo stāvokli, kā arī dalībvalstu vispārējo maksājumu sistēmu un regulāri par to ziņot Padomei un Komisijai;
- pēc Padomes vai Komisijas lūguma vai pēc savas ierosmes izstrādāt atzinumus, ko iesniegt minētajām iestādēm.

Dalībvalstis un Komisija katra iecel divus Monetārās komitejas locekļus.

106. pants

1. Visas dalībvalstis apņemas visus maksājumus, kas saistīti ar preču, pakalpojumu vai kapitāla apriti, un visus kapitāla un algu pārvedumus atļaut veikt tās dalībvalsts valūtā, kuras rezidents ir maksātājs vai saņēmējs, tādā apjomā, kādā atbilstīgi šim Līgumam ir liberalizēta preču, pakalpojumu, kapitāla un personu aprīte starp dalībvalstīm.

Ar šo dalībvalstis apliecina gatavību liberalizēt maksājumus, pārsniedzot šā punkta iepriekšējā daļā minēto apjomu, ciktāl to ļauj valstu tautsaimniecības stāvoklis kopumā un jo īpaši maksājumu bilances stāvoklis.

2. Ja preču, pakalpojumu un kapitāla apriti ierobežo tikai ar to saistīto maksājumu ierobežojumi, nolūkā šos ierobežojumus pakāpeniski atcelt *mutatis mutandis* piemēro nodaļas, kas attiecas uz kvantitatīvo ierobežojumu atcelšanu un pakalpojumu liberalizāciju, kā arī uz kapitāla brīvu apriti.

3. Dalībvalstis apņemas savstarpēji neievieš nekādus jaunus ierobežojumus pārvedumiem, kas saistīti ar neredzamajiem darījumiem, kuri uzskaitīti šā Līguma III pielikumā.

Esošos ierobežojumus pakāpeniski atceļ saskaņā ar 63. līdz 65. pantu, ja vien šo atcelšanu nereglamentē 1. un 2. punkts vai nodaļa, kas attiecas uz kapitāla brīvu apriti.

4. Vajadzības gadījumā dalībvalstis apspriežas savās starpā attiecībā uz pasākumiem, kas vajadzīgi, lai varētu veikt maksājumus un pārvedumus, kas paredzēti šajā pantā. Šie pasākumi nedrīkst nelabvēlīgi ietekmēt šajā nodaļā paredzēto mērķu sasniegšanu.

107. pants

1. Katra dalībvalsts savu valūtas maiņas politiku uzskata par vispārsvārīgu jautājumu.

2. Ja kāda dalībvalsts maina savu valūtas maiņas kursu neatbilstīgi 104. pantā paredzētajiem mērķiem, tādējādi radot nopietnu konkurences izkropļojumus, Komisija, apspriedusies ar Monetāro komiteju, uz stingri noteiktu laiku var ļaut citām dalībvalstīm veikt vajadzīgos pasākumus, pati precizējot to sīkākus nosacījumus, nolūkā novērst šādu pārmaiņu sekas.

108. pants

1. Ja attiecībā uz dalībvalsts maksājumu bilanci tai radušās grūtības vai draud nopietnas grūtības, ko radījusi vai nu vispārējā tās maksājumu bilances nestabilitāte, vai arī valūta, kas ir apgrozībā, un ja šādas grūtības jo īpaši var traucēt kopējā tirgus darbību vai pakāpenisku kopējās tirdzniecības politikas īstenošanu, Komisija tūlīt noskaidro attiecīgās valsts stāvokli un darbības, kuras šī valsts sākusi vai var sākt saskaņā ar 104. pantu, izmantojot visus līdzekļus, kas ir tās rīcībā. Komisija nosaka, kādus pasākumus tā iesaka veikt attiecīgajai valstij.

Ja dalībvalsts rīcība un Komisijas ieteiktie pasākumi izrādās nepietiekami, lai pārvarētu radušās vai draudošās grūtības, Komisija, apspriedusies ar Monetāro komiteju, sniedz Padomei ieteikumus par savstarpējas palīdzības piešķiršanu un norāda atbilstīgus tās veidus.

Komisija regulāri informē Padomi par stāvokli un tā pārmaiņām.

2. Padome piešķir šādu savstarpēju palīdzību, pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu; tā pieņem direktīvas vai lēmumus, kas paredz sīkākus nosacījumus šai palīdzībai, kas var izpausties kā

a) saskaņota pieeja citām starptautiskām organizācijām vai darbība citās tādās organizācijās, pie kurām dalībvalsts var vērsties;

b) pasākumi, kas jāveic, lai nepieļautu novirzes tirdzniecības plūsmās, ja grūtībās nokļuvusi valsts uztur vai atkārtoti ievieš pret trešām valstīm vērstus kvantitatīvos ierobežojumus;

c) ierobežota apjoma kredītu saņemšana no citām dalībvalstīm, par ko tās vienojas.

Turklāt pārejas laikā savstarpējā palīdzība var izpausties arī kā īpašas muitas nodokļu atlaides vai kvotu palielināšana, lai varētu palielināt importa apjomu no grūtībās nonākušās valsts, saskaņā ar to valstu vienošanos, kam šādi pasākumi būtu jāveic.

3. Ja Padome nepiešķir Komisijas ieteikto savstarpēju palīdzību vai ja savstarpējā palīdzība un veiktie pasākumi nav pietiekami, Komisija atļauj grūtībās nonākušajai valstij veikt aizsargpasākumus, kuru sīkākus nosacījumus Komisija precizē.

Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var atsaukt šādu atļauju un grozīt minētos nosacījumus.

109. pants

1. Ja maksājumu bilancē pēkšņi rodas krīze un tūlīt netiek pieņemts lēmums, ko paredz 108. panta 2. punkts, attiecīgā dalībvalsts, lai nodrošinātos, var veikt vajadzīgos aizsargpasākumus. Tādiem pasākumiem, cik iespējams, maz jātraucē kopējā tirgus darbība, un tie nedrīkst būt plašāki, nekā noteikti vajadzīgs, lai novērstu pēkšņās grūtības.

2. Komisiju un citas dalībvalstis informē par šādiem aizsargpasākumiem vēlākais tad, kad tie stājas spēkā. Komisija var ieteikt Padomei piešķirt savstarpēju palīdzību, kas paredzēta 108. pantā.

3. Pēc tam, kad Komisija sniegusi atzinumu un notikusi apspriede ar Monetāro komiteju, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var nolemt, ka attiecīgajai valstij jāgroza, jāpārtrauc vai jāatceļ iepriekšminētie aizsargpasākumi.

3. nodaļa Tirdzniecības politika

110. pants

Dalībvalstis, savā starpā nodibinot muitas savienību, vispārēju interešu labad tiecas veicināt pasaules tirdzniecības harmonisku attīstību, starptautiskās tirdzniecības ierobežojumu pakāpenisku atcelšanu un muitas šķēršļu mazināšanu.

Izstrādājot kopējo tirdzniecības politiku, ņem vērā to, ka dalībvalstu savstarpēja muitas nodokļu atcelšana var pozitīvi iespaidot uzņēmumu konkurētspēju šajās valstīs.

111. pants

Neskarot 115. un 116. pantu, pārejas laikā piemēro šādus noteikumus.

1. Dalībvalstis koordinē savas tirdzniecības attiecības ar trešām valstīm tā, lai vēlākais pārejas laika beigās radītu nosacījumus, kas vajadzīgi, lai ieviestu kopējo ārējās tirdzniecības politiku.

Komisija iesniedz Padomei priekšlikumus attiecībā uz procedūru, kas jāpiemēro pārejas laikā, lai ieviestu kopīgu rīcību, kā arī attiecībā uz vienotas tirdzniecības politikas izveidi.

2. Komisija sniedz Padomei ieteikumus, lai sāktu sarunas par tarifiem ar trešām valstīm attiecībā uz kopējiem muitas tarifiem.

Padome pilnvaro Komisiju sākt šādas sarunas.

Komisija rīko šīs sarunas, apspriežoties ar īpašu komiteju, ko ieceļ Padome, lai palīdzētu Komisijai veikt šo uzdevumu, un ievērojot direktīvas, ko Padome var izdot.

3. Padome, īstenojot pilnvaras, ko tai piešķir šis pants, pirmajos divos posmos pieņem lēmumu vienprātīgi, bet vēlāk – ar kvalificētu balsu vairākumu.

4. Dalībvalstis, apspriežoties ar Komisiju, veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, jo īpaši, lai pielāgotu spēkā esošos nolīgumus par tarifiem ar trešām valstīm nolūkā neaizkavēt kopējo muitas tarifu stāšanos spēkā.

5. Dalībvalstis savstarpēji tiecas nodrošināt pēc iespējas augstāku vienādības līmeni liberalizācijas jomā attiecībā pret trešām valstīm vai trešo valstu grupām. Šajā nolūkā Komisija dalībvalstīm sniedz attiecīgus ieteikumus.

Ja dalībvalstis atceļ vai samazina kvantitatīvos ierobežojumus attiecībā uz trešām valstīm, tās iepriekš informē Komisiju un nodrošina tādu pašu režīmu citām dalībvalstīm.

112. pants

1. Neskarot pienākumus, ko dalībvalstis uzņēmušās citās starptautiskās organizācijās, līdz pārejas laika beigām tās pakāpeniski saskaņo sistēmas, kā piešķirt atbalstu eksportam uz trešām valstīm, ciktāl šāda saskaņošana vajadzīga, lai nepieļautu Kopienas uzņēmumu konkurences izkropļojumus.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu līdz otrā posma beigām, bet vēlāk ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem direktīvas, kas vajadzīgas šim nolūkam.

2. Iepriekšminētie noteikumi neattiecas uz tādām muitas nodokļu vai maksājumu ar līdzvērtīgu iedarbību kompensācijām, kā arī uz apgrozījuma nodokļu, akcīzes nodokļu un citu netiešo nodokļu atmaksājumiem, kas atļauti, ja preces no kādas dalībvalsts eksportē uz trešo valsti, ciktāl tāda kompensācija vai atmaksājums nepārsniedz summu, kas tieši vai netieši jāmaksā par eksportētiem ražojumiem.

113. pants

1. Pārejas laikam beidzoties, kopējās tirdzniecības politikas pamatā ir vienādi principi, jo īpaši attiecībā uz pārmaiņām tarifu līkmēs, uz tarifu un tirdzniecības nolīgumu slēgšanu, uz liberalizācijas pasākumu, eksporta politikas un tirdzniecības aizsardzības pasākumu vienādošanu, tostarp to pasākumu, ko veic dempinga vai subsīdiju gadījumā.

2. Komisija iesniedz priekšlikumus Padomei par to, kā īstenot kopējo tirdzniecības politiku.

3. Ja ar trešām valstīm vajadzīgas sarunas par nolīgumiem, Komisija iesniedz ieteikumus Padomei, kas pilnvaro Komisiju sākt vajadzīgās sarunas.

Komisija risina šīs sarunas, apspriežoties ar īpašu komiteju, ko ieceļ Padome, lai tā palīdzētu Komisijai veikt šo uzdevumu, un ievērojot direktīvas, ko Padome var tai izdot.

4. Padome, īstenojot pilnvaras, ko tai piešķir šis pants, pieņem lēmumus ar kvalificētu balsu vairākumu.

114. pants

Nolīgumus, kas minēti 111. panta 2. punktā un 113. pantā, Kopienas vārdā slēdz Padome, pieņemot vienprātīgu lēmumu pirmajos divos posmos, bet vēlāk ar kvalificētu balsu vairākumu.

115. pants

Lai nodrošinātu to, ka novirzes tirdzniecības plūsmās neatraucē nevienai dalībvalstij īstenot saskaņā ar šo Līgumu

paredzētos tirdzniecības politikas pasākumus, vai arī ja atšķirības tādos pasākumos rada saimnieciskas grūtības vienā vai vairākās dalībvalstīs, Komisija iesaka metodes, kas vajadzīgas dalībvalstu sadarbībai. Ja tā nenotiek, Komisija var ļaut dalībvalstīm veikt vajadzīgos aizsargpasākumus, kuru sīkākus nosacījumus tā precizē.

Pārejas laikā steidzamos gadījumos dalībvalstis var veikt vajadzīgos pasākumus patstāvīgi, un par tiem tās paziņo citām dalībvalstīm un Komisijai, kas var nolemt, ka attiecīgai valstij šie pasākumi jāgroza vai jāatceļ.

Izvēloties šādus pasākumus, priekšroka jādod tiem, kas rada vismazākos traucējumus kopējā tirgus darbībai un kas, cik iespējams, veicina kopējo muitas tarifu drīzāku ieviešanu.

116. pants

Beidzoties pārejas laikam, visus jautājumus, kas ir īpaši nozīmīgi attiecībā uz kopējo tirgu, starptautiskās ekonomiskās organizācijās dalībvalstis risina tikai ar kopīgu rīcību. Šajā nolūkā priekšlikumus par kopīgas rīcības piemērošanas jomu un īstenošanu Komisija iesniedz Padomei, kas pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu.

Pārejas laikā dalībvalstis savstarpēji apspriežas, lai saskaņotu rīcību un pieņemtu, cik iespējams, vienotu nostāju.

III SADAĻA SOCIĀLĀ POLITIKA

1. nodaļa Noteikumi sociālajā jomā

117. pants

Dalībvalstis ir vienprātis par to, ka jāveicina darba ņēmēju dzīves un darba apstākļu uzlabošanās, radot iespēju vienādot šos apstākļus, vienlaikus tos uzlabojot.

Tās uzskata, ka to nodrošinās ne tikai kopējā tirgus darbība, kas palīdz saskaņot sociālās sistēmas, bet arī šajā Līgumā paredzētās procedūras un normatīvu un administratīvu aktu tuvināšana.

118. pants

Neskarot citus šā Līguma noteikumus un saskaņā ar tā vispārējiem mērķiem, Komisijas uzdevums ir veicināt dalībvalstu ciešu sadarbību sociālajā jomā, jo īpaši jautājumos, kas attiecas uz

- nodarbinātību,
- darba tiesībām un darba apstākļiem,
- arodmācību pamatiem un kvalifikācijas celšanu,
- sociālo nodrošinājumu,
- nelaimes gadījumu darbā un arodslimību profilaksi,
- darba higiēnu,
- tiesībām apvienoties un rīkot kolektīvas sarunas starp darba devējiem un darba ņēmējiem.

Lai to panāktu, Komisija cieši sadarbojas ar dalībvalstīm, veicot pētījumus, sniedzot atzinumus un rīkojot apspriedes gan par problēmām, kas rodas valsts līmenī, gan par tām, kurās ieinteresētas starptautiskās organizācijas.

Komisija apspriežas ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, pirms sniedz atzinumus, ko paredz šis pants.

119. pants

Visas dalībvalstis pirmajā posmā nodrošina un pēc tam turpina ievērot principu, ka vīrieši un sievietes par vienādu darbu saņem vienādu darba samaksu.

Šajā pantā "darba samaksa" nozīmē parastu pamatalgu vai minimālo algu, kā arī jebkuru citu atlīdzību naudā vai natūrā, ko darba ņēmējs par darbu tieši vai netieši saņem no darba devēja.

Vienāda darba samaksa bez dzimuma diskriminācijas nozīmē to, ka

- a) darba samaksu par darbu aprēķina, izmantojot vienu un to pašu mērvienību;
- b) darba samaksa atbilstīgi stundu likmēm par vienādu darbu ir vienāda.

120. pants

Dalībvalstis cenšas saglabāt līdzvērtību, kas pastāv starp apmaksātu brīvdienu sistēmām.

121. pants

Padome, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, ar vienprātīgu lēmumu var uzticēt Komisijai uzdevumus, kas saistīti ar kopīgu pasākumu īstenošanu, jo īpaši attiecībā uz sociālo nodrošinājumu migrējošiem darba ņēmējiem, kas minēti 48. līdz 51. pantā.

122. pants

Gada ziņojumos Asamblejai Komisija iekļauj atsevišķu nodaļu par sociālo stāvokli Kopienā.

Asambleja var aicināt Komisiju sagatavot ziņojumus par jebkuru konkrētu problēmu, kas attiecas uz sociāliem apstākļiem.

2. nodaļa Eiropas Sociālais fonds

123. pants

Lai uzlabotu darba iespējas kopējā tirgū un tādējādi palīdzētu celt darba ņēmēju dzīves līmeni, saskaņā ar turpmāk izklāstītajiem noteikumiem ar šo ir nodibināts Eiropas Sociālais fonds; tā uzdevums ir visā Kopienā atvieglināt darba ņēmēju nodarbināšanu, kā arī dot darba ņēmējiem lielākas iespējas brīvi pārvietoties un izvēlēties darbu.

124. pants

Fondu vada Komisija.

Šo uzdevumu Komisijai palīdz veikt komiteja, ko vada Komisijas loceklis un kurā ir valdību, arodbiedrību un darba devēju organizāciju pārstāvji.

125. pants

1. Pēc dalībvalsts pieteikuma Fonds saskaņā ar 127. pantā minētiem noteikumiem sedz 50 procentus no izdevumiem, kas, šim Līgumam stājoties spēkā, radušies šai valstij vai publisko tiesību subjektam:

- a) lai nodrošinātu darba ņēmēju produktīvu atkārtotu nodarbināšanu, piedāvājot
 - pārkvalificēšanos,
 - pabalstus sakarā ar dzīvesvietas maiņu;
- b) piešķirot atbalstu darba ņēmējiem, kuru nodarbinātības iespējas ir uz laiku samazinājušās vai arī sakarā ar viņu uzņēmuma pārprofilēšanu ir pavisam vai daļēji zudušas, lai uzturētu to pašu algu līmeni līdz viņu pilnīgai atjaunošanai darbā.

2. Fonds piešķir atbalstu attiecībā pret pārkvalificēšanās izmaksām tikai tad, ja nebija iespējas nodarbināt bez darba palikušos, nepiedāvājot viņiem jaunu arodu, un viņi vismaz sešus mēnešus ir bijuši produktīvi nodarbināti arodā, kurā viņi pārkvalificējušies.

Atbalstu sakarā ar dzīvesvietas maiņu piešķir tikai tad, ja bez darba palikušie ir bijuši spiesti mainīt savu dzīvesvietu Kopienā un viņi vismaz sešus mēnešus ir bijuši produktīvi nodarbināti jaunajā dzīvesvietā.

Atbalstu darba ņēmējiem gadījumos, kad viņu uzņēmums pārprofilējas, piešķir tikai pie šādiem nosacījumiem:

- a) šie darba ņēmēji šajā uzņēmumā atkal ir pilnībā nodarbināti vismaz sešus mēnešus;
- b) attiecīgā valdība ir iepriekš iesniegusi šā uzņēmuma sagatavotu plānu par tā pārprofilēšanos un par tam vajadzīgo finansējumu;
- c) Komisija ir iepriekš piekritusi šādam pārprofilēšanas plānam.

126. pants

Beidzoties pārejas laikam, Padome, pamatojoties uz Komisijas atzinumu, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Asambleju, var:

- a) pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, noteikt, ka vairs nepiešķirs visu atbalstu vai daļu no atbalsta, kas minēts 125. pantā;
- b) pieņemot vienprātīgu lēmumu, noteikt jaunus uzdevumus, kurus var uzticēt Fondam saskaņā ar tā kompetenci, kā paredzēts 123. pantā.

127. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Asambleju, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu 124. līdz 126. pantu; jo īpaši tā precizē, ar kādiem nosacījumiem piešķir Fonda atbalstu, ievērojot 125. pantu, un to uzņēmumu kategorijas, kuru darbaņēmējiem pienākas atbalsts, kas paredzēts 125. panta 1. punkta b) apakšpunktā.

128. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, nosaka vispārīgus principus, lai ieviestu kopēju arodniecību politiku, kas varētu palīdzēt samērīgi attīstīt gan valstu tautsaimniecības, gan arī kopējo tirgu.

IV SADAĻA EIROPAS INVESTĪCIJU BANKA

129. pants

Ar šo ir nodibināta Eiropas Investīciju banka, kura ir tiesību subjekts.

Eiropas Investīciju bankas dalībnieces ir dalībvalstis.

Eiropas Investīciju bankas Statūti ir noteikti protokolā, kas pievienots šim Līgumam.

130. pants

Eiropas Investīciju bankas uzdevums ir Kopienas interesēs veicināt līdzsvarotu un noturīgu kopējā tirgus attīstību, gan darbojoties kapitāla tirgū, gan izmantojot bankas pašas resursus. Šajā nolūkā banka, kuras mērķis nav gūt peļņu, piešķir aizdevumus un dod galvojumus, tādējādi sekmējot šādu projektu finansēšanu visās tautsaimniecības nozarēs:

- a) projekti mazāk attīstītu reģionu attīstībai,
- b) projekti uzņēmumu modernizācijai vai pārveidošanai, vai arī tādu jaunu darbības formu attīstībai, kurus nosaka kopējā tirgus pakāpeniska izveide, ja šie projekti apjoma ziņā vai pēc būtības ir tādi, ko nevar pilnīgi finansēt no dažādiem līdzekļiem, kas ir atsevišķu dalībvalstu rīcībā;
- c) projekti, kuros ieinteresētas vairākas dalībvalstis un kuri apjoma ziņā vai pēc būtības ir tādi, ko nevar pilnīgi finansēt no dažādiem līdzekļiem, kas ir atsevišķu dalībvalstu rīcībā.

CETURTĀ DAĻA AIZJŪRAS ZEMJU UN TERITORIJU ASOCIĒŠANA

131. pants

Ar šo dalībvalstis piekrīt asociēt ar Kopienas zemes un teritorijas ārpus Eiropas, kuras uztur īpašas attiecības ar Beļģiju, Franciju, Itāliju un Nīderlandi. Šīs zemes un teritorijas, turpmāk sauktas par "zemēm un teritorijām", ir uzskaitītas šā Līguma IV pielikumā.

Asociēšanas mērķis ir veicināt šo zemju un teritoriju ekonomisku un sociālu attīstību, kā arī nodibināt to ciešus ekonomiskus sakarus ar Kopienas.

Saskaņā ar šā Līguma preambulā izklāstītajiem principiem asociēšana galvenokārt kalpo šo zemju un teritoriju iedzīvotāju interesēm un labklājībai, palīdzot sasniegt tādu ekonomisku, sociālu un kultūras attīstību, pēc kādas viņi tiecas.

132. pants

Asociēšanai ir šādi mērķi.

1. Dalībvalstis tirdzniecībā ar šīm zemēm un teritorijām piemēro tādu pašu režīmu, kāds saskaņā ar šo Līgumu ir spēkā starp pašām dalībvalstīm.
2. Visas zemes un teritorijas tirdzniecībā ar dalībvalstīm un pārējām zemēm un teritorijām piemēro tādu pašu režīmu, kādu tās piemēro Eiropas valstij, ar ko tām ir īpašas attiecības.
3. Dalībvalstis veicina investīcijas, kas vajadzīgas šo zemju un teritoriju pakāpeniskai attīstībai.
4. Attiecībā uz Kopienas finansētām investīcijām dalība projektu un piegāžu konkursos visām fiziskām un juridiskām personām, kas ir dalībvalstu vai šo zemju un teritoriju pilsoņi, ir atklāta un ar vienādiem nosacījumiem.

5. Dalībvalstu attiecībās ar zemēm un teritorijām pilsoņu un sabiedrību tiesības veikt uzņēmējdarbību bez diskriminācijas reglamentē noteikumi un procedūras, ko paredz nodaļa par tiesībām veikt uzņēmējdarbību, ja vien saskaņā ar 136. pantu nav pieņemti īpaši noteikumi.

133. pants

1. Saskaņā ar šā Līguma noteikumiem, kas paredz pakāpeniski atcelt dalībvalstu savstarpējos muitas nodokļus, dalībvalstis pilnībā atceļ ievad muitas nodokļus precēm, kuru izcelsme ir zemēs un teritorijās.

2. Saskaņā ar 12., 13., 14., 15. un 17. pantu pakāpeniski atceļ ievad muitas nodokļus precēm, kuras zemēs vai teritorijās ievad no dalībvalstīm vai no citām zemēm vai teritorijām.

3. Šīs zemes un teritorijas tomēr var uzlikt muitas nodokļus, kas vajadzīgi to attīstībai un industrializācijai vai arī papildina to budžetu kā fiskāli nodokļi.

Iepriekšējā punktā minētie nodokļi tomēr pakāpeniski jāsamazina līdz to nodokļu līmenim, kurus uzliek ražojumu importam no tās dalībvalsts, ar kuru attiecīgā zeme vai teritorija uztur īpašas attiecības. Šajā Līgumā paredzētā samazinājuma procentu likme un grafiks attiecas uz starpību starp muitas nodokli, kas attiecīgā zemē vai teritorijā uzlikts ražojumiem no dalībvalsts, kura uztur īpašas attiecības ar attiecīgo zemi vai teritoriju, un muitas nodokli, ko tā uzliek tādiem pašiem Kopienas ražojumiem.

4. Šā panta 2. punkts neattiecas uz tām zemēm un teritorijām, kas, šim Līgumam stājoties spēkā, īpašu starptautisku saistību dēļ jau piemēro muitas tarifus bez diskriminācijas.

5. Muitas nodokļu grozījumi vai jaunu muitas nodokļu ieviešana precēm, ko importē šajās zemēs un teritorijās, ne *de iure*, ne *de facto* nedrīkst izraisīt nekādu tiešu vai netiešu diskrimināciju dažādu dalībvalstu precēm.

134. pants

Ja pēc tam, kad piemērots 133. panta 1. punkts, ievad muitas nodoklis, ko kāda zeme vai teritorija uzliek precēm no trešās valsts, rada novirzes tirdzniecības plūsmās, kaitējot kādai dalībvalstij, šī dalībvalsts var lūgt Komisiju, lai tā citām dalībvalstīm iesaka vajadzīgos pasākumus, kas labotu stāvokli.

135. pants

Ievērojot noteikumus, kas attiecas uz veselības aizsardzību, valsts drošību vai sabiedrisko kārtību, brīvu to darba ņēmēju pārvietošanos, kas no zemēm un teritorijām ierodas dalībvalstīs, kā arī to darba ņēmēju pārvietošanos, kas no dalībvalstīm ierodas zemēs un teritorijās, reglamentē turpmāki nolīgumi, kuriem vajadzīga visu dalībvalstu vienprātīga piekrišana.

136. pants

Pirmos piecus gadus pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā, sīkākus nosacījumus un procedūru, kā ar Kopienas asociē šīs zemes un teritorijas, nosaka šim Līgumam pievienotā Īstenošanas konvencija.

Pirms beidzas šā panta iepriekšējā daļā minētās konvencijas darbība, Padome vienprātīgi pieņem noteikumus turpmākajam laikam, pamatojoties uz jau sasniegto un šajā Līgumā ietvertajiem principiem.

PIEKTĀ DAĻA KOPIENAS IESTĀDES

I SADAĻA NOTEIKUMI PAR IESTĀDĒM

1. nodaļa

Iestādes

1. iedaļa

Asambleja

137. pants

Asambleja, kurā ir to valstu tautu pārstāvji, kas apvienotas Kopienā, īsteno padomdevējas un uzraudzības pilnvaras, kuras tai piešķir šis Līgums.

138. pants

1. Asambleju veido delegāti, kurus attiecīgo valstu parlamentti ir iecēlušī no savu locekļu vidus saskaņā ar katras dalībvalsts izstrādāto procedūru.

2. Šo delegātu skaits ir šāds:

Beļģija	14
Vācija	36
Francija	36
Itālija	36
Luksemburga	6
Nīderlande	14

3. Asambleja izstrādā priekšlikumus, lai visās dalībvalstīs nodrošinātu vispārējās tiesas vēlēšanas saskaņā ar vienādu procedūru.

Padome vienprātīgi pieņem noteikumus, ko iesaka pieņemt dalībvalstīm saskaņā ar katras valsts konstitucionālajām prasībām.

139. pants

Asambleja sanāk gadskārtējās sesijās. Tā bez īpaša paziņojuma sanāk oktobra trešajā otrdienā.

Asambleja var sanākt ārkārtas sesijā pēc savu locekļu vairākuma lūguma, kā arī pēc Padomes vai pēc Komisijas lūguma.

140. pants

Asambleja no savu locekļu vidus ievēl priekšsēdētāju un prezidiju.

Komisijas locekļi var piedalīties visās sēdēs, un viņi var izteikties Komisijas vārdā, ja ir izteikuši tādu vēlēšanos.

Komisija mutiski vai rakstiski atbild uz jautājumiem, ko tai iesniedz Asambleja vai tās locekļi.

Asambleja uzklausa Padomi saskaņā ar noteikumiem, kurus Padome paredzējusi savā reglamentā.

141. pants

Ja vien šis Līgums neparedz citādu procedūru, Asambleja pieņem lēmumu ar absolūtu nodoto balsu vairākumu.

Kvorumu nosaka tās reglaments.

142. pants

Asambleja ar tās locekļu vairākuma lēmumu pieņem savu reglamentu.

Asamblejas sēžu protokolus publicē tā, kā paredz tās reglaments.

143. pants

Asambleja atklātā sēdē apspriež gadskārtējo pārskata ziņojumu, ko iesniedz Komisija.

144. pants

Ja apspriešanai ir iesniegts priekšlikums izteikt neuzticību Komisijai, Asambleja par to balso ne agrāk kā trīs dienas pēc tā iesniegšanas un vienīgi atklātā balsojumā.

Ja Asambleja priekšlikumu izteikt neuzticību pieņem ar divām trešdaļām balsu, ko nodevis Asamblejas locekļu vairākums, visa Komisija atkāpjas no amata. Komisijas locekļi turpina veikt kārtējos pienākumus, kamēr viņus nomaina saskaņā ar 158. pantu.

2. iedaļa Padome

145. pants

Lai nodrošinātu šajā Līgumā izvirzīto mērķu sasniegšanu, Padome saskaņā ar šajā Līgumā paredzētajiem nosacījumiem

- nodrošina dalībvalstu vispārējās ekonomikas politikas koordināciju;
- ir tiesīga pieņemt lēmumus.

146. pants

Padomē ir dalībvalstu pārstāvji. Katra valdība deleģē tajā vienu no saviem locekļiem.

Padomes priekšsēdētāja amatu pēc kārtas uz sešiem mēnešiem ieņem visi Padomes locekļi dalībvalstu alfabētiskā secībā.

147. pants

Padome sanāk, ja to sasauc tās priekšsēdētājs pēc paša ierosmes vai arī pēc kāda tās locekļa vai Komisijas lūguma.

148. pants

1. Ja vien šis Līgums neparedz ko citu, Padome pieņem lēmumus ar tās locekļu balsu vairākumu.

2. Kad Padomei jāpieņem lēmums ar kvalificētu balsu vairākumu, tās locekļu balsu sadalījums ir šāds:

Beļģija	2
Vācija	4
Francija	4
Itālija	4
Luksemburga	1
Nīderlande	2

Lai Padome pieņemtu kādu lēmumu, vajag vismaz:

- divpadsmit balsis “par”, ja šis Līgums paredz pieņemt lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma;
- divpadsmit balsis “par”, ko nodevuši vismaz četri locekļi – pārējos gadījumos.

3. Klātesošu vai pārstāvētu locekļu atturēšanās neliedz Padomei pieņemt lēmumus, kuriem vajadzīga vienprātība.

149. pants

Ja saskaņā ar šo Līgumu Padome pieņem lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma, tad gadījumos, kad šis priekšlikums jāgroza, tā pieņem lēmumu tikai vienprātīgi.

Kamēr Padome nav pieņēmusi lēmumu, Komisija var grozīt savu sākotnējo priekšlikumu, jo īpaši gadījumos, kad tā par attiecīgo priekšlikumu ir apspriedusies ar Asambleju.

150. pants

Balsošanā katrs Padomes loceklis var balsot tikai viena cita locekļa vārdā.

151. pants

Padome pieņem savu reglamentu.

Šis reglaments var paredzēt komitejas izveidi, kurā ir dalībvalstu pārstāvji. Padome nosaka šīs komitejas uzdevumu un kompetenci.

152. pants

Padome var lūgt, lai Komisija veic tādu izpēti, kādu Padome uzskata par vēlamu kopīgo mērķu sasniegšanai, un iesniedz Padomei attiecīgus priekšlikumus.

153. pants

Padome, saņēmusi Komisijas atzinumu, pieņem noteikumus šajā Līgumā paredzēto komiteju darbības reglamentēšanai.

154. pants

Padome ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka algas, pabalstus un pensijas Komisijas priekšsēdētājam un locekļiem, kā arī Tiesas priekšsēdētājam, tiesnešiem, ģenerālvokātiem un sekretāram. Padome tāpat ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka arī citus maksājumus, kas paredzēti kā atlīdzība par darbu.

3. iedaļa Komisija

155. pants

Lai nodrošinātu pareizu kopējā tirgus darbību un attīstību, Komisija

- nodrošina to, ka piemēro šo Līgumu un īsteno pasākumus, ko saskaņā ar šo Līgumu ir noteikušas iestādes;
- izstrādā ieteikumus vai sniedz atzinumus par šajā Līgumā ietvertiem jautājumiem, ja Līgums to skaidri paredz vai ja Komisija uzskata to par vajadzīgu;
- īsteno patstāvīgas lēmējtiesības un piedalās Padomes un Asamblejas tiesību aktu sagatavošanā, kā to paredz šis Līgums;
- īsteno pilnvaras, ko Komisijai piešķirusi Padome tās pieņemto noteikumu īstenošanai.

156. pants

Komisija katru gadu vismaz vienu mēnesi pirms Asamblejas sesijas sākuma publicē pārskata ziņojumu par Kopienas darbību.

157. pants

1. Komisijā ir deviņi locekļi, kurus izraugās, pamatojoties uz viņu vispārējo kompetenci, un kuru neatkarība nav apšaubāma.

Padome ar vienprātīgu lēmumu var mainīt Komisijas locekļu skaitu.

Par Komisijas locekļiem var būt tikai dalībvalstu pilsoņi.

Komisijā nevar būt vairāk par diviem locekļiem, kas ir vienas un tās pašas valsts pilsoņi.

2. Komisijas locekļi Kопienas vispārējās interesēs, veicot amata pienākumus, ir pilnīgi neatkarīgi.

Pildot pienākumus, viņi nelūdz un nepieņem nevienas valdības vai citas struktūras norādījumus. Viņi atturas no jebkuras rīcības, kas nav saderīga ar viņu pienākumiem. Visas dalībvalstis apņemas ievērot šo principu un nemēģināt ietekmēt Komisijas locekļus, kad viņi veic amata pienākumus.

Komisijas locekļi amata pilnvaru laikā nedrīkst uzņemties nekādu citu algotu vai nealgotu darbu. Stājoties amatā, viņi svinīgi solās, ka gan pilnvaru laikā, gan vēlāk viņi ievēros amata uzliktos pienākumus, jo īpaši pienākumu izturēties godīgi un apdomīgi attiecībā uz dažu amatu un priekšrocību pieņemšanu pēc tam, kad viņu pilnvaras ir beigušās. Šo pienākumu neievērošanas gadījumā Tiesa pēc Padomes vai Komisijas lūguma var noteikt, ka attiecīgo Komisijas locekli atkarībā no apstākļiem atlaiž saskaņā ar 160. pantu, vai arī viņam atņem tiesības uz pensiju vai citām priekšrocībām.

158. pants

Komisijas locekļus ieceļ dalībvalstu valdības, savstarpēji vienojoties.

Viņu pilnvaru laiks ir četri gadi. Viņus var iecelt amatā atkārtoti.

159. pants

Izņemot parastas nomaņas un nāves gadījumus, Komisijas locekļu pienākumi beidzas, kad viņi atkāpjas vai viņus atlaiž no amata.

Šādā brīvā amata vietā uz atlikušo locekļa amata pilnvaru laiku ieceļ jaunu Komisijas locekli. Padome var vienprātīgi pieņemt lēmumu par to, ka brīvajā amata vietā nav jāieceļ jauns loceklis.

Izņemot gadījumu, kad Komisijas locekli atlaiž no amata saskaņā ar 160. pantu, viņš paliek amatā līdz nomaņai.

160. pants

Ja kāds Komisijas loceklis vairs neatbilst nosacījumiem, kas vajadzīgi pienākumu veikšanai, vai ir izdarījis smagu pārkāpumu, Tiesa pēc Padomes vai Komisijas lūguma var viņu atlaist no amata.

Tādā gadījumā Padome, pieņemot vienprātīgu lēmumu, var atstādināt šo locekli no pienākumiem un pieņemt lēmumu par viņa nomaņu, kamēr nav saņemts Tiesas nolēmums.

Tiesa pēc Padomes vai Komisijas lūguma var atstādināt šo locekli no pienākumiem.

161. pants

Komisijas priekšsēdētāju un divus viņa vietniekus ieceļ no Komisijas locekļu vidus uz diviem gadiem saskaņā ar to pašu procedūru, kas noteikta Komisijas locekļu ieceļšanai. Viņus var iecelt amatā atkārtoti.

Izņemot gadījumu, kad nomaina visu Komisiju, šādu ieceļšanu veic pēc apspriešanās ar Komisiju.

Priekšsēdētāja vai viņa vietnieku atlaišanas vai nāves gadījumā viņus nomaina uz atlikušo amata pilnvaru laiku saskaņā ar šā panta pirmo daļu.

162. pants

Padome un Komisija apspriežas un, savstarpēji vienojoties, nosaka sadarbības formas.

Komisija pieņem savu reglamentu, lai nodrošinātu to, ka gan tā, gan tās struktūrvienības darbojas saskaņā ar šo Līgumu. Tā nodrošina, ka reglaments tiek publicēts.

163. pants

Komisija pieņem lēmumus ar tās locekļu balsu vairākumu, viņu skaits noteikts 157. pantā.

Komisija ir tiesīga lemt tikai tad, ja ir klāt reglamentā paredzētais locekļu skaits.

4. iedaļa

Tiesa

164. pants

Tiesa nodrošina tiesiskumu šā Līguma interpretēšanā un piemērošanā.

165. pants

Tiesā ir septiņi tiesneši.

Tiesa sanāk plenārsēdēs. Tā var arī veidot palātas ar trim vai pieciem tiesnešiem katrā, vai nu lai veiktu provizorisku izmeklēšanu, vai lai izskatītu noteiktu kategoriju lietas saskaņā ar šajā nolūkā izstrādātiem noteikumiem.

Lai izskatītu lietas, ko Tiesai iesniedz kāda dalībvalsts vai Kопienas iestāde vai lai izņemtu prejudiciālus jautājumus, kas tai iesniegti saskaņā ar 177. pantu, Tiesa vienmēr sanāk plenārsēdē.

Pēc Tiesas lūguma Padome ar vienprātīgu lēmumu var paliecināt tiesnešu skaitu un izdarīt vajadzīgos pielāgojumus šā panta otrajā un trešajā daļā, kā arī 167. panta otrajā daļā.

166. pants

Tiesai palīdz divi ģenerālvokāti.

Ģenerālvokāta pienākums ir, ievērojot pilnīgu objektivitāti un neatkarību, atklātā tiesas sēdē izteikt pamatotos secinājumus par lietām, kas nodotas izskatīšanai Tiesā, lai palīdzētu Tiesai veikt 164. pantā paredzētos pienākumus.

Pēc Tiesas lūguma Padome ar vienprātīgu lēmumu var paliecināt ģenerālvokātu skaitu un veikt vajadzīgos pielāgojumus 167. panta trešajā daļā.

167. pants

Tiesnešus un ģenerālvokātus izraugās no tādu personu vidus, kuru neatkarība nav apšaubāma un kuras atbilst prasībām attiecībā uz tiesnešu augstākajiem amatiem savās valstīs, vai kas ir juristi ar atzītu kompetenci, viņus uz sešiem gadiem amatā ieceļ dalībvalstu valdības, savstarpēji vienojoties.

Ik pēc trijiem gadiem tiesnešus daļēji nomaina. Pārmaiņus nomaina pa trim un četriem tiesnešiem. Trīs tiesnešus, kuru amata pilnvaras beidzas līdz ar pirmā trīs gadu termiņa beigām, nosaka lozējot.

Ik pēc trijiem gadiem ģenerālvokātus daļēji nomaina. Ģenerālvokātu, kura amata pilnvaras beidzas līdz ar pirmā trīs gadu termiņa beigām, nosaka lozējot.

Tiesnešus un ģenerālvokātus, kas atstāj amatu, var iecelt amatā atkārtoti.

Tiesneši uz trijiem gadiem no sava vidus ievēlē Tiesas priekšsēdētāju. Viņu var ievēlēt atkārtoti.

168. pants

Tiesa ieceļ sekretāru un pieņem noteikumus, kas reglamentē viņa pienākumus.

169. pants

Ja Komisija uzskata, ka dalībvalsts nav izpildījusi kādu šajā Līgumā paredzētu pienākumu, tā sniedz argumentētu atzinumu par attiecīgo jautājumu, vispirms dodot attiecīgai valstij iespēju sniegt savus paskaidrojumus.

Ja attiecīgā valsts Komisijas noteiktajā termiņā neizpilda šā atzinuma prasības, Komisija var griezties Tiesā.

170. pants

Dalībvalsts, kas uzskata, ka cita dalībvalsts nav izpildījusi kādu šajā Līgumā paredzētu pienākumu, var griezties Tiesā.

Pirms dalībvalsts griežas Tiesā sakarā ar citas dalībvalsts iespējamu šajā Līgumā paredzēta pienākuma pārkāpumu, tai jāgriežas Komisijā.

Komisija sniedz argumentētu atzinumu, vispirms dodot visām iesaistītām valstīm iespēju gan mutiski, gan rakstiski izteikt viedokli un apsvērumus par otras puses viedokli.

Ja Komisija nav sniegusi atzinumu trijos mēnešos pēc dienas, kad tai nodots attiecīgais jautājums, atzinuma trūkums neliedz griezties Tiesā.

171. pants

Ja Tiesa konstatē, ka dalībvalsts nav izpildījusi kādu šajā Līgumā paredzētu pienākumu, šai valstij jāveic pasākumi, kas vajadzīgi Tiesas sprieduma izpildei.

172. pants

Regulas, ko saskaņā ar šo Līgumu pieņem Padome, var piešķirt Tiesai neierobežotu jurisdikciju attiecībā uz šajās regulās paredzētajām sankcijām.

173. pants

Tiesa pārbauda, cik likumīgi ir Padomes un Komisijas pieņemtie tiesību akti, kas nav ieteikumi vai atzinumi. Šajā nolūkā tās jurisdikcijā ir kādas dalībvalsts, Padomes vai Komisijas celtas prasības sakarā ar kompetences trūkumu, būtisku procedūras noteikumu pārkāpumiem, šā Līguma vai jebkuru ar tā piemērošanu saistītu tiesību normu pārkāpumiem, kā arī sakarā ar pilnvaru nepareizu izmantošanu.

Jebkura fiziska vai juridiska persona ar tiem pašiem nosacījumiem var griezties Tiesā par lēmumu, kas adresēts šai personai, vai par lēmumu, kas – kaut arī regulas vai lēmuma formā adresēts citai personai – tomēr šo personu skar tieši un individuāli.

Lietas, ko paredz šis pants, atkarībā no apstākļiem jāierosina divos mēnešos pēc tam, kad tiesību akts publicēts vai darīts zināms attiecīgai personai vai, ja tas nenotiek, tad no dienas, kad tas šai personai kļuvis zināms.

174. pants

Ja prasība ir pamatota, Tiesa attiecīgo tiesību aktu pasludina par spēkā neesošu.

Pasludinot regulu par spēkā neesošu, Tiesa, ja uzskata par vajadzīgu, nosaka, kuras no šīs regulas sekām jāuzskata par saistošām.

175. pants

Ja Padome vai Komisija nepieņem lēmumu, tādējādi pārkāpjot šo Līgumu, citas Kopienas iestādes un dalībvalsts var griezties Tiesā, lai konstatētu šo pārkāpumu.

Šāda rīcība ir pieļaujama vienīgi tad, ja attiecīgā iestāde vispirms ir aicināta pieņemt lēmumu. Ja divos mēnešos pēc šāda aicinājuma iestāde nav formulējusi savu nostāju, lietu var ierosināt nākamajos divos mēnešos.

Jebkura fiziska vai juridiska persona atbilstīgi iepriekšējās panta daļās izklāstītajiem nosacījumiem var griezties Tiesā sakarā ar to, ka Kopienas iestāde nav adresējusi šai personai kādu tiesību aktu, izņemot ieteikumus vai atzinumus.

176. pants

Iestādei, kuras pieņemtais akts ir pasludināts par spēkā neesošu vai kuras bezdarbība ir atzīta par tādu, kas ir pretrunā šim Līgumam, ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai pildītu Tiesas spriedumu.

Šis pienākums neiespaido tos pienākumus, kas izriet no 215. panta otrās daļas piemērošanas.

177. pants

Tiesas kompetencē ir sniegt prejudiciālus nolēmumus par

a) šā Līguma interpretāciju;

b) Kopienas iestāžu tiesību aktu spēkā esamību un interpretāciju;

c) ar Padomes lēmumu dibinātu struktūru statūtu interpretāciju, ja minētie Statūti to paredz.

Ja šādu jautājumu ierosina kādas dalībvalsts tiesā, šī tiesa, ja tā uzskata, ka ir vajadzīgs Tiesas lēmums par šo jautājumu, lai šī tiesa varētu sniegt spriedumu, var lūgt, lai Tiesa sniegtu nolēmumu par šo jautājumu.

Ja šādu jautājumu ierosina par lietu, ko izskata dalībvalsts tiesa, kuras lēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt, tad šai dalībvalsts tiesai jāgriežas Tiesā.

178. pants

Tiesas kompetencē ir izskatīt lietas par kaitējuma novēršanu, ko paredz 215. panta otrā daļa.

179. pants

Ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, ko paredz Civildienesta noteikumi vai Nodarbināšanas kārtība, Tiesas jurisdikcijā ir visas domstarpības starp Kopieni un tās darbiniekiem.

180. pants

Tiesas kompetencē, ievērojot turpmāk norādītos ierobežojumus, ir izskatīt lietas, kas attiecas uz

a) to, kā dalībvalstis pilda Eiropas Investīciju bankas Statūtu uzliktos pienākumus. Šajā sakarā bankas Direktoru padomei ir pilnvaras, kas Komisijai piešķirtas ar 169. pantu;

b) bankas Valdes paredzētiem pasākumiem. Šajā sakarā jebkura dalībvalsts, Komisija vai bankas Direktoru padome var ierosināt lietu, ņemot vērā 173. pantā izklāstītos nosacījumus;

c) bankas Direktoru padomes paredzētiem pasākumiem. Par šādiem pasākumiem lietas var ierosināt vienīgi dalībvalsts vai Komisija, ņemot vērā 173. pantā izklāstītos nosacījumus un vienīgi tāpēc, ka – paredzot šādus pasākumus – nav ievērota bankas Statūtu 21. panta 2., 5., 6. un 7. punktā noteiktā procedūra.

181. pants

Tiesas kompetencē ir sniegt spriedumus saskaņā ar visām šķirējklauzulām, kas ietvertas publisko tiesību vai privāttiesību līgumos, kurus noslēgusi Kopiena vai kuri noslēgti tās vārdā.

182. pants

Tiesas jurisdikcijā ir visas dalībvalstu domstarpības, kas attiecas uz šā Līguma priekšmetu, ja šis jautājums tiek iesniegts Tiesai saskaņā ar pušu īpašu vienošanos.

183. pants

Domstarpības, kurās viena puse ir Kopiena, tāpat ir dalībvalstu tiesu jurisdikcijā, izņemot gadījumus, kad šis Līgums paredz Tiesai jurisdikciju.

184. pants

Lietās, kurās izskata Padomes vai Komisijas pieņemtās regulas, jebkura puse var atsaukties uz 173. panta pirmajā daļā izklāstītajiem iemesliem, lai Tiesā pierādītu, ka attiecīgā regula nav piemērojama, arī tad, ja ir beidzies 173. panta trešajā daļā noteiktais termiņš.

185. pants

Lietas izskatīšana Tiesā neaptur attiecīgā akta piemērošanu. Ja attiecīgajos apstākļos Tiesa to uzskata par vajadzīgu, tā tomēr var dot rīkojumu apturēt apstrīdētā akta piemērošanu.

186. pants

Tiesa visās tai iesniegtajās lietās var noteikt dažādus vajadzīgos pagaidu pasākumus.

187. pants

Tiesas spriedumus izpilda saskaņā ar 192. pantā izklāstītiem nosacījumiem.

188. pants

Tiesas Statūti ir izklāstīti atsevišķā protokolā.

Tiesa pieņem savu reglamentu. Šim reglamentam vajadzīgs vienprātīgs Padomes apstiprinājums.

2. nodaļa

Vairākām iestādēm kopīgi noteikumi

189. pants

Lai veiktu savu uzdevumu, Padome un Komisija saskaņā ar šā Līguma noteikumiem pieņem regulas, direktīvas un lēmumus, kā arī sniedz ieteikumus vai atzinumus.

Regulas ir vispārpiemērojamas. Tās uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojamas visās dalībvalstīs.

Direktīvas tām dalībvalstīm, kurām tās adresētas, uzliek saistības attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, bet ļauj šo valstu iestādēm noteikt to īstenošanas formas un metodes.

Lēmumi uzliek saistības kopumā tiem, kam tie adresēti.

Ieteikumi un atzinumi neuzliek saistības.

190. pants

Padomes un Komisijas regulas, direktīvas un lēmumus pamato un norāda visus priekšlikumus vai atzinumus, kas jāsaņem, ievērojot šo Līgumu.

191. pants

Regulas publicē “Kopienas Oficiālajā Vēstnesī”. Tās stājas spēkā tajos norādītajā dienā vai, ja tā nav norādīta, divdesmitajā dienā pēc publicēšanas.

Direktīvas un lēmumus paziņo visiem, kam tie adresēti, un tie stājas spēkā pēc šāda paziņojuma.

192. pants

Padomes vai Komisijas lēmumi, kas uzliek finansiālas saistības personām, kuras nav valstis, ir izpildāmi.

Izpildi reglamentē tās valsts civilprocesa normas, kurā izpilde notiek. Valsts iestāde, ko šim nolūkam norīko attiecīgās dalībvalsts valdība un dara to zināmu Komisijai un Tiesai, lēmumam pievieno izpildes rīkojumu, iepriekš pārbaudot tikai lēmuma autētiskumu.

Kad pēc attiecīgās puses lūguma ir izpildītas šīs formalitātes, minētā puse var sākt izpildi saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, griezoties tieši kompetentā iestādē.

Izpildi var apturēt tikai ar Tiesas lēmumu. Sūdzības par nepareizu izpildi tomēr ir attiecīgās valsts tiesu jurisdikcijā.

3. nodaļa

Ekonomikas un sociālo lietu komiteja

193. pants

Ar šo ir izveidota Ekonomikas un sociālo lietu komiteja. Komitejai ir padomdevējas statuss.

Komitejā ir dažādu ekonomisko un sociālo grupu pārstāvji, un jo īpaši ražotāju, lauksaimnieku, pārvadātāju, darba ņēmēju, tirgotāju, amatnieku, brīvo profesiju pārstāvji un plašas sabiedrības pārstāvji.

194. pants

Komitejas locekļu skaits ir šāds:

Beļģija	12
Vācija	24
Francija	24
Itālija	24
Luksemburga	5
Nīderlande	12

Komitejas locekļus uz četriem gadiem ar vienprātīgu lēmumu ieceļ Padome. Viņus var ieceļt amatā atkārtoti.

Komitejas locekļus ieceļ kā *persona designata*, un viņus nedrīkst saistīt nekādi obligāti norādījumi.

195. pants

1. Lai ieceļtu Komitejas locekļus, katra dalībvalsts iesniedz Padomei sarakstu, kurā ir divreiz vairāk kandidātu nekā vietu, kas atvēlētas attiecīgās valsts pilsoņiem.

Veidojot Komiteju, ņem vērā vajadzību nodrošināt atbilstīgu pārstāvību dažādām ekonomiskām un sociālām grupām.

2. Padome apspriežas ar Komisiju. Tā var saņemt atzinumus no Eiropas organizācijām, kas pārstāv dažādas tautsaimniecības un sociālās jomas, kuru intereses ir saistītas ar Kopienas darbībām.

196. pants

Komiteja no savu locekļu vidus uz diviem gadiem ievēl priekšsēdētāju un prezidiju.

Komiteja pieņem savu reglamentu un nodod to Padomes vienprātīgai apstiprināšanai.

Komiteju sasauc tās priekšsēdētājs pēc Padomes vai Komisijas lūguma.

197. pants

Komitejā ir specializētas nodaļas, kas kompetentas galvenajās jomās, uz kurām attiecas šis Līgums.

Tostarp tajā ir lauksaimniecības nodaļa un transporta nodaļa, uz ko attiecas īpaši noteikumi šā Līguma sadaļā par lauksaimniecību un transportu.

Šīs specializētās nodaļas darbojas saskaņā ar Komitejas vispārējo kompetenci. Ar tām nedrīkst apspriesties, apejot Komiteju.

Komitejā var veidot arī apakškomitejas, kam jāsaņem atzinumu projekti par konkrētiem jautājumiem vai konkrētām jomām un jāiesniedz izskatīšanai Komitejā.

Reglaments nosaka specializēto nodaļu un apakškomiteju veidošanas metodes un kompetenci.

198. pants

Padomei un Komisijai jāapspiežas ar Komiteju gadījumos, kad to paredz šis Līgums. Šīs iestādes var apspriesties ar Komiteju vienmēr, kad uzskata to par lietderīgu.

Padome vai Komisija, ja uzskata to par lietderīgu, Komitejai atzinuma iesniegšanai nosaka termiņu, kas nedrīkst būt mazāks

par desmit dienām no dienas, kad priekšsēdētājs saņēmis par to paziņojumu. Ja līdz termiņa beigām atzinums nav iesniegts, tas neliedz veikt turpmāku rīcību.

Komitejas, kā arī specializētās nodaļas atzinumu kopā ar sēdes protokolu nodod Padomei un Komisijai.

II SADAĻA

FINANŠU NOTEIKUMI

199. pants

Visus Kopienas ieņēmumus un izdevumus, tostarp tos, kas attiecas uz Eiropas Sociālo fondu, iekļauj tāmē, ko sagatavo katram finanšu gadam, un budžetā.

Budžetā ietvertajiem ieņēmumiem un izdevumiem jābūt līdzsvarotiem.

200. pants

1. Budžeta ieņēmumos papildus citiem ieņēmumiem jāietver dalībvalstu finanšu iemaksas, ievērojot šādu sadalījumu:

Beļģija	7,9
Vācija	28,0
Francija	28,0
Itālija	28,0
Luksemburga	0,2
Nīderlande	7,9

2. Dalībvalstu finanšu iemaksas, kas paredzētas Eiropas Sociālā fonda izdevumu segšanai, nosaka, ievērojot šādu sadalījumu:

Beļģija	8,8
Vācija	32,0
Francija	32,0
Itālija	20,0
Luksemburga	0,2
Nīderlande	7,0

3. Šos sadalījumus var grozīt ar Padomes vienprātīgu lēmumu.

201. pants

Komisija izvērtē nosacījumus, saskaņā ar kuriem dalībvalstu finanšu iemaksas, kas paredzētas 200. pantā, var aizstāt ar Kopienas pašas līdzekļiem, jo īpaši ar ienākumiem, kas uzkrāsies no kopējiem muitas tarifiem, kad šos tarifus pilnībā ievieš.

Šajā nolūkā Komisija iesniedz Padomei priekšlikumus.

Apspriedusi šos priekšlikumus ar Asambleju, Padome var vienprātīgi pieņemt noteikumus, kurus iesaka pieņemt dalībvalstīm saskaņā ar attiecīgo valstu konstitucionālajām prasībām.

202. pants

Budžetā iekļautos izdevumus apstiprina vienam finanšu gadam, ja vien ko citu nenosaka regulas, kas pieņemtas saskaņā ar 209. pantu.

Atbilstīgi nosacījumiem, kas jāparedz saskaņā ar 209. pantu, visas apropriācijas, kas nav izlietotas līdz finanšu gada beigām, izņemot tās, kuras attiecas uz personāla izdevumiem, var pārcelt tikai uz nākamo finanšu gadu.

Apropriācijas klasificē dažādās nodaļās, grupējot izdevumus pēc to būtības vai mērķa, un vajadzības gadījumā iedala sīkāk saskaņā ar regulām, kas pieņemtas atbilstīgi 209. pantam.

Asamblejas, Padomes, Komisijas un Tiesas izdevumus uzrāda atsevišķās budžeta daļās, neskarot dažus īpaši izveidotus kopīgus izdevumu posteņus.

203. pants

1. Finanšu gads ilgst no 1. janvāra līdz 31. decembrim.

2. Katra Kopienas iestāde izstrādā savu paredzamo izdevumu tāmes. Komisija apvieno šīs tāmes provizoriskā budžeta projektā. Tā pievieno projektam atzinumu, kurā var būt citādas tāmes.

Komisija iesniedz Padomei provizorisko budžeta projektu vēlākais līdz 30. septembrim pirms budžeta izpildes gada sākuma.

Ja Padome nodomājusi atkāpties no provizoriskā budžeta projekta, tā apspriežas ar Komisiju un vajadzības gadījumā arī ar citām ieinteresētām iestādēm.

3. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem budžeta projektu un iesniedz to Asamblejai.

Budžeta projektu iesniedz Asamblejai vēlākais līdz 31. oktobrim pirms budžeta izpildes gada sākuma.

Asamblejai ir tiesības ierosināt Padomei grozījumus budžeta projektā.

4. Ja viena mēneša laikā pēc budžeta projekta iesniegšanas Asambleja to ir apstiprinājusi vai nav sniegusi Padomei atzinumu, budžeta projektu uzskata par pieņemtu galīgajā variantā.

Ja šajā laikā Asambleja ir ierosinājusi grozījumus, grozīto budžeta projektu iesniedz Padomei. Padome to apspriež ar Komisiju un vajadzības gadījumā ar citām ieinteresētajām iestādēm un ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem budžetu galīgajā variantā.

5. Lai pieņemtu to budžeta nodaļu, kas attiecas uz Eiropas Sociālo fondu, Padomes locekļu balsu sadalījums ir šāds:

Beļģija	8
Vācija	32
Francija	32
Itālija	20
Luksemburga	1
Nīderlande	7

Lēmumu pieņemšanai vajadzīgs vismaz 67 balsu vairākums.

204. pants

Ja, finanšu gadam sākoties, par budžetu vēl nav nobalsots, tad atbilstīgi regulām, kas pieņemtas saskaņā ar 279. pantu, katru mēnesi var iztērēt summu, kas nepārsniedz vienu divpadsmito daļu no iepriekšējā finanšu gada budžeta apropriācijām jebkurā budžeta nodaļā vai citā apakšnodaļā, šie noteikumi Komisijai tomēr nedod iespēju saņemt līdzekļus, kas pārsniedz vienu divpadsmito daļu no summas, kuru paredz topošais budžeta projekts.

Ja pārējie pirmajā daļā izklāstītie nosacījumi ir ievēroti, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var atļaut izdevumus, kas pārsniedz vienu divpadsmito daļu.

Dalībvalstis, ievērojot sadalījumus, kas noteikti iepriekšējam finanšu gadam, katru mēnesi maksā provizorisku summu, kas vajadzīga, lai nodrošinātu šā panta izpildi.

205. pants

Atbilstīgi regulām, kas pieņemtas saskaņā ar 209. pantu, Komisija saskaņā ar apropriāciju apjomu uzņemas atbildību par budžeta izpildi.

Regulās paredz sīki izstrādātus noteikumus par to, kā katra iestāde atbild par pašas izdevumiem.

Komisija, ņemot vērā ierobežojumus un nosacījumus, kas paredzēti regulās, kuras pieņemtas saskaņā ar 209. pantu, budžetā var pārcelt apropriācijas no vienas nodaļas uz citu vai no vienas apakšnodaļas uz citu.

206. pants

Visu budžeta ieņēmumu un izdevumu pārskatu pārbauda Revīzijas padome, kurā ir revidenti, kuru neatkarība nav apšaubāma, vienu no viņiem ieceļ par priekšsēdētāju. Padome ar vienprātīgu lēmumu nosaka revidentu skaitu. Revīzijas padomes revidentus un priekšsēdētāju uz pieciem gadiem ar vienprātīgu lēmumu ieceļ Padome. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka viņu atalgojumu.

Šā pārskata revīziju, kurā izmanto grāmatvedības dokumentus un kuru vajadzības gadījumā veic uz vietas, ielāno, lai pārliecinātos, vai visi ieņēmumi ir saņemti un visi izdevumi veikti likumīgi un pareizi, un vai finanšu vadība ir pareiza. Pēc katra budžeta slēgšanas kontroles Revīzijas padome sagatavo ziņojumu, kuru var pieņemt tikai ar padomes locekļu balsu vairākumu.

Komisija ik gadu Padomei un Asamblejai kopā ar Revīzijas padomes ziņojumu iesniedz pārskatu par iepriekšējā finanšu gada budžeta izpildi. Komisija tām nodod arī finanšu ziņojumu par Kopienas aktīviem un pasīviem.

Padome atbrīvo Komisiju no atbildības par budžeta izpildi, pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu. Padome savu lēmumu dara zināmu Asamblejai.

207. pants

Budžetu izstrādā norēķinu vienībās, ko nosaka atbilstīgi regulām, kuras pieņem saskaņā ar 209. pantu.

Dalībvalstis 200. panta 1. punktā paredzētās finanšu iemaksas Kopienas rīcībā nodod attiecīgās valsts valūtā.

Šo iemaksu atlikumus deponē dalībvalstu valsts kasēs vai to norādītās iestādēs. Depozītā šie līdzekļi saglabā savu nominālvērtību attiecībā pret pirmajā apakšpunktā minētajām norēķinu vienībām, to nominālvērtība ir tā, kas ir spēkā deponēšanas dienā.

Šos atlikumus var investēt saskaņā ar noteikumiem, par ko vienojas Komisija un attiecīgā dalībvalsts.

Regulas, kas pieņemtas, ievērojot 209. pantu, nosaka tehniskos nosacījumus Eiropas Sociālā fonda finanšu operācijām.

208. pants

Komisija ar nosacījumu, ka tā informē kompetentas attiecīgo dalībvalstu iestādes, var no vienas dalībvalsts valūtas konvertēt citas dalībvalsts valūtā tik lielus uzkrājumus, cik vajadzīgs, lai tos izmantotu šā Līguma mērķiem. Komisija, cik vien iespējams, nekonvertē valūtu, ja tās rīcībā ir naudas līdzekļi vai likvidi aktīvi tai vajadzīgajās valūtās.

Komisija sadarbojas ar visām dalībvalstīm ar attiecīgās valsts norādītās iestādes starpniecību. Veicot finanšu operācijas, Komisija izmanto attiecīgās dalībvalsts emisijas bankas pakalpojumus vai jebkuras citas tās izraudzītas finanšu iestādes pakalpojumus.

209. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu:

a) pieņem finanšu regulas, kas precizē budžeta apstiprināšanas un izpildes, kā arī pārskatu iesniegšanas un revīzijas procedūru;

b) nosaka metodes un procedūru, kā Komisijas rīcībā nodod dalībvalstu iemaksas;

c) izstrādā noteikumus attiecībā uz kredītrikotāju un grāmatvežu pienākumiem, kā arī attiecībā uz piemērotām pārbaūžu metodēm.

SESTĀ DAĻA VISPĀRĪGI UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

210. pants

Kopiena ir tiesību subjekts.

211. pants

Visās dalībvalstīs Kopienai ir visplašākā tiesībspēja un rīcībspēja, ko šo valstu tiesību akti piešķir juridiskām personām, tā var iegūt vai atsavināt kustamu un nekustamu īpašumu, kā arī būt par pusi tiesas procesā. Šajā nolūkā Kopienai pārstāv Komisija.

212. pants

Padome, sadarbojoties ar Komisiju un apspriedusies ar pārējām attiecīgām iestādēm, vienprātīgi pieņem Kopienas Civildienesta noteikumus un pārējo Kopienas darbinieku nodarbināšanas kārtību.

Beidzoties ceturtajam gadam pēc šā Līguma stāšanās spēkā, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar citām ieinteresētajām iestādēm, ar kvalificētu balsu vairākumu var grozīt minētos noteikumus un kārtību.

213. pants

Lai veiktu tai uzticētos uzdevumus, Komisija drīkst vākt visu vajadzīgo informāciju un veikt jebkādu pārbaudi, ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, ko Padome nosaka saskaņā ar šo Līgumu.

214. pants

Kopienas iestāžu locekļi, Kopienas komiteju locekļi, ierēdņi un pārējie Kopienas darbinieki, arī beiguši pienākumu izpildi, nedrīkst izpaust informāciju, uz ko attiecas pienākums glabāt dienesta noslēpumus, jo īpaši informāciju par uzņēmumiem, to darījumu attiecībām vai to ražošanas izmaksām.

215. pants

Kopienas atbildību par līgumsaistību izpildi reglamentē tiesību akti, ko piemēro attiecīgiem līgumiem.

Ja pastāv tādas saistības, kas nav līgumsaistības, Kopiena saskaņā ar vispārējiem tiesību principiem, kas kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām, novērš jebkādu kaitējumu, ko radījušas Kopienas iestādes vai to darbinieki, pildot savus pienākumus.

Darbinieku personisko atbildību pret Kopieni nosaka tiem attiecīgi piemērojamie Civildienesta noteikumi vai nodarbināšanas kārtība.

216. pants

Kopienas iestāžu atrašanās vietu nosaka, dalībvalstu valdībām savstarpēji vienojoties.

217. pants

Noteikumus par valodu lietošanu Kopienas iestādēs, neskarot Tiesas reglamenta noteikumus, ar vienprātīgu lēmumu pieņem Padome.

218. pants

Atbilstīgi nosacījumiem, kas izklāstīti atsevišķā protokolā, dalībvalstīs Kopienai ir visas privilēģijas un imunitāte, kas vajadzīga, lai veiktu tās uzdevumus.

219. pants

Risinot domstarpības, kas saistītas ar šā Līguma interpretāciju vai piemērošanu, dalībvalstis apņemas izmantot tikai tādas domstarpību izšķiršanas metodes, kādas paredz šis Līgums.

220. pants

Vajadzības gadījumā dalībvalstis rīko savstarpējas sarunas, lai nodrošinātu šādas savu pilsoņu intereses:

- aizsargātu personas, kā arī nodrošinātu un aizsargātu viņu tiesības saskaņā ar tādējiem pašiem nosacījumiem, kādus valsts noteikusi saviem pilsoņiem;
- atceltu nodokļu dubulto uzlikšanu Kopienā;
- savstarpēji atzitu sabiedrības, kas definētas 58. panta otrajā daļā, saglabātu sabiedrību juridiskas personas statusu, tām pārceļot atrašanās vietu no vienas valsts uz citu, un ļautu apvienoties sabiedrībām, kuru darbību reglamentē dažādu valstu tiesību akti;
- vienkāršotu formalitātes, kas reglamentē tiesu spriedumu un šķīrējtiesu nolēmumu savstarpēju atzīšanu un izpildi.

221. pants

Neskarot citu šā Līguma noteikumu piemērošanu, dalībvalstis trijos gados pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā, citu dalībvalstu pilsoņiem piešķir tādas pašas tiesības piedalīties 58. pantā definēto sabiedrību kapitāla veidošanā, ko tās piešķir saviem pilsoņiem.

222. pants

Šis Līgums nekādi neietekmē dalībvalstu tiesību aktus, kas reglamentē ipašumtiesību sistēmu.

223. pants

1. Šis Līgums neliedz piemērot šādus noteikumus:
 - a) dalībvalstīm nav jāsniedz informācija, kuras izpaušanu tās atzīst par būtisku savas drošības interešu apdraudējumu;
 - b) dalībvalstis var veikt pasākumus, ko uzskata par vajadzīgiem, lai aizsargātu savas būtiskās drošības intereses, kas saistītas ar ieroču, munīcijas un militāra aprīkojuma ražošanu vai tirdzniecību, šādi pasākumi kopējā tirgū nedrīkst nelabvēlīgi ietekmēt tādu ražojumu konkurenci, kuri nav tieši paredzēti militāriem nolūkiem.

2. Pirmajā gadā pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā, Padome ar vienprātīgu lēmumu sastāda to ražojumu sarakstu, uz kuriem attiecas 1. punkta b) apakšpunkts.

3. Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu šo sarakstu var grozīt.

224. pants

Dalībvalstis savā starpā apspriežas par to, kādus kopīgus līdzekļus izmantot kopējā tirgus aizsardzībai pret pasākumiem, kas kādai dalībvalstij būtu jāveic gadījumā, ja tajā izceltos nozīmīgi iekšēji nemieri, kas traucētu uzturēt likumību un kārtību, sāktos karš vai nopietns starptautisks saspīlējums, kas radītu kara draudus, vai arī šai valstij pildot pienākumus, ko tā uzņemas, lai uzturētu mieru un starptautisku drošību.

225. pants

Ja pasākumi, kas veikti 223. un 224. pantā minētajos gadījumos, kopējā tirgū rada konkurences izkropļojumus, Komisija kopā ar attiecīgo valsti noskaidro, kā šādus pasākumus saskaņot ar šo Līgumu.

Atkāpjoties no 169. un 170. pantā noteiktās procedūras, Komisija vai jebkura dalībvalsts var tieši griezties Tiesā, ja uzskata, ka cita dalībvalsts nepareizi izmanto 223. un 224. pantā paredzētās pilnvaras. Tiesa pieņem lēmumu slēgtā sēdē.

226. pants

1. Ja pārejas laikā kādai dalībvalstij rodas nopietnas grūtības, kas var ilgi ietekmēt kādu tautsaimniecības nozari, vai grūtības, kas var ievērojami pasliktināt saimniecisko stāvokli kādā reģionā, attiecīgā dalībvalsts var lūgt atļauju veikt aizsargpasākumus, lai uzlabotu stāvokli un attiecīgo nozari pielāgotu kopējā tirgus ekonomikai.

2. Pēc attiecīgās valsts lūguma Komisija paātrinātā kārtībā nosaka aizsargpasākumus, kurus tā uzskata par vajadzīgiem, un precizē to piemērošanas nosacījumus un sīkākas norādes.

3. Īstenojot 2. punktā paredzētos pasākumus, ir pieļaujamas tikai tādas atkāpes no šā Līguma un tikai uz tik ilgu laiku, cik noteikti vajadzīgs, lai sasniegtu šā panta 1. punktā minētos mērķus. Priekšroka ir tiem pasākumiem, kas vismazāk traucē kopējā tirgus darbību.

227. pants

1. Šis Līgums attiecas uz Beļģijas Karalisti, Vācijas Federatīvo Republiku, Francijas Republiku, Itālijas Republiku, Luksemburgas Lielhercogisti un Nīderlandes Karalisti.

2. Attiecībā uz Alžīriju un Francijas aizjūras departamentiem šā Līguma vispārīgos un īpašos noteikumus, kas attiecas uz

- preču brīvu apriti,
- lauksaimniecību, izņemot 40. panta 4. punktā minēto,
- pakalpojumu liberalizāciju,
- konkurences noteikumiem,
- aizsargpasākumiem, kas paredzēti 108., 109. un 226. pantā,
- iestādēm,

piemēro, līdzko šis Līgums stājas spēkā.

Padome divos gados pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā, pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu nosaka citu šā Līguma noteikumu piemērošanas nosacījumus.

Kopienas iestādes, ievērojot šajā Līgumā, jo īpaši 226. pantā paredzētās procedūras, gādās par šo reģionu ekonomiskās un sociālās attīstības iespējām.

3. Īpašā asociācijas procedūra, kas izklāstīta šā Līguma ceturtajā daļā, attiecas uz tām aizjūras zemēm un teritorijām, kas uzskaitītas šā Līguma IV pielikumā.

4. Šis Līgums attiecas uz tām Eiropas teritorijām, par kuru ārlietām ir atbildīga kāda no dalībvalstīm.

228. pants

1. Gadījumā, ja šis Līgums paredz slēgt nolīgumus starp Kopieni un vienu vai vairākām valstīm vai ar starptautisku organizāciju, Komisija vada vajadzīgās sarunas par šādiem nolīgumiem. Ievērojot šajā jomā Komisijai piešķirtās pilnvaras, apspriedusies ar Asambleju šajā Līgumā paredzētajos gadījumos, šos nolīgumus slēdz Padome.

Padome, Komisija vai jebkura dalībvalsts var jau iepriekš saņemt Tiesas atzinumu par to, vai paredzētie nolīgumi ir saderīgi ar šo Līgumu. Nolīgums, par kuru Tiesas sniedz negatīvu atzinumu, var stāties spēkā tikai saskaņā ar 236. panta nosacījumiem.

2. Nolīgumi, kas noslēgti saskaņā ar iepriekš izklāstītajiem nosacījumiem, uzliek saistības Kopienas iestādēm un dalībvalstīm.

229. pants

Komisijas pienākums ir uzturēt visas vajadzīgās attiecības ar Apvienoto Nāciju Organizācijas iestādēm, ar tās specializētām iestādēm un iestādēm, kas pārstāv Vispārējo vienošanos par tarifem un tirdzniecību.

Komisija uztur vajadzīgās attiecības arī ar visām starptautiskām organizācijām.

230. pants

Komisija ievieš visas attiecīgās formas sadarbībai ar Eiropas Padomi.

231. pants

Kopiena izveido ciešu sadarbību ar Eiropas Ekonomiskās sadarbības organizāciju un, savstarpēji vienojoties, sīkāk nosaka šīs sadarbības formas.

232. pants

1. Šis Līgums neietekmē Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgumu, jo īpaši attiecībā uz dalībvalstu tiesībām un pienākumiem, minētās Kopienas iestāžu pilnvarām un tajā Līgumā ietvertos noteikumus par ogļu un tērauda kopējā tirgus darbību.

2. Šis Līgums neparedz atkāpes no Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma.

233. pants

Šis Līgums neliedz pastāvēt vai attīstīties reģionālām apvienībām, ko veido Beļģija un Luksemburga vai Beļģija, Luksemburga un Nīderlande, ciktāl šo reģionālo apvienību mērķi nav sasniedzami, piemērojot šo Līgumu.

234. pants

Šis Līgums neietekmē tiesības un pienākumus, ko uzliek nolīgumi, kurus, pirms šis Līgums stāties spēkā, viena vai vairākas dalībvalstis, no vienas puses, noslēgušas ar vienu vai vairākām trešām valstīm, no otras puses.

Ja minētie nolīgumi nesader ar šo Līgumu, attiecīgā dalībvalsts vai attiecīgās dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai novērstu konstatēto nesaderību. Vajadzības gadījumā dalībvalstis šajā sakarā sniedz savstarpēju palīdzību un vienojas par kopēju attieksmi.

Piemērojot šā panta pirmajā daļā minētos nolīgumus, dalībvalstis ņem vērā to, ka tiesības, par kuru piešķiršanu tās vienojušas šajā Līgumā, ir būtiska Kopienas sistēmas daļa un tādējādi ir cieši saistītas ar kopīgu iestāžu dibināšanu, attiecīgu pilnvaru piešķiršanu tām, kā arī ar to, ka visas citas dalībvalstis piešķir tādas pašas tiesības.

235. pants

Ja izrādās, ka Kopienai, lai sasniegtu kādu tās mērķi kopējā tirgus darbībā, jārikojas, bet šis Līgums nepiešķir vajadzīgās pilnvaras, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Asambleju, ar vienprātīgu lēmumu veic attiecīgus pasākumus.

236. pants

Jebkuras dalībvalsts valdība vai Komisija var iesniegt Padomei priekšlikumus grozīt šo Līgumu.

Ja Padome, apspriedusies ar Asambleju un vajadzības gadījumā ar Komisiju, sniedz atzinumu, ka jāsasauca dalībvalstu valdību pārstāvju konference, to sasauca Padomes priekšsēdētājs, lai vienotos par to, kādi grozījumi jāizdara šajā Līgumā.

Šie grozījumi stājas spēkā, kad tos ratificējušas visas dalībvalstis saskaņā ar to attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

237. pants

Jebkura Eiropas valsts var izteikt vēlēšanos kļūt par Kopienas dalībvalsti. Tā adresē savu lūgumu Padomei, kura, saņemusi Komisiju atzinumu, vienprātīgi pieņem lēmumu.

Uzņemšanas nosacījumus un šādas uzņemšanas izraisītos grozījumus Līgumā nosaka dalībvalstu nolīgums ar valsti, kas iesniegusi uzņemšanas lūgumu. Šādu nolīgumu iesniedz ratifikācijai saskaņā ar katras līgumslēdzējas valsts attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

238. pants

Kopiena ar trešām valstīm, valstu savienībām vai starptautiskām organizācijām var slēgt asociācijas nolīgumus, kas nosaka savstarpējās tiesības un pienākumus, kopīgu rīcību un īpašas procedūras.

Šādus nolīgumus, apspriežoties ar Asambleju, ar vienprātīgu lēmumu slēdz Padome.

Ja šie nolīgumi paredz grozījumus šajā Līgumā, šie grozījumi vispirms ir jāapstiprina saskaņā ar 236. pantā izklāstīto procedūru.

239. pants

Protokoli, kas pēc dalībvalstu savstarpējas vienošanās pievienoti šim Līgumam, ir daļa no tā.

240. pants

Šis Līgums ir noslēgts uz neierobežotu laiku.

IESTĀŽU IZVEIDE

241. pants

Padomi sasauca mēneša laikā pēc tam, kad Līgums stāties spēkā.

242. pants

Padome trijos mēnešos pēc tās pirmās sanāksmes veic visus attiecīgos pasākumus, lai izveidotu Ekonomikas un sociālo lietu komiteju.

243. pants

Divos mēnešos pēc Padomes pirmās sanāksmes Padomes priekšsēdētājs sasauca Asambleju, lai ievēlētu prezidiju un izstrādātu savu reglamentu. Līdz prezidija ievēlēšanai Asamblejas vadītāja vietu ieņem tās vecākais loceklis.

244. pants

Tiesa sāk pildīt pienākumus, līdzko iecelti tās locekļi. Tiesas pirmo priekšsēdētāju ieceļ uz trim gadiem saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādus ievēro, ieceļot tās locekļus.

Trijos mēnešos pēc tam, kad Tiesa sākusī darbu, tā pieņem savu reglamentu.

Tiesā var griezties tikai pēc tam, kad publicēts tās reglaments. Laikposmu, kurā var ierosināt lietu, sāk skaitīt tikai no publikācijas dienas.

Tiesas priekšsēdētājs pēc iecelšanas amatā īsteno pilnvaras, ko viņam piešķir šis Līgums.

245. pants

Komisija sāk pildīt savus pienākumus un uzņemas atbildību, ko tai uzliek šis Līgums, līdzko ir iecelti tās locekļi.

Sākot pildīt pienākumus, Komisija sāk arī Kopienas ekonomikas stāvokļa izpēti un nodibina vajadzīgos kontaktus, lai izstrādātu vispārēju pārskatu par to.

246. pants

1. Pirmais finanšu gads ilgst no dienas, kad stājas spēkā šis Līgums, līdz tā paša gada 31. decembrim. Ja šis Līgums stājas spēkā gada otrajā pusē, pirmais finanšu gads ilgst līdz nākamā gada 31. decembrim.

2. Kamēr nav pieņemts pirmā finanšu gada budžets, dalībvalstis Kopienai iemaksā bezprocentu avansu, ko pēc tam atskaita no viņu finanšu iemaksām, kuras paredzētas budžeta izpildei.

3. Līdz 212. pantā paredzēto Civildienesta noteikumu un pārējo Kopienas darbinieku nodarbināšanas kārtības izstrādei visas iestādes pieņem darbā vajadzīgo personālu un noslēdz darba līgumus uz ierobežotu laiku.

Katra iestāde kopā ar Padomi pārrunā visus jautājumus, kas saistīti ar darbavieta skaitu, sadali un atalgojumu.

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

247. pants

Augstās Līgumslēdzējas Puses šo Līgumu ratificē saskaņā ar attiecīgajām konstitucionālajām prasībām. Ratifikācijas dokumentus deponē Itālijas Republikas valdībai.

Šis Līgums stājas spēkā nākamā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad ratifikācijas dokumentu deponējusi pēdējā parakstītājvalsts. Ja tomēr deponēšana notiek vēlāk nekā 15 dienas pirms nākamā mēneša sākuma, šis Līgums nestājas spēkā līdz aiznākamā mēneša pirmajai dienai pēc ratifikācijas dokumenta deponēšanas.

248. pants

Šā Līguma oriģinālu vienā eksemplārā franču, holandiešu, itāļu un vācu valodā deponē Itālijas Republikas valdības arhīvā, visi četri teksti ir vienlīdz autentiski, un Itālijas Republikas valdība izsniedz apliecinātu kopiju visu citu parakstītājvalstu valdībām.

To apliecinot, attiecīgie Pilnvarotie ir parakstījuši šo Līgumu.

Romā, tūkstoš deviņi simti piecdesmit septītā gada divdesmit piektajā martā.

P. H. SPAAK
ADENAUER
PINEAU
Antonio SEGNI
BECH
J. LUNS

J. Ch. SNOY et d'OPPUERS
HALLSTEIN
M. FAURE
Gaetano MARTINO
Lambert SCHAUS
J. LINTHORST HOMAN

Pilnvarotās personas – skat. Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma preambulas tekstā, 1690. lpp.

I PIELIKUMS

Saraksti A, B, C, D, E, F un G, kas minēti Līguma 19. un 20. pantā

A SARAKSTS

Tarifu pozīciju saraksts, attiecībā uz kurām, aprēķinot vidējo aritmētisko, jāievēro 3. ailē norādītās nodokļa likmes

Numurs Briseles nomenklaturā	Produkta apraksts	Nodoklis (%), kas jāņem vērā Francijai
ex 15.10	Rafinējot iegūtās skābās eļļas	18
15.11	Glicerīns un glicerīna sārmī: – neattīrīti – attīrīti	6 10
19.04	Tapioka un sāgo; tapiokas un sāgo aizstājēji, kas pagatavoti no kartupeļu cietes vai citas cietes	45
ex 28.28	Vanādijs pentoksīds	15
ex 28.37	Neitrāls nātrija sulfīts	20
ex 28.52	Cērija hlorīdi; cērija sulfāti	20
ex 29.01	Aromātiskie ogļūdeņraži: – ksiloli: – izomēru maisījumi – ortoksilols, metaksilols, paraksilols – stirola monomērs – izopropilbenzols (kumols)	20 25 20 25
ex 29.02	Dihlormetāns Vinilidēnhlorīda monomērs	20 25
ex 29.03	Paratoluolsulfohlorīds	15
ex 29.15	Dimetiltereftalāts	30
ex 29.22	Etilēndiamīns un tā sāļi	20
ex 29.23	Cikliskie aminoaldehīdi, cikliskie aminoketoni un aminohinoni, to halogēn-, sulfo-, nitro- un nitrozoatvasinājumi, kā arī to sāļi un esteri	25
ex 29.25	Homoveratrilamīns	25
29.28	Diazosavienojumi, azosavienojumi un azoksisavienojumi	25
ex 29.31	Benzilhlora disulfīds	25
ex 29.44	Antibiotikas (izņemot penicilīnu, streptomīcinu, hloramfenikolu un to sāļus, kā arī aureomicīnu)	15
ex 30.02	Mutes un nagu sārgas vakcīnas, mikroorganismu celmi to ražošanai; serumi un vakcīnas pret cūku mēri	15
ex 30.03	Sarkomicīns	18
ex 31.02	Minerālmēsli vai ķīmiskais slāpekļa mēslojums, vai kombinēti mēslojumi	20
ex 31.03	Minerālmēsli vai ķīmiskais fosfora mēslojums: – vienkārši minerālmēsli: – superfosfāti: – no kauliem – pārējie – jaukti	10 12 7
ex 31.04	Minerālmēsli vai ķīmiskais kālija mēslojums, jaukti	7
ex 31.05	Cita veida mēslojums, ieskaitot kombinēto un komplekso mēslojumu: – fosforu saturoši nitrāti un amonija un kālija fosfāti – cita veida mēslojums, neskaitot organisko mēslojumu šķīdumos Mēslojums tabletēs un līdzīgā formā vai arī iesaiņojumā, kura bruto svars nepārsniedz 10 kg	10 7 15
ex 32.07	Smalki samalts dabīgais magnetīts, ko lieto pigmentiem un kas paredzēts vienīgi ogļu attīrīšanai	25
ex 37.02	Gaismasjutīga, neekspozēta, perforēta filma ruļļos: – melnbaltiem attēliem (pozitīviem), kas importēta iesaiņojumos pa trim vienībām, kas nav izmantojamas atsevišķi un ko izmanto krāsu filmu ražošanai – krāsainiem attēliem, kas garāka par 100 metriem	20 20
ex 39.02	Polivinilhlorīds; polivinilbutirāls loksnēs	30
ex 39.03	Celulozes esteri, neskaitot nitrātus un acetātus Plastmasas, kam pamatā ir celulozes esteri (neskaitot nitrātus un acetātus) Plastmasas, kam pamatā ir celulozes ēteri vai citi celulozes ķīmiskie atvasinājumi	20 15 30
ex 39.06	Algīnskābe, sausi tās sāļi un esteri	20
ex 48.01	Rūpnieciski ražots papīrs un kartons: – iesaiņojuma papīrs un iesaiņojuma kartons – citi, kas izgatavoti nepārtraukti un sastāv no diviem vai vairākiem slāņiem, kuros izmantots iesaiņojamais papīrs	25 25

48.04	Kombinēts papīrs vai kartons (izgatavots, salīmējot gludas loksnes), bez virsmas pārklājuma un neimpregnēts, stiegrots vai nestiegrots, ruļļos vai loksnēs	25
ex 48.05	Gofrēts papīrs un kartons	25
	Iesaiņojuma papīrs un iesaiņojuma kartons, rievots vai krokots	25
ex 48.07	Lipīgs iesaiņojuma papīrs un iesaiņojuma kartons	25
ex 51.01	Vienkārtas, nesavīta vai mazāk nekā četršimtkārt savīta dzija no sintētiskām (reģenerētām, viengabala) šķiedrām	20
ex 55.05	Nebalināta, daudzkārtu kokvilnas dzija, izņemot augstākās kvalitātes dziju, kuras kilogramā ir 337 500 vai vairāk metru vienā pavedienā	20
ex 57.07	Dzija no kokosa	18
ex 58.01	Mezgloti paklāji, paklājaudumi, grīdsegas no zīda un zīda atkritumiem, izņemot izsukas, no mākslīgas (sintētiskas) šķiedras, no dzijas, kas ietverta pozīcijā 52.01, no metāla pavedieniem, no vilnas vai smalkas dzīvnieku spalvas	80
ex 59.04	Daudzkārtu dzija no izsukām	18
ex 71.04	Dimanta drupatas un pulveris	10
ex 84.10	Sūkņu apvalki un korpusi no tērauda, izņemot nerūsējošu tēraudu vai vieglajiem metāliem, vai arī to sakausējumiem, kas paredzēti lidmašīnu virzūmotoriem	15
ex 84.11	Sūkņu vai kompresoru apvalki un korpusi no tērauda, izņemot nerūsējošu tēraudu, vai vieglajiem metāliem vai arī to sakausējumiem, kas paredzēti lidmašīnu virzūmotoriem	15
ex 84.37	Mašīnas vienkārša vai rakstaina tilla vai mežģīņu aušanai	10
	Izšuvumu mašīnas, izņemot pavediena vilkšanas un siešanas mašīnas (mašīnas ažuuru izšuvumu gatavošanai)	10
ex 84.38	Palīgmašīnas, kas jālieto kopā ar mašīnām vienkārša vai rakstaina tilla vai mežģīņu aušanai:	
	– nišu pacēlāji	10
	– žakardmašīnas	18
	Palīgmašīnas, kas jālieto kopā ar izšuvumu mašīnām:	
	– automātiskas mašīnas	18
	– kartīšu perforēšanas mašīnas, kartīšu kopēšanas mašīnas, kontrolierīces, spolētāji	10
	Rezerves daļas un piederumi mašīnām vienkārša vai rakstaina tilla vai mežģīņu gatavošanai, kā arī šādu mašīnu palīgierīcēm:	
	– slidošās detaļas, spoles, ķemmes, ķemmju slīdstieņi un ribas plaknes mašīnām, audu slēgstieņi (to plāksnes un lāpstīņas), veselas spoles, kā arī slēgstieņu un spoļu detaļas cilindriskām mašīnām	10
	Rezerves daļas un piederumi izšuvumu mašīnām, kā arī šādu mašīnu palīgmašīnām:	
	– atspoles, atspoļu kārbas, ieskaitot to plāksnes; spaiļes	10
ex 84.59	Spoļu tinēji elektrības vadu tinumiem un izolācijas lentes vai aizsarglentes elektrisko spoļu un tinumu ražošanai	23
	Tiešās piedziņas vai inerce starteri lidmašīnām	25
ex 84.63	Klokvārpstas lidmašīnu virzūdzinējiem	10
ex 85.08	Lidmašīnu startermotori	20
	Aizdedzes magneto, ieskaitot līdzstrāvas magnētelektriskos ģeneratorus lidmašīnām	25
88.01	Baloni un gaisakuģi	25
ex 88.03	Balonu un gaisakuģu daļas	25
88.04	Izpletņi un to daļas, kā arī piederumi	12
88.05	Katapultas un citi lidmašīnu palaišanas mehānismi	15
	Iekārtas lidotāju apmācībai uz zemes un šo iekārtu daļas	20
ex 90.14	Lidojumu navigācijas instrumenti	18
ex 92.10	Klavieru mehānismi un (vismaz 85 tonu) klaviatūras	30

B SAKAKSTS

Tarifu pozīciju saraksts, attiecībā uz kurām nodokļa likmes kopējā muitas tarifā nedrīkst pārsniegt 3%

Numurs Briseles nomenklatūrā	Produkta apraksts
5. NODAĻA	
05.01	
05.02	
05.03	
05.05	
05.06	
ex 05.07	Neapstrādātas putnu spalvas, ādas un pārējās putnu daļas ar spalvām vai dūnām (izņemot pildījumam paredzētas neapstrādātas spalvas vai dūnas)
05.09	
līdz	
05.12	
ex 05.13	Neapstrādāti dabīgie sūkļi
13. NODAĻA	
13.01	
13.02	
14. NODAĻA	
14.01 līdz 14.05	

25. NODAĻA	
25.02	
ex 25.04	Neiesaiņots dabīgais grafīts mazumtirdzniecībai
25.05	
25.06	
ex 25.07	Māli (izņemot kaolīnu), andaluzīts un kianīts, kalcinēts vai nekalcinēts, bet tāds, kurā nav uzpūsto mālu, kas ietverti pozīcijā 68.07; mullīts; šamota un dinasa zemes
ex 25.08	Neiesaiņots krīts mazumtirdzniecībai
ex 25.09	Nekalcinētas un nesajauktas minerālkrāsvielas; dabīgi vizlas dzelzs oksīdi
25.10	
25.11	
ex 25.12	Neiesaiņota infuzoriju zeme, fosili kvarca milti un līdzīgas silīcijzemes (piemēram, kizelgūrs, trepelis vai diatomīts) ar īpatsvaru 1 vai mazāk, kalcinētas vai nekalcinētas, mazumtirdzniecībai
ex 25.13	Neiesaiņots pumeks, smirģelis, dabīgais korunds un citi dabīgi abrazīvi materiāli mazumtirdzniecībai
25.14	
ex 25.17	Krams; drupināti akmeņi, makadams (šķembu ceļa segums) vai darvots makadams, oļi un grants, ko izmanto par betona pildījumu, šoseju vai dzelzceļa balastam un citam balastam; oļi
ex 25.18	Dolomīts, ieskaitot tādu, kas rupji sadrupināts, sazāģēts vai citādi sadalīts taisnstūrveida blokos vai plātnēs
25.20	
25.21	
25.24	
25.25	
25.26	
ex 25.27	Dabīgais steatīts, ieskaitot dabīgo steatītu, kas rupji sadrupināts, sazāģēts vai citādi sadalīts taisnstūrveida blokos vai plātnēs; talks, izņemot sasaiņotu paciņās, kuru tīrsvars nepārsniedz vienu kilogramu
25.28	
25.29	
25.31	
25.32	
26. NODAĻA	
ex 26.01	Metālu rūdas un koncentrāti, izņemot svina rūdas, cinka rūdas un ražojumus, kas ir Eiropas Ogļu un tērauda kopienas kompetencē; apdedzināti dzelzs piriti
26.02	
ex 26.03	Pelni un citas atliekas (izņemot čuguna un tērauda ražošanas atliekas), kas satur metālus vai metālu savienojumus, izņemot tādus, kuri satur cinku
26.04	
27. NODAĻA	
27.03	
ex 27.04	Akmeņogļu kokss un puskokss elektrodu ražošanai, kūdras kokss
27.05	
27.05 bis	
27.06	
ex 27.13	Neapstrādāts ozokerīts, lignītvasks un kūdras vasks
27.15	
27.17	
31. NODAĻA	
31.01	
ex 31.02	Dabīgais nātrija nitrāts
40. NODAĻA	
40.01	
40.03	
40.04	
41. NODAĻA	
41.09	
43. NODAĻA	
43.01	
44. NODAĻA	
44.01	
47. NODAĻA	
47.02	
50. NODAĻA	
50.01	
53. NODAĻA	
53.01	
53.02	
53.03	
53.05	
55. NODAĻA	
ex 55.02	Apstrādātas kokvilnas šķiedras
55.04	

57. NODAĻA	
57.04	
63. NODAĻA	
63.02	
70. NODAĻA	
ex 70.01	Stikla atliekas (lauskas)
71. NODAĻA	
ex 71.01	Neapstrādātas pārles
ex 71.02	Neapstrādāti dārgakmeņi un pusedārgakmeņi
71.04	
71.11	
77. NODAĻA	
ex 77.04	Neapstrādāts berilijs

C SARAĶSTS

Tarifu pozīciju saraksts, attiecībā uz kurām nodokļa likmes kopējā muitas tarifā nedrīkst pārsniegt 10%

Numurs Briseles nomenklatūrā	Produkta apraksts
5. NODAĻA	
ex 05.07	(Tikai apstrādātas) putnu spalvas, ādas un pārējās putnu daļas ar spalvām vai dūnām
05.14	
13. NODAĻA	
ex 13.03	Augu valsts sulas un ekstrakti; agars un citi augu valsts recinātāji un ekstrakti (izņemot pektīnu)
15. GRUPA	
ex 15.04	Rafinēti vai nerafinēti zivju vai jūras zīdītāju tauki un eļļas (izņemot trānu)
15.05	
15.06	
15.09	
15.11	
15.14	
25. NODAĻA	
ex 25.09	Kalcinētas vai sajauktas minerālkrāsvielas
ex 25.15	Marmors, travertīns, ekausīns un citi pieminekļiem vai celtniecībai domāti akmeņi, kas satur kalciju, ar īpatnību 2,5 vai vairāk, sīkgraudainais ģipsakmens, tikai sazāģēts līdz 25 centimetru biezās taisnstūrveida plātnēs
ex 25.16	Granīts, porfīrs, bazalts, smilšakmens un citi pieminekļiem un celtniecībai domāti akmeņi, tikai sazāģēti līdz 25 centimetru biezās taisnstūrveida plātnēs
ex 25.17	Pozīcijās 25.15 un 25.16 minēto akmeņu granulas, šķembas un pulveris
ex 25.18	Kalcinēts vai aglomerēts (arī darvots) dolomīts
25.22	
25.23	
27. NODAĻA	
ex 27.07	Akmeņogļu darvas, eļļas un citi produkti, kas iegūti augsttemperatūras pārtvaicē, kā arī produkti, kas aprakstīti šīs nodaļas 2. piezīmē, izņemot fenolus, krezolus un ksilenolus
27.08	
ex 27.13	Apstrādāts ozokerīts, lignītvasks un kūdras vasks
ex 27.14	Naftas bitumens un pārējie naftas un no bitumenmateriāliem iegūtu produktu pārstrādes atlikumi, izņemot naftas koksu
27.16	
30. NODAĻA	
ex 30.01	Izkaltēti, pulverī sasmalcināti vai nesasmalcināti dziedzeri un citi orgāni terapeitiskām vajadzībām
32. NODAĻA	
no 32.01	Miecvielu ekstrakti, kas iegūti no augiem, izņemot Austrālijas akācijas (mimozas) un kvebraho ekstraktus
32.02	
32.03	
32.04	
33. NODAĻA	
ex 33.01	Ēteriskās eļļas (ar terpēniem vai bez tiem), ieskaitot konkrētes un absolūtes, izņemot citrusaugļu ēteriskās eļļas; rezinoīdi
33.02	
33.03	
33.04	
38. NODAĻA	
38.01	
38.02	
38.04	
38.05	
38.06	
ex 38.07	Sveķu terpentīns; neattīrīts sulfāterpentīns; neattīrīts dipentēns
38.08	
38.10	

40. NODAĻA	
40.05	
ex 40.07	Tekstilšķiedras, kas pārklātas vai impregnētas ar vulkanizētu kaučuku
40.15	
41. NODAĻA	
41.02	
ex 41.03	Miecētas aitu vai jēru ādas bez apmatojuma
ex 41.04	Miecētas kazu un kazlēnu ādas bez apmatojuma
41.05	
41.06	
41.07	
41.10	
43. NODAĻA	
43.02	
44. NODAĻA	
44.06 līdz 44.13	
44.16	
44.17	
44.18	
48. NODAĻA	
ex 48.01	Avižu papīrs ruļļos
50. NODAĻA	
50.06	
50.08	
52. NODAĻA	
52.01	
53. NODAĻA	
53.06 līdz 53.09	
54. NODAĻA	
54.03	
55. NODAĻA	
55.05	
57. NODAĻA	
ex 57.05	Neiesaiņota kaņepāju dzija mazumtirdzniecībai
ex 57.06	Neiesaiņota džutas dzija mazumtirdzniecībai
ex 57.07	Neiesaiņota citu augu tekstilšķiedru dzija mazumtirdzniecībai
ex 57.08	Neiesaiņoti papīra pavedieni mazumtirdzniecībai
68. NODAĻA	
68.01	
68.03	
68.08	
ex 68.10	Gipša būvmateriāli
ex 68.11	Stiegroti vai nestiegroti cementa (arī izdedžu cementa), betona vai mākslīgā akmens (arī ar cementu aglomerēta mākslīgā marmora) būvmateriāli
ex 68.12	Azbestcimenta būvmateriāli no cementa ar celulozes šķiedrām vai līdzīgiem materiāliem
ex 68.13	Apstrādātas azbesta šķiedras; maisījumi uz azbesta pamata un maisījumi uz azbesta un magnija karbonāta pamata
69. NODAĻA	
69.01	
69.02	
69.04	
69.05	
70. NODAĻA	
ex 70.01	Stikls blokos (izņemot optisko stiklu)
70.02	
70.03	
70.04	
70.05	
70.06	
70.16	
71. NODAĻA	
ex 71.05	Neapstrādāts sudrabs
ex 71.06	Velmēts neapstrādāts sudrabs
ex 71.07	Neapstrādāts zelts
ex 71.08	Neapstrādāti parastie metāli vai sudrabs, plakēti ar zeltu
ex 71.09	Neapstrādāts platīns un citi platīna grupas metāli
ex 71.10	Neapstrādāti parastie metāli vai dārgmetāli, plakēti ar platīnu vai citiem platīna grupas metāliem
73. NODAĻA	
73.04	
73.05	

ex 73.07	Dzelzs vai tērauda blūķi, lietņi, stieņi un plāksnes, ieskaitot skārda gabalus (izņemot ražojumus, kas ir Eiropas Ogļu un tērauda kopienas kompetencē); daļēji kalti dzelzs un tērauda gabali
ex 73.10	Dzelzs vai tērauda stieņi, ieskaitot stieples pēc karstās velmēšanas, kalšanas, ekstrūzijas, aukstās velmēšanas vai apstrādes, ieskaitot augstas precizitātes auksto velmēšanu vai apstrādi; dobi stieņi urbšanas darbiem (izņemot ražojumus, kas ir Eiropas Ogļu un tērauda kopienas kompetencē)
ex 73.11	Dzelzs vai tērauda leņķi, fasonprofili un sekcijas pēc karstās velmēšanas, kalšanas, ekstrūzijas, aukstās velmēšanas vai aukstās apstrādes; urbtas vai neurbtas, perforētas vai neperforētas, monolītas vai no saliktiem elementiem izgatavotas dzelzs vai tērauda rievkonstrukcijas, (izņemot ražojumus, kas ir Eiropas Ogļu un tērauda kopienas kompetencē)
ex 73.12	Dzelzs vai tērauda stīpas un sloksnes pēc karstās vai aukstās velmēšanas (izņemot ražojumus, kas ir Eiropas Ogļu un tērauda kopienas kompetencē)
ex 73.13	Dzelzs vai tērauda plāksnes un loksnes pēc karstās vai aukstās velmēšanas (izņemot ražojumus, kas ir Eiropas Ogļu un tērauda kopienas kompetencē)
73.14	
ex 73.15	Formās liets leģētais tērauds un tērauds ar augstu oglekļa saturu, kas minēts pozīcijās 73.06 un 73.14 (izņemot ražojumus, kas ir Eiropas Ogļu un tērauda kopienas kompetencē)
74. NODAĻA	
74.03	
74.04	
ex 74.05	Gofrēta vai negofrēta, veidošanai sagriezta, perforēta vara folija, ar pārklājumu vai apdrukāta, izņemot foliju uz pamatnes
ex 74.06	Vara pulveris (ne pārāk smalks)
75. GRUPA	
75.02	
75.03	
ex 75.05	Lietī, neapstrādāti, galvanizēti niķeļa anodi
76. NODAĻA	
76.02	
76.03	
ex 76.04	Spiesta vai nespiesta, sagriezta pēc formas, perforēta, ar pārklājumu vai apdrukāta alumīnija folija, izņemot foliju uz pamatnes
ex 76.05	Alumīnija pulveris, izņemot nesataustāmu pulveri
77. NODAĻA	
ex 77.02	Apstrādāti magnija stieņi, leņķi, fasonprofili un sekcijas; magnija stieples, apstrādātas magnija plāksnes, loksnes un sloksnes; magnija folija; vienāda lieluma skaidas un atgriezumi; magnija pulveris (ne pārāk smalks)
ex	
77.04	Apstrādāti berilija stieņi, leņķi, profili un sekcijas; berilija stieples, apstrādātas berilija plāksnes, loksnes un sloksnes; berilija folija
78. NODAĻA	
78.02	
78.03	
ex 78.04	Gofrēta vai negofrēta, veidošanai sagriezta, perforēta svina folija, pārklāta vai apdrukāta, izņemot foliju uz pamatnes
79. NODAĻA	
79.02	
79.03	
80. NODAĻA	
80.02	
80.03	
ex 80.04	Gofrēta vai negofrēta, veidošanai sagriezta, perforēta alvas folija, pārklāta vai apdrukāta, izņemot foliju uz pamatnes
81. NODAĻA	
ex 81.01	Apstrādāti volframa stieņi, leņķi, fasonprofili un sekcijas; volframa stieples, apstrādātas volframa plāksnes, loksnes un sloksnes; volframa folija; volframa stieples un pavedieni
ex 81.02	Apstrādāti molibdēna stieņi, leņķi, fasonprofili un sekcijas; molibdēna stieples, apstrādātas molibdēna plāksnes, loksnes un sloksnes; molibdēna folija; molibdēna stieples un pavedieni
ex 81.03	Apstrādāti tantāla stieņi, leņķi, fasonprofili un sekcijas; tantāla stieples, apstrādātas tantāla plāksnes, loksnes un sloksnes; tantāla folija; tantāla stieples un pavedieni
ex 81.04	Apstrādāti citu parasto metālu stieņi, leņķi, fasonprofili un sekcijas; apstrādātas citu parasto metālu stieples, plāksnes, loksnes un sloksnes; citu parasto metālu folija, stieples un pavedieni
93. NODAĻA	
ex 93.06	Laides un citas šaujamieroču koka daļas
95. NODAĻA	
ex 95.01 līdz ex 95.07	Griešanas materiālu sagataves — plāksnes, loksnes, stieņi, caurules un līdzīgas formas, nepulētas un citādi neapstrādātas
98. NODAĻA	
ex 98.11	Koka vai sakņu sagataves pīpēm

D SARAĶSTS

Tarifu pozīciju saraksts, attiecībā uz kurām nodokļa likmes kopējā muitas tarifā nedrīkst pārsniegt 15%

Numurs Briseles nomenklatūrā	Produkta apraksts
28. NODAĻA	Neorganiskās ķīmikālijas: dārgmetālu, retzemju metālu, radioaktīvo elementu vai izotopu organiskie vai neorganiskie savienojumi
ex 28.01	Halogēni, izņemot neapstrādātu jodu, kā arī bromu
ex 28.04	Ūdeņradis, inertās gāzes un pārējie nemetāli, izņemot selēnu un fosforu
28.05 līdz 28.10	
ex 28.11	Arsēna trioksīds, arsēnskābe
28.13 līdz 28.22	
28.24	
28.26 līdz 28.31	
ex 28.32	Hlorāti, izņemot nātrija hlorātu, kālija hlorātu un perhlorātus
ex 28.34	Oksijodīdi un perjodāti
28.35 līdz 28.45	
28.47 līdz 28.58	

E SARAĶSTS

Tarifu pozīciju saraksts, attiecībā uz kurām nodokļa likmes kopējā muitas tarifā nedrīkst pārsniegt 25%

Numurs Briseles nomenklatūrā	Produkta apraksts
29. NODAĻA	Organiski ķīmiskie savienojumi
ex 29.01	Oglūdeņraži, izņemot naftalīnu
29.02	
29.03	
ex 29.04	Acikliskie spirti un to halogēn-, sulfo-, nitro- vai nitrozoatvasinājumi, izņemot butilspirtus un izobutilspirtus
29.05	
ex 29.06	Fenoli, izņemot fenolu, krezolus un ksilenolus, kā arī fenolspirtus
29.07 līdz 29.45	
32. NODAĻA	
32.05	
32.06	
39. NODAĻA	
39.01 līdz 39.06	

F SARAĶSTS

Tarifu pozīciju saraksts, attiecībā uz kurām nodokļa likmes kopējā muitas tarifā ir noteiktas, savstarpēji vienojoties

Numurs Briseles nomenklatūrā	Produkta apraksts	Kopējais muitas tarifs (procentuālā nodokļa likme)
ex 01.01	Dzīvi zirgi kaušanai	11
ex 01.02	Dzīvi liellopi, izņemot vaislas tīršķirnes liellopus ¹	16
ex 01.03	Dzīvas cūkas, izņemot vaislas tīršķirnes cūkas ¹	16
ex 02.01	Svaiga, atdzesēta vai saldēta: – zirgu gaļa un tās subprodukti – liellopu gaļa un tās subprodukti ¹ – cūkgaļa un tās subprodukti ¹	16 20 20
02.02	Svaigi, atdzesēti vai saldēti kauti mājputni, t.i., vistas, pīles, zosis, tītari un pērļvistīņas, kā arī to pārtikas gaļas subprodukti (izņemot aknas)	18
ex 02.06	Sālīta vai kaltēta zirgu gaļa	16
ex 03.01	Svaigas (dzīvas vai nedzīvas), atdzesētas vai saldētas saldūdens zivis, – foreles un citas lašveidīgās zivis – pārējās	16 10
ex 03.03	Svaigi (dzīvi vai nedzīvi), atdzesēti, saldēti, sālīti, sālījumā vai kaltēti vēžveidīgie un moluski ar čaulu vai bez tās; tikai ūdenī vārīti vēžveidīgie ar čaulu: – vēži un omāri – krabji, garneles un garneļvēži – austeres	25 18 18
04.03	Sviests	24
ex 04.05	Svaigas vai konservētas putnu olas ar čaumalām: – no 16/2 līdz 31/8 – no 1/9 līdz 15/2	12 15
04.06	Dabīgais medus	30
ex 05.07	Neapstrādātas spalvas un dūnas, ko izmanto pildījumam	0
05.08	Neapstrādāti, attaukoti, pirmapstrādāti, bet neizgriezti pēc formas, ar skābi apstrādāti vai deželatinizēti kauli un raga serdeni; šo produktu milti vai atlikumi	0
ex 06.03	Puškiem vai dekoratīviem nolūkiem griezti svaigi ziedi vai ziedpumpuri: – no 1/6 līdz 31/10 – no 1/11 līdz 31/5	24 20

07.01	Svaigi vai atdzesēti dārzeņi: – sīpoli, šalotes sīpoli, ķiploki – jaunie kartupeļi: – no 1/1 līdz 15/5 – no 16/5 līdz 30/6 – citi ²	12 15 21
07.04	Veseli, gabaliņos vai šķēlītēs sagriezti, sasmalcināti vai saberzti, bet citādi neapstrādāti žāvēti dārzeņi: – sīpoli – citi	20 16
ex 07.05	Žāvēti, lobīti, to skaitā lobīti vai šķēlti pākšaugi – zirņi un pupas	10
ex 08.01	Svaigi banāni	20
08.02	Svaigi vai žāvēti citrusaugļi: – apelsīni: – no 15/3 līdz 30/9 – pārējā laikā – mandarīni un klementīni – citroni – greipfrūti – citi	15 20 20 8 12 16
ex 08.04	Svaigas vīnogas: – no 1/11 līdz 14/7 – no 15/7 līdz 31/10	18 22
08.06	Svaigi āboli, bumbieri un cidonijas ³	
08.07	Svaigi kauliņaugļi: – aprikozes – citi ³	25
ex 08.12	Žāvētas plūmes	18
ex 09.01	Negrauzdēta kafija	16
10.01 līdz 10.07	Labība ⁴	
ex 11.01	Kviešu milti ⁴	
12.01	Sasmalcinātas vai nesasmalcinātas eļļas augu sēklas un augļi	0
ex 12.03	Sēklas sējai, izņemot biešu sēklas	10
12.06	Apiņu rogas un lupulīns	12
15.15	Krāsots vai nekrāsots bišu vasks un citu kukaiņu vaski: – neapstrādāti – citi	0 10
15.16	Augu vaski, krāsoti vai nekrāsoti: – neapstrādāti – citādi	0 8
ex 16.04	Sagatavotas vai konservētas zivis: – lašveidīgās zivis	20
ex 16.05	Sagatavoti vai konservēti vēžveidīgie	20
17.01	Ciets biešu cukurs un cukurniedru cukurs	80
18.01	Veselas vai maltas, negrauzdētas vai grauzdētas kakao pupiņas	9
18.02	Kakao čaumalas, apvalki, miziņas un citi atlikumi	9
19.02	Miltu, cietes vai iesala ekstrakta izstrādājumi, kas satur mazāk nekā 50% kakao, mazbērnu uzturam, diētiskiem vai kulināriem mērķiem	25
ex 20.02	Skābēti kāposti	20
21.07	Pārtikas izstrādājumi, kas citur nav minēti	25
22.04	Rūgstoša vīnogu misa vai misa, kuras rūgšana pārtraukta citādi, nevis pievienojot spirtu	40
23.01	Milti un rupja maluma milti, kas nav lietojami uzturā: – no gaļas vai gaļas subproduktiem; dradži – no zivīm, vēžveidīgajiem, moluskiem vai citiem ūdens bezmugurkaulniekiem	4 5
24.01	Neapstrādāta tabaka, tabakas atlikumi	30
ex 25.07	Kaolīns, silimanīts	0
ex 25.15	Marmors, ieskaitot marmoru, kas tikai rupji sašķelts vai sazāgēts taisnstūrveida plātnēs, kuras biezākas par 25 centimetriem	0
ex 25.16	Granīts, porfīrs, bazalts, smilšakmens un citi akmeņi pieminekļiem un celtniecībai, arī tādi, kas tikai rupji sašķelti vai sazāgēti taisnstūrveida plātnēs, kuras biezākas par 25 centimetriem	0
25.19	Kalcinēts vai nekalcinēts dabīgais magnija karbonāts (magnezīts), izņemot magnija oksīdu	0
ex 25.27	Talks pacinās, tīrsvārā līdz vienam kilogramam	8
ex 27.07	Neapstrādāti fenoli, krezoli un ksilenoli	3
27.09	Neapstrādātas naftas un degakmens eļļas	0
ex 27.14	Naftas kokss	0
28.03	Ogleklis, ieskaitot oglekļa kvēpus, antracēna kvēpus, acetilēna kvēpus un lampas kvēpus	5
ex 28.04	Fosfors Selēns	15 0
28.23	Dzelzs oksīdi un hidroksīdi, krāszeme, kas satur 70% vai vairāk saistītas dzelzs, pārrēķinot uz Fe ₂ O ₃	10

28.25	Titāna oksīdi	15
ex 28.32	Nātrija un kālija hlorāti	10
ex 29.01	Aromātiskie ogļūdeņraži – naftalīns	8
ex 29.04	terc-butilspirts	8
ex 32.07	Titāna baltums	15
ex 33.01	Citrusaugļu ēteriskās eļļas (ar terpēniem vai bez tiem), konkrētes un absolūtes	12
34.04	Mākslīgie vaski (ieskaitot ūdenī šķīstošos vaskus); gatavie vaski, kas nav emulgēti un nesatur šķīdinātājus	12
ex 40.07	Pavedieni un kordi no vulkanizēta kaučuka, pārklāti vai nepārklāti ar tekstilu	
41.01	Šķeltas vai nešķeltas (svaigas, sāļas, kaltētas, piķēlātas vai sārnotas) jēlādas un ādas, ieskaitot aitādas ar vilnu	0
ex 41.03	Aitu vai jēru ādas, miecētas vai nemiecētas, bet tālāk neapstrādātas: – no krustotām Indijas aitām un kazām – citas	0 6
ex 41.04	Kazu vai kazlēnu ādas, miecētas vai nemiecētas, bet citādi neapstrādātas: – no Indijas kazām – citas	0 7
41.08	Lakāda un metalizēta āda	12
44.14	Finiera plāksnes, finierskaidas līmētām saplāksnim (zāģētas, ēvelētas vai lobītas), ne biežākas par 5 mm, ar papīra vai auduma pamatu vai bez tā	10
44.15	Līmēts saplāksnis, finierētas plates un līdzīgi materiāli no kārtainas koksnes, kuros ietilpst vai neietilpst citi materiāli nekā koks; koka inkrustācijas un intarsijas	15
53.04	Aitu vai jēru vilnas vai citu dzīvnieku spalvas (smalkas vai rupjas) atlikumi, kārsti vai ķemmēti (to skaitā vērpšanas atlikumi un uzirdinātas jēlšķiedras)	0
54.01	Neapstrādātas vai apstrādātas, bet nevērptas linšķiedras; atsukas un atliekas (to skaitā vērpšanas atlikumi un uzirdinātas jēlšķiedras)	0
54.02	Neapstrādāta vai apstrādāta, bet nevērpta rāmjais šķiedra; atsukas un atliekas (to skaitā vērpšanas atlikumi un uzirdinātas jēlšķiedras)	0
55.01	Nekārsta un neķemmēta kokvilna	0
ex 55.02	Neapstrādātas kokvilnas šķiedras	0
55.03	Nekārsta un neķemmētas kokvilnas atliekas (to skaitā vērpšanas atlikumi un uzirdinātas jēlšķiedras)	0
57.01	Neapstrādātas vai apstrādātas, bet nevērptas kaņepāju šķiedras (<i>Cannabis sativa</i>); atsukas un atliekas (to skaitā vērpšanas atlikumi un uzirdinātas jēlšķiedras)	0
57.02	Neapstrādātas vai apstrādātas, bet nevērptas Manilas kaņepāju (abakas) šķiedras (<i>Musa textilis</i>); atsukas un atliekas (to skaitā vērpšanas atlikumi un uzirdinātas jēlšķiedras)	0
57.03	Neapstrādātas vai apstrādātas, bet nevērptas džutas šķiedras; atsukas un atliekas (to skaitā vērpšanas atlikumi un uzirdinātas jēlšķiedras)	0
74.01	Vara kušņi; neapstrādāts (rafinēts vai nerafinēts) varš; vara atgriezumī un lūžņi	0
74.02	Līgatūras	0
75.01	Niķeļa kušņi, niķeļa oksīda aglomerāti un citi niķeļa metalurģijas starpprodukti; neapstrādāts niķelis (izņemot anodus galvanotehnikai); niķeļa atgriezumī un lūžņi	0
80.01	Neapstrādāta alva; alvas atgriezumī un lūžņi	0
ex 85.08	Aizdedzes sveces	18

¹ Tikai mājlopu šķirnes.

² Likmi parasti nosaka vidējā aritmētiskā līmenī. To var pēc vajadzības koriģēt, nosakot sezonas likmes saskaņā ar Kopienas lauksaimniecības politiku.

³ Likmi parasti nosaka vidējā aritmētiskā līmenī. To var pēc vajadzības koriģēt, nosakot sezonas likmes saskaņā ar Kopienas lauksaimniecības politiku.

⁴ a) Nodokļa likmes par labību un kviešu miltiem Kopējā muitas tarifā ir vienādas ar valsts tarifu likmju vidējo aritmētisko.

b) Līdz tiek noteikts režims, kas jāpiemēro saskaņā ar 40. panta 2. punktā paredzētajiem pasākumiem, dalībvalstis, atkāpjoties no 23. panta, var atlikt nodokļu iekasēšanu par minētajiem produktiem.

c) Ja labības vai kviešu miltu ražošana vai pārstrāde kādā dalībvalstī tiek nopietni apdraudēta, jo kādā citā dalībvalstī nodokļu iekasēšana ir atlikta, tad attiecīgās dalībvalstis sāk sarunas. Ja minētajām sarunām nav rezultāta, tad Komisija var atļaut zaudējumus cietušajai valstij veikt atbilstošus pasākumus, kas jāisto, kā noteikusi Komisija, tiktāl, cik izmaksu starpību nekompensē labības tirgus iekšēja organizācija tajā dalībvalstī, kas atlikusi nodokļu iekasēšanu.

G SARAĶSTS

Tarifu pozīciju saraksts, attiecībā uz kurām nodokļa likmes kopējā muitas tarifā ir jāapspriež dalībvalstīm

Numurs Briseles nomenklaturā	Produkta apraksts
ex 03.01	Svaigas (dzīvas vai nedzīvas), atdesētas vai saldētas jūras zivis
03.02	Sāļas zivis, zivis sāļījumā, kaltētas vai kūpinātas zivis
04.04	Sieri un biežpiens
11.02	Graudu putraiņi un milti; citādi apstrādāti (piemēram, izkulti, sasmalcināti, saspīesti, slīpēti un pulēti vai drupināti, bet vairāk neapstrādāti) graudi, izņemot lobītus, glazētus, pulētus vai drupinātus risus; veseli, sasmalcināti graudu dīgļi, arī pārslās vai miltos
11.07	Grauzdēts vai negrauzdēts iesals
ex 15.01	Kausēti cūku tauki un citi apstrādāti cūku tauki
15.02	Nekausēti liellopu, aitai vai kazu tauki; no tiem pagatavoti kausēti tauki
15.03	Kausētu cūku tauku stearīns, oleostearīns un tauku stearīns, kausētu cūku tauku eļļa, oleoeļļa un taleļļa, neemulģēta, nesajaukta un citādi nesagatavota

ex 15.04	Rafinēts vai nerafinēts trāns
15.07	Rafinētas vai attīrītas, neapstrādātas, šķidras vai cietas augu eļļas ar augstu tauku saturu
15.12	Hidrogenēti, rafinēti vai nerafinēti, bet citādi neapstrādāti dzīvnieku vai augu tauki un eļļas
18.03	Attaukota vai neattaukota kakao pasta (neiesaiņota vai gabalos)
18.04	Kakao sviests (tauki vai eļļa)
18.05	Nesaldināts kakao pulveris
18.06	Šokolāde un citi pārtikas produkti ar kakao piedevu
19.07	Maize, sausiņi un citi parasti maizes izstrādājumi, kuros nav cukura, medus, olu, tauku, siera vai augļu
19.08	Konditorijas izstrādājumi, cepumi, kūkas un citi maizes izstrādājumi ar kakao vai bez tā
21.02	Kafijas, tējas vai mate ekstrakti, esences un koncentrāti; izstrādājumi uz šo produktu pamata
22.05	Svaigu vīnogu vīns; vīnogu misa, kuras rūgšana pārtraukta, pievienojot spirtu
22.08	Nedenaturēts etilspirts vai neitrālie spirti, kuros spirta tilpumkoncentrācija ir 80% vai augstāka; etilspirts un citi denaturēti spirti jebkurā stiprumā
22.09	Alkohols (izņemot to, kas minēts pozīcijā 22.08); liķieri un citi alkoholiski dzērieni; jaukti alkoholiski izstrādājumi, ko dēvē par “koncentrētiem ekstraktiem” dzērienu ražošanai
25.01	Vārāmais sāls (ieskaitot kalnu sāli, jūras sāli un galda sāli); tīrs nātrijs hlorīds; sāls šķīdumi, jūras ūdens
25.03	Jebkurš sērs, izņemot sublimētu, nogulsētu vai koloidālu sēru
25.30	Neapstrādāti dabīgie borāti un (kalcinēti vai nekalcinēti) to koncentrāti, izņemot borātus, kas izdalīti no dabīgiem sāļu šķīdumiem; neapstrādāta dabīgā borskābe, kas, pārrēķinot sausnā, nesatur vairāk kā 85% H ₃ BO ₃
ex 26.01	Svina rūdas un cinka rūdas
ex 26.03	Pelni un citas atliekas, kas satur cinku
27.10	Apstrādāta nafta un slānekļa darva; citur neminēti produkti, kas satur 70% vai vairāk naftas vai slānekļa darvas, un kuros šīs eļļas ir to pamatsastāvdaļas
27.11	Naftas gāzes un citi gāzveida ogleņūdeņraži
27.12	Naftas vazelīns
ex 27.13	Parafīns, mikrokristālais vasks, ogļu putekļu vasks un citi krāsoti vai nekrāsoti minerālvaski, izņemot ozokerītu, brūnogļu vasku un kūdras vasku
ex 28.01	Neapstrādāts jods un broms
28.02	Sublimēts un nogulsnēts sērs; koloidāls sērs
ex 28.11	Arsēna pentoksīds
28.12	Bora oksīds un borskābe
28.33	Bromīdi, oksibromīdi, bromāti un perbromāti, hipobromīti
ex 28.34	Jodīdi un jodāti
28.46	Borāti un perborāti
ex 29.04	Butilspirti un izobutilspirti (izņemot <i>terc</i> -butilspirtu)
ex 29.06	Fenoli, krezoli un ksilenoli
ex 32.01	Kvebraho un Austrālijas akācijas (mimozas) ekstrakti
40.02	Stabilizēts vai nestabilizēts sintētiskais kaučuks, ieskaitot sintētisko lateksu; no naftas iegūts faktiss
44.03	Neapstrādāti, mizoti vai nemizoti, vai tikai rupji apstrādāti kokmateriāli
44.04	Rupji šķautnēti vai daļēji šķautnēti, bet citādi neapstrādāti kokmateriāli
44.05	Garumā sazāģēti, sašķelti vai lobīti, bet citādi neapstrādāti kokmateriāli, biežāki par 5 mm
45.01	Neapstrādāts, sasmalcināts, granulēts vai malts dabīgais korķis; korķa atlikumi
45.02	Dabīgais korķis blokos, platēs, loksnēs vai sloksnēs (ieskaitot taisnstūra vai kvadrātiskas sagataves korķu izgatavošanai)
47.01	No jebkura šķiedraugu materiāla mehāniski vai ķīmiski iegūta celuloze
50.02	Jelzīds (negrodots)
50.03	Zīda atkritumi (to skaitā attīšanai nederīgi kokoni, vērpšanas atlikumi un plucinātas izejvielas)
50.04	Mazumtirdzniecībai neiesaiņota zīda dzija, izņemot dziju no izsūkām vai citiem zīda atkritumiem
50.05	Mazumtirdzniecībai neiesaiņota zīda dzija no zīda atliekām, izņemot izsukas
ex 62.03	Lietoti maiši un iesaiņošanas paketes no džutas
ex 70.19	Stikla krelles, mākslīgas pērles, mākslīgi dārgakmeņi un pusdārgakmeņi un līdzīgi ornamentāli stikla izstrādājumi
ex 73.02	Dzelzs sakausējumi (izņemot dzelzs sakausējumus ar mangānu, kuros ir augsts oglekļa saturs)
76.01	Neapstrādāts alumīnijs; alumīnija atgriezumus un lūžņi ⁵
77.01	Neapstrādāts magnijs; magnija atgriezumus (izņemot vienāda lieluma atgriezumus) un lūžņi ⁵
78.01	Neapstrādāts svins (ieskaitot sudrabu saturošu svinu); svina atgriezumus un lūžņi*
79.01	Cinka atgriezumus; neapstrādāts cinks; cinka atgriezumus un lūžņi*
ex 81.01	Neapstrādāts volframs pulveri ⁵
ex 81.02	Neapstrādāts molibdēns ⁵
ex 81.03	Neapstrādāts tantāls ⁵
ex 81.04	Citi neapstrādāti parastie metāli ⁵
ex 84.06	Automašīnu, lidaparātu, kuģu, laivu un citu ūdenstransporta līdzekļu motori; šādu motoru daļas
ex 84.08	Reaktīvie dzinēji; to daļas un piederumi

84.45	Darbgaldi metāla vai metālu karbīdu apstrādei, izņemot mašīnas, kas ietvertas pozīcijās 84.49 un 84.50
84.48	Daļas un piederumi, kas paredzēti tikai vai galvenokārt pozīcijās 84.45 līdz 84.47 minētajām mašīnām, ieskaitot ierīces instrumentu un detaļu nostiprināšanai, pašatveres vītņgalvas, dalītājgalvas un citu speciālu aprīkojumu darbgaldiem; rokapstrādes instrumentu turētāji, kas ietverti pozīcijās 82.04, 84.49 un 85.05
ex 84.63	Transmisijas elementi automašīnu dzinējiem
87.06	Daļas un piederumi autotransporta līdzekļiem, kas ietverti pozīcijās 87.01, 87.02 un 85.05
88.02	Lidaparāti, planieri, deltaplāni un citi bezmotora lidaparāti; rotošūti
ex 88.03	Daļas lidaparātiem, planieriem, deltaplāniem un citiem bezmotora lidaparātiem

⁵ Pusfabrikātiem piemērojamās nodokļa likmes jāpārskata, ņemot vērā neapstrādātam metālam noteikto likmi, saskaņā ar šā Līguma 21. panta 2. punktā noteikto procedūru.

II PIELIKUMS

Saraksts, kas minēts Līguma 38. pantā

Numurs Briseles nomenklatūrā	Produkta apraksts
1. NODAĻA	Dzīvi dzīvnieki
2. NODAĻA	Gaļa un pārtikas gaļas subprodukti
3. NODAĻA	Zivis, vēžveidīgie un mikstmieši
4. NODAĻA	Piena pārstrādes produkti; putnu olas; dabīgais medus
5. NODAĻA	
05.04	Dzīvnieku (izņemot zivju) zarnas, pūšļi un kuņģi, gan veseli, gan to daļas
05.15	Dzīvnieku izcelsmes produkti, kas citur nav minēti vai ietverti; beigti dzīvnieki, kas minēti 1. vai 3. nodaļā un kas nav derīgi pārtikai
6. NODAĻA	Veģetējoši koki un citi augi; sīpoli, saknes un līdzīgas augu daļas; griezti ziedi un dekoratīvi zaļumi
7. NODAĻA	Dārzeni un dažādi ēdami sakņaugi un bumbuļaugi
8. NODAĻA	Ēdami augļi un rieksti; ķirbjaugu vai citrusu augļu mizas
9. NODAĻA	Kafija, tēja un garšvielas, izņemot mate (pozīcija 09.03)
10. NODAĻA	Labība
11. NODAĻA	Milntrūpniecības ražojumi; iesals un ciete; lipekļi; inulīns
12. NODAĻA	Elļas augu sēklas un augļi; dažādi graudi, sēklas un augļi; augi rūpniecības un medicīnas vajadzībām; salmi un rupjā lopbarība
13. NODAĻA	
ex 13.03	Pektīns
15. NODAĻA	
15.01	Kausēti cūku tauki un citi apstrādāti cūku tauki; apstrādāti mājputnu tauki
15.02	Nekausēti liellopu, aitu vai kazu tauki; no tiem pagatavoti kausēti tauki (tostarp <i>premier jus</i>)
15.03	Kausētu cūku tauku stearīns, oleostearīns un tauku stearīns, kausētu cūku tauku eļļa, oleoeļļa un taleļļa, neemulģēta, nesajaukta un citādi nesagatavota
15.04	Zivju vai jūras ziditāju tauki un eļļas, arī rafinētas
15.07	Negaistošas augu eļļas, šķidrās vai cietas, nerafinētas, rafinētas vai attīrītas
15.12	Dzīvnieku vai augu tauki un eļļas, hidrogenētas, arī rafinētas, bet tālāk neapstrādātas
15.13	Margarīns, kausētu cūku tauku aizstātēji un citi apstrādāti tauki pārtikai
15.17	Taukvielu un dzīvnieku vai augu vasku apstrādes atlikumi
16. NODAĻA	Gaļas, zivju, vēžveidīgo vai mikstmiešu izstrādājumi
17. NODAĻA	
17.01	Ciets cukurbiešu un cukurniedru cukurs
17.02	Pārējie cukuri; cukura sirupi; mākslīgais medus (sajaukts vai nesajaukts ar dabīgo medu); grauzdēts cukurs
17.03	Melase, arī balināta
18. NODAĻA	
18.01	Kakao pupiņas, veselas vai maltas, negrauzdētas vai grauzdētas
18.02	Kakao čaumalas, apvalki, miziņas un citi atkritumi
20. NODAĻA	Dārzenus, augļu vai citu augu daļu izstrādājumi
22. NODAĻA	
22.04	Rūgstoša vīnogu misa vai vīnogu misa, kuras rūgšana pārtraukta, nepievienojot spirtu
22.05	Svaigo vīnogu vīni; vīnogu misa, kuras rūgšana pārtraukta, pievienojot spirtu
22.07	Citi raudzēti dzērieni (piemēram, ābolu sidrs, bumbieru vīns, medalus)
23. NODAĻA	Pārtikas rūpniecības atliekas un atkritumi; sagatavota rupjā dzīvnieku barība
24. NODAĻA	
24.01	Neapstrādāta tabaka, tabakas atkritumi
45. NODAĻA	
45.01	Dabiskais korpis, neapstrādāts, sasmalcināts, granulēts vai malts; korpja atkritumi
54. NODAĻA	
54.01	Linšķiedra, neapstrādāta vai apstrādāta, bet nevērpta; linu atsukas un atbiras (tostarp plucinātas lupatas)
57. NODAĻA	
57.01	Kaņepāju šķiedra (<i>Cannabis sativa</i>), neapstrādāta vai apstrādāta, bet nevērpta; kaņepāju šķiedru atsukas un atbiras (tostarp plucinātas lupatas vai virves)

III PIELIKUMS

Līguma 106. pantā minēto neredzamo darījumu saraksts

- Kravas pārvadājumi pa jūru, tostarp fraktēšana, ostas izdevumi, norēķini par zvejas kuģiem utt.
- Kravas pārvadājumi pa iekšzemes ūdensceļiem, tostarp fraktēšana.
- Autotransports: pasažieri un kravas, tostarp fraktēšana.
- Gaisa satiksme: pasažieri un kravas, tostarp fraktēšana.
- Pasažieru maksājumi par starptautiskajām aviobiļetēm un maksa par bagāžu, kas pārsniedz noteikto svaru; starptautisko kravas aviopārvadājumu maksas un līgumreisu maksājumi.
- Ienākumi no starptautisko aviobiļešu pārdošanas, no maksas par bagāžu, kas pārsniedz noteikto svaru, no starptautisko kravas aviopārvadājumu maksām un līgumreisiem.
- Visiem jūras transporta līdzekļiem: ostu pakalpojumi (apgāde ar degvielu un pārtiku, tehniskā apkope, remonts, izdevumi apkalpei utt.).
- Visiem iekšzemes ūdensceļu transporta līdzekļiem: ostu pakalpojumi (apgāde ar degvielu un pārtiku, tehniskā apkope, sīki remonts, izdevumi apkalpei utt.).
- Visiem komerciāliem autotransporta līdzekļiem: degviela, eļļa, sīki remonts, izvietošana garāžās, maksājumi šoferiem un mehāniķiem, utt.
- Visiem gaisa satiksmes līdzekļiem: ekspluatācijas izdevumi un vispārējie pieskaitāmie izdevumi, tostarp lidaparātu un gaisa satiksmes aprikojuma remonts.
- Maksa par glabāšanu noliktavās, muitošana.
- Muitas nodevas un maksājumi.
- Tranzīta nodevas.
- Remonta un montāžas maksājumi.
- Apstrāde, galīgā apstrāde, līgumdarba veikšana un citi tam līdzīgi pakalpojumi.
- Kuģu remonts.
- Transportlīdzekļu remonts, izņemot kuģus un lidmašīnas.
- Tehniskā palīdzība (palīdzība visos posmos, kas attiecas uz preču un pakalpojumu ražošanu un izplatīšanu un kas sniegta laikā, kuru nosaka šādas palīdzības mērķis, pie tās pieder arī ekspertu padomi vai ekspertu apmeklējumi, plānu un projektu sagatavošana, rūpnīcas uzraudzība, tirgus izpēte, personāla apmācība).
- Komisijas atlīdzība un starpniecības atlīdzība.
- Peļņa no tranzīta darbībām vai pārkraušanas pakalpojumu pārdošanas.
- Bankas komisijas atlīdzība un maksājumi.
- Reprezentācijas izdevumi.
- Reklāma visos informācijas līdzekļos.
- Dienesta komandējumi.
- Meitas uzņēmumu un filiāļu dalība ārzemēs izvietotu mātesabiedrību pieskaitāmajos izdevumos un otrādi.
- Darbuzņēmuma darbība (ēku, ceļu, tiltu, ostu utt. būve un uzturēšana, ko veic specializētas firmas, parasti par fiksētu maksu pēc atklāta konkursa).
- Starpība, peļņa un depozīti, kas pienākas par darbībām preču gala tirgos saskaņā ar labticīgu tirdzniecības praksi.
- Tūrisms.
- Ceļojumi privātu iemeslu (izglītības) dēļ.
- Ceļojumi privātu iemeslu (veselības) dēļ.
- Ceļojumi privātu iemeslu (ģimenes) dēļ.
- Laikrakstu, periodisku izdevumu, grāmatu, mūzikas izdevumu abonēšana.
- Laikraksti, periodiski izdevumi, grāmatas, mūzikas izdevumi un ieraksti.
- Filmu kopijas — reklāmas, dokumentālas filmas, mācību filmas utt. (nomas maksa, nodevas, abonēšanas maksa, reprodukcijas un sinhronizācijas maksa utt.)
- Biedru naudas.
- Kārtējā apkope un remonts privātpašumam ārzemēs.

- Valdības izdevumi (oficiāla reprezentācija ārzemēs, iemaksas starptautiskām organizācijām).
- Nodokļi, tiesu izdevumi, patentu un preču zīmju reģistrācijas nodevas.
- Prasības par zaudējumu atlīdzību.
- Atlīdzība līgumu laušanas gadījumā un atlīdzība par nepieprasītiem maksājumiem.
- Sodanaudas.
- Periodiski maksājumi par sabiedriskā transporta, pasta, telegrāfa un telefona pakalpojumiem.
- Valūtas maiņas atļaujas, ko piešķir savas valsts vai ārvalstu pilsoņiem, kuri emigrē.
- Valūtas maiņas atļaujas, ko piešķir savas valsts vai ārvalstu pilsoņiem, kuri atgriežas cilmesvalstī.
- Algas (attiecībā uz strādniekiem no pārrobežu vai sezonas darba ņēmējiem, kā arī citām personām, kas nav rezidenti, neierobežojot šīs valsts tiesības noteikt ārvalstu pilsoņu nodarbināšanas nosacījumus).
- Emigrantu naudas pārvedumi (neskarot valsts tiesības noteikt imigrācijas procedūru).
- Honorāri.
- Dividendes un peļņas daļas.
- Parādu procenti, ķīlas utt.
- Nomaksas.
- Parādu dzēšana saskaņā ar līgumiem (izņemot pārskaitījumu sakarā ar parādu dzēšanu, kas ir vai nu paredzamie atmaksājumi, vai sakrājušos nokavētu maksājumu nomaksa).
- Peļņa no uzņēmējdarbības.
- Autoru honorāri.
- Patentu, dizainparaugu, preču zīmju un izgudrojumu (patentu, dizainparaugu, preču zīmju un izgudrojumu tiesību piešķiršana un licencēšana, arī juridiski neaizsargāta, un pārvedumi, kas notiek šādas piešķiršanas vai licencēšanas dēļ).
- Konsulāri ieņēmumi.
- Pensijas un citi līdzīgi ienākumi.
- Uzturnaudas maksājumi, ko rada tiesiskas saistības vai tiesu lēmumi, un finanšu palīdzība grūtībās.
- Vienā dalībvalstī deponētu līdzekļu pārskaitījumi pa daļām, ko veic personas, kuras pastāvīgi dzīvo citā dalībvalstī un kuru personiskie ienākumi attiecīgajā dalībvalstī nav pietiekami, lai segtu viņu iztikas izdevumus.
- Darījumi un pārvedumi sakarā ar tiešo apdrošināšanu.
- Darījumi un pārvedumi sakarā ar pārāpdrošināšanu un retrocesiju.
- Tirdzniecības vai rūpniecības kredītu atvēršana vai atmaksāšana.
- Mazu summu pārskaitījumi uz ārzemēm.
- Maksājumi par visdažādāko dokumentāciju, ko licencēti tirgotāji maksā ārvalstu valūtās.
- Sporta balvas un ienākumi no sacensībām.
- Mantojumi.
- Līgavu pūri.

IV PIELIKUMS

Aizjūras zemes un teritorijas, uz kurām attiecas Līguma IV daļas noteikumi

- Franču Rietumāfrika: Senegāla, Franču Sudāna, Franču Gvineja, Ziloņkaula Krasts, Dahomeja, Mauritānija, Nigēra un Augšvolta.
- Franču Ekvatoriālā Āfrika: Vidējā Kongo, Ubangi-Šari, Čada un Gabona.
- Senpjēra un Mikelona, Komoru Arhipelāgs, Madagaskara un piederīgās teritorijas, Franču Somālija, Jaunkaledonija un piederīgās teritorijas, Franču apmetnes Okeānijā, Dienvidu un Antarktiskās Teritorijās.
- Autonomā Togo Republika.
- Kamerūnas aizbildnības teritorijas Francijas pārvaldē.
- Beļģijas Kongo un Ruanda Urundi.
- Somālijas aizbildnības teritorija Itālijas pārvaldē.
- Nīderlandes Jaungvineja.

Protokols par Eiropas Investīciju bankas Statūtiem

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,
VĒLĒDAMĀS pieņemt Eiropas Investīciju bankas Statūtus,
ko paredz šā Līguma 129. pants,
IR VIENOJUSĀS par šiem noteikumiem, ko pievieno šim
Līgumam.

1. pants

Ar šo ir izveidota šā Līguma 129. pantā paredzētā Eiropas Investīciju banka (še turpmāk "Banka"), tā funkcionē un darbojas saskaņā ar šo Līgumu un šiem Statūtiem.

Bankas mītni, savstarpēji vienojoties, nosaka dalībvalstu valdības.

2. pants

Bankas uzdevums ir noteikts Līguma 130. pantā.

3. pants

Saskaņā ar Līguma 129. pantu Bankas dalībnieces ir:

- Beļģijas Karaliste,
- Vācijas Federatīvā Republika,
- Francijas Republika,
- Itālijas Republika,
- Luksemburgas Lielhercogiste,
- Nīderlandes Karaliste.

4. pants

1. Bankas pamatkapitāls ir viens miljards norēķinu vienību, ko veido šāds dalībvalstu parakstītais kapitāls:

Vācija	300 miljoni,
Francija	300 miljoni,
Itālija	240 miljoni,
Beļģija	86,5 miljoni,
Nīderlande	71,5 miljoni,
Luksemburga	2 miljoni.

Norēķinu vienības vērtība ir 0,88867088 grami tīra zelta.

Dalībvalstu saistības nepārsniedz neapmaksāto parakstītā kapitāla daļu.

2. Jaunu dalībvalstu uzņemšana palielina parakstīto kapitālu atbilstīgi jaunās dalībvalsts līdzdalībai.

3. Valde var vienprātīgi nolemt, ka parakstītais kapitāls jāpalielina.

4. Dalībvalsts parakstītā kapitāla daļu nedrīkst nodot tālāk, ieķīlāt vai atsavināt.

5. pants

1. Dalībvalstis apmaksā 25% parakstītā kapitāla piecos vienādos maksājumos, kuri attiecīgi jāveic ne vēlāk kā divus mēnešus, deviņus mēnešus, sešpadsmit mēnešus, divdesmit trīs mēnešus un trīsdesmit mēnešus pēc šā Līguma spēkā stāšanās.

Katra maksājuma viena ceturtdaļa jāiemaksā zeltā vai brīvi konvertējamā valūtā un trīs ceturtdaļas jāiemaksā valsts valūtā.

2. Direktoru padome var prasīt parakstītā kapitāla atlikušo 75% apmaksu tādā apjomā, lai Banka varētu izpildīt savas saistības pret aizdevējiem.

Katra dalībvalsts šo summu iemaksā proporcionāli savai parakstītā kapitāla daļai tādā valūtā, kāda Bankai vajadzīga šo saistību izpildei.

6. pants

1. Valde pēc Direktoru padomes priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu var nolemt, ka dalībvalstīm jāpiešķir Bankai speciāli procentaizdevumi, ja un cik Bankai tie vajadzīgi, lai finansētu īpašus projektus, un ja Direktoru padome pierāda, ka Banka nespēj kapitāla tirgū iegūt vajadzīgos līdzekļus ar nosacījumiem, kas atbilst finansējamo projektu būtībai un mērķim.

2. Speciālaizdevumus nevar prasīt, kamēr nav sācies ceturtais gads pēc šā Līguma stāšanās spēkā. Tie nedrīkst pārsniegt 400 miljonus norēķina vienību kopsummā vai 100 miljonus norēķina vienību gadā.

3. Speciālaizdevumu nomaksas laiks ir saistāms ar nomaksas laiku aizdevumiem un galvojumiem, ko Banka paredz izsniegt par šiem speciālaizdevumiem, tas nav ilgāks par divdesmit gadiem.

Valde pēc Direktoru padomes priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu var nolemt, ka speciālaizdevumi jāatmaksā vispirms.

4. Speciālaizdevumu procentu likme ir 4% gadā, ja vien Valde, ņemot vērā tendences un procentu likmes kapitāla tirgū, nenolemj noteikt citādu likmi.

5. Dalībvalstis piešķir speciālaizdevumus proporcionāli savai parakstītā kapitāla daļai, maksājumus izdara attiecīgās valsts valūtā sešos mēnešos pēc tam, kad lūgts šāds aizdevums.

6. Ja Banku likvidē, dalībvalstu piešķirtos speciālaizdevumus atmaksā tikai pēc pārējo Bankas parādu nomaksas.

7. pants

1. Ja kādas dalībvalsts valūtas vērtība krītas attiecībā pret 4. pantā noteikto norēķinu vienību, šī valsts koriģē savā valūtā iemaksāto pamatkapitāla daļu proporcionāli vērtības maiņai, izdarot Bankā papildiemaksu. Tomēr koriģētā pamatkapitāla daļa nedrīkst pārsniegt attiecīgajā valūtā izsniegto Bankas aizdevumu un Bankas aktīvu attiecīgajā valūtā kopējo summu. Maksājums jāizdara divu mēnešu laikā vai, ciktāl tas attiecas uz aizdevumiem – dienā, kad beidzas to termiņš.

2. Ja kādas dalībvalsts valūtas vērtība ceļas attiecībā pret 4. pantā noteikto norēķinu vienību, Banka koriģē šīs valsts valūtā iemaksāto pamatkapitāla daļu proporcionāli vērtības maiņai, atmaksājot valstij starpību. Tomēr koriģētā pamatkapitāla daļa nedrīkst pārsniegt attiecīgajā valūtā izsniegto Bankas aizdevumu un Bankas aktīvu attiecīgajā valūtā kopējo summu. Maksājums jāizdara divu mēnešu laikā vai, ciktāl tas attiecas uz aizdevumiem – dienā, kad beidzas to termiņš.

3. Dalībvalsts valūtas vērtība attiecībā pret 4. pantā definēto norēķinu vienību ir attiecība starp tīra zelta svaru norēķinu vienībā un tā tīrā zelta svaru, kas atbilst attiecīgās valūtas nominālvērtībai, kura paziņota Starptautiskajam valūtas fondam. Ja tā nav paziņota, tad valūtas vērtību aprēķina atbilstīgi tās maiņas kursam pret valūtu, kuras vērtība izteikta zeltā vai ir konvertējama zeltā un kuru dalībvalsts izmanto kārtējiem maksājumiem.

4. Gadījumā, ja proporcionāli vienādi mainās visu Starptautiskā valūtas fonda dalībnieku vai visu Bankas dalībnieku valūtu nominālvērtības, Valde var nolemt nepiemērot šā panta 1. un 2. punktu.

8. pants

Banku vada un pārvalda Valde, Direktoru padome un Pārvaldības komiteja.

9. pants

1. Valde sastāv no dalībvalstu ieceltiem ministriem.

2. Valde nosaka Bankas kredītpolitikas pamatprincipus, īpaši norādot mērķus, kas jāsasniedz sakarā ar kopējā tirgus pakāpenisku izveidi.

Valde nodrošina šo principu īstenošanu.

3. Valde turklāt:

a) lemj, vai jāpalielina parakstītais kapitāls saskaņā ar 4. panta 3. punktu;

b) īsteno 6. pantā paredzētās pilnvaras attiecībā uz speciālaizdevumiem;

c) īsteno 11. un 13. pantā paredzētās pilnvaras attiecībā uz Direktoru padomes un Pārvaldības komitejas locekļu iecelšanu un atlaišanu;

d) pieļauj izņēmumus, kas paredzēti 18. panta 1. punktā;

e) apstiprina Direktoru padomes gada pārskatu;

f) apstiprina gada bilanci, kā arī peļņas un zaudējumu pārskatu;

g) īsteno pilnvaras un veic funkcijas, ko paredz 7., 14., 17., 26. un 27. pants;

h) apstiprina Bankas reglamentu.

4. Saskaņā ar šo Līgumu un šiem Statūtiem Valdes kompetencē ir ar vienprātīgu lēmumu pārtraukt Bankas operācijas un vajadzības gadījumā Banku likvidēt.

10. pants

Ja vien šie Statūti neparedz citādu procedūru, Valde lēmumus pieņem ar tās locekļu balsu vairākumu. Valde balso saskaņā ar šā Līguma 148. pantu.

11. pants

1. Direktoru padomei vienīgajai ir tiesības pieņemt lēmumus par aizdevumu un garantiju piešķiršanu un aizņēmumu ņemšanu; tā nosaka procentu likmes piešķirtajiem aizdevumiem un komisijas maksu par galvojumiem; tā gādā par to, lai Banka pareizi darbotos; tā nodrošina Bankas pārvaldību saskaņā ar šo Līgumu un šiem Statūtiem, kā arī Valdes noteiktajiem pamatprincipiem.

Finanšu gada beigās Direktoru padome iesniedz Valdei ziņojumu un pēc apstiprināšanas dara to zināmu atklātībā.

2. Direktoru padomē ir 12 direktori un 12 aizstājēji.

Valde uz pieciem gadiem iecel direktorus, kurus šādi izvirza dalībvalstis un Komisija:

- divus direktorus, savstarpēji vienojoties, izvirza Beniluksa valstis,
- trīs direktorus izvirza Vācijas Federatīvā Republika,
- trīs direktorus izvirza Francijas Republika,
- trīs direktorus izvirza Itālijas Republika,
- vienu direktoru izvirza Komisija.

Direktorus var iecelt amatā atkārtoti.

Katram direktoram palīdz aizstājējs, kuru iecel ar tādiem pašiem nosacījumiem un tādā pašā kārtībā kā direktorus. Aizstājēji var piedalīties Direktoru padomes sēdēs, viņiem nav balsstiesību, ja vien viņi neaizstāj direktoru, kurš pats nevar ierasties sēdē.

Pārvaldības komitejas priekšsēdētājs vai – viņa prombūtnē – viens no priekšsēdētāja aizstājējiem vada Direktoru padomes sēdes, taču nebalso.

Direktoru padomes locekļus izvēlas no personām, kuru neatkarība un kompetence nav apšaubāma; viņi ir pakļauti tikai Bankai.

3. Tikai tad, ja kāds direktors vairs neatbilst nosacījumiem, kas vajadzīgi pienākumu izpildei, Valde var viņu atlaist, Valdei lēmums jāpieņem ar kvalificētu balsu vairākumu.

Ja gada pārskatu neapstiprina, Direktoru padome atkāpjas no amata.

4. Brīvās vietas, ko rada nāves gadījumi, labprātīgas atkāpšanās, atlaišanas vai kolektīvas atkāpšanās, aizpilda saskaņā ar 2. punktu. Katru locekli aizstāj uz atlikušo amata pilnvaru laiku, ja vien nenomaina visu Direktoru padomi.

5. Valde nosaka Direktoru padomes locekļu atalgojumu. Valde ar vienprātīgu lēmumu nosaka, kādas darbības nav saderīgas ar direktora vai aizstājēja pienākumiem.

12. pants

1. Katram direktoram Direktoru padomē ir viena balss.

2. Ja vien šie Statūti neparedz citādu procedūru, Direktoru padome lēmumus pieņem ar balsstiesīgo locekļu vienkāršu balsu vairākumu. Kvalificētam balsu vairākumam vajadzīgas 8 balsis "par". Bankas reglaments nosaka, kāds Direktoru padomes locekļu skaits ir kvorums, kas vajadzīgs, lai pieņemtu lēmumus.

13. pants

1. Pārvaldības komitejā ir priekšsēdētājs un divi priekšsēdētāja aizstājēji, kurus Valde pēc Direktoru padomes priekšlikuma iecel uz sešiem gadiem. Viņus var iecelt amatā atkārtoti.

2. Pēc Direktoru padomes priekšlikuma, kas pieņemts ar kvalificētu balsu vairākumu, Valde, pieņemot savukārt lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, var atstādināt Pārvaldības komitejas locekļus.

3. Pārvaldības komiteja atbild par Bankas kārtējiem darījumiem priekšsēdētāja vadībā un Direktoru padomes uzraudzībā.

Tā gatavo Direktoru padomes lēmumus, jo īpaši lēmumus par aizņēmumu ņemšanu un aizdevumu un garantiju piešķiršanu, tā nodrošina šo lēmumu izpildi.

4. Pārvaldības komiteja pieņem lēmumus ar balsu vairākumu, sniedzot atzinumus par priekšlikumiem ņemt aizņēmumus vai dot aizdevumus un galvojumus.

5. Valde nosaka Pārvaldības komitejas locekļu atalgojumu un to, kādas darbības nav saderīgas ar viņu pienākumiem.

6. Priekšsēdētājs vai – gadījumā, ja viņš to nevar – viens no priekšsēdētāja aizstājējiem pārstāv Banku juridiskos un citos jautājumos.

7. Bankas ierēdņi un citi darbinieki ir priekšsēdētāja pakļautībā. Viņš tos pieņem darbā un atlaiž no darba. Izvēloties personālu, ņem vērā ne tikai cilvēku spējas un kvalifikāciju, bet arī to, lai dalībvalstu pilsoņi tajā būtu pārstāvēti samērīgi.

8. Pārvaldības komiteja un Bankas darbinieki ir pakļauti tikai Bankai un pilda pienākumus pilnīgi neatkarīgi.

14. pants

1. Komiteja, kas sastāv no trim locekļiem, kurus Valde iecel, pamatojoties uz viņu kompetenci, ik gadu pārbauda, vai Bankas operācijas veiktas pareizi un grāmatvedības uzskaitē ir kārtībā.

2. Šī komiteja pārbauda, vai balance un peļņas un zaudējumu pārskats saskan ar aprēķiniem un pareizi atspoguļo Bankas aktīvus un pasīvus.

15. pants

Bankas darījumi ar visām dalībvalstīm notiek ar attiecīgās valsts noteiktas iestādes starpniecību. Veicot finanšu operācijas, Banka saņem palīdzību no attiecīgās dalībvalsts emisijas bankas vai citām attiecīgās valsts apstiprinātām finanšu iestādēm.

16. pants

1. Banka sadarbojas ar visām starptautiskām organizācijām, kas darbojas tai līdzīgās jomās.

2. Banka tiecas nodibināt vajadzīgos sakarus, lai varētu sadarboties ar to valstu bankām un finanšu iestādēm, kur tā veic operācijas.

17. pants

Principi, ko Valde pieņem, ievērojot šo Statūtu 9. pantu, Valde pēc dalībvalsts vai Komisijas lūguma vai pati pēc savas ierosmes skaidro vai papildina saskaņā ar tiem pašiem noteikumiem, kas reglamentē to pieņemšanu.

18. pants

1. Veicot šā Līguma 130. pantā izvirzīto uzdevumu, Banka tās locekļiem vai privātiem uzņēmumiem, vai publiskiem uzņēmumiem piešķir aizdevumus, lai varētu īstenot investīciju projektus dalībvalstu Eiropas teritorijās, ja ar saprātīgiem nosacījumiem nav iegūstami līdzekļi no citiem avotiem.

Izņēmuma gadījumos, kam atļauju dod Valde ar vienprātīgu lēmumu pēc Direktoru padomes priekšlikuma, Banka tomēr var piešķirt aizdevumus investīciju projektiem, ko pilnībā vai daļēji īsteno ārpus dalībvalstu Eiropas teritorijām.

2. Aizdevumus, cik iespējams, piešķir vienīgi ar nosacījumu, ka tiek izmantoti arī citi finanšu avoti.

3. Piešķirot aizdevumu uzņēmumam vai iestādei, kas nav dalībvalsts, Banka vai nu prasa galvojumu no dalībvalsts, kurā projektu īsteno, vai citus līdzvērtīgus nodrošinājumus.

4. Banka var garantēt līguma aizdevumus publiskiem vai privātiem uzņēmumiem vai citām iestādēm, lai īstenotu projektus, ko paredz šā Līguma 130. pants.

5. Bankas piešķirtā neatlīdzināto aizdevumu vai garantiju kopsumma nekad nepārsniedz 250% no tās parakstītā kapitāla.

6. Banka nodrošinās pret zaudējumiem valūtas kursa svārstību dēļ, aizdevumu un garantiju līgumos iekļaujot noteikumus, ko tā uzskata par lietderīgiem.

19. pants

1. Procentu likmes aizdevumiem, ko Banka piešķir, un komisijas maksu par garantijām koriģē atkarībā no stāvokļa kapitāla tirgū un aprēķina tā, lai ienākumi no tiem ļautu Bankai izpildīt saistības, segt aizdevumus un izveidot rezervju fondu, kā paredz 24. pants.

2. Banka nedod nekādas atlaides procentu likmēm. Ja procentu likmes samazināšana tomēr šķiet vēlama finansējamā projekta būtības dēļ, attiecīgā dalībvalsts vai kāda cita struktūra var piešķirt palīdzību procentu nomaksai, ciktāl to pieļauj šā Līguma 92. pants.

20. pants

Aizdevumu un garantiju operācijās Banka ievēro šādus principus.

1. Tā nodrošina to, ka fondus izmanto Kopienas interesēs cik iespējams racionāli.

Aizdevumus un galvojumus tā piešķir vienīgi tad:

a) ja projektus īsteno ražošanas uzņēmumi, un tie no ražošanas peļņas sedz procentus un amortizācijas izdevumus vai – citos gadījumos – ja saistības uzņemas tā valsts, kurā projektu īsteno, vai izdevumus sedz no citiem līdzekļiem;

b) ja projekta īstenošana veicina vispārēju ekonomikas ražīgumu un sekmē kopējā tirgus izveidi.

2. Tā neiegūst daļas uzņēmumos un neuzņemas pienākumus to vadībā, ja to neprasa Bankas tiesību aizsardzība, nodrošinot aizdoto naudas līdzekļu atgūšanu.

3. Tā var pārdot prasības kapitāla tirgū un šajā nolūkā prasīt, lai debitori emitēt obligācijas vai citus vērtspapīrus.

4. Ne Banka, ne dalībvalstis neizvirza nosacījumus ar prasību Bankas aizdotos līdzekļus tērēt kādā konkrētā dalībvalstī.

5. Banka var piešķirt aizdevumus ar nosacījumu, ka uzaicinājumu uz konkursu izsludina starptautiski.

6. Banka ne pilnīgi, ne daļēji nefinansē projektus, pret ko iebilst dalībvalstis, kurās tos paredzēts īstenot.

21. pants

1. Pieteikumus saņemt Bankas aizdevumu vai garantiju var iesniegt ar Komisijas vai tās dalībvalsts starpniecību, kurā projektu paredzēts īstenot. Uzņēmumi var lūgt aizdevumu vai galvojumu arī tieši Bankā.

2. Pieteikumus, kas iesniegti ar Komisijas starpniecību, nodod dalībvalstij, kurā projektu paredzēts īstenot, lai tā sniegtu atzinumu. Pieteikumus, kas iesniegti ar dalībvalsts starpniecību, nodod Komisijai, lai tā sniegtu atzinumu. Pieteikumus, ko uzņēmumi iesniedz tieši, nodod attiecīgajai dalībvalstij un Komisijai.

Attiecīgā dalībvalsts un Komisija sniedz atzinumus divos mēnešos. Ja šajā laikā atbildes nav, Banka var uzskatīt, ka pret attiecīgo projektu nav iebildumu.

3. Direktoru padome pieņem lēmumus par aizdevumu un garantiju pieteikumiem, ko tai iesniegusi Pārvaldības komiteja.

4. Pārvaldības komiteja noskaidro, vai tai iesniegtie aizdevumu vai garantiju pieteikumi atbilst šiem Statūtiem, jo īpaši 20. pantam. Ja Pārvaldības komiteja atbalsta aizdevuma vai garantijas piešķiršanu, tā Direktoru padomei iesniedz līguma projektu; Komiteja var sniegt labvēlīgu atzinumu ar nosacījumiem, ko tā atzīst par būtiskiem. Ja Pārvaldības komiteja iebilst pret aizdevuma vai garantijas piešķiršanu, tā attiecīgos dokumentus kopā ar atzinumu iesniedz Direktoru padomei.

5. Ja Pārvaldības komiteja sniedz nelabvēlīgu atzinumu, Direktoru padome attiecīgo aizdevumu vai garantiju var piešķirt tikai ar vienprātīgu lēmumu.

6. Ja Komisija sniedz nelabvēlīgu atzinumu, Direktoru padome attiecīgo aizdevumu vai garantiju var piešķirt tikai ar vienprātīgu lēmumu, Komisijas ieceltajam direktoram atturoties.

7. Ja gan Pārvaldības komiteja, gan Komisija sniedz nelabvēlīgu atzinumu, Direktoru padome aizdevumu vai garantiju nedrīkst piešķirt.

22. pants

1. Banka starptautiskā kapitāla tirgū aizņemas līdzekļus, kas vajadzīgi tās uzdevumu veikšanai.

2. Banka kapitāla tirgū var aizņemties naudu no kādas dalībvalsts saskaņā ar tās tiesību normām, kas piemērojamas iekšējiem jautājumiem, vai arī, ja dalībvalstī tādu normu nav, Bankai un attiecīgajai dalībvalstij apspriežoties un vienojoties par ierosināto aizdevumu.

Kompetentas attiecīgās dalībvalsts iestādes var nedot piekrišanu tikai tad, ja ir iemesls bažām, ka šīs valsts kapitāla tirgū var rasties nopietni traucējumi.

23. pants

1. Banka šādi var izmantot visus pieejamos naudas līdzekļus, kas nav tūlīt vajadzīgi, lai izpildītu saistības:

a) investēt valūtas tirgos;

b) kā paredz 20. panta 2. punkts, pirkt un pārdot vērtspapīrus, ko emitējusi Banka pati vai tie, kuri no tās aizņēmušies;

c) veikt visas citas finanšu operācijas, kas saistītas ar tās mērķiem.

2. Neskarot 25. pantu, Banka, pārvaldot investīcijas, neiesaistās nekādās valūtas arbitražās, ko tieši neprasa aizdošanas operācijas vai tādu saistību izpilde, kuras rada tās ņemtie aizņēmumi vai piešķirtās garantijas.

3. Jomās, uz ko attiecas šis pants, Banka saskaņo rīcību ar kompetentām iestādēm vai attiecīgās dalībvalsts emisijas banku.

24. pants

1. Pakāpeniski izveido rezervju fondu, kas sasniedz 10% no parakstītā kapitāla. Ja Bankas pasīvi to pieļauj, Direktoru padome var nolemt izveidot papildu rezerves. Kamēr rezervju fonds nav pilnībā izveidots, to uztur:

a) procentu ienākumi, kas saņemti par Bankas piešķirtajiem aizdevumiem no summām, kuras dalībvalstis iemaksā, ievērojot 5. pantu;

b) procentu ienākumi, kas saņemti par Bankas piešķirtajiem aizdevumiem no naudas līdzekļiem, kuras rodas no a) apakšpunktā minēto aizdevumu atmaksājumiem,

ciktāl šie ienākumi nav vajadzīgi, lai pildītu Bankas saistības vai segtu izdevumus.

2. Rezervju fonda resursus investē tā, lai tie vienmēr būtu pieejami fonda mērķu īstenošanai.

25. pants

1. Bankai vienmēr ir tiesības konvertēt tās aktīvus no vienas dalībvalsts valūtas citas dalībvalsts valūtā, lai veiktu finanšu operācijas, kas atbilst šā Līguma 130. pantā noteiktajam uzdevumam, ņemot vērā šo Statūtu 23. pantu. Banka, cik iespējams, izvairās šādi konvertēt aktīvus, ja tai vajadzīgajā valūtā ir naudas līdzekļi vai likvidi aktīvi.

2. Banka nevar konvertēt savus aktīvus no vienas dalībvalsts valūtas kādas trešās valsts valūtā bez attiecīgās dalībvalsts piekrišanas.

3. Banka drīkst brīvi pārdot to sava kapitāla daļu, kas iemaksāta zeltā vai konvertējamā valūtā vai kādā valūtā, kuru tā aizņēmušies tirgos ārpus Kopienas.

4. Dalībvalstis apņemas ļaut Bankas debitoriem izmantot to valūtu, kas vajadzīga, lai atmaksātu kapitālu un samaksātu aizdevumu procentus vai komisijas maksu par garantijām, ko Banka piešķirusi projektiem, kurus īsteno šo valstu teritorijā.

26. pants

Ja kāda dalībvalsts neizpilda šo Statūtu uzlikto dalības pienākumus, jo īpaši pienākumu samaksāt savu parakstītā kapitāla daļu, piešķirt speciālaizdevumus vai apkalpot aizņēmumus, ar Valdes lēmumu, kas pieņemts ar kvalificētu balsu vairākumu, var pārtraukt aizdevumu un garantiju piešķiršanu šai dalībvalstij vai tās pilsoņiem.

Šāds lēmums ne šo valsti, ne tās pilsoņus neatbrīvo no pienākumiem pret Banku.

27. pants

1. Ja Valde nolemj pārtraukt Bankas operācijas, visas tās darbības tūlīt apstājas, izņemot tās, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu pienācīgu tās aktīvu realizāciju, aizsardzību un saglabāšanu, kā arī saistību nokārtošanu.

2. Likvidācijas gadījumā Valde ieceļ likvidatorus un instrue tos, kā veikt likvidāciju.

28. pants

1. Visās dalībvalstīs Bankai ir visplašākā tiesībspēja un rīcībspēja, ko šo valstu tiesību akti piešķir juridiskām personām, tā var pirkt vai pārdot kustamu un nekustamu īpašumu, kā arī būt par pusi tiesas procesos.

Bankas privilēģijas un imunitāte jānosaka šā Līguma 218. pantā paredzētajā Protokolā.

2. Bankas īpašumu nepakļauj rekvizīcijai vai ekspropriācijai.

29. pants

Kompetentas valstu tiesas izšķir Bankas domstarpības ar tās kreditoriem, debitoriem vai citām personām, izņemot gadījumus, ja jurisdikcija nodota Tiesai.

Bankai ir juridiskā adrese visās dalībvalstīs. Katrā līgumā tā tomēr var īpaši noteikt juridisko adresi vai paredzēt arbitražu.

Bankas īpašumus un aktīvus var apķīlāt vai arestēt tikai ar tiesas nolēmumu.

Romā, tūkstoš deviņi simti piecdesmit septītā gada divdesmit piektajā martā.

P.H. SPAAK
ADENAUER
PINEAU
Antonio SEGNI
BECH
J. LUNS

J. Ch. SNOY et d'OPPUERS
HALLSTEIN
M. FAURE
Gaetano MARTINO
Lambert SCHAUS
J. LINTHORST HOMAN

Pilnvarotās personas – skat. Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma preambulas tekstā, 1690. lpp.

Protokols par Vācijas iekšējo tirdzniecību un ar to saistītām problēmām

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

NEMOT VĒRĀ apstākļus, kas radušies sakarā ar Vācijas sadalīšanu,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno šim Līgumam.

1. Tā kā tirdzniecība starp Vācijas teritorijām, kurās piemēro Vācijas Federatīvās Republikas Pamatlikumu, un tām Vācijas teritorijām, kurās Pamatlikumu nepiemēro, ir daļa no Vācijas iekšējās tirdzniecības, šā Līguma piemērošana Vācijā neprasa mainīt noteikumus, ar ko pašlaik reglamentē minēto tirdzniecību.

2. Dalībvalstis informē pārējās dalībvalstis un Komisiju par tirdzniecības nolīgumiem ar tām Vācijas teritorijām, kurās nepiemēro Vācijas Federatīvās Republikas Pamatlikumu, kā arī par minēto nolīgumu īstenošanas noteikumiem. Dalībvalstis nodrošina to, ka šo nolīgumu īstenošana nenonāk pretrunā ar kopējā tirgus principiem, un, jo īpaši, veic atbilstīgus pasākumus, lai nenodarītu kaitējumu citu dalībvalstu ekonomikai.

3. Dalībvalstis var veikt atbilstīgus pasākumus, lai novērstu grūtības, kas tām rodas saistībā ar kādas citas dalībvalsts tirdzniecību ar tām Vācijas teritorijām, kurās nepiemēro Vācijas Federatīvās Republikas Pamatlikumu.

Romā, tūkstoš deviņi simti piecdesmit septītā gada divdesmit piektajā martā.

P.H. SPAAK
ADENAUER
PINEAU
Antonio SEGNI
BECH
J. LUNS

J. Ch. SNOY et d'OPPUERS
HALLSTEIN
M. FAURE
Gaetano MARTINO
Lambert SCHAUS
J. LINTHORST HOMAN

Protokols par dažiem noteikumiem attiecībā uz Franciju

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

VĒLOTIES saskaņā ar šā Līguma vispārējiem mērķiem risināt dažas konkrētas pašlaik pastāvošas problēmas,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno šim Līgumam.

I. MAKSĀJUMI UN PALĪDZĪBA

1. Komisija un Padome katru gadu pārskata eksporta atbalsta un īpašo importa maksājumu sistēmu, kas ir spēkā franka zonā.

Laikā, kad notiek minētā pārskatīšana, Francijas valdība ierosina vēlamos pasākumus, lai samazinātu un racionalizētu atbalsta un maksājumu apjomu.

Francijas valdība arī informē Padomi un Komisiju par jauniem maksājumiem, ko tā gatavoja ieviest saistībā ar tālāku liberalizāciju, kā arī par atbalsta un maksājumu pielāgojumiem, ko tā gatavoja veikt, nepārsniedzot 1957. gada 1. janvārī spēkā esošo maksimālo maksājumu likmi. Šos dažādos pasākumus var apspriest minētajās iestādēs.

2. Ja Padome uzskata, ka neviendabīgums ietekmē konkrētas rūpniecības nozares citās dalībvalstīs, tā pēc Komisijas priekšlikuma, lemjot ar kvalificētu balsu vairākumu, var pieprasīt Francijas valdībai veikt konkrētus pasākumus, lai standartizētu maksājumus un atbalstu katrā no šādām trim kategorijām: izejvielas, pusfabrikāti un gatavi ražojumi. Ja Francijas valdība šādus pasākumus neveic, Padome, lemjot ar kvalificētu balsu vairākumu, atļauj citām dalībvalstīm veikt aizsardzības pasākumus, kuru noteikumus un sīkākus nosacījumus tā nosaka.

3. Ja kārtējo maksājumu balance franka zonā ir līdzsvarā vairāk nekā vienu gadu un monetārās rezerves ir sasniegušas tādu līmeni, ko var uzskatīt par apmierinošu, jo īpaši attiecībā uz ārējo tirdzniecību, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, ar kvalificētu balsu vairākumu var pieņemt lēmumu, ka Francijas valdībai ir jāatceļ maksājumu un atbalsta sistēma.

Ja Komisija un Francijas valdība nevar vienoties par to, vai monetāro rezervju līmeni franka zonā var uzskatīt par apmierinošu, lai saņemtu atzinumu, tās nodod šo jautājumu personai vai organizācijai, ko, savstarpēji vienojoties, ir izvēlējušās par šķīrējtiesnesi. Ja nevar vienoties, šķīrējtiesnesi ieceļ Tiesas priekšsēdētājs.

Ja nolemj, ka maksājumu un atbalsta sistēma ir jāatceļ, rīkojas tā, lai neizjauktu maksājumu bilances līdzsvaru, to var darīt pakāpeniski. Kad minētā sistēma ir atcelta, šā Līguma noteikumus piemēro kopumā.

Jēdzienam "kārtējo maksājumu balance" ir tāda nozīme, kādu tam piešķirušas starptautiskas organizācijas un Starptautiskais valūtas fonds, tas ietver tirdzniecības bilanci un neredzamos darījumus, piemēram, ienākumus vai pakalpojumus.

II. SAMAKSA PAR VIRSSTUNDU DARBU

1. Dalībvalstis uzskata, ka sakarā ar kopējā tirgus izveidi pēc pirmā posma izveidosies situācija, ka stundu daudzums, ko pārsniedzot, maksā par virsstundu darbu, un vidējā papildmaksas likme par virsstundu darbu rūpniecībā atbilst attiecīgiem vidējiem rādītājiem Francijā 1956. gadā.

2. Ja pirmā posma beigās šāda situācija neizveidojas, Komisija atļauj Francijai veikt aizsardzības pasākumus, ko sīkāk reglamentē Komisija tajās rūpniecības nozarēs, ko ietekmē atšķirības samaksas metodēs par virsstundu darbu, ja vien šajā laikposmā vidējais algu līmeņa pieaugums tajās pašās rūpniecības nozarēs citās dalībvalstīs saskaņā ar vidējiem rādītājiem 1956. gadā nepārsniedz pieaugumu Francijā par tādu procentuālu daudzumu, ko Komisija ar Padomes piekrišanu nosaka, lemjot ar kvalificētu balsu vairākumu.

Romā, tūkstoš deviņi simti piecdesmit septītā gada divdesmit piektajā martā.

P.H. SPAAK
ADENAUER
PINEAU
Antonio SEGNI
BECH
J. LUNS

J. Ch. SNOY et d'OPPUERS
HALLSTEIN
M. FAURE
Gaetano MARTINO
Lambert SCHAUS
J. LINTHORST HOMAN

Protokols par Itāliju

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

VĒLOTIES atrisināt dažas konkrētas problēmas, kas saistītas ar Itāliju,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno šim Līgumam.

KOPIENAS DALĪBVALSTIS

ŅEM VĒRĀ to, ka Itālijas valdība īsteno desmit gadu ekonomiskās izaugsmes programmu, lai līdzsvarotu Itālijas tautsaimniecības struktūru, jo īpaši, uzlabojot infrastruktūru mazāk attīstītajos reģionos Dienviditālijā un Itālijas salās, kā arī, radot jaunas darbavietas, lai novērstu bezdarbu;

ATGĀDINA, ka šīs Itālijas valdības programmas principus un mērķus ir apsvērušas un apstiprinājušas starptautiskās sadarbības organizācijas, kuru dalībnieces ir Eiropas Kopienas dalībvalstis;

ATZĪST, ka Itālijas programmas mērķu sasniegšana ir vispārējās interesēs;

VIENOJAS ieteikt Kopienas iestādēm izmantot visas šajā Līgumā paredzētās metodes un procedūras un, jo īpaši, atbilstīgi izlietot Eiropas Investīciju bankas un Eiropas Sociālā fonda resursus, lai Itālijas valdībai atvieglotu šā uzdevuma izpildi;

UZSKATA, ka, piemērojot šo Līgumu, Kopienas iestādēm būtu jāņem vērā ilgstošas piepūles, kas jāsteno Itālijas ekonomikā tuvākajos gados, kā arī tas, ka vēlams izvairīties no bīstamiem satricinājumiem, jo īpaši maksājumu bilanci vai saistībā ar nodarbinātības līmeni, kas varētu traucēt šā Līguma piemērošanu Itālijā,

ATZĪST, ka gadījumā, ja piemēro 108. un 109. pantu, būs jāpārūpējas, lai pasākumi, kas jāveic Itālijas valdībai, netraucētu tai pabeigt ekonomiskās izaugsmes un iedzīvotāju dzīves līmeņa celšanas programmu.

Romā, tūkstoš deviņi simti piecdesmit septītā gada divdesmit piektajā martā.

P.H. SPAAK

ADENAUER

PINEAU

Antonio SEGNI

BECH

J. LUNS

J. Ch. SNOY et d'OPPUERS

HALLSTEIN

M. FAURE

Gaetano MARTINO

Lambert SCHAUS

J. LINTHORST HOMAN

Protokols par Luksemburgas Lielhercogisti

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

VĒLOTIES atrisināt dažas konkrētas problēmas, kas saistītas ar Luksemburgas Lielhercogisti,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno šim Līgumam.

1. pants

1. Sakarā ar Luksemburgas Lielhercogistes lauksaimniecības īpašo stāvokli, ar šo tai atļauj saglabāt kvantitatīvos ierobežojumus attiecībā uz to produktu importu, kas ir iekļauti sarakstā, kurš pievienots 1955. gada 3. decembra Lēmumam par Luksemburgas lauksaimniecību, ko pieņēmušas Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību līgumslēdzējas puses.

Beļģija, Luksemburga un Nīderlande piemēro sistēmu, kas ir paredzēta 6. panta trešajā daļā 1921. gada 25. jūlija Konvencijā par Beļģijas un Luksemburgas Ekonomikas savienību.

2. Luksemburgas Lielhercogiste veic visus strukturālos, tehniskos un ekonomiskos pasākumus, kas ļaus pakāpeniski integrēt tās lauksaimniecību kopējā tirgū. Komisija var ieteikt Lielhercogistei pasākumus, kas jāveic.

Beidzoties pārejas posmam, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, lemjot ar kvalificētu balsu vairākumu, izlemj, cik lielā mērā Luksemburgas Lielhercogistei piešķirtos izņēmumus saglabā, groza vai atceļ.

Visas ieinteresētās dalībvalstis var pārsūdzēt šo lēmumu šķīrējinstīcijā, kas noteikta saskaņā ar šā Līguma 8. panta 4. punktu.

2. pants

Izstrādājot regulas par šā Līguma 48. panta 3. punktā paredzēto brīvo darbaspēka apriti, Komisija attiecībā uz Luksemburgas Lielhercogisti ņem vērā īpašo demogrāfisko situāciju minētajā valstī.

Romā, tūkstoš deviņi simti piecdesmit septītā gada divdesmit piektajā martā.

P.H. SPAAK

ADENAUER

PINEAU

Antonio SEGNI

BECH

J. LUNS

J. Ch. SNOY et d'OPPUERS

HALLSTEIN

M. FAURE

Gaetano MARTINO

Lambert SCHAUS

J. LINTHORST HOMAN

Protokols par konkrētu valstu izcelsmes precēm, ko ieved no šīm valstīm un uz ko attiecas īpašs režīms, tās importējot kādā no dalībvalstīm

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

VĒLOTIES paredzēt sīkāk izstrādātus noteikumus attiecībā uz šā Līguma piemērošanu dažām konkrētu valstu izcelsmes precēm, ko no šīm valstīm ievie un uz ko attiecas īpašs režīms, tās importējot kādā dalībvalstī,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno šim Līgumam.

1. Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma piemērošana neļiek grozīt muitas režīmu, ko piemēro laikā, kad stājas spēkā šis Līgums:

a) tādu preču importam Beniluksa valstīs, kuru izcelsme ir Surinamā vai Nīderlandes Antīlās, un kuras no turienes ievie;

b) tādu preču importam Francijā, kuru izcelsme ir Marokā, Tunisijā, Vjetnamas Republikā, Kambodžā vai Laosā, un kuras no turienes ievie. Tas attiecas arī uz Francijas kolonijām Jaunhebridu kondominijā;

c) tādu preču importam Itālijā, kuru izcelsme ir Lībijā vai šobrīd Itālijas aizbildnībā un pārziņā esošajā Somālijā, un kuras no turienes ievie.

2. Preces, ko importē kādā no dalībvalstīm un uz ko attiecas minētais režīms, tās reeksportējot uz citu dalībvalsti neuzskata par tādām, kas ir brīvā apgrozībā minētajā dalībvalstī šā Līguma 10. panta nozīmē.

3. Līdz pirmā gada beigām, kopš šis Līgums stāties spēkā, dalībvalstis paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm savus noteikumus, kas attiecas uz šajā protokolā minēto īpašo režīmu, kā arī to preču sarakstu, uz kurām attiecinā minēto režīmu.

Tās arī informē Komisiju un pārējās dalībvalstis par vēlāk izdarītām izmaiņām šajos sarakstos vai režīmā.

4. Komisija nodrošina to, ka šo noteikumu piemērošana nekaitē citām dalībvalstīm. Šajā nolūkā tā var veikt visus vajadzīgos pasākumus attiecībā uz dalībvalstu attiecībām.

Romā, tūkstoš deviņi simti piecdesmit septītā gada divdesmit piektajā martā.

P.H. SPAAK

ADENAUER

PINEAU

Antonio SEGNI

BECH

J. LUNS

J. Ch. SNOY et d'OPPUERS

HALLSTEIN

M. FAURE

Gaetano MARTINO

Lambert SCHAUS

J. LINTHORST HOMAN

Protokols par režīmu, ko piemēro ražojumiem Eiropas Ogļu un tērauda kopienā attiecībā uz Alžīriju un Francijas Republikas aizjūras departamentiem

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

APZINOTIES, ka šā Līguma noteikumi attiecībā uz Alžīriju un Francijas Republikas aizjūras departamentiem rada problēmas saistībā ar režīmu, kas attiecībā uz Alžīriju un minētajiem departamentiem būtu jāpiemēro ražojumiem, uz ko attiecas Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgums,

VĒLOTIES rast piemērotu risinājumu saskaņā ar abiem Līgumiem,

APŅEMAS atrisināt šo jautājumu savstarpējas sadarbības gaisotnē visdrīzākajā laikā un ne vēlāk kā tad, kad pirmoreiz tiks pārskatīts Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgums.

Romā, tūkstoš deviņi simti piecdesmit septītā gada divdesmit piektajā martā.

P.H. SPAAK

ADENAUER

PINEAU

Antonio SEGNI

BECH

J. LUNS

J. Ch. SNOY et d'OPPUERS

HALLSTEIN

M. FAURE

Gaetano MARTINO

Lambert SCHAUS

J. LINTHORST HOMAN

Protokols par minerāleļļām un dažiem to atvasinājumiem

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno šim Līgumam.

1. Sešus gadus pēc šā Līguma stāšanās spēkā katra dalībvalsts attiecībā uz citām dalībvalstīm un trešām valstīm var saglabāt tos muitas nodokļus un maksājumus ar līdzvērtīgu iedarbību, ko piemēro attiecībā uz produktiem, kas ietilpst 1957. gada 1. janvāra Briseles nomenklatūras pozīcijās 27.09, 27.10, 27.11, 27.12 un ex 27.13 (parafīns, mikrokristālais vasks, jēlparafīns un plēksnišu parafīns) vai, ja tie ir zemāki, – tāds, kādi tie ir dienā, kad šis Līgums stājas spēkā. Saglabājama nodoklis jēlneiļai tomēr nedrīkst būt tāds, ka starpība, kas 1957. gada 1. janvārī ir starp nodokļiem jēlneiļai un iepriekš minētajiem atvasinājumiem, palielinās vairāk nekā par 5%. Ja šādas starpības nav, jebkāda vēlāk ieviesta starpība nedrīkst pārsniegt 5% no nodokļa, kas 1957. gada 1. janvārī piemērots produktiem, uz ko attiecas pozīcija 27.09. Ja pirms minētā sešu gadu laikposma beigām samazina muitas nodokļus vai maksājumus ar līdzvērtīgu iedarbību par produktiem, uz ko attiecas pozīcija 27.09, attiecīgi samazina muitas nodokļus vai maksājumus ar līdzvērtīgu iedarbību par citiem iepriekš minētajiem produktiem.

Attiecībā uz citām dalībvalstīm šā laikposma beigās nodokļus, kas ir saglabāti saskaņā ar šā punkta iepriekšējo daļu, atceļ pilnīgi. Tajā pašā laikā trešām valstīm piemēro kopējo muitas tarifu.

2. Atbalstu par tādū minerāleļļu ražošanu, uz ko attiecas Briseles nomenklatūras pozīcija 27.09, reglamentē šā Līguma 92. panta 3. punkta c) apakšpunkta noteikumi, ja šāds atbalsts izrādās vajadzīgs, lai samazinātu jēlneiļas cenu līdz pasaules tirgus cenai CIF kādas dalībvalsts Eiropas ostā. Pirmajos divos posmos Komisija 93. pantā paredzētās pilnvaras izmanto tikai tiklī, ciklīt vajadzīgs, lai novērstu šī atbalsta nepareizu izlietojumu.

Romā, tūkstoš deviņi simti piecdesmit septītā gada divdesmit piektajā martā.

P. H. SPAAK
ADENAUER
PINEAU
Antonio SEGNI
BECH
J. LUNS

J. Oh. SNOY et d'OPPUERS
HALLSTEIN
M. FAURE
Gaetano MARTINO
Lambert SCHAUS
J. LINTHORST HOMAN

Protokols par Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma piemērošanu tām Nīderlandes Karalistes daļām, kas nav Eiropā

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

VĒLĒDAMĀS, parakstot Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, paredzēt šā Līguma 227. panta noteikumu darbības jomu attiecībā uz Nīderlandes Karalisti,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno šim Līgumam.

Sakarā ar Karalistes konstitucionālo struktūru atbilstīgi 1954. gada 29. decembra likumam, atkāpjoties no 227. panta, Nīderlandes Karalistes valdībai ir tiesības ratificēt Līgumu Karalistes vārdā tikai attiecībā uz Karalistes Eiropas daļu un Nīderlandes Jaungvineju.

Romā, tūkstoš deviņi simti piecdesmit septītā gada divdesmit piektajā martā.

P. H. SPAAK
ADENAUER
PINEAU
Antonio SEGNI
BECH
J. LUNS

J. Ch. SNOY et d'OPPUERS
HALLSTEIN
M. FAURE
Gaetano MARTINO
Lambert SCHAUS
J. LINTHORST HOMAN

Īstenošanas konvencija par aizjūras zemju un teritoriju asociēšanu ar kopienu

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

VĒLOTIES noslēgt šā Līguma 136. pantā paredzēto īstenošanas konvenciju,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno šim Līgumam.

1. pants

Dalībvalstis saskaņā ar turpmāk paredzētajiem nosacījumiem piedalās pasākumos, kas veicinās šā Līguma IV pielikumā uzskaitīto zemju un teritoriju sociālo un ekonomisko attīstību, papildinot to iestāžu darbību, kuras atbild par minētajām zemēm un teritorijām.

Tādēļ ar šo izveido aizjūras zemju un teritoriju attīstības fondu, kurā dalībvalstis piecus gadus veic ikgadējas iemaksas, kā noteikts šīs konvencijas A pielikumā.

Fondu pārvalda Komisija.

2. pants

Par zemēm un teritorijām atbildīgās iestādes ar vietējo varas iestāžu vai attiecīgo zemju un teritoriju iedzīvotāju pārstāvju piekrišanu iesniedz Komisijai sociālus vai ekonomiskus projektus, kuru īstenošanai lūdz Kopienas finansējumu.

3. pants

Komisija katru gadu izstrādā vispārējās programmas, lai dažādu kategoriju projektiem piešķirtu līdzekļus, kas ir pieejami saskaņā ar šīs konvencijas B pielikumu.

Vispārējās programmās iekļauj projektus, lai finansētu:

a) konkrētas sociālās iestādes, jo īpaši slimnīcas, mācību vai tehnisko pētījumu iestādes, kā arī profesionālās orientācijas un izaugsmes iestādes;

b) ekonomiskas investīcijas, kas ir sabiedrības interesēs un ir tieši saistītas ar tādas programmas īstenošanu, kurā ietilpst konkrēti produktīvas attīstības projekti.

4. pants

Katra finanšu gada sākumā Padome pēc Komisijas priekšlikuma, lemjot ar kvalificētu balsu vairākumu, nosaka, kādus līdzekļus piešķir, lai finansētu:

a) šīs konvencijas 3. panta a) punktā minētās sociālās iestādes;

b) šīs konvencijas 3. panta b) punktā minētās ekonomiskās investīcijas sabiedrības interesēs.

Padomes lēmuma mērķis ir pieejamos līdzekļus racionāli sadalīt atbilstīgi ģeogrāfiskajam izvietojumam.

5. pants

1. Komisija nosaka, kā saskaņā ar 4. panta a) punktu piešķirtos līdzekļus sadala atbilstīgi saņemtajiem dažādajiem sociālo iestāžu finansēšanas lūgumiem.

2. Komisija sastāda priekšlikumus to ekonomisko investīciju projektu finansēšanai, kurus tā izskata saskaņā ar 4. panta b) punktu.

Tā iesniedz šos priekšlikumus Padomei.

Ja mēneša laikā neviena dalībvalsts nelūdz Padomei šos priekšlikumus izskatīt, tos uzskata par apstiprinātiem.

Ja Padome izskata priekšlikumus, tā lemj ar kvalificētu balsu vairākumu divu mēnešu laikā.

3. Līdzekļus, kas nav piešķirti gada laikā, pārnes uz nākamajiem gadiem.

4. Atvēlētos līdzekļus piešķir iestādēm, kas ir atbildīgas par attiecīgo veicamo darbu. Komisija nodrošina, ka šos līdzekļus izmanto apstiprinātajiem nolūkiem un tērē pēc iespējas ekonomiski.

6. pants

Sešos mēnešos, kopš šis Līgums stāties spēkā, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, lemjot ar kvalificētu balsu vairākumu, paredz finansiālo iemaksu iekasēšanas un nodošanas, budžeta izveides noteikumus, kā arī Attīstības fonda resursu pārvaldības noteikumus.

7. pants

Šis konvencijas 4., 5. un 6. pantā minētais kvalificētais balsu vairākums ir 67 balsis. Dalībvalstīm ir šāds balsu skaits:

Beļģija	11 balsis
Vācija	33 balsis
Francija	33 balsis
Itālija	11 balsis
Luksemburga	1 balss
Nīderlande	11 balsis

8. pants

Tiesības veikt uzņēmējdarbību visās zemēs un teritorijās pakāpeniski attiecinā arī uz tiem dalībvalstu pilsoņiem, sabiedrībām vai uzņēmumiem, kas nav no tās valsts, kurai ar attiecīgo zemi vai teritoriju ir īpašas attiecības. Pirmajā šīs konvencijas piemērošanas gadā veidu, kā to īsteno, paredz Padome pēc Komisijas priekšlikuma, lemjot ar kvalificētu balsu vairākumu, pārejas posmā nodrošinot pakāpenisku jebkādas diskriminācijas izskaušanu.

9. pants

Muitas režīms, ko piemēro tirdzniecībai starp dalībvalstīm un zemēm un teritorijām, ir tas, kas paredzēts šā Līguma 133. un 134. pantā.

10. pants

Konvencijas spēkā esamības laikā dalībvalstis tirdzniecībai ar zemēm un teritorijām piemēro tos noteikumus, kas paredzēti šā Līguma nodaļā par kvantitatīvo ierobežojumu atcelšanu starp dalībvalstīm un ko tās tajā pašā laikā posmā piemēro savstarpējai tirdzniecībai.

11. pants

1. Zemēs vai teritorijās, kur ir noteiktas importa kvotas, gadu pēc šīs konvencijas stāšanās spēkā tās kvotas, kas ir atvērtas visām valstīm, izņemot valsti, ar kuru konkrētajai valstij vai teritorijai ir īpašas attiecības, pārvērš vispārējās kvotās, kas bez jebkādas diskriminācijas ir atvērtas pārējām dalībvalstīm. No tās pašas dienas šīs kvotas katru gadu palielina saskaņā ar šā Līguma 32. pantu un 33. panta 1., 2., 4., 5., 6. un 7. punktu.

2. Ja attiecībā uz kādu produktu, kas nav liberalizēts, vispārējā kvota nesasniedz 7% no kopējā importa kādā zemē vai teritorijā, ne vēlāk kā vienu gadu pēc šīs konvencijas stāšanās spēkā ievieš kvotu, kas ir vienāda ar 7% no minētā importa, šo kvotu katru gadu palielina saskaņā ar 1. punktu.

3. Ja attiecībā uz konkrētiem produktiem nav atvērta kvota to importam kādā zemē vai teritorijā, Komisija ar lēmumu nosaka veidu, kā atvērt un palielina citām dalībvalstīm piešķirāmās kvotas.

12. pants

Ja dalībvalstu noteiktās importa kvotas aptver gan importu no valsts, kurai ir īpašas attiecības ar zemi vai teritoriju, gan importu no attiecīgās zemes vai teritorijas, uz importu no zemēm un teritorijām attiecinā vispārējo kvotu, kas pamatota ar importa statistikas datiem. Šādas kvotas nosaka pirmajā šīs konvencijas spēkā esamības gadā un palielina, kā paredzēts 10. pantā.

13. pants

Šis konvencijas 10. pants neliedz piemērot importa, eksporta vai tranzīta aizliegumus vai ierobežojumus, kas pamatoti ar sabiedrības morāles, sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumiem, cilvēku un dzīvnieku dzīvības un veselības vai augu aizsardzības apsvērumiem, kā arī ar tādu nacionālās kultūras vērtību aizsardzības apsvērumiem, kurām ir mākslinieciska, vēsturiska vai arheoloģiska vērtība, vai arī ar rūpniecības vai komerciāla īpašuma aizsardzības apsvērumiem. Šādus aizliegumus vai ierobežojumus tomēr nedrīkst piemērot tirdzniecībā kā patvaļīgas diskriminācijas vai slēptas ierobežošanas līdzekļus.

14. pants

Pēc šīs konvencijas spēkā esamības termiņa beigām un tikmēr, kamēr nav pieņemti noteikumi attiecībā uz asociēšanu tālākam laika posmam, kvotas importam zemēs un teritorijās,

kā arī kvotas zemju un teritoriju izcelsmes produktu importam dalībvalstīs paliek tādā līmenī, kāds ir paredzēts piektajam gadam. Saglabā arī noteikumus, kas attiecībā uz tiesībām veikt uzņēmējdarbību ir spēkā piektā gada beigās.

15. pants

1. Tarifu kvotas negrauzdētas kafijas importam no trešām valstīm Itālijā un Beniluksa valstīs, kā arī banānu importam Vācijas Federatīvajā Republikā ievieš saskaņā ar šīs konvencijas protokoliem.

2. Ja šī konvencija zaudē spēku, pirms noslēgts jauns nolīgums, uz dalībvalstīm līdz šā jaunā nolīguma noslēgšanai attiecas tarifu kvotas banāniem, kakao pupiņām un negrauzdētai kafijai ar nodokļu likmēm, ko piemēroja otrā posma sākumā. Minētās kvotas atbilst importa apjomam no trešām valstīm pēdējā gadā, par kuru ir pieejami statistikas dati.

Šīs kvotas vajadzības gadījumā palielina proporcionāli patēriņa pieaugumam importētājās valstīs.

3. Dalībvalstis, uz kurām attiecas tarifu kvotas ar tādām nodokļu likmēm, ko piemēro, kad stājas spēkā šis Līgums, saskaņā ar protokoliem, kuri attiecas uz negrauzdētas kafijas un banānu importu no trešām valstīm, var pieprasīt, lai 2. punktā paredzēto noteikumu piemērošanas vietā tarifu kvotas attiecībā uz šiem produktiem saglabātu līmeni, kāds ir dienā, kad šī konvencija zaudē spēku.

Minētās kvotas vajadzības gadījumā var palielināt, kā paredzēts 2. punktā.

4. Komisija pēc attiecīgo dalībvalstu lūguma nosaka iepriekšējos punktos minēto tarifu kvotu lielumu.

16. pants

Šis konvencijas 1. līdz 8. panta noteikumus piemēro Alžīrijai un Francijas aizjūras departamentiem.

17. pants

Neskarot gadījumus, kad piemēro 14. un 15. pantu, šī konvencija ir noslēgta uz pieciem gadiem.

Romā, tūkstoš deviņi simti piecdesmit septītā gada divdesmit piektajā martā.

P. H. SPAAK
ADENAUER
PINEAU
Antonio SEGNI
BECH
J. LUNS

J. Ch. SNOY et d'OPPUERS
HALLSTEIN
M. FAURE
Gaetano MARTINO
Lambert SCHAUS
J. LINTHORST HOMAN

Šīs konvencijas 1. pantā minētais A pielikums

	1. gads	2. gads	3. gads	4. gads	5. gads	Kopā
Procenti	10%	12,5%	16,5%	22,5%	38,5%	100%
Valstis	Miljoni EMS norēķinu vienību					
Beļģija	7	8,75	11,55	15,75	26,95	70
Vācija	20	25	33	45	77	200
Francija	20	25	33	45	77	200
Itālija	4	5	6,6	9	15,40	40
Luksemburga	0,125	0,15625	0,20625	0,28125	0,48125	1,25
Nīderlande	7	8,75	11,55	15,75	26,95	70

Šīs konvencijas 3. pantā minētais B pielikums

	1. gads	2. gads	3. gads	4. gads	5. gads	Kopā
Procenti	10%	12,5%	16,5%	22,5%	38,5%	100%
Aizjūras valstis un teritorijas	Miljoni EMS norēķinu vienību					
Beļģijas	3	3,75	4,95	6,75	11,55	30
Francijas	51,125	63,906	84,356	115,031	196,832	511,25
Itālijas	0,5	0,625	0,825	1,125	1,925	5
Nīderlandes	3,5	4,375	5,775	7,875	13,475	35

Protokols par tarifu kvotu banānu importam (Briseles nomenklatūras pozīcija ex 08.01)

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES

IR VIENOJUŠAS par šādiem noteikumiem, ko pievieno šai konvencijai.

1. No pirmās ārējo nodokļu saskaņošanas, kas paredzēta šā Līguma 23. panta 1. punkta b) apakšpunktā, līdz otrā posma beigām Vācijas Federatīvā Republika izmanto ikgadēju beznodokļu importa kvotu, kas ir līdzvērtīga 90% no 1956. gadā importētā daudzuma, atskaitot tos daudzumus, kas ir ievesti no šā Līguma 131. pantā minētajām zemēm un teritorijām.

2. No otrā posma beigām līdz trešā posma beigām kvota ir 80% no iepriekš minētā daudzuma.

3. Protokola 1. un 2. punktā paredzētās gada kvotas palielina par 50% no starpības starp kopējiem daudzumiem, kas importēti katrā iepriekšējā gadā, un 1956. gadā importētajiem daudzumiem.

Ja kopējais imports salīdzinājumā ar 1956. gadu samazinās, iepriekš minētās gada kvotas nepārsniedz 90% no importa katrā iepriekšējā gadā 1. punktā minētajā laika posmā vai 80% no importa katrā iepriekšējā gadā 2. punktā minētajā laika posmā.

4. Tiklīdz kopējo muitas tarifu piemēro pilnībā, kvota ir 75% no 1956. gadā importētā daudzuma. Šo kvotu palielina, kā tas paredzēts 3. punkta pirmajā daļā.

Ja imports salīdzinājumā ar 1956. gadu ir samazinājies, iepriekš minētā gada kvota nepārsniedz 75% no importa katrā iepriekšējā gadā.

Lēmumu par šīs kvotas atcelšanu vai grozīšanu pēc Komisijas priekšlikuma pieņem Padome ar kvalificētu balsu vairākumu.

5. Importa daudzums 1956. gadā, ko saskaņā ar minētajiem noteikumiem izmanto par pamatu kvotu aprēķināšanai, atskaitot importu no Līguma 131. pantā minētajām zemēm un teritorijām, ir 290 000 tonnu.

6. Ja zemes un teritorijas nespēj pilnībā piegādāt Vācijas Federatīvās Republikas pieprasītos daudzumus, attiecīgās dalībvalstis paziņo par savu gatavību piekrist atbilstīgam Vācijas tarifu kvotas palielinājumam.

Romā, tūkstoš deviņi simti piecdesmit septītā gada divdesmit piektajā martā.

P. H. SPAAK

ADENAUER

PINEAU

Antonio SEGNI

BECH

J. LUNS

J. Ch. SNOY et d'OPPUERS

HALLSTEIN

M. FAURE

Gaetano MARTINO

Lambert SCHAUS

J. LINTHORST HOMAN

Parakstot šo protokolu, Vācijas Federatīvās Republikas pilnvarotais pārstāvis savas valdības vārdā ir izdarījis šādu paziņojumu, ko citi pilnvarotie pārstāvji ir ņēmuši vērā:

Vācijas Federatīvā Republika paziņo par savu gatavību atbalstīt jebkādas pasākumus, ko var veikt Vācijas privātuzņēmēji, lai veicinātu no asociētām aizjūras zemēm un teritorijām ievesto banānu pārdošanu Federatīvajā Republikā.

Tādēļ pēc iespējas drīz tiks uzsāktas sarunas starp uzņēmēju apriņķiem dažādās ar banānu piegādi un pārdošanu saistītās valstīs.

Protokols par tarifu kvotu negraudzētas kafijas importam (Briseles nomenklatūras pozīcija ex 09.01)

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES

IR VIENOJUŠAS par šādiem noteikumiem, ko pievieno šai konvencijai.

A. Itālija

Pirmajā aizjūras zemju un teritoriju un Kopienas asociācijas posmā un pēc pirmajām muitas nodokļu izmaiņām saskaņā ar šā Līguma 23. pantu, no trešām valstīm Itālijā importētai negraudzētai kafijai atbilstīgi ikgadējai kvotai, kas ir vienāda ar

kopējo negraudzētas kafijas importu Itālijā no trešām valstīm 1956. gadā, piemēro tādus muitas nodokļus, kas ir piemērojami šā Līguma spēkā stāšanās dienā.

Sākot ar sesto gadu no šā Līguma stāšanās spēkā un līdz otrā posma beigām, iepriekšējā daļā paredzēto sākotnējo kvotu samazina par 20%.

No trešā posma sākuma un visā trešā posma laikā kvota ir 50% no sākotnējās kvotas.

Ceturus gadus pēc pārejas posma beigām var turpināt iekasēt muitas nodokļus par Itālijā importētu negraudzētu kafiju līdz apjomam, kas nepārsniedz 20% no sākotnējās kvotas, turpinot piemērot likmi, ko minētajā valstī piemēro šā Līguma spēkā stāšanās dienā.

Komisija novērtē, vai iepriekšējā daļā paredzētais procentuālais daudzums un laika posms ir pamatots.

Šā Līguma noteikumi attiecas uz visiem daudzumiem, ko importē, pārsniedzot iepriekš minētās kvotas.

B. Beniluksa valstis

No otrā posma sākuma un visa otrā posma laikā no trešām valstīm Beniluksa valstīs importētu negraudzētu kafiju var turpināt importēt bez muitas nodokļiem līdz apjomam, kas ir 85% no kopējā negraudzētas kafijas daudzuma, kas importēts pēdējā gadā, par kuru ir pieejami statistikas dati.

No trešā posma sākuma un visa trešā posma laikā iepriekšējā daļā minēto beznodokļu importu samazina līdz 50% no kopējā negraudzētas kafijas apjoma, kas importēts pēdējā gadā, par kuru ir pieejami statistikas dati.

Šā Līguma noteikumi attiecas uz jebkādiem daudzumiem, ko ievieš, pārsniedzot iepriekšminētās kvotas.

Romā, tūkstoš deviņi simti piecdesmit septītā gada divdesmit piektajā martā.

P. H. SPAAK

ADENAUER

PINEAU

Antonio SEGNI

BECH

J. LUNS

J. Ch. SNOY et d'OPPUERS

HALLSTEIN

M. FAURE

Gaetano MARTINO

Lambert SCHAUS

J. LINTHORST HOMAN

Protokols par Tiesas Statūtiem

EIROPAS EKONOMIKAS KOPIENAS DIBINĀŠANAS LĪGUMA AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

VĒLĒDAMĀS pieņemt Tiesas Statūtus, ko paredz šā Līguma 188. pants,

IR IZRAUDZĪJUŠAS par saviem Pilnvarotajiem:

VIŅA MAJESTĀTE BEĻĢU KARALIS –

Ekonomikas ministrijas ģenerālsekretāru, Beļģijas delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē baronu Ž. Š. SNUA e d'OPĪRU (J. Ch. SNOY et d'OPPUERS);

VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS PREZIDENTS –

Vācijas delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē, Vācijas Federatīvās Republikas vēstnieku profesoru Dr. Karlu Frīdrihu OPHĪLSU (Carl Friedrich OPHÜLS);

FRANCIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –

Francijas delegācijas vadītāja vietnieku Starpvaldību konferencē, tiesību zinātņu profesoru Robēru MARŽOLĒNU (Robert MARJOLIN);

ITĀLIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –

Ārlietu ministrijas valsts sekretāru, Itālijas delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē V. BADINI KONFALONJERI (V. BADINI CONFALONIERI);

VIŅAS KARALISKĀ AUGSTĪBA

LUKSEMBURGAS LIELHERCOGIENE –

Luksemburgas Lielhercogistes vēstnieku, Luksemburgas delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē Lambēru ŠAUSU (Lambert SCHAUS);

VIŅAS AUGSTĪBA NĪDERLANDES KARALIENE –

Nīderlandes delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē J. LINTHORSTU HOMANU (J. LINTHORST HOMAN),

KAS, iepazīnušies ar pārējo Pušu pilnvarām un atzinuši tās par likumīgām un spēkā esošām,

IR VIENOJUŠIES par šiem noteikumiem, ko pievieno Eiropas Ekonomikas Kopienas dibināšanas līgumam.

1. pants

Šā Līguma 4. panta dibināto Tiesu izveido un tā darbojas saskaņā ar šo Līgumu un šiem Statūtiem.

I SADAĻA TIESNEŠI UN ĢENERĀLADVOKĀTI

2. pants

Pirms stāšanās amatā visi tiesneši atklātā tiesas sēdē zvēr pildīt pienākumus objektīvi un apzinīgi un ievērot Tiesas apspriežu slepenību.

3. pants

Uz tiesnešiem attiecas imunitāte pret tiesvedību. Pēc amata pilnvaru beigām viņu imunitāte saglabājas attiecībā uz darbībām, kas veiktas, pildot amata pienākumus, tostarp attiecībā uz teikto un rakstīto.

Tiesa plēnums imunitāti var atņemt.

Ja tiesnesim atņem imunitāti un pret viņu sāk kriminālietu, katrā attiecīgā dalībvalstī viņu var tiesāt tikai tāda tiesa, kuras kompetencē ir tiesāt attiecīgās valsts augstākos tiesnešus.

4. pants

Tiesneši nedrīkst būt politiskos vai valsts pārvaldes amatos.

Viņi nedrīkst uzņemties algotu vai nealgotu darbu, ja vien Padome izņēmuma kārtā nav ļāvusi to darīt.

Stājoties amatā, tiesneši svinīgi solās tiklab amata pilnvaru laikā, kā arī pēc tam pildīt pienākumus, ko uzliek šis amats, jo īpaši pienākumu izturēties godīgi un apdomīgi, pēc amata pilnvaru beigām pieņemot atsevišķus amatus un priekšrocības.

Visas neskaidrības šajā sakarā izšķir ar Tiesas lēmumu.

5. pants

Izņemot parastu nomaņu vai nāves gadījumu, tiesneša pienākumi beidzas, viņam atkāpjoties no amata.

Ja tiesnesis atkāpjas no amata, viņš Tiesas priekšsēdētājam iesniedz atlūgumu, kas jānodod Padomes priekšsēdētājam. Pēc šāda paziņojuma tiesneša vieta ir brīva.

Tiesnesis pilda amata pienākumus, kamēr pēctecis viņu noņem, izņemot gadījumus, uz kuriem attiecas 6. pants.

6. pants

Tiesnesi var atlaist no amata vai atņemt viņam tiesības uz pensiju vai citām priekšrocībām tikai tad, ja pēc vienprātīga Tiesas tiesnešu un ģenerāldadvokātu atzinuma tiesnesis vairs neatbilst vajadzīgajiem nosacījumiem vai nepilda amata pienākumus. Attiecīgais tiesnesis šādās apspriedēs nepiedalās.

Tiesas sekretārs Tiesas lēmumu dara zināmu Asamblejas priekšsēdētājam un Komisijas priekšsēdētājam, kā arī paziņo par to Padomes priekšsēdētājam.

Gadījumā, ja nolemts kādu tiesnesi atlaist no amata, pēc šāda paziņojuma tiesneša vieta ir brīva.

7. pants

Tiesnesi, kam jāaizstāj Tiesas loceklis, kura amata pilnvaru laiks nav beidzies, ieceļ uz viņa priekšteča atlikušo pilnvaru laiku.

8. pants

Noteikumi, kas ietverti 2. līdz 7. pantā, attiecas uz ģenerāldadvokātiem.

II SADAĻA TIESAS UZBŪVE

9. pants

Tiesas sekretārs Tiesas priekšā zvēr pildīt pienākumus objektīvi un apzinīgi un ievērot Tiesas apspriežu slepenību.

10. pants

Tiesa organizē sekretāra aizvietošanu gadījumā, ja viņš nevar ierasties Tiesā.

11. pants

Lai Tiesa varētu darboties, tai piesaista ierēdņus un citus darbiniekus. Viņi ir pakļauti Tiesas sekretāram priekšsēdētāja vadībā.

12. pants

Pēc Tiesas priekšlikuma Padome ar vienprātīgu lēmumu var paredzēt referenta palīgu ieceļšanu un pieņemt noteikumus, kas reglamentē viņu pienākumus. Referenta palīgiem saskaņā ar reglamentu var uzdot piedalīties Tiesā izskatāmo lietu izmeklēšanā un sadarboties ar tiesnesi referentu.

Referenta palīgus izraugās no tādu personu vidus, kuru neatkarība nav apšaubāma un kam ir vajadzīga juridiskā kvalifikācija; viņus ieceļ Padome. Referenta palīgi Tiesas priekšā zvēr pildīt pienākumus objektīvi un apzinīgi un ievērot Tiesas apspriežu slepenību.

13. pants

Tiesnešiem, ģenerāldadvokātiem un sekretāram ir jābūt dzīvesvietai tur, kur atrodas Tiesas mītne.

14. pants

Tiesa strādā bez pārtraukuma. Tiesas oficiālās brīvdienas nosaka Tiesa, pienācīgi ievērojot savas darba vajadzības.

15. pants

Tiesas lēmumi ir spēkā tikai tad, ja sēdē piedalās nepāra skaits tās locekļu. Tiesas plēnuma lēmumi ir spēkā tikai tad, ja sēdē piedalās pieci tās locekļi. Lēmumi, ko pieņem tiesas palātas, ir spēkā tikai tad, ja sēdē piedalās trīs tiesneši. Ja kāds no palātas tiesnešiem nevar piedalīties sēdē, tad saskaņā ar reglamentu viņa vietā lietas izspriešanai pieaicina citas palātas tiesnesi.

16. pants

Tiesnesis vai ģenerāldadvokāts nevar piedalīties tādas lietas izskatīšanā, kurā viņš iepriekš ir bijis pārstāvis, padomdevējs vai darbojies kā kādas puses advokāts vai bijis pieaicināts izteikties kā tiesas vai izmeklēšanas komisijas loceklis, vai citā statusā.

Ja kāds tiesnesis vai ģenerāldadvokāts kāda sevišķa iemesla dēļ uzskata, ka viņam nevajadzētu piedalīties kādas lietas izspriešanā vai izskatīšanā, tad viņš par to informē priekšsēdētāju. Ja priekšsēdētājs kāda sevišķa iemesla dēļ uzskata, ka kādam tiesnesim vai ģenerāldadvokātam nevajadzētu piedalīties vai izteikt secinājumus kādā lietā, viņš to dara zināmu šim tiesnesim vai ģenerāldadvokātam.

Visas grūtības, kas rodas, piemērojot šo pantu, risina ar Tiesas lēmumu.

Puses nevar lūgt mainīt Tiesas vai kādas tās palātas sastāvu tiesneša pilsonības dēļ vai tāpēc, ka Tiesā vai palātā nav tiesneša, kam būtu attiecīgās puses pilsonība.

III SADAĻA PROCESS

17. pants

Kopienas valstis un iestādes Tiesā pārstāv katrai lietai iecelts pārstāvis; pārstāvim var palīdzēt padomdevējs vai advokāts, kas ir kādas dalībvalsts advokātu kolēģijas loceklis.

Citas puses jāpārstāv advokātam, kas ir kādas dalībvalsts advokātu kolēģijas loceklis.

Šiem pārstāvjiem, padomdevējiem un advokātiem, kas piedalās Tiesas procesos, ir tiesības un imunitāte, kas vajadzīga, lai viņi varētu neatkarīgi pildīt pienākumus atbilstīgi reglamentā paredzētajiem nosacījumiem.

Attiecībā uz šiem padomdevējiem un advokātiem, kas piedalās Tiesas procesos, Tiesai ir pilnvaras, ko parasti piešķir tiesām un ko paredz reglaments.

Augstskolu pasniedzējiem, kas ir to dalībvalstu pilsoņi, kuru likumi dod viņiem tiesības uzstāties tiesā, ir tādas pašas tiesības Tiesā, kādas šis pants piešķir advokātiem.

18. pants

Tiesas procesam ir divas daļas: rakstiskā daļa un mutiskā daļa.

Rakstiskajā daļā pusēm un Kopienas iestādēm, kuru lēmumi tiek apstrīdēti, nosūta pieteikumus, lietas izklāstus, iebildumus un apsvērumus, un atbildes, ja tādas ir, kā arī visus minētajiem dokumentiem pievienotos pamatojuma dokumentus vai to apliecinātas kopijas.

Minētos dokumentus nosūta Tiesas sekretārs tādā kārtībā un tādos termiņos, kādi paredzēti reglamentā.

Mutiskajā daļā ietilpst tiesneša referenta ziņojuma nolasišana, pārstāvju, padomdevēju un advokātu uzklaušanās, un ģenerāladvokāta izteiktie secinājumi, kā arī liecinieku un ekspertu uzklaušanās, ja tādi ir.

19. pants

Tiesā griežas ar Tiesas sekretāram adresētu pieteikumu. Tajā jābūt iesniedzēja vārdam un pastāvīgai adresei, ziņām par parakstītāju, jānorāda persona, pret kuru pieteikums vērsts, strīda priekšmets, jāpievieno dokumenti un īss pamatojuma izklāsts.

Vajadzības gadījumā pieteikumam pievieno aktu, ko prasa atcelt, vai – šā Līguma 175. pantā minētajos gadījumos – dokumentāru apliecinājumu par to, kurā dienā kāda iestāde saskaņā ar šo pantu tikusi uzaicināta rīkoties. Ja šos dokumentus neiesniedz kopā ar pieteikumu, Tiesas sekretārs lūdz attiecīgo pusi tos iesniegt pieņemamā termiņā, tomēr šādā gadījumā puse nezaudē savas tiesības arī tad, ja dokumentus iesniedz pēc lietas ierosināšanai noteiktā termiņa.

20. pants

Gadījumos, uz kuriem attiecas šā Līguma 177. pants, attiecīgā dalībvalsts tiesa dara zināmu Tiesai savu lēmumu apturēt lietas izskatīšanu un nodot lietu Tiesai. Tiesas sekretārs šo lēmumu pēc tam paziņo pusēm, dalībvalstīm un Komisijai, kā arī Padomei, ja tā izdevusi aktu, kura spēkā esamība vai interpretācija tiek apstrīdēta.

Puses, dalībvalstis, Komisija un, attiecīgā gadījumā, Padome ir tiesīga divos mēnešos pēc šāda paziņojuma iesniegt Tiesai lietas izklāstu vai rakstiskus apsvērumus.

21. pants

Tiesa var prasīt pusēm iesniegt visus dokumentus un darīt zināmu visu informāciju, ko Tiesa atzīst par vēlamu. Jebkuru atteikumu oficiāli reģistrē.

Tiesa var arī lūgt, lai dalībvalstis un iestādes, kas nav puses attiecīgajā lietā, dara zināmu visu informāciju, ko Tiesa atzīst par vajadzīgu tiesvedības sakarā.

22. pants

Tiesa var jebkurai fiziskai personai, struktūrai, iestādei, komitejai vai citai organizācijai pēc pašas izvēles katrā laikā uzticēt uzdevumu sniegt ekspertu atzinumu.

23. pants

Lieciniekus uzklauša atbilstīgi reglamentam.

24. pants

Ja liecinieki neierodas tiesā, Tiesai ir pilnvaras, kas parasti ir tiesām, un tā var atbilstīgi reglamentam uzlikt naudas sodus.

25. pants

Lieciniekus un ekspertus var uzklaut pēc tam, kad viņi de-
vuši tādu zvērestu, kāds noteikts reglamentā, vai arī tādu, kāds noteikts liecinieka vai eksperta valsts tiesību aktos.

26. pants

Tiesa var dot rīkojumu, lai lieciniekus vai ekspertus uzklauša viņu pastāvīgās dzīvesvietas tiesu iestāde.

Šo rīkojumu atbilstīgi reglamentam nosūta izpildīt kompententai tiesu iestādei. Dokumentus, kas sagatavoti, izpildot Tiesas tiesiskās palīdzības lūgumu, saskaņā ar tiem pašiem nosacījumiem nosūta atpakaļ Tiesai.

Tiesa sedz šos izdevumus, neierobežojot tiesības vajadzības gadījumā tos piedzīt no pusēm.

27. pants

Dalībvalstis pret visiem liecinieku vai ekspertu zvēresta pārkāpumiem izturas tāpat kā tad, ja pārkāpums būtu izdarīts kādā attiecīgās dalībvalsts tiesā, kuras jurisdikcijā ir civillietas. Pēc Tiesas pieprasījuma attiecīgā dalībvalsts pret pārkāpēju ierosina lietu savā kompetentajā tiesā.

28. pants

Tiesas sēdes ir atklātas, ja vien Tiesa pēc savas ierosmes vai pēc pušu iesnieguma nopietnu iemeslu dēļ nenolemj ko citu.

29. pants

Tiesas sēžu gaitā Tiesa var uzklaut ekspertus, lieciniekus un pašas puses. Puses var vērsties pie Tiesas tikai ar pārstāvju starpniecību.

30. pants

Visas tiesas sēdes protokolē, un protokolu paraksta priekšsēdētājs un sekretārs.

31. pants

Priekšsēdētājs sagatavo izskatāmo lietu sarakstu.

32. pants

Tiesas apspriedes ir un paliek slepenas.

33. pants

Tiesas nolēmumos norāda pamatojumu, kāpēc tie pieņemti. Nolēmumos norāda to tiesnešu vārdus, kuri piedalījušies apspriedēs.

34. pants

Tiesas nolēmumus paraksta priekšsēdētājs un sekretārs. Tos nolasa atklātās tiesas sēdēs.

35. pants

Tiesa pieņem lēmumu par izdevumiem.

36. pants

Tiesas priekšsēdētājs saskaņā ar saīsināto tiesāšanās procedūru, kas vajadzības gadījumā var atšķirties no šo Statūtu noteikumiem un kas ir noteikta reglamentā, var pieņemt lēmumus attiecībā uz pieteikumiem par akta izpildes apturēšanu saskaņā ar šā Līguma 185. pantu, par pagaidu pasākumu noteikšanu saskaņā ar 186. pantu vai pieteikumus par izpildes apturēšanu saskaņā ar 192. panta pēdējo daļu.

Ja priekšsēdētājs nevar piedalīties sēdē, saskaņā ar reglamentu viņa vietā stājas cits tiesnesis.

Priekšsēdētāja vai tiesneša, kas viņu aizstāj, lēmums ir provizorisks un nekādi neietekmē Tiesas nolēmumu par lietas būtību.

37. pants

Dalībvalstis un Kopienas iestādes var iestāties lietās, ko izskata Tiesa.

Tādas tiesības ir arī visām citām personām, kas konstatē, ka Tiesā iesniegtas lietas iznākums skar to intereses, ja vien tā nav lieta starp dalībvalstīm, starp Kopienas iestādēm vai starp dalībvalstīm, no vienas puses, un Kopienas iestādēm, no otras puses.

Argumenti, kas ietverti pieteikumā par iestāšanos lietā, drīkst tikai atbalstīt vienas puses prasījumu.

38. pants

Ja atbildētāja puse pēc atbilstīga uzaicinājuma neiesniedz rakstiskus argumentus aizstāvībai, nolēmumu attiecībā uz šo pusi pieņem aizmuguriski. Iebildumus pret spriedumu var iesniegt mēneša laikā pēc tā paziņošanas. Iebildumu iesniegšana nepārtrauc aizmuguriskā nolēmuma izpildi, ja vien Tiesa nenolemj ko citu.

39. pants

Dalībvalstis, Kopienas iestādes un visas fiziskas vai juridiskas personas tādās lietās un saskaņā ar nosacījumiem, kas jānosaka reglamentā, var ierosināt lietu kā trešās personas, lai apstrīdētu Tiesas nolēmumu, kas pieņemts, neuzklaujot šīs personas, ja nolēmums aizskar viņu tiesības.

40. pants

Ja nolēmuma saturs vai piemērojuma apjoms ir neskaidrs, Tiesa to interpretē pēc tās puses vai Kopienas iestādes lūguma, kura dara zināmu savu ieinteresētību šajā interpretēšanā.

41. pants

Pieteikumu pārskatīt nolēmumu var iesniegt Tiesai tikai tad, ja kļūst zināms kāds fakts, kas ir būtiski svarīgs faktors, bet un kurš nolēmuma pieņemšanas laikā nav bijis zināms Tiesai un pusei, kas prasa nolēmumu pārskatīt.

Pārskatīšanu sāk ar Tiesas nolēmumu, kas skaidri un noteikti fiksē jauno faktu un atzīst, ka būtībā tas ļauj lietu pārskatīt, un šā iemesla dēļ atzīst pieteikumu par izskatāmu.

Pieteikumu par pārskatīšanu nevar iesniegt, ja pagājuši desmit gadi pēc Tiesas nolēmuma pieņemšanas dienas.

42. pants

Termiņu pagarinājumus, pamatojoties uz apsvērumiem par attālumu, nosaka reglaments.

Termiņam beidzoties, attiecīgā persona nezaudē savas tiesības, ja pierāda, ka pastāvējuši neparedzēti apstākļi vai *force majeure*.

43. pants

Lietas pret Kopienu sakarā ar ārpuslīgumu saistībām nevar ierosināt, ja pagājuši pieci gadi pēc notikuma, kas ļāvis lietu ierosināt. Noilguma termiņu pārtrauc, ja Tiesā ir ierosināta lieta vai ja pirms šādas lietas cietusi puse iesniegusi lūgumu attiecīgai Kopienas iestādei. Pēdējā gadījumā lieta jāierosina divos mēnešos, kā tas paredzēts 173. pantā; vajadzības gadījumā piemēro 175. panta otro daļu.

44. pants

Šā Līguma 188. pantā paredzētais Tiesas reglaments, līdztekus šajos Statūtos paredzētajiem noteikumiem, ietver visus citus noteikumus, kas vajadzīgi, lai piemērotu un vajadzības gadījumā papildinātu šos Statūtus.

45. pants

Padome ar vienprātīgu lēmumu šajos Statūtos var izdarīt tādus turpmākus pielāgojumus, kas vajadzīgi sakarā ar pasākumiem, kurus Padome paredz saskaņā ar šā Līguma 165. panta pēdējo daļu.

46. pants

Padomes priekšsēdētājs tūlīt pēc zvēresta nodošanas lozējot izvēlas tiesnešus un ģenerālvokātus, kuru amata pilnvaru laiks saskaņā ar šā Līguma 167. panta otro un trešo daļu beidzas pēc trijiem gadiem.

To apliecinot, attiecīgi Pilnvarotie ir parakstījuši šo Protokolu. Briselē, tūkstoš deviņi simti piecdesmit septītā gada septiņpadsmitajā aprīlī.

J. Ch. SNOY et d'OPPUERS

C.F. OPHÜLS

Robert MARJOLIN

Vittorio BADINI CONFALONIERI

Lambert SCHAUS

J. LINTHORST HOMAN

Pilnvarotās personas – skat. Protokola par Tiesas Statūtiem tekstā, 1731. lpp.

Protokols par privilēģijām un imunitāti

EIROPAS EKONOMIKAS KOPIENAS DIBINĀŠANAS LĪGUMA AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

NĒMOT VĒRĀ to, ka, saskaņā ar šā Līguma 218. pantu Kopienai dalībvalstu teritorijā ir tādas privilēģijas un imunitāte, kas vajadzīga tās uzdevumu izpildei atbilstīgi atsevišķā protokolā paredzētiem nosacījumiem,

NĒMOT VĒRĀ arī to, ka saskaņā ar 28. pantu Protokolā par Eiropas Investīciju bankas Statūtiem, šai bankai ir iepriekšējā daļā minētajā protokolā paredzētās privilēģijas un imunitāte, šā protokola izstrādāšanai ir iecēluši par saviem Pilnvarotajiem:

VIŅA MAJESTĀTE BEĻĢU KARALIS –
Ekonomikas ministrijas ģenerālsekretāru, Beļģijas delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē baronu
Ž. Š. SNUĀ e d'OPĪRU (*J. Ch. SNOY et d'OPPUERS*);

VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
Vācijas delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē,
Vācijas Federatīvās Republikas vēstnieku profesoru
Dr. Karlu Fridrihu OPHĪLSU (*Carl Friedrich OPHÜLS*);

FRANCIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
Francijas delegācijas vadītāja vietnieku
Starpvaldību konferencē, tiesību zinātni profesoru
Robēru MARŽOLĒNU (*Robert MARJOLIN*);

ITĀLIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
Ārlietu ministrijas Valsts sekretāru,
Itālijas delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē
V. BADINI KONFALONJERI (*V. BADINI CONFALONIERI*);

VIŅAS KARALISKĀ AUGSTĪBA
LUKSEMBURGAS LIELHERCOGIENE –
Luksemburgas Lielhercogistes vēstnieku, Luksemburgas delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē
Lambēru ŠAUSU (*Lambert SCHAUS*);

VIŅAS MAJESTĀTE NĪDERLANDES KARALIENE –
Nīderlandes delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē
J. LINTHORSTU HOMANU (*J. LINTHORST HOMAN*),

KAS, iepazīnušies ar pārējo Pušu pilnvarām un atzinuši tās par likumīgām un spēkā esošām,

IR VIENOJUŠIES par šādiem noteikumiem, ko pievieno Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumam.

1. nodaļa

Kopienas īpašums, līdzekļi, aktīvi un darbības

1. pants

Kopienas telpas un ēkas ir neaizskaramas. Tajās nevar izdarīt kratīšanu, tās nevar rekvizēt, konfiscēt vai ekspropriet. Uz Kopienas īpašumu un aktīviem bez Tiesas atļaujas nevar attiecināt nekādus administratīvus vai citus juridiskus piespiedu pasākumus.

2. pants

Kopienas arhīvi ir neaizskarami.

3. pants

Kopiena, tās aktīvi, ieņēmumi un citi īpašumi ir atbrīvoti no visiem tiešajiem nodokļiem.

Ja vien tas ir iespējams, dalībvalstu valdības veic attiecīgus pasākumus, lai nepiemērotu vai atļidzinātu netiešo nodokļu vai tirdzniecības nodokļu summas, kas iekļautas kustama vai nekustama īpašuma cenā, ja Kopiena oficiālai lietošanai izdara lielus pirkumus, kuru cenā ietilpst šāda veida nodokļi. Šos noteikumus tomēr nepiemēro tā, lai to darbība Kopienā izkropļotu konkurenci.

Nekādus izņēmumus neparedz attiecībā uz nodokļiem un nodevām, kas ir maksājumi par sabiedriskiem pakalpojumiem.

4. pants

Kopiena ir atbrīvota no visiem muitas nodokļiem, aizliegumiem un ierobežojumiem attiecībā uz tās oficiālai lietošanai paredzētu priekšmetu importu un eksportu; tajā valstī, kur šādi priekšmeti ievesti, tos var atsavināt par atlīdzību vai bez atlīdzības tikai saskaņā ar nosacījumiem, ko apstiprinājusi attiecīgās valsts valdība.

Kopiena ir atbrīvota arī no visiem muitas nodokļiem un visiem importa un eksporta aizliegumiem un ierobežojumiem attiecībā uz tās publikācijām.

2. nodaļa

Saziņa un ceļošanas atļaujas

5. pants

Katrā dalībvalstī Kopienas iestāžu oficiālai saziņai un visu dokumentu sūtījumiem ir tāds pats statuss, kādu šī valsts piešķir diplomātiskajām pārstāvniecībām.

Kopienas iestāžu oficiālo korespondenci un citu oficiālu saziņu necenzē.

6. pants

Kopienas iestāžu locekļiem un darbiniekiem šo iestāžu vadītāji var izsniegt Padomes noteiktas formas ceļošanas atļaujas, ko dalībvalstu varas iestādes atzīst par derīgiem ceļošanas dokumentiem. Šīs ceļošanas atļaujas izdod ierēdņiem un pārējiem darbiniekiem saskaņā ar nosacījumiem, kas ietverti šā Līguma 212. pantā paredzētajos Civildienesta noteikumos un Nodarbināšanas kārtībā.

Komisija var slēgt nolīgumus par to, lai šīs ceļošanas atļaujas atzītu par derīgiem ceļošanas dokumentiem trešo valstu teritorijā.

3. nodaļa

Asamblejas locekļi

7. pants

Asamblejas locekļiem, kas dodas uz Asamblejas sanāksmes vietu vai no tās, nepiemēro nekādus administratīvus vai citādus brīvas pārvietošanās ierobežojumus.

Asamblejas locekļiem attiecībā uz muitas vai valūtas kontroli

a) viņu valsts valdība piešķir tās pašas iespējas, ko augstākajiem ierēdņiem, kas dodas uz ārzemēm pildīt islaicīgus oficiālus uzdevumus;

b) citu valstu valdības piešķir tās pašas iespējas, ko ārvalstu valdību pārstāvjiem, kas pilda islaicīgus oficiālus uzdevumus.

8. pants

Attiecībā uz Asamblejas locekļiem nevar veikt izmeklēšanas darbības, viņus aizturēt vai uzsākt tiesvedību sakarā ar viedokli, ko viņi pauduši, vai balsojumu, ko viņi veikuši, pildot pienākumus.

9. pants

Asamblejas sesijās tās locekļiem ir:

- a) savas valsts teritorijā – imunitāte, ko piešķir attiecīgās valsts parlamenta locekļiem;
- b) visu citu dalībvalstu teritorijā – imunitāte attiecībā uz aizturēšanu un tiesvedību.

Imunitāte attiecas arī uz Asamblejas locekļiem, kad viņi dodas uz Asamblejas sanāksmes vietu vai no tās.

Ja Asamblejas locekli aiztur pārkāpuma izdarīšanas laikā, viņš nevar atsaukties uz imunitāti, un tā neliedz Asamblejai izmantot tiesības kādam no tās locekļiem atņemt imunitāti.

4. nodaļa

**Dalībvalstu pārstāvji,
kas piedalās Kopienas iestāžu darbā**

10. pants

Dalībvalstu pārstāvjiem, kas piedalās Kopienas iestāžu darbā, viņu padomdevējiem un tehniskajiem ekspertiem, veicot pienākumus, kā arī dodoties uz sanāksmes vietu vai no tās, ir parastās privilēģijas, imunitāte un atvieglojumi.

Šis pants attiecas arī uz Kopienas padomdevēju iestāžu locekļiem.

5. nodaļa

Kopienas ierēdņi un pārējie darbinieki

11. pants

Neatkarīgi no pilsonības, šā Līguma 212. pantā minētiem Kopienas ierēdņiem un pārējiem darbiniekiem visās dalībvalstīs:

a) saskaņā ar šā Līguma 179. un 215. pantu ir imunitāte pret tiesvedību saistībā ar darbībām, ko viņi ir veikuši, pildot amata pienākumus, tostarp viņu veikto vai rakstīto. Šī imunitāte saglabājas arī tad, kad viņi ir beiguši pildīt amata pienākumus;

b) uz viņiem, kā arī viņu laulātajiem un apgādājamiem ģimenes locekļiem neattiecas imigrācijas ierobežojumi vai ārvalstnieku reģistrācijas formalitātes;

c) attiecībā uz valūtas vai valūtas maiņas noteikumiem viņiem piešķir tādus pašus atvieglojumus, ko parasti piešķir starptautisku organizāciju amatpersonām;

d) viņiem ir tiesības, pirmo reizi stājoties amatā, bez muitas nodokļiem no savas iepriekšējās dzīvesvietas valsts vai savas pilsonības valsts ievest savas mēbeles un sadzīves priekšmetus, kā arī tiesības bez muitas nodokļiem ievest tos atpakaļ, beidzot pildīt pienākumus attiecīgajā valstī, katrā ziņā saskaņā ar nosacījumiem, ko par vajadzīgiem atzinusi tās valsts valdība, kurā šīs tiesības īsteno;

e) viņiem ir tiesības personiskai lietošanai bez muitas nodokļiem ievest automašīnu, kas iegādāta iepriekšējās dzīvesvietas valstī vai arī valstī, kuras pilsoņi viņi ir saskaņā ar noteikumiem, kas ir spēkā attiecīgās valsts vietējā tirgū, kā arī to ievest atpakaļ, nemaksājot muitas nodokļus, katrā ziņā saskaņā ar nosacījumiem, ko attiecīgās valsts valdība uzskata par vajadzīgiem.

12. pants

Kopienas ierēdņi un pārējie darbinieki maksā Kopienai nodokļus no algām un citas atlīdzības, ko tiem maksā Kopiena, saskaņā ar nosacījumiem un procedūru, ko nosaka Padome pēc Komisijas priekšlikuma, kuru tā iesniedz gada laikā no šā Līguma stāšanās spēkā.

Viņiem nepiemēro valstu nodokļus no algām un citas atlīdzības, ko viņiem maksā Kopiena.

13. pants

Piemērojot ienākumu nodokli, ipašuma nodokli un mantojuma nodokli, kā arī piemērojot starp Kopienas dalībvalstīm noslēgtās konvencijas par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu, Kopienas ierēdņiem un pārējiem darbiniekiem, kas tikai, lai veiktu Kopienas pienākumus, apmetas uz dzīvi tādā dalībvalstī, kas nav valsts, kurai viņiem bijuši jāmaksā nodokļi, stājoties Kopienai dienestā, gan valsts, kurā viņi faktiski dzīvo, gan valsts, kurai viņiem bijuši jāmaksā nodokļi, pieņem, ka to pastāvīgā dzīvesvieta ir valstī, kurai viņiem bijuši jāmaksā nodokļi, ja tā ir Kopienas dalībvalsts. Šis noteikums attiecas arī uz laulāto, ja vien viņš nav atsevišķi iesaistījies algotā darbā, un uz apgādājamiem bērniem, kas ir šajā pantā minēto personu aprūpē.

Kustams īpašums, kas pieder iepriekšējā daļā minētajām personām un atrodas tās valsts teritorijā, kurā tās uzturas, ir atbrīvots no šīs valsts mantojuma nodevām; lai aprēķinātu šādu nodevu, pieņem, ka šāds īpašums atrodas valstī, kurai viņiem bijuši jāmaksā nodokļi, ievērojot trešo valstu tiesības, kā arī, iespējams, starptautiskās konvencijas attiecībā uz nodokļu dubulto uzlikšanu.

Piemērojot šo pantu, neņem vērā nevienu pastāvīgu dzīvesvietu, kas iegūta vienīgi tādēļ, lai pildītu pienākumus citās starptautiskās organizācijās.

14. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, kas jāiesniedz gada laikā no šā Līguma stāšanās spēkā, vienprātīgi nosaka Kopienai ierēdņu un pārējo darbinieku sociālā nodrošinājuma sistēmu.

15. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma un, apspriedusies ar citām attiecīgām iestādēm, nosaka to Kopienas ierēdņu un pārējo darbinieku kategorijas, uz kurām pilnībā vai daļēji attiecas 11. pants, 12. panta otrā daļa un 13. pants.

Šādās kategorijās iekļautu ierēdņu un pārējo darbinieku vārdus, amata pakāpes un adreses periodiski dara zināmus dalībvalstu valdībām.

6. nodaļa

**Kopienā akreditētu pārstāvniecību
privilēģijas un imunitāte**

16. pants

Dalībvalsts, kuras teritorijā ir Kopienas mītne, Kopienā akreditēto trešo valstu pārstāvniecībām piešķir parasto diplomātisko imunitāti.

7. nodaļa

Vispārīgi noteikumi

17. pants

Privilēģijas, imunitāti un atvieglojumus Kopienas ierēdņiem un pārējiem darbiniekiem piešķir vienīgi Kopienas interesēs.

Jebkurai Kopienas iestādei ir jāatņem ierēdņim vai darbiniekam piešķirtā imunitāte, ja šī iestāde uzskata, ka šādas imunitātes atņemšana nav pretrunā Kopienas interesēm.

18. pants

Lai piemērotu šo protokolu, Kopienai iestādes sadarbojas ar attiecīgo dalībvalstu atbildīgajām varas iestādēm.

19. pants

Uz Komisijas locekļiem attiecas 11. līdz 14. pants un 17. pants.

20. pants

Protokola 11. līdz 14. pants un 17. pants attiecas uz Tiesas tiesnešiem, ģenerāladvokātiem, sekretāru un referenta palīgiem, neskarot 3. panta Protokola par Tiesas Statūtiem, kas attiecas uz tiesnešu un ģenerāladvokātu imunitāti pret tiesvedību.

21. pants

Šis Protokols attiecas arī uz Eiropas Investīciju banku, tās struktūru locekļiem, tās personālu un uz dalībvalstu pārstāvjiem, kas piedalās tās darbā, neskarot Protokolu par Bankas Statūtiem.

Eiropas Investīciju banka turklāt, to veidojot un palielinot tās kapitālu, ir atbrīvota no jebkādiem nodokļiem vai līdzīgiem maksājumiem, kā arī no dažādām formalitātēm, kas ar to var būt saistītas valstī, kurā ir Bankas mītne. Arī Bankas darbības izbeigšanas vai Bankas likvidācijas gadījumā tai neuzliek nekādus maksājumus. Visbeidzot, Bankas un tās struktūru darbībām, kas veiktas saskaņā ar Statūtiem, neuzliek nekādus apgrozījuma nodokļus.

To apliecinot, attiecīgie Pilnvarotie ir parakstījuši šo protokolu. Briselē, tūkstoš deviņi simti piecdesmit septītā gada septiņpadsmitajā aprīlī.

J. Ch. SNOY et d'OPPUERS

C. F. OPHÜLS

Robert MARJOLIN

Vittorio BADINI CONFALONIERI

Lambert SCHAUS

J. LINTHORST HOMAN

KONVENCIJA, AR KO GROZA EIROPAS EKONOMIKAS KOPIENAS DIBINĀŠANAS LĪGUMU, LAI MINĒTĀ LĪGUMA CETURTAJĀ DAĻĀ DEFINĒTO ĪPAŠO ASOCIĒŠANAS SISTĒMU VARĒTU PIEMĒROT NĪDERLANDES ANTIĻĀM

VIŅA MAJESTĀTE BEĻĢU KARALIS, VĀCIJAS
FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS PREZIDENTS, FRANCIJAS
REPUBLIKAS PREZIDENTS, ITĀLIJAS REPUBLIKAS
PREZIDENTS, VIŅAS KARALISKĀ AUGSTĪBA
LUKSEMBURGAS LIELHERCOGIENE, VIŅAS MAJESTĀTE
NĪDERLANDES KARALIENE,

ŅEMOT VĒRĀ Romā 1957. gada 25. martā parakstīto
Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, kā arī
Nodomu deklarāciju par Nīderlandes Antiļu asociēšanu ar
Kopienu, ko viņu valdības ir izstrādājušas tajā pašā dienā un
kas ir pievienota starpvaldību konferences par kopējo tirgu un
Eiropas Atomenerģijas kopienas Nobeiguma aktam,

VĒLOTIES iekļaut Nīderlandes Karalistes pieprasīto
Nīderlandes Antiļu ekonomisko asociēšanu ar Eiropas
Ekonomikas kopienas Līguma IV daļā definētajā īpašajā sistēmā
kopā ar īpašajiem noteikumiem attiecībā uz Nīderlandes Antiļās
rafinētu naftas produktu importu Kopienā,

IEVĒROJOT Padomes 1962. gada 22. oktobra labvēlīgo atzinumu,
ko tā sniegusi pēc apspriešanās ar Asambleju un Komisiju,

IR NOLĒMUŠI šajā nolūkā grozīt Eiropas Ekonomikas kopienas
dibināšanas līgumu saskaņā ar tā 236. panta noteikumiem un
tālāb iecēlušī par saviem Pilnvarotajiem šādas personas:

VIŅA MAJESTĀTE BEĻĢU KARALIS –
Ārlietu ministru Anrī FAJĀ (*Henri FAYAT*);

VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
Ārlietu ministrijas Valsts sekretāru Rolfu LĀRU (*Rolf LAHR*);

FRANCIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
Francijas delegācijas konferencē vadītāju vēstnieku
Žanmarku BUŅJĒ (*Jean-Marc BOEGNER*);

ITĀLIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
Ārlietu ministrijas Valsts sekretāra vietnieku
Karlo RUSSO (*Carlo RUSSO*);

VIŅAS KARALISKĀ AUGSTĪBA
LUKSEMBURGAS LIELHERCOGIENE –
premjermīnistra vietnieku un ārlietu ministru
Eižēnu ŠAUSU (*Eugene SCHAUS*);

VIŅAS MAJESTĀTE NĪDERLANDES KARALIENE –
Ārlietu ministrijas valsts sekretāru H. R. van HOUTENU
(*H.R. van HOUTEN*),
Nīderlandes Antiļu pilnvaroto ministru V. F. M. LAMPI
(*W.F.M. LAMPE*),

KAS, sasaukti pēc Kopienas Padomes priekšsēdētāja aicinājuma,
iepazīnušies ar pārējo Pušu pilnvarām un atzinuši tās par
likumīgām un spēkā esošām,

IR VIENOJUSIES par turpmāko.

1. pants

Nīderlandes Antiļas iekļauj sarakstā, kas noteikts Eiropas
Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma IV pielikumā. Tādēļ
minētajai zemei vairs nepiemēro Protokolu par konkrētu valstu
izcelsmes precēm, ko ievēd no šīm valstīm un uz ko attiecas
īpašs režīms, tās importējot kādā no dalībvalstīm.

Nīderlandes Antiļu, no vienas puses, attiecībās ar dalībvalstīm
un aizjūras teritorijām, no otras puses, piemēro sistēmu, kas izriet

no Līguma piemērošanas šīs konvencijas spēkā stāšanās dienā un
kas pēc tam attieksies arī uz citām aizjūras zemēm un teritorijām.

2. pants

Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumam pievienota-
jiem protokolliem pievieno šādu protokolu "Protokols par Nīderlandes
Antiļās rafinētu naftas produktu importu Eiropas Ekonomikas kopienā",
kas ir Līguma neatņemama sastāvdaļa un kas pievienots šai konvencijai.

3. pants

Augstās Līgumslēdzējas Puses šo konvenciju ratificē saskaņā ar to
atbilstīgajām konstitucionālajām prasībām. Ratifikācijas dokumentus
deponē Itālijas Republikas valdībai.

Šī konvencija stājas spēkā nākamā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad
ratifikācijas dokumentu deponējusi tā parakstītājvalsts, kura pēdējā veic šo
formalitāti. Tomēr, ja deponēšana notiek mazāk kā piecpadsmit dienas
pirms nākamā mēneša sākuma, konvencijas spēkā stāšanos atliek līdz
otrā mēneša pirmajai dienai pēc ratifikācijas dokumenta deponēšanas.

4. pants

Šī konvencija ir sagatavota vienā oriģināleksempļārā franču, holan-
diešu, itāļu un vācu valodā; visus četrus tekstus, kas ir vienlīdz auten-
tiski, deponē Itālijas Republikas valdības arhīvā, minētā valdība izsniedz
apstiprinātu kopiju katras parakstītājvalsts valdībai.

To apliecinot, pilnvarotās personas ir parakstījušas šo konvenciju.
Briselē, tūkstoš deviņi simti sešdesmit otrā gada trīspadsmitajā
novembrī.

H. FAYAT

R. LAHR

J. M. BOEGNER

C. RUSSO

E. SCHAUS

H. R. VAN HOUTEN, W. F. M. LAMPE

Protokols par Nīderlandes Antiļās rafinētu naftas produktu importu Eiropas Ekonomikas kopienā

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

VĒLOTIES sīkāk izstrādāt tirdzniecības sistēmu, ko attie-
cina uz Nīderlandes Antiļās rafinētu naftas produktu importu
Eiropas Ekonomikas kopienā,

IR VIENOJUSIES par šādiem noteikumiem, ko pievieno šim
Līgumam.

1. pants

Šis protokols attiecas uz naftas produktiem, kas ietilpst
Briseles nomenklatūras pozīcijās 27.10, 27.11, 27.12, ex 27.13
(parafīns, naftas vai slānekļa parafīns un parafina atliekas) un
27.14 un ko importē lietošanai dalībvalstīs.

2. pants

Sakarā ar Nīderlandes Antiļu asociēšanu Kopienā, dalībvalstis
apņemas attiecināt uz šajā valstī rafinētiem naftas produktiem tarifu
atvieglojumus atbilstīgi šā protokola noteikumiem. Šie noteikumi ir spēkā
neatkarīgi no tā, kādi ir dalībvalstu piemērotie izcelsmes noteikumi.

3. pants

1. Ja Komisija pēc kādas dalībvalsts lūguma vai pēc savas ierosmes konstatē, ka Nīderlandes Antīlās rafinētu naftas produktu imports Kopienā atbilstīgi 2. pantā minētajai sistēmai rada patiesas grūtības vienas vai vairāku dalībvalstu tirgū, tā lemj par to, ka attiecīgajām dalībvalstīm jāievieš, jāpalielina vai atkārtoti jāievieš muitas nodokļi attiecībā uz minēto importu tādā apjomā un uz tādu laika posmu, kas vajadzīgs, lai minēto situāciju novērstu. Šādi ieviesto, palielināto vai atkārtoti ieviesto muitas nodokļu likmes nedrīkst pārsniegt tās likmes, ko par tādu pašu produktu importu piemēro trešām valstīm.

2. Šā panta 1. punkta noteikumus jebkurā gadījumā var piemērot, ja Nīderlandes Antīlās rafinētu naftas produktu imports Kopienā sasniedz divus miljonus tonnu gadā.

3. Padomi informē par Komisijas lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar 1. un 2. punktu, tostarp par tiem, ar ko dalībvalsts lūgumu noraida. Padome pēc jebkuras dalībvalsts lūguma var uzņemties atbildību par šiem jautājumiem un ar lēmumu, ko pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu, tos jebkurā laikā var grozīt vai atcelt.

4. pants

1. Ja kāda dalībvalsts uzskata, ka Nīderlandes Antīlās rafinētu naftas produktu imports tieši vai caur citu dalībvalsti atbilstīgi 2. pantā izstrādātajai sistēmai rada patiesas grūtības tās tirgū un ka ir jāveic tūlītēji pasākumi, lai situāciju labotu, tā pēc savas ierosmes var nolemt piemērot muitas nodokļus šādam importam ar noteikumu, ka likme nedrīkst pārsniegt to likmi, ko tā par tādu pašu produktu importu piemēro trešām valstīm. Tā par savu lēmumu paziņo Komisijai, kura mēneša laikā lemj par to, vai dalībvalsts paredzētos pasākumus var atstāt spēkā vai arī tie ir jāgroza vai jāatceļ. Šādam Komisijas lēmumam piemēro 3. panta 3. punkta noteikumus.

2. Ja atbilstīgi 2. pantā izstrādātajai sistēmai kādā EEK dalībvalstī vai dalībvalstīs tieši vai caur kādu dalībvalsti importētu Nīderlandes Antīlās rafinētu naftas produktu daudzums kalendārā gadā pārsniedz šā protokola pielikumā noteikto daudzumu tonnās, uzskata, ka šis vai šo dalībvalstu pasākumi, kas paredzēti konkrētajā gadā saskaņā ar 1. punktu, ir pamatoti. Komisija, pārliecinoties, ka noteiktais daudzums tonnās ir sasniegts, oficiāli reģistrē veiktos pasākumus. Šādā gadījumā pārējās dalībvalstis atturas oficiāli iesniegt jautājumu Padomē.

5. pants

Ja Kopiena nolemj naftas produktiem piemērot kvantitatīvus ierobežojumus neatkarīgi no tā, no kurienes tos importē, šos ierobežojumus var attiecināt arī uz Nīderlandes Antīlu naftas produktiem. Tādā gadījumā Nīderlandes Antīlām, salīdzinot ar trešām valstīm, piemēro labvēlīgāku režīmu.

6. pants

1. Padome pēc apspriešanās ar Asambleju un Komisiju, lemjot vienbalsīgi, pārskata 2. līdz 5. panta noteikumus pēc tam, kad pieņem kopēju definīciju naftas produktiem ar izcelsmi trešās asociētās valstīs vai kad pieņem lēmumus saskaņā ar kopējo tirdzniecības politiku attiecībā uz minētajiem produktiem, vai arī izstrādā kopēju enerģētikas politiku.

2. Pēc šādas pārskatīšanas tomēr jebkurā gadījumā piemērotā formā ir jāsaņem līdzvērtīgi atvieglojumi Nīderlandes Antīlām attiecībā uz, minimāls, 2,5 miljoniem tonnu naftas produktu.

3. Kopienas saistības attiecībā uz šā panta 2. punktā minētajiem līdzvērtīgiem atvieglojumiem, ja vajadzīgs, var sīkāk sadalīt pa valstīm, ņemot vērā šā protokola pielikumā norādīto daudzumu tonnās.

7. pants

Lai ieviestu šo protokolu, Komisija ir atbildīga par to, lai tiktu īstenots izstrādātais modelis attiecībā uz Nīderlandes Antīlās rafinētu naftas produktu importu dalībvalstīs. Dalībvalstis saskaņā ar Komisijas administratīvajiem ieteikumiem nosūta tai visu šim nolūkam vajadzīgo informāciju, ko Komisija izplata tālāk.

To apliecinot, pilnvarotās personas ir parakstījušas šo protokolu.

Briselē, tūkstoš deviņi simti sešdesmit otrā gada trīspadsmitajā novembrī.

H. FAYAT

R. LAHR

J. M. BOEGNER

C. RUSSO

E. SCHAUS

H. R. VAN HOUTEN, W. F. M. LAMPE

Protokola pielikums

Lai īstenotu 4.panta 2.punktu Protokolā par Nīderlandes Antīlās rafinētu naftas produktu importu Eiropas Ekonomikas kopienā, Augstās Līgumslēdzējas Puses ir nolēmušas, ka 2 miljoni tonnu naftas produktu no Antīlām tiek sadalīti starp dalībvalstīm šādi:

Vācija	625,000 tonnu
Beļģijas un Luksemburgas Ekonomikas Savienība	200,000 tonnu
Francija	75,000 tonnu
Itālija	100,000 tonnu
Nīderlande	1,000,000 tonnu

NOBEIGUMA AKTS

Personas, ko pilnvarojusi

VIŅA MAJESTĀTE BEĻĢU KARALIS,

VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS PREZIDENTS,

FRANCIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS,

ITĀLIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS,

VIŅAS KARALISKĀ AUGSTĪBA LUKSEMBURGAS LIEL-HERCOGIENE,

VIŅAS MAJESTĀTE NĪDERLANDES KARALIENE,

tiekoties Briselē 1962. gada 13. novembrī dalībvalstu valdību pārstāvju konferencē, kuras mērķis ir grozīt Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu saskaņā ar tā 236. panta noteikumiem,

IR PIEŅĒMUŠAS ZINĀŠANAI šādus dokumentus:

– projekts, ko Padomei 1962. gada 4. jūnijā ir iesniegusi Nīderlandes karaliste Līguma grozīšanai, lai piemērotu Nīderlandes Antīlām īpašo asociēšanas sistēmu, kas ir definēta Līguma ceturtajā daļā,

– Asamblejas 1962. gada 19. oktobra atzinums,

– Eiropas Ekonomikas kopienas Komisijas 1962. gada 10. septembra atzinums,

– Eiropas Ekonomikas kopienas Padomes 1962. gada 22. oktobra atzinums, ar kuru atbalsta dalībvalstu valdību pārstāvju konferenci attiecībā uz Nīderlandes Antīlu asociāciju ar Eiropas Ekonomikas kopienā;

IR PIEŅĒMUŠAS šādus dokumentus:

– Konvencija, ar ko groza Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, lai minētā Līguma ceturtajā daļā definēto īpašo asociēšanas sistēmu varētu piemērot Nīderlandes Antīlām,

– Protokols par Nīderlandes Antīlās rafinētu naftas produktu importu Eiropas Ekonomikas kopienā un tā pielikums;

PARAKSTOT šos dokumentus, konferences dalībnieki ir pieņēmuši šādas deklarācijas:

– Deklarācija par sistēmu tirdzniecībā starp Nīderlandes Antīlām un asociētajām aizjūras valstīm.

Ņemot vērā atzinumu, ko Komisija iesniegusi Padomei, dalībvalstu valdību pārstāvji vienojas par to, ka tirdzniecības attiecību sistēmu starp Nīderlandes Antīlām un asociētajām Aizjūras valstīm nosaka, vienojoties ar šīm valstīm,

– Deklarācija attiecībā uz galīgo sistēmu Nīderlandes Antīlās rafinētu naftas produktu importam Kopienā.

Dalībvalstu valdību pārstāvji vienojas par to, ka tad, kad būs noteikta galīgā sistēma, kas paredzēta 6. pantā Protokolā par Nīderlandes Antīlās rafinētu naftas produktu importu Eiropas Ekonomikas kopienā, tiks ņemta vērā vajadzība nodrošināt to, lai Nīderlandes Antīlām un citām asociētajām aizjūras zemēm un teritorijām tiktu nodrošināta vienlīdzīga attieksme atbilstīgi Kopienas dibināšanas līguma ceturtajai daļai.

To apliecinot, pilnvarotās personas ir parakstījušas šo No-beiguma aktu.

Briselē, tūkstoš deviņi simti sešdesmit otrā gada trīspadsmitajā novembrī.

H. FAYAT

R. LAHR

J. M. BOEGNER

C. RUSSO

E. SCHAUS

H. R. VAN HOUTEN, W. F. M. LAMPE

Pilnvarotās personas – skat. konvencijas preambulas tekstā, 1736. lpp.

EIROPAS ATOMENERĢIJAS KOPIENAS (EURATOM) DIBINĀŠANAS LĪGUMS

VIŅA MAJESTĀTE BEĻĢU KARALIS, VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS PREZIDENTS, FRANCIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS, ITĀLIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS, VIŅAS KARALISKĀ AUGSTĪBA LUKSEMBURGAS LIELHERCOGIENE, VIŅAS MAJESTĀTE NĪDERLANDES KARALIENE,

ATZĪSTOT to, ka kodolenerģētika dod lielas iespējas attīstīt un aktivizēt rūpniecību, un tā palīdzēs izvērst cīņu par mieru,

PĀRLIECINĀTI par to, ka tikai kopīgi un tūlītēji pūliņi ļaus gūt sasniegumus, kas atbilst viņu jaunrades spējām,

APŅĒMUŠIES radīt nosacījumus, kas vajadzīgi, lai attīstītu spēcīgu kodolenerģētikas rūpniecību, kura nodrošinās plašus enerģijas resursus, ļaus modernizēt tehnikas procesus un palīdzēs vairot šo zemju tautu labklājību, liekot lietā citas šīs enerģijas izmantošanas iespējas,

TIEKDAMIES radīt drošības apstākļus, kas vajadzīgi, lai novērstu draudus iedzīvotāju veselībai un dzīvībai,

VĒLĒDAMIES savā darbā iesaistīt citas valstis un sadarboties ar starptautiskām organizācijām, kas ir saistītas ar atomenerģētikas attīstīšanu mierlaika vajadzībām,

IR NOLĒMUŠI izveidot Eiropas Atomenerģijas kopienu (*Euratom*) un šajā nolūkā ir iecēlušī par saviem Pilnvarotajiem:

VIŅA MAJESTĀTE BEĻĢU KARALIS –
ārlietu ministru Polu Anri SPĀKU (*Paul-Henri SPAAK*),
Ekonomikas ministrijas ģenerālsekretāru,

Beļģijas delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē baronu
Ž. Š. SNUĀ e d'OPĪRU (*J. Ch. SNOY et d'OPPUERS*);

VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
federālo kancleru Dr. Konrādu ADENAUERU
(*Konrad ADENAUER*),

Federālās ārlietu ministrijas valsts sekretāru
prof. Dr. Valteru HALŠTEINU (*Walter HALLSTEIN*);

FRANCIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
ārlietu ministru Kristiānu PINO (*Christian PINEAU*),
ārlietu valsts sekretāru Morisu FORU (*Maurice FAURE*);

ITĀLIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
Ministru padomes priekšsēdētāju Antonio SENĶI
(*Antonio SEGNI*),
ārlietu ministru prof. Gaetano MARTINO
(*Gaetano MARTINO*);

VIŅAS KARALISKĀ AUGSTĪBA
LUKSEMBURGAS LIELHERCOGIENE –
valdības priekšsēdētāju, ārlietu ministru Žozefu BEHU
(*Joseph BECH*),

vēstnieku, Luksemburgas delegācijas vadītāju Starpvaldību
konferencē Lambēru ŠAUSU (*Lambert SCHAUS*);

VIŅAS MAJESTĀTE NĪDERLANDES KARALIENE –
ārlietu ministru Jozefu LUNSU (*Joseph LUNS*),
Nīderlandes delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē
J. LINHORSTU HOMANU (*J. LINTHORST HOMAN*),

KAS, iepazīnušies ar pārējo Pušu pilnvarām un atzinuši tās par likumīgām un spēkā esošām, ir vienojušies par turpmāko.

I SADAĻA KOPIENAS UZDEVUMI

1. pants

Ar šo Līgumu Augstās Līgumslēdzējas Puses kopīgi nodibina Eiropas Atomenerģijas kopienu (*EURATOM*).

Kopienas uzdevums ir veicināt dalībvalstu dzīves līmeņa celšanos un izvērst ciešākas attiecības ar citām valstīm, radot nepieciešamos apstākļus kodolenerģētikas rūpniecības nozaru straujai izveidei un izaugsmei.

2. pants

Lai veiktu šo uzdevumu, Kopiena saskaņā ar šo Līgumu:

a) veicina pētniecību un nodrošina tehniskas informācijas izplatīšanu;

b) ievieš vienotus drošības standartus darbinieku un visas sabiedrības veselības aizsardzībai, kā arī raugās, lai tos piemērotu;

c) atvieglo investīcijas un, īpaši sekmējot uzņēmumu ieguldījumus, nodrošina ar galvenajām būvēm un iekārtām, kuras vajadzīgas, lai Kopienā attīstītu kodolenerģētiku;

d) nodrošina to, ka rūdu un kodoldegvielu piegādes visiem lietotājiem Kopienā ir regulāras un taisnīgas;

e) izmantojot attiecīgu uzraudzību, nodrošina to, ka kodolenerģētikas materiālus izmanto tikai tiem mērķiem, kam tie paredzēti;

f) īsteno tai piešķirtās īpašuma tiesības uz īpašiem skaldāmiem materiāliem;

g) nodrošina plaša noieta iespējas un pieeju vislabākajām tehniskajām būvēm un iekārtām, izveidojot kopēju tirgu specializētiem materiāliem un iekārtām, panākot brīvu kapitāla apriti investīcijām kodolenerģētikas jomā un speciālistu nodarbinātības brīvību Kopienā;

h) ar citām valstīm un starptautiskām organizācijām izvērš tādas attiecības, kas veicinātu kodolenerģiju izmantot mierlaika vajadzībām.

3. pants

1. Kopienai uzticētos uzdevumus veic šādas iestādes:

Asambleja,
Padome,
Komisija,
Tiesa.

Visas iestādes darbojas saskaņā ar pilnvarām, ko tām piešķir šis Līgums.

2. Padomei un Komisijai palīdz Ekonomikas un sociālo lietu komiteja, kas darbojas padomdevējas statusā.

II SADAĻA NORMAS, KAS JĀIEVĒRO, LAI VEICINĀTU PANĀKUMUS KODOLENERĢĒTIKAS JOMĀ

1. nodaļa Pētniecības veicināšana

4. pants

1. Komisija ir atbildīga par to, lai dalībvalstīs sekmētu un atvieglinātu pētījumus kodolenerģētikā un papildinātu tos, Kopienā īstenojot pētniecības un mācību programmu.

2. Šajā sakarā Komisija darbojas jomās, kas uzskaitītas šā Līguma 1. pielikumā.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu var grozīt šo sarakstu. Komisija apspriežas ar Zinātnes un tehnikas komiteju, ko izveido saskaņā ar 134. pantu.

5. pants

Lai koordinētu un papildinātu pētniecību, kas norit dalībvalstīs, Komisija īpašā, konkrētam saņēmējam adresētā un attiecīgai valdībai iesniegtā lūgumā vai arī visiem pieejamā publicētā

lūgumā aicina dalībvalstis, personas vai uzņēmumus darīt tai zināmas programmas, ko tie īsteno pētniecības jomā, kuru tā norāda šajā lūgumā.

Komisija ieinteresētajām pusēm dod visas iespējas izteikt piezīmes un var sniegt argumentētu atzinumu par katru programmu, kas tai ir darīta zināma. Komisija šādu atzinumu sniedz, ja to lūdz valsts, persona vai uzņēmums, kas darījis zināmu programmu.

Ar šādiem atzinumiem Komisija novērš nelietderīgu pētniecības dublēšanos un orientē to uz tādām jomām, kas nav pietiekami izpētītas. Komisija nedrīkst publicēt šīs programmas, ja tam nepiekrīt tā valsts, persona vai uzņēmums, kas tās darījis zināmas.

Komisija periodiski publicē to kodolenerģētikas pētījumu jomu sarakstus, kuras tā uzskata par nepietiekami izpētītām.

Savstarpējām konsultācijām un informācijas apmaiņai Komisija var sapulcināt valstu un privātu pētniecības centru pārstāvjus, kā arī jebkurus ekspertus, kas iesaistīti pētījumos vienā jomā vai saistītās jomās.

6. pants

Komisija, lai palīdzētu īstenot tās pētījumu programmas, kas tai darītas zināmas, var:

- a) sniegt finansiālu palīdzību saskaņā ar pētījumu līgumiem, tomēr nepiedāvājot subsidijas;
- b) par brīvu vai par maksu piegādāt visus tās rīcībā esošus izejmateriālus vai īpašus skaldāmos materiālus šādu programmu īstenošanai;
- c) par brīvu vai par maksu nodot dalībvalstu, personu vai uzņēmumu rīcībā būves, iekārtas vai sniegt ekspertu palīdzību;
- d) veicināt to, ka pasākumus kopīgi finansē ieinteresētās dalībvalstis, personas vai uzņēmumi.

7. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu nosaka pētniecības un mācību programmas Kopienā; Komisija apspriežas ar Zinātnes un tehnikas komiteju.

Šīs programmas izstrādā laikposmam, kas nav ilgāks par pieciem gadiem.

Šo programmu īstenošanai vajadzīgo finansējumu katru gadu paredz Kopienas pētniecības un investīciju budžetā.

Komisija nodrošina to, ka šīs programmas īsteno, un par to iesniedz Padomei gada ziņojumu.

Komisija pastāvīgi informē Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par Kopienas pētniecības un mācību programmu vispārējām ievirzēm.

8. pants

1. Komisija, apspriedusies ar Zinātnes un tehnikas komiteju, nodibina Apvienotu Kodolfizikas pētījumu centru.

Šis centrs nodrošina pētniecības programmu un citu Komisijas uzticētu uzdevumu izpildi.

Tas nodrošina arī vienotas kodolenerģētikas terminoloģijas un mērījumu standart sistēmas izveidi.

Tas izveido Kodolfizikas mērījumu centrālo biroju.

2. Ģeogrāfisku un funkcionālu apsvērumu dēļ centra darbības var notikt dažādās iestādēs.

9. pants

1. Saņēmusi Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu, Komisija Apvienotajā Kodolfizikas pētījumu centrā var nodibināt mācību iestādes, lai sagatavotu speciālistus ģeoloģiskas izpētes, īpaši tīru kodolenerģētikas materiālu ražošanas, apstarotu kodoldeģvielu apstrādes, kodolenerģētikas tehnoloģijas, veselības aizsardzības un darba drošības, kā arī radioaktīvo izotopu ražošanas un izmantošanas jomā.

Komisija nosaka šīm mācībām sīkākus noteikumus.

2. Izveido iestādi ar universitātes statusu; Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka to, kā tā darbojas.

10. pants

Komisija, noslēdzot līgumus, dažu Kopienas pētniecības programmu daļu īstenošanu var uzticēt dalībvalstīm, personām, uzņēmumiem, vai trešām valstīm, starptautiskām organizācijām vai trešo valstu pilsoņiem.

11. pants

Komisija publicē 7., 8. un 10. pantā minētās pētniecības programmas, kā arī regulārus ziņojumus par to īstenošanu.

2. nodaļa

Informācijas izplatīšana

1. iedaļa

Informācija, ko Kopiena var brīvi izpaust

12. pants

Dalībvalstīm, personām vai uzņēmumiem ir tiesības, iesniedzot Komisijai lūgumu, saņemt Kopienai piederošu patentu, uz laiku aizsargātu patenta tiesību, funkcionālu modeļu vai patentu pieteikumu neekskluzīvas licences, ja tie spēj efektīvi izmantot izgudrojumus, uz ko tās attiecas.

Ar tādiem pašiem nosacījumiem Komisija piešķir patentu, uz laiku aizsargātu patenta tiesību, funkcionālu modeļu vai patentu pieteikumu apakšlicences, ja Kopienai ir licenču līgumi, kas piešķir pilnvaras to darīt.

Komisija piešķir šādas licences vai apakšlicences saskaņā ar nosacījumiem, par ko vienojas ar licenčuņēmējiem, un sniedz visu informāciju, kas vajadzīga to lietošanai. Šie nosacījumi īpaši attiecas uz piemērotu atbildību un, vajadzības gadījumā, uz licenčuņēmēju tiesībām piešķirt apakšlicences trešām personām, kā arī uz pienākumu uzskatīt sniegto informāciju par profesionālu noslēpumu.

Ja netiek panākta vienošanās par šā panta trešajā daļā minētajiem nosacījumiem, licenčuņēmēji ar jautājumu var griezties Tiesā, lai noteiktu atbilstīgus nosacījumus.

13. pants

Komisija dalībvalstīm, personām un uzņēmumiem dara zināmu informāciju, ko Kopiena ir ieguvusi un uz ko neattiecas 12. pants, neatkarīgi no tā, vai šāda informācija ir iegūta, īstenojot Kopienas pētniecības programmu, vai darīta zināma Komisijai līdz ar pilnvarojumu brīvi ar to rīkoties.

Komisija tomēr var izpaust šādu informāciju ar nosacījumu, ka to uzskata par konfidenciālu un nenodod trešām personām.

Komisija nedrīkst izpaust informāciju, uz ko attiecas lietojuma vai izplatīšanas ierobežojumi, – piemēram, slepenu informāciju –, izņemot gadījumus, kad tā nodrošina šo ierobežojumu ievērošanu.

2. iedaļa

Cita informācija

A. Izplatīšana saskaņā ar vienošanos

14. pants

Komisija, labprātīgi vienojoties, tiecas nodrošināt gan Kopienas mērķu sasniegšanai noderīgas informācijas paziņošanu, gan piešķirt tādas patentu licences, uz laiku aizsargātu patenta tiesību, funkcionālu modeļu vai patentu pieteikumu licences, kas attiecas uz šādu informāciju.

15. pants

Komisija nosaka procedūru, kuru izmantojot, dalībvalstis, personas un uzņēmumi var savstarpēji apmainīties ar pētījumu provizoriskiem rezultātiem vai galarezultātiem, ja vien Kopiena šos rezultātus nav ieguvusi saskaņā ar Komisijas noslēgtiem pētījumu līgumiem.

Šai procedūrai jābūt tādai, kas nodrošina informācijas apmaiņas konfidencialitāti. Komisija paziņotos rezultātus tomēr var nodot dokumentēšanai Apvienotajā Kodolfizikas pētījumu centrā; tas nerada nekādas izmantošanas tiesības, kam paziņojuma iesniedzējs nav piekritis.

B. Informācija, kas obligāti jādara zināma Komisijai

16. pants

1. Līdzko kāda dalībvalsts saņem patenta vai funkcionāla modeļa pieteikumu, kas attiecas uz konkrētu kodolfizikas un kodoltehnoloģijas jomu, šī valsts lūdz pieteikuma iesniedzēja piekrišanu tam, ka pieteikuma saturu tūlīt paziņo Komisijai.

Ja pieteikuma iesniedzējs piekrīt, šo paziņojumu sniedz trijos mēnešos pēc dienas, kad pieteikums saņemts. Ja pieteikuma iesniedzējs nepiekrīt, dalībvalsts šajā pašā termiņā paziņo Komisijai par to, ka šāds pieteikums ir iesniegts.

Komisija var prasīt, lai dalībvalsts dara zināmu tāda pieteikuma saturu, par kuru tā ir paziņojusi.

Šādu pieprasījumu Komisija izsaka divos mēnešos pēc dienas, kad tā informēta. Katrs šā termiņa pagarinājums attiecīgi pagarina termiņu, kas minēts šā punkta sestajā daļā.

Saņēmusi šādu Komisijas pieprasījumu, dalībvalsts atkārtoti lūdz pieteikuma iesniedzēju piekrist darīt zināmu pieteikuma saturu. Ja pieteikuma iesniedzējs piekrist, ar paziņojumu uzreiz nāk klajā.

Ja pieteikuma iesniedzējs nepiekrīt, dalībvalstij tomēr var prasīt sniegt šādu paziņojumu Komisijai astoņpadsmit mēnešos pēc dienas, kad pieteikums saņemts.

2. Dalībvalstis astoņpadsmit mēnešos pēc dienas, kad pieteikums saņemts, informē Komisiju par visiem nepublicētajiem patentu vai funkcionālu modeļu pieteikumiem, ko tās *prima facie* uzskata par tādiem, kas attiecas uz jomām, kuras gan nepieder pie kodolfizikas un kodoltehnoloģijas, tomēr ir tieši saistītas ar kodolenerģētikas attīstību Kopienā un ir svarīgas.

Ja Komisija to lūdz, pieteikuma saturu tai dara zināmu divos mēnešos.

3. Lai publikācija notiktu pēc iespējas ātrāk, dalībvalstis, cik vien iespējams, saīsina tādu patentu vai funkcionālu modeļu pieteikumu izskatīšanas laiku, kuri attiecas uz 1. un 2. punktā minētajām jomām un uz kuriem attiecas Komisijas lūgums.

4. Komisija iepriekšminētos paziņojumus uzskata par konfidencialiem. Tos var izmantot tikai dokumentācijai. Komisija vai nu ar pieteikuma iesniedzēja piekrišanu, vai saskaņā ar 17. līdz 23. pantu tomēr var izmantot izgudrojumus, kas tai darīti zināmi.

5. Šo pantu nepiemēro, ja nolīgums, kas noslēgts ar kādu trešo valsti vai starptautisku organizāciju, nepieļauj paziņojumus.

C. Licenču piešķiršana ar šķirējtiesas lēmumu vai ar piespiedu līdzekļiem

17. pants

1. Ja nepanāk labprātīgu vienošanos, neekskluzīvas licences var piešķirt vai nu ar šķirējtiesas lēmumu, vai ar piespiedu līdzekļiem, kā paredzēts 18. līdz 23. pantā:

a) Kopienai vai kopuzņēmumiem, kam saskaņā ar 48. pantu šīs tiesības piešķirtas attiecībā uz patentiem, uz laiku aizsargātām patenta tiesībām vai funkcionāliem modeļiem, kas attiecas uz izgudrojumiem, kuri ir tieši saistīti ar pētījumiem kodolenerģētikā, ja šādas licences ir vajadzīgas sākt pētījumu turpināšanai vai viņu objektu darbībai.

Ja Komisija to lūdz, šādās licencēs paredz tiesības pilnvarot trešās personas izmantot izgudrojumu, ja tās veic darbus Kopienai vai kopuzņēmumiem vai arī pilda to pasūtījumus;

b) personām vai uzņēmumiem, kas Komisijai ir iesnieguši pieteikumus attiecībā uz patentiem, uz laiku aizsargātām patenta tiesībām vai funkcionāliem modeļiem, kuri attiecas uz izgudrojumiem, kas ir tieši saistīti ar kodolenerģētikas attīstību Kopienā un ir tai būtiski, ar noteikumu, ka ir ievēroti visi šie nosacījumi:

i) ir aizritējuši vismaz četri gadi kopš saņemts patenta pieteikums, ja vien tas neattiecas uz izgudrojumu, kas pieder tieši pie kodolfizikas un kodoltehnoloģijas jomas;

ii) tās dalībvalsts teritorijā, kurā izgudrojumu aizsargā, attiecībā uz šo izgudrojumu netiek ievērotas prasības, ko radījuši kodolenerģētikas attīstība Komisijas izpratnē;

iii) īpašnieks vai viņa licencesņēmējs pēc aicinājuma ievērot šādas prasības nav izpildījuši šo lūgumu;

iv) personas vai uzņēmumi, kas iesnieguši pieteikumus licences saņemšanai, spēj efektīvi ievērot šādas prasības, izmantojot šo izgudrojumu.

Lai ievērotu šādas prasības, dalībvalstis nedrīkst veikt nekādas nacionālajos tiesību aktos paredzētus piespiedu pasākumus, kas mazina izgudrojuma aizsardzību, izņemot gadījumus, kad to dara pēc Komisijas iepriekšēja lūguma.

2. Neekskluzīvas licences nedrīkst piešķirt tā, kā paredzēts 1. punktā, ja īpašnieks var norādīt likumīgus iemeslus, jo īpaši to, ka viņa rīcībā nav bijis pietiekami daudz laika.

3. Licences, kas piešķirtas saskaņā ar 1. punktu, dod tiesības uz pilnīgu kompensāciju, par kuras apmēru vienojas patenta, uz laiku aizsargātu patenta tiesību vai funkcionāla modeļa īpašnieks ar licencesņēmēju.

4. Šis pants neiespaido Parīzes konvenciju par rūpnieciska īpašuma aizsardzību.

18. pants

Šajā iedaļā paredzētajiem mērķiem ar šo tiek izveidota Arbitrāžas komiteja. Pēc Tiesas priekšlikuma Padome ieceļ šās komitejas locekļus un nosaka tās reglamentu.

Viena mēneša laikā pēc to paziņošanas, Arbitrāžas komitejas lēmumus var pārsūdzēt Tiesā; apelācija aptur pārsūdzētā lēmuma īstenošanu. Tiesa pārbauda tikai to, vai lēmums ir spēkā esošs, un to, kā Arbitrāžas komiteja ir interpretējusi šo Līgumu.

Arbitrāžas komitejas galīgie lēmumi uz ieinteresētajām pusēm attiecas kā *res iudicata*. Tie ir izpildāmi, kā paredzēts 164. pantā.

19. pants

Ja nepanāk labprātīgu vienošanos un Komisija plāno licences piešķiršanu vienā no 17. pantā paredzētajiem gadījumiem, tā paziņo par savu nodomu patenta tiesību, uz laiku aizsargātu patenta tiesību, funkcionāla modeļa vai patenta pieteikuma īpašniekam, un šādā paziņojumā norāda pieteikuma iesniedzēja vārdu vai nosaukumu un licences darbības jomu.

20. pants

Īpašnieks viena mēneša laikā pēc 19. pantā minētā paziņojuma saņemšanas var ierosināt Komisijai un, vajadzības gadījumā, pieteikuma iesniedzējam noslēgt īpašu vienošanos, lai nodotu jautājumu Arbitrāžas komitejai.

Ja Komisija vai pieteikuma iesniedzējs atsakās noslēgt šādu vienošanos, Komisija neprasa, lai dalībvalsts vai tās attiecīgās iestādes piešķir licenci vai nodrošina tās piešķiršanu.

Ja jautājums saskaņā ar īpašu vienošanos ir nodots Arbitrāžas komitejai un tā konstatē, ka Komisijas lūgums atbilst 17. panta noteikumiem, tā pieņem pamatotu lēmumu, pieteikuma iesniedzējam piešķirot licenci, nosakot licences nosacījumus un atlīdzību par to gadījumos, ja puses nav vienojušās par šiem jautājumiem.

21. pants

Ja īpašnieks neierosina nodot jautājumu Arbitrāžas komitejai, Komisija var aicināt attiecīgo dalībvalsti vai tās attiecīgās iestādes piešķirt licenci vai nodrošināt tās piešķiršanu.

Ja pēc īpašnieka lietas izskatīšanas dalībvalsts vai tās attiecīgās iestādes uzskata, ka nav ievēroti 17. panta nosacījumi, tā Komisijai paziņo par atteikumu piešķirt licenci vai nodrošināt tās piešķiršanu.

Ja tā atsakās piešķirt licenci vai nodrošināt tās piešķiršanu, vai arī, ja četros mēnešos pēc lūguma iesniegšanas nav saņemta nekāda informācija par licences piešķiršanu, Komisijai ir tiesības divu mēnešu laikā griezties ar jautājumu Tiesā.

Tiesai, izskatot lietu, ir jāuzklausā īpašnieks.

Ja Tiesas spriedumā konstatē, ka 17. panta noteikumi ir ievēroti, konkrētā dalībvalsts vai tās attiecīgās iestādes veic attiecīgus pasākumus, kas var būt vajadzīgi šā sprieduma izpildei.

22. pants

1. Ja patenta, uz laiku aizsargātu patenta tiesību vai funkcionāla modeļa īpašnieks ar licencesņēmēju nespēj vienoties par atlīdzības apmēru, attiecīgās puses var noslēgt īpašu vienošanos, lai nodotu lietu Arbitrāžas komitejai.

Šādi rīkojoties, puses atsakās no tiesībām ierosināt procesu, kas nav paredzēts 18. pantā.

2. Ja licencesņēmējs atsakās noslēgt īpašu vienošanos, viņam piešķirto licenci uzskata par spēkā neesošu.

Ja īpašnieks atsakās noslēgt īpašu nolīgumu, šajā pantā minēto atlīdzību nosaka konkrētās valsts attiecīgās iestādes.

23. pants

Pēc gada Arbitrāžas komitejas vai konkrētās valsts attiecīgo iestāžu lēmumus attiecībā uz licences nosacījumiem var pārskatīt, ja tiek konstatēti jauni fakti, kas to pamato.

Šo pārskatīšanu veic tā iestāde, kas pieņēmusi lēmumu.

3. iedaļa

Noteikumi attiecībā uz drošību

24. pants

Informācijai, kuru Kopiena iegūst, īstenojot savu pētniecības programmu, un kuras izpaušana varētu kaitēt vienas vai vairāku dalībvalstu aizsardzības interesēm, piemēro drošības sistēmu saskaņā ar šādiem noteikumiem.

1. Padome pēc Komisijas priekšlikuma pieņem noteikumus attiecībā uz drošību, kas, ņemot vērā šo pantu, paredz dažādas drošības pakāpes, kas jāpiemēro, kā arī katrai pakāpei atbilstošus drošības pasākumus.

2. Ja Komisija uzskata, ka konkrētās informācijas izpaušana varētu kaitēt vienas vai vairāku dalībvalstu aizsardzības interesēm, tā uz šo informāciju provizoriski attiecina drošības pakāpi, ko šādos gadījumos paredz noteikumi attiecībā uz drošību.

Šādu informāciju tā uzreiz paziņo dalībvalstīm, kas tādiem pašiem līdzekļiem provizoriski garantē tās drošību.

Trijos mēnešos dalībvalstis informē Komisiju par to, vai tās grib saglabāt iepriekš piemēroto drošības pakāpi, vai attiecināt uz šo informāciju citu drošības pakāpi, vai atcelt drošības režīmu.

Pēc šā termiņa piemēro augstāko pieprasīto drošības pakāpi. Komisija par to attiecīgi paziņo dalībvalstīm.

Pēc Komisijas vai kādas dalībvalsts lūguma Padome ar vienprātīgu lēmumu var jebkurā laikā šai informācijai piemērot citu drošības pakāpi vai arī atcelt drošības režīmu. Pirms Padome pieņem lēmumu pēc kādas dalībvalsts lūguma, tā saņem Komisijas atzinumu.

3. Šā Līguma 12. un 13. pantu nepiemēro informācijai, uz ko attiecas kāda no drošības pakāpēm.

Tomēr ar noteikumu, ka ir ievēroti attiecīgi drošības pasākumi:

a) Komisija var paziņot 12. un 13. pantā minēto informāciju:

i) kādam kopuzņēmumam;

ii) kādai personai vai uzņēmumam, kas nav kopuzņēmums, ar tās dalībvalsts starpniecību, kurā darbojas šī persona vai uzņēmums;

b) dalībvalsts 13. pantā minēto informāciju var paziņot kādai personai vai uzņēmumam, kas nav kopuzņēmums un kas darbojas šajā valstī ar noteikumu, ka par šo paziņojumu informē Komisiju;

c) katra dalībvalsts turklāt ir tiesīga lūgt Komisiju piešķirt licenci saskaņā ar 12. pantu, lai apmierinātu attiecīgās valsts vai tādu personu vai uzņēmumu vajadzības, kuri darbojas tās teritorijā.

25. pants

1. Dalībvalsts, kas paziņo par pieteikumu izsniegt patentu vai funkcionālu modeli, kurš attiecas uz 16. panta 1. vai 2. punktā norādīto jomu, vai arī dara zināmu šāda pieteikuma saturu, vajadzības gadījumā vērs uzmanību uz to, ka aizsardzības nolūkos jāpiemēro kāda konkrēta drošības pakāpe, tāpat norādot iespējamo minētās pakāpes piemērošanas ilgumu.

Komisija pārējām dalībvalstīm nodod visus paziņojumus, kas saņemti atbilstīgi šā punkta iepriekšējai daļai. Komisija un dalībvalstis veic pasākumus, kas saskaņā ar drošības noteikumiem atbilst tādai drošības pakāpei, ko lūdz piemērot izcelsmes valsts.

2. Komisija var šos paziņojumus darīt zināmus arī kopuzņēmumiem vai ar dalībvalsts starpniecību personām vai uzņēmumiem, kas nav kopuzņēmumi un darbojas attiecīgajā valstī.

Izgudrojumus, uz ko attiecas 1. punktā minētie lūgumi, var izmantot tikai ar pieteikuma iesniedzēju piekrišanu vai saskaņā ar 17. līdz 23. pantu.

Uz paziņojumiem un, vajadzības gadījumā, uz šajā punktā minēto izmantošanu attiecina pasākumus, kas saskaņā ar drošības noteikumiem atbilst tādai drošības pakāpei, ko lūdz piemērot izcelsmes valsts.

Paziņojumiem vienmēr vajadzīga izcelsmes valsts piekrišana. Tikai aizsardzības apsvērumu dēļ var nedot piekrišanu paziņojumam vai izmantošanai.

3. Pēc Komisijas vai kādas dalībvalsts lūguma Padome ar vienprātīgu lēmumu var jebkurā laikā informācijai piemērot citu drošības pakāpi vai atcelt drošības režīmu. Pirms Padome pieņem lēmumu pēc kādas dalībvalsts lūguma, tā saņem Komisijas atzinumu.

26. pants

1. Ja informācijai, uz ko attiecas patenti, patentu pieteikumi, uz laiku aizsargātas patenta tiesības, funkcionāli modeļi vai funkcionālu modeļu pieteikumi, ir piemērots drošības režīms saskaņā ar 24. un 25. pantu, valstis, kas iesniegušas lūgumu piemērot šādu drošības režīmu, nevar liegt to, ka tādos pieteikumos iesniedz arī citās dalībvalstīs.

Katra dalībvalsts veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai saglabātu šādu tiesību un pieteikumu drošību saskaņā ar tās normatīvajos aktos paredzēto procedūru.

2. Valstis, kas nav dalībvalstis, nevar iesniegt pieteikumus attiecībā uz informāciju, kam saskaņā ar 24. pantu piemērots kāds drošības režīms, ja nav saņemta vienprātīga dalībvalstu piekrišana. Ja dalībvalstis nedara zināmu savu attieksmi, to piekrišanu uzskata par saņemtu, kad pagājuši seši mēneši no dienas, kurā Komisija dalībvalstīm paziņojusi informāciju.

27. pants

Kompensāciju par jebkādu kaitējumu, kas pieteikumu iesniedzējiem nodarīts sakarā ar aizsardzības apsvērumu dēļ piemērotu drošības režīmu, reglamentē dalībvalstu tiesību akti, un par tiem atbild valsts, kas lūgusi piemērot šo drošības režīmu vai panākusi augstākas drošības pakāpes piemērošanu, vai arī drošības režīma piemērošanas paildzināšanu, vai arī panākusi to, ka ir aizliegts pieņemt pieteikumus ārpus Kopienas robežām.

Ja vairākas dalībvalstis ir vai nu panākušas augstākas drošības pakāpes piemērošanu vai drošības režīma piemērošanas paildzināšanu, vai arī panākušas to, ka ir aizliegts pieņemt pieteikumus ārpus Kopienas robežām, tās kopīgi ir atbildīgas par tā kaitējuma novēršanu, ko radījusi to rīcība.

Kopiena nevar prasīt nekādu kompensāciju saskaņā ar šo pantu.

4. iedaļa

Īpaši noteikumi

28. pants

Ja tā iemesla dēļ, ka nepublicētus patentu vai funkcionālu modeļu pieteikumus vai patentus vai funkcionālus modeļus, kam aizsardzības apsvērumu dēļ piemērots drošības režīms, paziņo Komisijai, tos lieto nepareizi vai tie kļūst zināmi kādai personai, kurai uz to nav tiesību, tad Kopiena novērš kaitējumu, kas nodarīts attiecīgajai pusei.

Kopiena, neskarot savas tiesības attiecībā pret personu, kas ir atbildīga par kaitējumu, un apmērā, kādā Kopiena ir atlīdzinājusi kaitējumu, iegūst regresa tiesības, kādas ieinteresētajām pusēm ir pret trešām personām. Tas neietekmē Kopienas tiesības vērsties pret personu, kas ir atbildīga par kaitējumu, saskaņā ar spēkā esošiem vispārējiem noteikumiem.

29. pants

Ja nolīgums vai līgums par zinātnes vai rūpniecības informācijas apmaiņu kodolfizikas un kodolenerģētikas jomā, ko dalībvalsts, persona vai uzņēmums, no vienas puses, noslēdz ar kādu trešo valsti, starptautisku organizāciju vai trešās valsts pilsoni, no otras puses, ir jāparaksta abu pušu suverēnajām valstīm, tos slēdz Komisija.

Ievērojot 103. un 104. pantu, Komisija tomēr var pilnvarot kādu dalībvalsti, personu vai uzņēmumu slēgt šādus nolīgumus saskaņā ar nosacījumiem, ko Komisija atzīst par piemērotiem.

3. nodaļa

Veselības aizsardzība un darba drošība

30. pants

Kopienā nosaka pamatstandartus darbinieku un sabiedrības veselības aizsardzībai pret draudiem, ko rada jonizējoša radiācija.

"Pamatstandarti" ir:

- a) maksimāli pieļaujamās radiācijas devas, kas atbilst pietiekamai drošībai;
- b) maksimāli pieļaujamā starojuma un piesārņojuma līmenis;
- c) darbinieku veselības uzraudzības pamatprincipi.

31. pants

Pamatstandartus izstrādā Komisija, saņemusi atzinumu no personu grupas, ko iecēlusi Zinātnes un tehnikas komiteja no dalībvalstu zinātnieku un jo īpaši sabiedrības veselības aizsardzības ekspertu vidus. Komisija saņem Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu par šiem pamatstandartiem.

Apspriedusies ar Asambleju, Padome pēc Komisijas priekšlikuma un saņemusi no tās minēto komiteju atzinumus, nosaka pamatstandartus. Padome pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu.

32. pants

Pēc Komisijas vai kādas dalībvalsts lūguma pamatstandartus var pārskatīt vai papildināt saskaņā ar 31. pantā paredzēto procedūru.

Komisija izskata katru lūgumu, ko iesniegusi kāda dalībvalsts.

33. pants

Katra dalībvalsts ar normatīviem vai administratīviem aktiem paredz attiecīgus noteikumus, lai nodrošinātu pieņemto pamatstandartu ievērošanu, un veic vajadzīgos pasākumus, kas attiecas uz mācībām, izglītošanu un arodmācībām.

Komisija sniedz attiecīgus ieteikumus, lai saskaņotu dalībvalstu tiesību aktus šajā jomā.

Šajā sakarā dalībvalstis Komisijai dara zināmus Līguma spēkā stāšanās dienā piemērojamus tiesību aktus, kā arī visus turpmākos šādu tiesību aktu projektus.

Visi ieteikumi, ko Komisija vēlas sniegt par šādu tiesību aktu projektiem, ir jāiesniedz trijos mēnešos pēc dienas, kad šāds tiesību akta projekts ir Komisijai darīts zināms.

34. pants

Visas dalībvalstis, kuru teritorijā jānotiek īpaši bīstamiem eksperimentiem, veic papildu veselības aizsardzības un darba drošības pasākumus, par ko tās vispirms saņem Komisijas atzinumu.

Ja šādu eksperimentu sekas varētu iespaidot citu dalībvalstu teritorijas, ir vajadzīga Komisijas piekrišana.

35. pants

Visas dalībvalstis izveido struktūras, kas vajadzīgas, lai pastāvīgi kontrolētu gaisa, ūdens un augsnes radioaktivitātes līmeni un nodrošinātu pamatstandartu ievērošanu.

Komisijai ir tiesības piekļūt šādām struktūrām, tā drīkst pārbaudīt to darbību un efektivitāti.

36. pants

Attiecīgas iestādes Komisijai regulāri paziņo informāciju par pārbaudēm, kas minētas 35. pantā, lai tā būtu informēta par radioaktivitātes līmeni, kādam sabiedrība ir pakļauta.

37. pants

Katra dalībvalsts sniedz Komisijai šādus vispārīgus datus par visiem plāniem jebkāda veidā atbrīvoties no radioaktīviem atkritumiem, lai būtu iespējams noteikt, vai šādu plānu īstenošana varētu radīt ūdens, augsnes vai gaisa telpas radioaktīvu piesārņojumu citā dalībvalstī.

Komisija sniedz savu atzinumu sešos mēnešos pēc apspriešanās ar 31. pantā minēto ekspertu grupu.

38. pants

Komisija sniedz ieteikumus dalībvalstīm attiecībā uz radioaktivitātes līmeni gaisā, ūdenī un augsnē.

Ārkārtas gadījumos Komisija izdod direktīvu ar prasību attiecīgajai dalībvalstij Komisijas noteiktā laikā veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai novērstu pamatstandartu pārkāpumus un nodrošinātu regulu ievērošanu.

Ja noteiktajā laikā attiecīgā dalībvalsts nenodrošina Komisijas direktīvas ievērošanu, Komisija vai jebkura ieinteresētā dalībvalsts, atkāpjoties no 141. un 142. panta, var griezties Tiesā.

39. pants

Līdzko ir nodibināts Apvienotais Kodolfizikas pētījumu centrs, Komisija tā ietvaros izveido Veselības aizsardzības un darba drošības dokumentācijas un pētniecības nodaļu.

Minētās nodaļas galvenais uzdevums ir apkopot 33., 36 un 37. pantā minēto dokumentāciju un informāciju, kā arī palīdzēt Komisijai veikt uzdevumus, kas tai uzticēti saskaņā ar šo Līguma nodaļu.

4. nodaļa Investīcijas

40. pants

Lai sekmētu personu un uzņēmumu darbību un atvieglotu koordinēti attīstīt to investīcijas kodolfizikas un kodolenerģētikas jomā, Komisija regulāri publicē pārskata programmas, kurās īpaši ir norādīti kodolenerģijas ražošanas mērķi, un visu veidu ieguldījumi, kas vajadzīgi, lai tos sasniegtu.

Pirms šo programmu publicēšanas Komisija saņem Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu par tām.

41. pants

Personas un uzņēmumi, kas darbojas šā Līguma II pielikumā uzskaitītās rūpniecības nozarēs, dara Komisijai zināmus investīciju projektus, kas attiecas uz jaunām būvēm un iekārtām, kā arī uz iekārtu nomaiņu vai būvju pārveidojumiem un kas atbilst tipa un lieluma kritērijiem, ko pēc Komisijas priekšlikuma ir noteikusi Padome.

Kad Komisija ir saņemusi Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma var grozīt iepriekšminēto rūpniecības nozaru sarakstu.

42. pants

Šā Līguma 41. pantā minētos projektus dara zināmus Komisijai un, informācijas nolūkos, attiecīgajām dalībvalstīm vēlākaīs trīs mēnešus pirms tam, kad noslēdz pirmos līgumus ar piegādātājiem, vai arī, ja darbus veic uzņēmums ar tā paša resursiem, trīs mēnešus pirms darbu sākuma.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma var grozīt šo termiņu.

43. pants

Komisija ar personām vai uzņēmumiem apspriež visus investīciju projektu aspektus, kas attiecas uz šā Līguma mērķiem. Savu viedokli tā paziņo attiecīgajai dalībvalstij.

44. pants

Komisija ar attiecīgo dalībvalstu, personu un uzņēmumu piekrišanu var publicēt visus investīciju projektus, kas tai darīti zināmi.

5. nodaļa Kopuzņēmumi

45. pants

Uzņēmumus, kas ir būtiski svarīgi Kopienas kodolrūpniecības attīstībai, saskaņā ar turpmākiem pantiem var dibināt kā kopuzņēmumus šā Līguma nozīmē.

46. pants

1. Komisija izskata visus kopuzņēmumu dibināšanas projektus, neatkarīgi no tā, vai tos ierosinājusi Komisija, kāda dalībvalsts vai jebkura cita struktūra.

Šajā nolūkā Komisija uzklausa dalībvalstu un visu to valsts iestāžu vai privātstruktūru viedokļus, kuras pēc tās ieskatiem var dot lietderīgus ieteikumus.

2. Komisija nodod Padomei visus kopuzņēmumu dibināšanas projektus līdz ar pamatotiem atzinumiem.

Ja Komisija sniedz labvēlīgu atzinumu par to, ka paredzamais kopuzņēmums ir vajadzīgs, tā iesniedz Padomei priekšlikumus par:

- a) tā atrašanās vietu;
- b) tā statūtiem;
- c) tā finansēšanas apmēru un grafiku;
- d) Kopienas iespējamu dalību kopuzņēmuma finansēšanā;
- e) trešās valsts, starptautiskas organizācijas vai trešās valsts pilsoņa iespējamu dalību kopuzņēmuma finansēšanā vai vadīšanā;

f) kādas vai visu šā Līguma III pielikumā uzskaitīto priekšrocību piešķiršanu.

Komisija pievieno sīku ziņojumu par projektu kopumā.

47. pants

Kad Komisija ir iesniegusi jautājumu Padomes izskatīšanai, Padome var lūgt, lai Komisija sniedz tādu papildu informāciju vai veic papildu izpēti, ko Padome uzskata par vajadzīgu.

Ja Padome ar kvalificētu balsu vairākumu atzīst, ka projekts, par kuru Komisija ir sniegusi nelabvēlīgu atzinumu tomēr ir jāīsteno, tad Komisijai jāiesniedz Padomei priekšlikumus un sīku ziņojumu, kā minēts 46. pantā.

Ja Komisijas atzinums ir labvēlīgs vai arī šā panta iepriekšējā daļā minētajā gadījumā, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem lēmumu par katru Komisijas priekšlikumu.

Padome tomēr pieņem vienprātīgus lēmumus par:

- a) Kopienas dalību kopuzņēmuma finansēšanā;
- b) trešās valsts, starptautiskās organizācijas vai trešās valsts pilsoņa dalību kopuzņēmuma finansēšanā vai vadīšanā.

48. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu katram kopuzņēmumam var piemērot kādu vai visas šā Līguma III pielikumā uzskaitītās priekšrocības, savukārt katra dalībvalsts nodrošina šo priekšrocību piešķiršanu.

Padome saskaņā ar šo pašu procedūru var paredzēt nosacījumus, kas reglamentē šo priekšrocību piešķiršanu.

49. pants

Kopuzņēmumus dibina ar Padomes lēmumu.

Katrs kopuzņēmums ir juridiska persona.

Katrā dalībvalstī tam ir visplašākā tiesībspēja un rīcībspēja, ko attiecīgie nacionālie tiesību akti piešķir juridiskām personām; kopuzņēmums īpaši var iegādāties vai atsavināt kustamu un nekustamu īpašumu, kā arī būt par pusi tiesas procesos.

Ja vien šis Līgums vai kopuzņēmumu statūti neparedz ko citu, visus kopuzņēmumus reglamentē tiesību akti, kas attiecas uz rūpniecības vai tirdzniecības uzņēmumiem, to statūtos var būt papildu atsaucis uz dalībvalstu tiesību aktiem.

Strīdus, kur iesaistīti kopuzņēmumi, izšķir attiecīgās dalībvalstu tiesas, izņemot gadījumus, kad šis Līgums paredz Tiesas jurisdikciju.

50. pants

Vajadzības gadījumos kopuzņēmumu statūtos izdara grozījumus saskaņā ar īpašiem noteikumiem, kas tajos paredzēti šim nolūkam.

Šādi grozījumi tomēr nestājas spēkā, kamēr Padome pēc Komisijas priekšlikuma saskaņā ar 47. pantā noteikto procedūru tos neapstiprina.

51. pants

Kamēr izveido struktūras, kas ir atbildīgas par kopuzņēmumu darbību, Komisija atbild par visu Padomes lēmumu īstenošanu, kas attiecas uz kopuzņēmumu dibināšanu.

6. nodaļa Piegādes

52. pants

1. Rūdu, izejmateriālu un īpašu skaldāmo materiālu piegādes saskaņā ar šo nodaļu nodrošina kopēja piegādes politika, kas pamatojas uz principu, kurš paredz vienlīdzīgu piekļuvi piegādes avotiem.

2. Tālāk un saskaņā ar šajā nodaļā paredzētajiem nosacījumiem:

- a) ir aizliegtas visas darbības, kuru mērķis ir dažiem lietotājiem nodrošināt privilģētu stāvokli;
- b) ar šo tiek izveidota Aģentūra, tai ir izvēles tiesības attiecībā uz dalībvalstu teritorijās ražotām rūdām, izejmateriāliem un īpašiem skaldāmiem materiāliem un ekskluzīvās tiesības slēgt līgumus par rūdu, izejmateriālu un īpašu skaldāmo materiālu piegādi, kam izcelsme ir Kopienā vai ārpus Kopienas.

Aģentūra nekādā veidā nedrīkst diskriminēt lietotājus pēc pieprasīto piegāžu paredzētā izmantojuma, izņemot gadījumus, kad šāds izmantojums nav likumīgs vai tiek konstatēts, ka tas ir pretrunā ar nosacījumiem, ko konkrētam sūtījumam piemēro piegādātāji ārpus Kopienas.

1. iedaļa Aģentūra

53. pants

Aģentūru pārrauga Komisija, kas tai izdod direktīvas, Komisijai ir veto tiesības attiecībā uz Aģentūras lēmumiem un tā ieceļ Aģentūras ģenerāldirektoru un ģenerāldirektora vietnieku.

Ieinteresētās puses var nodot Komisijas izskatīšanai jebkuru informāciju par Aģentūras tiešām vai netiešām darbībām, kas veiktas, īstenojot izvēles tiesības vai ekskluzīvās tiesības slēgt piegādes līgumus, par ko Komisija viena mēneša laikā pieņem lēmumu.

54. pants

Aģentūra ir tiesību subjekts, un tā ir finansiāli patstāvīga.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem Aģentūras Statūtus.

Statūtus var grozīt saskaņā ar tādu pašu procedūru.

Statūti nosaka Aģentūras kapitālu un tā apmaksas noteikumus. Kapitāla lielākā daļa vienmēr pieder Kopienai un dalībvalstīm. Dalībvalstis, savstarpēji vienojoties, nosaka ieguldījumu apjomu kapitālā.

Aģentūras darbības komercvadības noteikumi ir noteikti Statūtos. Tie var paredzēt maksu par darījumiem, lai segtu Aģentūras darbības izdevumus.

55. pants

Dalībvalstis Aģentūrai paziņo vai nodrošina to, ka tai tiek paziņota visa informācija, kas vajadzīga, lai tā varētu īstenot savas izvēles tiesības un savas ekskluzīvās tiesības slēgt piegādes līgumus.

56. pants

Dalībvalstis ir atbildīgas par to, lai tiktu nodrošināta Aģentūras brīva darbība tajās.

Dalībvalstis var nodibināt vienu vai vairākas iestādes, kas attiecībā ar Aģentūru ir pilnvarotas pārstāvēt ražotājus un lietotājus dalībvalstu jurisdikcijā esošajās teritorijās ārpus Eiropas.

2. iedaļa Kopienas izcelsmes rūdas, izejmateriāli un īpaši skaldāmie materiāli

57. pants

1. Aģentūras izvēles tiesības attiecas uz:

- a) tādu materiālu lietošanas un patērēšanas tiesību iegūšanu, kuri saskaņā ar VIII nodaļu pieder Kopienai;
- b) īpašumtiesību iegūšanu visos citos gadījumos.

2. Aģentūra īsteno savas izvēles tiesības, slēdzot līgumus ar rūdu, izejmateriālu un īpašu skaldāmo materiālu ražotājiem.

Ievērojot 58., 62. un 63. pantu, visiem ražotājiem ir jāpiedāvā Aģentūrai rūdas, izejmateriālus vai īpašus skaldāmos materiālus, ko viņi ražo dalībvalstu teritorijās, pirms tie tiek izmantoti, nodoti vai glabāti.

58. pants

Ja kāds ražotājs veic vairākas ražošanas stadijas, sākot no rūdu ieguves līdz metāla ražošanai un to ieskaitot, viņš var piedāvāt Aģentūrai ražojumus jebkurā ražošanas stadijā pēc paša izvēles.

Tas pats attiecas uz diviem vai vēl vairākiem saistītiem uzņēmumiem, ja to saistība ir savlaicīgi darīta zināma Komisijai un ar to apspriesta saskaņā ar 43. un 44. pantā paredzēto procedūru.

59. pants

Ja Aģentūra pilnībā vai daļēji neīsteno savas izvēles tiesības attiecībā uz kāda ražotāja produkciju, tad

- a) ražotājs, izmantojot paša resursus vai saskaņā ar līgumu, var apstrādāt vai nodrošināt, ka tiek apstrādātas rūdas, izejmateriāli vai īpaši skaldāmie materiāli ar noteikumu, ka viņš piedāvā Aģentūrai ražojumus, kas iegūti šādā apstrādē;

b) ražotājam ar Komisijas lēmumu var atļaut pārdot viņa produkciju ārpus Kopienas ar nosacījumu, ka viņa piedāvātie noteikumi nav izdevīgāki par tiem, kas iepriekš piedāvāti Aģentūrai. Īpašus skaldāmos materiālus tomēr var eksportēt tikai ar Aģentūras starpniecību un saskaņā ar 62. pantu.

Komisija nedrīkst piešķirt šādas atļaujas, ja piegāžu saņēmēji nevar pierādīt, ka tiks nodrošināta Kopienas vispārējo interešu aizsardzība vai ja šādu līgumu noteikumi un nosacījumi ir pret-runā ar šā Līguma mērķiem.

60. pants

Iespējamie izmantotāji regulāri informē Aģentūru par piegādēm, kas tiem ir vajadzīgas, precizējot daudzumu, fizikālus un ķīmiskus parametrus, izcelsmes vietu, paredzēto izmantojumu, piegādes datumus un samaksas nosacījumus, kas būs tā piegādes līguma noteikumi, kuru tie vēlas noslēgt.

Ražotāji tāpat informē Aģentūru par iespējamajiem piedāvājumiem, norādot visas specifikācijas, jo īpaši līgumu termiņus, kas vajadzīgi, lai varētu sastādīt ražošanas programmas. Šādu līgumu termiņš nepārsniedz desmit gadus, ja nav saņemta Komisijas piekrišana.

Aģentūra informē visus iespējamus izmantotājus par saņemtajiem piedāvājumiem un par saņemto pieteikumu apjomu, kā arī aicina konkrētā termiņā iesniegt pasūtījumus.

Kad Aģentūra ir saņēmusi visus šādus pasūtījumus, tā dara zināmus iespējamus to izpildes nosacījumus.

Ja Aģentūra visus saņemtos pasūtījumus nevar izpildīt pilnībā, tā piedāvājumus sadala pasūtītājiem proporcionāli katra pasūtījuma apjomam, ņemot vērā 68. un 69. pantu.

Aģentūras noteikumi, kas jāapstiprina Komisijai, nosaka to, kā pieprasījums jāsamēro ar piedāvājumu.

61. pants

Aģentūra izpilda visus pasūtījumus, ja vien to neliedz juridiski vai materiāli šķēršļi.

Slēdzot līgumus, Aģentūra, ievērojot 52. pantu, var lūgt lietotājus veikt attiecīgus avansa maksājumus – kā drošības naudu vai nolūkā palīdzēt izpildīt Aģentūras ilgtermiņa saistības pret ražotājiem – ja tās ir būtiski svarīgas, lai izpildītu attiecīgo pasūtījumu.

62. pants

1. Aģentūra īsteno izvēles tiesības attiecībā uz īpašiem skaldāmiem materiāliem, kas ražoti dalībvalstīs, lai:

a) saskaņā ar 60. pantu apmierinātu lietotāju pieprasījumu Kopienā; vai

b) pati uzglabātu šādus materiālus; vai

c) eksportētu šādus materiālus ar Komisijas atļauju, kas dota saskaņā ar 59. panta b) punkta otro daļu.

2. Kaut gan uz šādiem materiāliem un visiem atlikumiem, no kā var iegūt skaldāmos materiālus, joprojām attiecas VII nodaļa, tie paliek ražotāja valdījumā, lai viņš tos:

a) uzglabātu ar Aģentūras atļauju vai

b) lietotu savām vajadzībām, vai

c) darītu pieejamus Kopienas uzņēmumiem atbilstoši to vajadzībām gadījumos, kad, lai īstenotu Komisijai savlaicīgi paziņoto programmu, šiem uzņēmumiem ar ražotāju ir tieša saistība, kas ne nolūka, ne iedarbības ziņā neierobežo ražošanu, tehnikas attīstību vai investīcijas vai nepamatoti rada nelīdztiesību lietotāju starpā Kopienā.

3. Šā Līguma 89. panta 1. punkta a) apakšpunktu piemēro īpašiem skaldāmiem materiāliem, ko ražo dalībvalstīs un attiecībā uz kuriem Aģentūra nav īstenojusi savas izvēles tiesības.

63. pants

Kopuzņēmumu ražotas rūdas, izejmateriālus un īpašus skaldāmos materiālus izmantotājiem piešķir saskaņā ar šādu uzņēmumu statūtos vai līgumos paredzētiem noteikumiem.

3. iedaļa

Rūdas, izejmateriāli un īpaši skaldāmie materiāli, kuru izcelsme ir ārpus Kopienas

64. pants

Ievērojot šajā Līgumā paredzētos izņēmumus, Aģentūrai, kas vajadzības gadījumā darbojas saskaņā ar nolīgumiem, ko

Kopienā noslēgusi ar trešo valsti vai starptautisku organizāciju, ir ekskluzīvas tiesības slēgt nolīgumus vai līgumus, kuru galvenais mērķis ir piegādāt rūdas, izejmateriālus vai īpašus skaldāmos materiālus, kuru izcelsme ir ārpus Kopienas.

65. pants

Šā Līguma 60. pants attiecas uz lietotāju pieteikumiem un līgumiem, ko lietotāji noslēguši ar Aģentūru par rūdu, izejmateriālu vai īpašu skaldāmo materiālu, kuru izcelsme ir ārpus Kopienas, piegādi.

Aģentūra tomēr var izlemt par piegāžu ģeogrāfisko izcelsmi, ja tādējādi lietotājiem tiek nodrošināti vismaz tikpat izdevīgi noteikumi kā pasūtījumā norādītie.

66. pants

Ja Komisija pēc ieinteresēto lietotāju lūguma konstatē, ka Aģentūra nespēj piemērotā laikā pilnībā vai daļēji veikt pasūtītās piegādes vai arī var tās veikt par pārmērīgi augstām cenām, lietotājiem ir tiesības noslēgt tiešus līgumus par materiālu piegādēm, kuru izcelsme ir ārpus Kopienas, ja šādi līgumi pamatā atbilst pasūtījumos norādītajām prasībām.

Šādas tiesības piešķir uz vienu gadu, tās var pagarināt, ja nemainās stāvoklis, kas pamatojis to piešķiršanu.

Lietotāji, kas izmanto šajā pantā paredzētās tiesības, dara zināmus Komisijai tiešos līgumus, ko viņi ierosina noslēgt. Komisija viena mēneša laikā var iebilst pret šādu līgumu noslēgšanu, ja tie ir pretrunā ar šā Līguma mērķiem.

4. iedaļa

Cenas

67. pants

Izņemot gadījumus, kad šis Līgums paredz ko citu, cenas nosaka, samērojot piedāvājumu ar pieprasījumu, kā paredzēts 60. pantā, dalībvalstu tiesību akti nedrīkst būt pretrunā ar šādiem noteikumiem.

68. pants

Ir aizliegts cenu politiku noteikt tā, lai nodrošinātu privileģētu stāvokli dažiem lietotājiem, pārkāpjot vienlīdzīgas pieejamības principu, kas izklāstīts šajā nodaļā.

Ja Aģentūra konstatē, ka tiek izmantoti šādi paņēmieni, tā ziņo Komisijai.

Ja Komisija atzīst konstatējumus, tā var attiecīgajiem piedāvājumiem noteikt tādas cenas, kas atbilstu vienlīdzīgas pieejamības principam.

69. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var noteikt cenas.

Pieņemot pasūtījumu izpildes noteikumus saskaņā ar 60. pantu, Aģentūra lietotājiem, kas iesnieguši pasūtījumus, var ierosināt izlīdzināt cenas.

5. iedaļa

Noteikumi, kas attiecas uz piegāžu politiku

70. pants

Kopienas budžetā paredzētajā apmērā un ar tādiem nosacījumiem, kādus pati nosaka, Komisija var finansiāli atbalstīt ģeoloģiskas izpētes programmas dalībvalstu teritorijās.

Komisija var dot ieteikumus dalībvalstīm attiecībā uz minerālu iegulu ģeoloģiskās izpētes un izmantošanas attīstību.

Dalībvalstis ik gadu Komisijai iesniedz ziņojumu par ģeoloģiskas izpētes un ražošanas attīstību, par iespējamām iegulām un jau veiktiem vai plānotiem ieguldījumiem kalnrūpniecībā to teritorijās. Ziņojumus iesniedz Padomei kopā ar Komisijas atzinumu, kas īpaši konstatē, kādas darbības veikušas dalībvalstis sakarā ar ieteikumiem, kas tām sniegti saskaņā ar šā panta iepriekšējo daļu.

Ja pēc tam, kad Komisija Padomei iesniegusi izskatīšanai šo jautājumu, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu konstatē, ka ģeoloģiskā izpēte un kalnrūpniecības darbu apjoms joprojām nav pietiekams, kaut arī ieguves izredzes šķiet ekonomiski pamatotas ilgtermiņā, tad uzskata, ka attiecīgā dalībvalsts, kamēr

nav labojusi situāciju, ir gan savā, gan savu pilsoņu vārdā atteikusies no tiesībām uz vienlīdzīgu piekļuvi citiem piegādes avotiem Kopienā.

71. pants

Komisija sniedz dalībvalstīm visus attiecīgos ieteikumus attiecībā uz finanšu vai kalnrūpniecības noteikumiem.

72. pants

No materiāliem, kas pieejami Kopienā vai ārpus tās, Aģentūra var veidot pārdošanai vajadzīgus krājumus, lai atvieglotu piegādes Kopienai vai parastās piegādes, ko veic Kopiena.

Vajadzības gadījumā Komisija var pieņemt lēmumu izveidot krājumus ārkārtas gadījumiem. Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu apstiprina šādu krājumu finansēšanas metodi.

6. iedaļa

Īpaši noteikumi

73. pants

Ja nolīgums vai līgums, ko kāda dalībvalsts, persona vai uzņēmums, no vienas puses, noslēdzis ar kādu trešo valsti, starptautisku organizāciju vai trešās valsts pilsoni, no otras puses, *inter alia* paredz piegādāt ražojumus, kas ir Aģentūras kompetencē, tad, lai noslēgtu vai atjaunotu šādu nolīgumu vai līgumu jautājumos, kas attiecas uz minēto ražojumu piegādi, vajadzīga Komisijas iepriekšēja piekrišana.

74. pants

Komisija var piešķirt atbrīvojumu no šajā nodaļā ietvertajiem noteikumiem rūdu, izejmateriālu vai īpašu skaldāmo materiālu nodošanai, importam vai eksportam mazos daudzumos, kādus parasti izmanto pētniecībā.

Aģentūrai paziņo par katru nodošanas, importa vai eksporta operāciju, kas veikta saskaņā ar šo pantu.

75. pants

Šī nodaļa neattiecas uz saistībām, kas paredz rūdu, izejmateriālu vai īpašu skaldāmo materiālu apstrādi, pārveidi vai formēšanu, ko uzņemas:

a) vairākas personas vai uzņēmumi, ja materiāli pēc apstrādes, pārveides vai formēšanas jāatdod tai personai vai uzņēmumam, kas tos izsniedzis, vai

b) kāda persona vai uzņēmums un kāda starptautiska organizācija vai trešās valsts pilsonis, ja materiālu apstrādā, pārveido vai formē ārpus Kopienas un pēc tam atdod tai personai vai uzņēmumam, kas tos izsniedzis, vai

c) kāda persona vai uzņēmums un kāda starptautiska organizācija vai trešās valsts pilsonis, ja materiālu apstrādā, pārveido vai formē Kopienā un pēc tam atdod vai nu tai organizācijai vai pilsonim, kas tos izsniedzis, vai arī kādam citam saņēmējam, kas tāpat atrodas ārpus Kopienas un ko norādījusi šī organizācija vai pilsonis.

Attiecīgās personas un uzņēmumi tomēr paziņo Aģentūrai par šādu saistību esamību un, līdzko līgumi ir parakstīti, par materiālu daudzumu, ko paredzēts pārvietot. Komisija var neļaut uzņemties b) apakšpunktā minētās saistības, ja tā atzīst, ka pārveidi vai formēšanu nevar veikt kvalificēti, droši un bez materiāla zuduma, kas kaitē Kopienai.

Materiāliem, uz ko attiecas šādas saistības, dalībvalstu teritorijās piemēro VII nodaļā paredzētos drošības pasākumus. Šā Līguma VIII nodaļa tomēr nav piemērojama īpašiem skaldāmiem materiāliem, uz ko attiecas c) apakšpunktā minētās saistības.

76. pants

Pēc kādas dalībvalsts vai Komisijas ierosinājuma, un jo īpaši tad, ja neparedzēti apstākļi izraisa vispārēja deficīta situāciju, Padome pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedusies ar Asambleju, ar vienprātīgu lēmumu var grozīt šās nodaļas noteikumus. Komisijai ir jāizpēta katrs kādas dalībvalsts iesniegts lūgums.

Septiņus gadus pēc šā Līguma stāšanās spēkā Padome var pilnībā apstiprināt šos noteikumus. Ja tos neapstiprina, tad saskaņā ar šā panta iepriekšējā daļā izklāstīto procedūru pieņem jaunus noteikumus attiecībā uz šās nodaļas tematu.

7. nodaļa Drošības pasākumi

77. pants

Saskaņā ar šo nodaļu Komisija pārliecinās par to, ka dalībvalstu teritorijās:

a) rūdas, izejmateriālus un īpašus skaldāmos materiālus izmanto tikai paredzētajos nolūkos, ko deklarējuši šo materiālu lietotāji;

b) ievēro noteikumus, kas attiecas uz piegādi un visiem konkrētajiem drošības pienākumiem, ko Kopiena uzņēmusies saskaņā ar nolīgumiem, kas noslēgti ar trešo valsti vai starptautisku organizāciju.

78. pants

Ikvienam, kas uzstāda vai lieto kādas iekārtas, lai ražotu, atdalītu vai citādi izmantotu izejvielas vai īpašus skaldāmos materiālus vai arī lai apstrādātu kodoldegvielas ar pazeminātu radioaktivitāti, ir jādeklarē Komisijai iekārtu galvenie tehniskie parametri, ciktāl šādu parametru zināšana ir vajadzīga, lai sasniegtu 77. pantā izklāstītos mērķus.

Komisijai ir jāapstiprina materiālu ar pazeminātu radioaktivitāti ķīmiskai apstrādei izmantojamie paņēmieni, ja tas vajadzīgs, lai sasniegtu 77. pantā izklāstītos mērķus.

79. pants

Komisija prasa veikt uzskaiti un uzrādīt darbības uzskaites dokumentus, lai varētu uzskaitīt izmantotās vai saražotās rūdas, izejvielas un īpašus skaldāmos materiālus. Šāda prasība attiecas arī uz izejmateriālu un īpašu skaldāmo materiālu pārveidāšanu.

Tie, uz ko attiecas šīs prasības, informē attiecīgās dalībvalsts iestādes par visiem paziņojumiem, ko nosūta Komisijai saskaņā ar 78. pantu un šā panta pirmo daļu.

Šā panta pirmajā daļā minēto prasību būtību un apjomu nosaka regulā, ko izdod Komisija un apstiprina Padome.

80. pants

Komisija var prasīt, lai visus pārpalikušos īpašos skaldāmos materiālus, kas reģenerēti vai iegūti kā blakusprodukti un ko neizmanto vai kas nav gatavi izmantošanai, deponē Aģentūrai vai citām noliktavām, ko pārrauga vai var pārraudzīt Komisija.

Šādi deponēti īpaši skaldāmie materiāli pēc attiecīgo personu pieprasījuma tām tūlīt jāatdod.

81. pants

Komisija var sūtīt inspektorus uz dalībvalstīm. Pirms Komisija pirmo reizi sūta inspektoru norīkojumā uz kādu dalībvalsti, tā apspriežas ar attiecīgo dalībvalsti, ar šādu apspriedi pietiek, lai to attiecinātu uz visiem turpmākiem šā inspektora norīkojumiem.

Inspektori, uzrādot dokumentus, kas apliecina viņu pilnvaras, jebkurā laikā var iekļūt visās vietās, piekļūt visiem datiem un visām personām, kas darba pienākumu dēļ ir saistītas ar materiāliem, ierīcēm vai iekārtām, uz ko attiecas šajā nodaļā paredzētie drošības pasākumi, ciktāl tas vajadzīgs, lai šos drošības pasākumus piemērotu rūdām, izejmateriāliem un īpašiem skaldāmiem materiāliem un lai nodrošinātu 77. panta ievērošanu. Ja attiecīgā valsts to lūdz, Komisijas ieceltos inspektorus pavada šās valsts iestāžu pārstāvji, tas tomēr nekavē un nekādā citā veidā netraucē inspektoru pienākumu izpildi.

Ja inspekcija sastop pretestību, Komisija lūdz Tiesas priekšsēdētāju izdot rīkojumu, lai nodrošinātu inspekcijas veikšanu piespiedu kārtā. Tiesas priekšsēdētājs pieņem lēmumu trijās dienās.

Ja vilcināšanās var radīt nelabvēlīgas sekas, pati Komisija var lēmuma formā izdot rakstisku rīkojumu turpināt inspekciju. Šādu rīkojumu nekavējoties iesniedz apstiprināšanai Tiesas priekšsēdētājam.

Kad izdots rīkojums vai lēmums, attiecīgās valsts iestādes nodrošina to, ka inspektori var iekļūt vietās, kas norādītas rīkojumā vai lēmumā.

82. pants

Inspektorus pieņem darbā Komisija.

Viņi ir atbildīgi par 79. pantā minēto uzskaites dokumentu saņemšanu un pārbaudi. Par jebkuru pārkāpumu viņi ziņo Komisijai.

Komisija var izdot direktīvu, kas aicina attiecīgo dalībvalsti Komisijas noteiktā termiņā veikt visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai izbeigtu šādu pārkāpumu, Komisija par to informē Padomi.

Ja dalībvalsts noteiktajā termiņā neizpilda Komisijas direktīvu, Komisija vai jebkura ieinteresētā dalībvalsts, atkāpjoties no 141. un 142. panta, var nodot lietu Tiesai.

83. pants

1. Ja personas vai uzņēmumi neievēro tiem ar šo nodaļu uzliktos pienākumus, Komisija šīm personām vai uzņēmumiem var piemērot sankcijas.

Šīs sankcijas, uzskaitītas atkarībā no bardzības pakāpes, ir šādas:

- a) brīdinājums;
- b) īpašu priekšrocību, piemēram, finansiālas vai tehniskas palīdzības atņemšana;
- c) uz laiku līdz četriem mēnešiem uzņēmumu nodod vadīt personai vai kolēģijai, ko, savstarpēji vienojoties, ieceļ Komisija un valsts, kuras jurisdikcijā ir uzņēmums;
- d) pilnīga vai daļēja izejmateriālu vai īpašu skaldāmo materiālu atņemšana.

2. Lēmumi, ko Komisija pieņem, īstenojot 1. punktu, un kas prasa nodot materiālus, ir izpildāmi. Dalībvalstu teritorijās tos var izpildīt saskaņā ar 164. pantu.

Atkāpjoties no 157. panta, Tiesā iesniegtās apelācijas par Komisijas lēmumiem, kuri uzliek kādu no 1. punktā paredzētajām sankcijām, aptur šo lēmumu izpildi. Tiesa pēc Komisijas vai kādas ieinteresētās dalībvalsts lūguma tomēr var likt lēmumu izpildīt tūlīt.

Ir jāizstrādā piemērota juridiska procedūra, lai nodrošinātu to interešu aizsardzību, kurām nodarīts kaitējums.

3. Komisija var dalībvalstīm dot ieteikumus par normatīviem aktiem, kas pieņemti, lai tajās nodrošinātu šajā nodaļā paredzēto pienākumu izpildi.

4. Dalībvalstis nodrošina sankciju piemērošanu un – vajadzības gadījumā – nodrošina to, ka pārkāpuma izdarītāji novērš nodarīto kaitējumu.

84. pants

Piemērojot drošības pasākumus, nedrīkst pastāvēt diskriminācija, pamatojoties uz rūdu, izejmateriālu un īpašu skaldāmo materiālu paredzēto izmantojumu.

Drošības pasākumu apjoms un procedūra, kā arī pilnvaras tām struktūrām, kas ir atbildīgas par drošības pasākumu piemērošanu, ir tikai tik plašas, lai varētu sasniegt šajā nodaļā izklāstītos mērķus.

Drošības pasākumus nevar attiecināt uz aizsardzības vajadzībām paredzētiem materiāliem, ko šim nolūkam īpaši apstrādā vai pēc šādas apstrādes saskaņā ar operatīviem plāniem novieto vai glabā militārās iestādēs.

85. pants

Ja jauni apstākļi to prasa, Padome pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedusies ar Asambleju, pēc dalībvalsts vai Komisijas lūguma, ar vienprātīgu lēmumu var pielāgot šajā nodaļā izklāstīto drošības pasākumu piemērošanas procedūru. Komisijai ir jāizskata katrs šāds dalībvalsts iesniegts lūgums.

8. nodaļa

Īpašumtiesības

86. pants

Īpaši skaldāmie materiāli ir Kopienas īpašums.

Kopienas īpašumtiesības attiecas uz visiem īpašiem skaldāmiem materiāliem, ko ražo vai importē kāda dalībvalsts, persona vai uzņēmums un uz ko attiecas VII nodaļā paredzētie drošības pasākumi.

87. pants

Dalībvalstīm, personām un uzņēmumiem ir neierobežotas tiesības izmantot un patērēt īpašus skaldāmos materiālus, kas likumīgi nonākuši to valdījumā, ievērojot pienākumus, ko tiem uzliek šis Līgums, jo īpaši attiecībā uz drošības pasākumiem, Aģentūrai piešķirtajām izvēles tiesībām, kā arī uz veselības aizsardzību un darba drošību.

88. pants

Aģentūra Kopienas uzdevumā veic īpašu uzskaiti, ko sauc par "īpašu skaldāmo materiālu finanšu uzskaiti".

89. pants

1. Īpašu skaldāmo materiālu finanšu uzskaitē:

a) kādas dalībvalsts, personas vai uzņēmuma turējumā vai valdījumā nodotu īpašu skaldāmo materiālu vērtību uzskaita kā kredītu Kopienai un kā debetu šai dalībvalstij, personai vai uzņēmumam;

b) tādu īpašu skaldāmo materiālu, ko ražo vai importē kāda dalībvalsts, persona vai uzņēmums un kas kļūst par Kopienas īpašumu, vērtību uzskaita kā debetu Kopienai un kā kredītu šai dalībvalstij, personai vai uzņēmumam. Tāpat iegrāmato īpašus skaldāmos materiālus, ko Kopienai atdod kāda dalībvalsts, persona vai uzņēmums un kas iepriekš bijuši nodoti šās dalībvalsts, personas vai uzņēmuma valdījumā vai rīcībā.

2. Vērtības izmaiņas, kas ietekmē īpašu skaldāmo materiālu daudzumus, grāmatvedības uzskaites nolūkā izsaka tā, lai Kopienai nerastos ne zaudējumi, ne peļņa. Visus zaudējumus sedz vai peļņu patur materiālu turētājs.

3. Balances atlikumi, ko rada iepriekšminētās darbības, jāsamaksā uzreiz pēc kreditora lūguma.

4. Piemērojot šo nodaļu, Aģentūru uzskata par uzņēmumu, ja tā savā vārdā veic kādus darījumus.

90. pants

Ja to prasa jauni apstākļi, saskaņā ar dalībvalsts vai Komisijas lūgumu Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Asambleju, ar vienprātīgu lēmumu var pielāgot šīs nodaļas noteikumus, kas attiecas uz Kopienas īpašumtiesībām. Komisijai ir jāizpēta katrs šāds dalībvalsts iesniegts lūgums.

91. pants

Visiem tiem objektiem, materiāliem un aktīviem, uz ko saskaņā ar šo nodaļu neattiecas Kopienas īpašumtiesības, piemēro īpašumtiesību sistēmu, ko nosaka katras dalībvalsts tiesību akti.

9. nodaļa

Kodolmateriālu kopējais tirgus

92. pants

Šī nodaļa attiecas uz precēm un ražojumiem, kas norādīti sarakstos, kuri ir šā Līguma IV pielikums.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma un pēc Komisijas vai kādas dalībvalsts lūguma var grozīt šos sarakstus.

93. pants

Gadu pēc šā Līguma stāšanās spēkā dalībvalstis atceļ visas savstarpējās ievadmuītas un izvedmuītas nodokļus un maksājumu ar līdzvērtīgu iedarbību, kā arī visus importa un eksporta kvantitatīvos ierobežojumus attiecībā uz:

- a) sarakstā A1 un A2 minētajiem ražojumiem;
- b) sarakstā B minētajiem ražojumiem, ja uz tiem attiecas kopējie muitas tarifi un ja tiem ir Komisijas izdots sertifikāts, kas apliecina, ka šos materiālus paredzēts izmantot kodolenerģētikas mērķiem.

Teritorijas ārpus Eiropas, kuras ir kādas dalībvalsts jurisdikcijā, tomēr var turpināt iekasēt ievadmuītas un izvedmuītas nodokļus vai maksājumus ar līdzvērtīgu iedarbību, ja tie pēc būtības ir vienīgi fiskāli. Šādu nodokļu un maksājumu likmes un sistēma, kas tās reglamentē, nerada nekādu diskrimināciju šās valsts un citu dalībvalstu starpā.

94. pants

Dalībvalstis ievieš kopējos muitas tarifus saskaņā ar šādiem noteikumiem:

a) attiecībā uz sarakstā A1 norādītajiem ražojumiem kopējos muitas tarifus nosaka tādā līmenī, kādā 1957. gada 1. janvārī bija zemākie tarifi kādā no dalībvalstīm;

b) attiecībā uz sarakstā A2 norādītajiem ražojumiem Komisija veic visus attiecīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka sarunas dalībvalstu starpā sākas trijos mēnešos pēc tam, kad šis Līgums ir stājies spēkā. Ja par kādu no šiem ražojumiem

vienošanās netiek panākta gada laikā pēc šā Līguma stāšanās spēkā, Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka piemērojamās kopējo muitas tarifu likmes;

c) kopējos muitas tarifus sarakstā A1 un A2 norādītajiem ražojumiem piemēro, beidzoties pirmam gadam pēc šā Līguma stāšanās spēkā.

95. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var noteikt agrāk sākt piemērot kopējos muitas tarifus ražojumiem, kas uzskaitīti sarakstā B, ja tas varētu sekmēt kodolenerģētikas attīstību Kopienā.

96. pants

Dalībvalstis atceļ visus tos ierobežojumus pilsonības dēļ, kuri ietekmē kādas dalībvalsts personu tiesības veikt kvalificētu darbu kodolenerģētikas jomā, ievērojot ierobežojumus, kas izriet no sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai veselības aizsardzības pamatvajadzībām.

Apspriedusies ar Asambleju, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, kura vispirms lūdz Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu, ar kvalificētu balsu vairākumu var izdot direktīvas par šā panta piemērošanu.

97. pants

Uz fiziskām vai juridiskām personām – gan valsts, gan privātām iestādēm – kuras ir kādas dalībvalsts jurisdikcijā, nedrīkst attiecināt nekādus ierobežojumus pilsonības dēļ, ja šīs personas Kopienā grib piedalīties zinātnisku vai rūpniecisku kodoliekārtu celtniecībā.

98. pants

Dalībvalstis veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai atvieglinātu tādu apdrošināšanas līgumu noslēgšanu, kuri attiecas uz kodolenerģijas radītiem draudiem.

Divos gados pēc šā Līguma stāšanās spēkā Padome, apspriedusies ar Asambleju, pēc Komisijas priekšlikuma, kura vispirms lūdz Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu, ar kvalificētu balsu vairākumu izdod direktīvas par šā panta piemērošanu.

99. pants

Komisija var sniegt jebkādas ieteikumus, lai sekmētu tāda kapitāla apriti, kas domāts, lai finansētu rūpnieciskās darbības, kuras uzskaitītas šā Līguma II pielikumā.

100. pants

Visas dalībvalstis apņemas visus maksājumus, kas saistīti ar preču, pakalpojumu vai kapitāla apriti, kā arī visus kapitāla un peļņas pārvedumus atļaut veikt tās dalībvalsts valūtā, kuras rezidents ir maksātājs vai saņēmējs, ciktāl saskaņā ar šo Līgumu dalībvalstis ir savstarpēji liberalizējušas preču, pakalpojumu, kapitāla apriti un personu pārvietošanos.

10. nodaļa Ārlietas

101. pants

Kopiena saskaņā ar savām pilnvarām un kompetenci var uzņemties saistības, noslēdzot nolīgumus vai līgumus ar trešo valsti, starptautisku organizāciju vai trešās valsts pilsoni.

Par šādiem nolīgumiem vai līgumiem sarunas rīko Komisija saskaņā ar Padomes direktīvām, tos slēdz Komisija, kas saņemusi piekrišanu no Padomes, kura pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu.

Nolīgumus vai līgumus, kuru īstenošanai nav vajadzīgi Padomes lēmumi un ko var nodrošināt ar attiecīgā budžeta līdzekļiem, tomēr var apspriest un noslēgt Komisija viena pati, Komisija par to informē Padomi.

102. pants

Nolīgumi vai līgumi, kas noslēgti ar kādu trešo valsti, starptautisku organizāciju vai trešās valsts pilsoni un kuros līdztekus Kopienai puse ir arī viena vai vairākas dalībvalstis, nestājas spēkā, kamēr visas attiecīgās dalībvalstis nav paziņojušas Komisijai par to, ka šie nolīgumi vai līgumi stājušies spēkā saskaņā ar attiecīgiem šo valstu tiesību aktiem.

103. pants

Dalībvalstis Komisijai dara zināmus nolīgumu vai līgumu projektus ar trešām valstīm, starptautiskām organizācijām vai trešās valsts pilsoniem, ja šādi nolīgumi vai līgumi skar jautājumus, uz kuriem attiecas šis Līgums.

Ja nolīguma vai līguma projekts ir klauzulas, kas kavē šā Līguma piemērošanu, Komisija mēneša laikā pēc šāda paziņojuma saņemšanas attiecīgai valstij dara zināmas savas piezīmes.

Šī valsts nenoslēdz paredzēto nolīgumu vai līgumu, kamēr nav ņēmusi vērā Komisijas iebildumus vai izpildījusi sakarā ar tās pieņemto lēmumu kārtā pieņemto Tiesas nolēmumu par paredzēto klauzulu saderību ar šo Līgumu. Pieteikumu Tiesai var iesniegt jebkurā laikā pēc tam, kad valsts ir saņemusi Komisijas piezīmes.

104. pants

Personas vai uzņēmumi, kas pēc šā Līguma stāšanās spēkā slēdz vai atjauno kādu nolīgumu vai līgumu ar kādu trešo valsti, starptautisku organizāciju vai trešās valsts pilsoni, nedrīkst atsaukties uz minēto nolīgumu vai līgumu, lai izvairītos no šajā Līgumā paredzētajiem pienākumiem.

Katra dalībvalsts veic tādas pasākumus, kādus atzīst par vajadzīgiem, lai pēc Komisijas lūguma darītu tai zināmu visu informāciju par nolīgumiem vai līgumiem, kurus pēc šā Līguma stāšanās spēkā tā darbības jomā kāda persona vai uzņēmums noslēdzis ar kādu trešo valsti, starptautisku organizāciju vai trešās valsts pilsoni. Komisija var prasīt šādus paziņojumus vienīgi tādēļ, lai pārliecinātos, ka šādos nolīgumos vai līgumos nav klauzulu, kas kavē šā Līguma piemērošanu.

Pēc Komisijas pieteikuma Tiesa pieņem nolēmumu par šādu nolīgumu vai līgumu saderību ar šo Līgumu.

105. pants

Uz šo Līgumu nevar atsaukties, lai neļautu pildīt nolīgumus vai līgumus, ko pirms šā Līguma stāšanās spēkā kāda dalībvalsts, persona vai uzņēmums noslēdzis ar kādu trešo valsti, starptautisku organizāciju vai trešās valsts pilsoni, ja šie nolīgumi vai līgumi ir darīti zināmi Komisijai ne vēlāk kā trīsdesmit dienas pēc šā Līguma stāšanās spēkā.

Uz nolīgumiem vai līgumiem, ko laikā starp šā Līguma parakstīšanu un stāšanās spēkā kāda persona vai uzņēmums ir noslēdzis ar kādu trešo valsti, starptautisku organizāciju vai trešās valsts pilsoni, tomēr nevar atsaukties, lai pamatotu šā Līguma nepildīšanu, ja pēc Tiesas atzinuma, kas pieņemts pēc Komisijas pieteikuma, kādai no pusēm, slēdzot nolīgumu vai līgumu, viens no svarīgākajiem iemesliem ir bijis nolūks izvairīties no šā Līguma.

106. pants

Dalībvalstīm, kas pirms šā Līguma stāšanās spēkā ar trešām valstīm ir noslēgušas nolīgumus, kas paredz sadarbību kodolenerģētikas jomā, kopīgi ar Komisiju ir jāpiedalās vajadzīgajās pārrunās ar šīm trešām valstīm, lai nodrošinātu to, ka šādu nolīgumu radītās tiesības un pienākumus, cik vien iespējams, uzņemas Kopiena.

Jebkuram jaunam nolīgumam, ko noslēdz pēc šādām pārrunām, vajadzīga tās dalībvalsts vai to dalībvalstu piekrišana, kuras parakstījušas iepriekšminēto nolīgumu, kā arī Padomes apstiprinājums, kas pieņemts ar kvalificētu balsu vairākumu.

III SADAĻA NOTEIKUMI PAR IESTĀDĒM

1. nodaļa

Iestādes

1. iedaļa Asambleja

107. pants

Asambleja, kurā ir to valstu tautu pārstāvji, kas apvienotas Kopienā, īsteno padomdevējas un pārraudzības pilnvaras, kuras tai piešķir šis Līgums.

108. pants

1. Asambleju veido delegāti, kurus attiecīgo valstu parlamentti ir iecēlušī no savu locekļu vidus saskaņā ar katras dalībvalsts izstrādāto procedūru.

2. Šo delegātu skaits ir šāds:

Beļģija	14
Vācija	36
Francija	36
Itālija	36
Luksemburga	6
Nīderlande	14

3. Asambleja izstrādā priekšlikumus, lai visās dalībvalstīs nodrošinātu vispārējās tiesas vēlēšanas saskaņā ar vienādu procedūru.

Padome vienprātīgi pieņem noteikumus, ko iesaka pieņemt dalībvalstīm saskaņā ar katras valsts konstitucionālajām prasībām.

109. pants

Asambleja sanāk gadskārtējās sesijās. Tā bez īpaša paziņojuma sanāk oktobra trešajā otrdienā.

Asambleja var sanākt ārkārtas sesijā pēc savu locekļu vairākuma lūguma, kā arī pēc Padomes vai Komisijas lūguma.

110. pants

Asambleja no savu locekļu vidus ievēl priekšsēdētāju un prezidiju.

Komisijas locekļi var piedalīties visās sēdēs, un viņi var izteikties Komisijas vārdā, ja ir izteikuši tādu vēlēšanos.

Komisija mutiski vai rakstiski atbild uz jautājumiem, ko tai iesniedz Asambleja vai tās locekļi.

Asambleja uzklaua Padomi saskaņā ar noteikumiem, kurus Padome paredzējusi savā reglamentā.

111. pants

Ja vien šis Līgums neparedz citādu procedūru, Asambleja pieņem lēmumu ar absolūtu nodoto balsu vairākumu.

Kvorumu nosaka tās reglaments.

112. pants

Asambleja ar tā locekļu vairākuma lēmumu pieņem savu reglamentu.

Asamblejas sēžu protokolus publicē tā, kā paredz tās reglaments.

113. pants

Asambleja atklātā sēdē apspriež gadskārtējo ziņojumu, ko iesniedz Komisija.

114. pants

Ja apspriešanai Asamblejā ir iesniegts priekšlikums izteikt neuzticību Komisijai, Asambleja par to balso ne agrāk kā trīs dienas pēc tā iesniegšanas un vienīgi atklātā balsojumā.

Ja Asambleja priekšlikumu izteikt neuzticību pieņem ar divām trešdaļām balsu, ko nodevis Asamblejas locekļu vairākums, visa Komisija atkāpjas no amata. Komisijas locekļi turpina veikt kārtējos pienākumus, kamēr viņus nomaina saskaņā ar 127. pantu.

2. iedaļa Padome

115. pants

Padome veic savus pienākumus un īsteno lēmumu pieņemšanas pilnvaras saskaņā ar šo Līgumu.

Tā saskaņā ar savām pilnvarām veic visus pasākumus, lai koordinētu dalībvalstu un Kopienas darbības.

116. pants

Padomē ir dalībvalstu pārstāvji. Katra valdība deleģē tajā vienu no saviem locekļiem.

Padomes priekšsēdētāja amatu pēc kārtas uz sešiem mēnešiem ieņem visi Padomes locekļi dalībvalstu alfabētiskā secībā.

117. pants

Padome sanāk, ja to sasauk priekšsēdētājs pēc paša ierosmes vai arī pēc kāda tās locekļa vai Komisijas lūguma.

118. pants

1. Ja vien šis Līgums neparedz ko citu, Padome pieņem lēmumus ar tās locekļu balsu vairākumu.

2. Kad Padomei jāpieņem lēmums ar kvalificētu balsu vairākumu, tās locekļu balsu sadalījums ir šāds:

Beļģija	2
Vācija	4
Francija	4
Itālija	4
Luksemburga	1
Nīderlande	2

Lai Padome pieņemtu lēmumus, vajag vismaz:

- divpadsmit balsis "par", ja šis Līgums paredz pieņemt lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma;
- divpadsmit balsis "par", ko nodevuši vismaz četri locekļi – pārējos gadījumos.

3. Klātesošu vai pārstāvētu locekļu atturēšanās neliedz Padomei pieņemt lēmumus, kuriem vajadzīga vienprātība.

119. pants

Ja saskaņā ar šo Līgumu Padome pieņem lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma, tad gadījumos, kad šis priekšlikums jāgroza, tā pieņem lēmumu tikai vienprātīgi.

Kamēr Padome nav pieņēmusi lēmumu, Komisija var grozīt savu sākotnējo priekšlikumu, jo īpaši gadījumos, kad tā par attiecīgo priekšlikumu ir apspriedusies ar Asambleju.

120. pants

Balsošanā katrs Padomes loceklis var balsot tikai viena cita locekļa vārdā.

121. pants

Padome pieņem savu reglamentu.

Šis reglaments var paredzēt komitejas izveidi, kurā ir dalībvalstu pārstāvji. Padome nosaka šīs komitejas uzdevumu un kompetenci.

122. pants

Padome var lūgt, lai Komisija veic tādu izpēti, kādu Padome uzskata par vēlamu kopīgo mērķu sasniegšanai, un iesniedz Padomei attiecīgus priekšlikumus.

123. pants

Padome ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka algas, pabalstus un pensijas Komisijas priekšsēdētājam un locekļiem, kā arī Tiesas priekšsēdētājam, tiesnešiem, ģenerāladvokātiem un sekretāram. Padome tāpat ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka arī citus maksājumus, kas paredzēti kā atlīdzība par darbu.

3. iedaļa Komisija

124. pants

Lai nodrošinātu kodolenerģētikas attīstību Kopienā, Komisija:

- nodrošina to, ka piemēro šo Līgumu un īsteno pasākumus, ko saskaņā ar šo Līgumu ir noteikušas iestādes;
- izstrādā ieteikumus vai sniedz atzinumus par šajā Līgumā ietvertiem jautājumiem, ja Līgums to skaidri paredz vai ja Komisija to atzīst par vajadzīgu;
- īsteno patstāvīgas lēmējtiesības un piedalās Padomes un Asamblejas tiesību aktu sagatavošanā, kā to paredz šis Līgums;
- īsteno pilnvaras, ko Komisijai piešķirusi Padome, tās pieņemto noteikumu īstenošanai.

125. pants

Komisija katru gadu vismaz vienu mēnesi pirms Asamblejas sesijas sākuma publicē pārskata ziņojumu par Kopienas darbību.

126. pants

1. Komisijā ir pieci locekļi, katrs no viņiem ir citas valsts pilsonis, un viņus izraugās, pamatojoties uz viņu vispārējo kompetenci attiecībā uz šā Līguma īpašo mērķi, un viņu neatkarība nav apšaubāma.

Padome ar vienprātīgu lēmumu var mainīt Komisijas locekļu skaitu.

Par Komisijas locekļiem var būt tikai dalībvalstu pilsoņi.

2. Komisijas locekļi Kopienas vispārējās interesēs, veicot amata pienākumus, ir pilnīgi neatkarīgi.

Pildot pienākumus, viņi nelūdz un nepieņem nevienas valdības vai citas struktūras norādījumus. Viņi atturas no jebkuras rīcības, kas nav saderīga ar viņu pienākumiem. Visas dalībvalstis apņemas ievērot šo principu un nemēģināt ietekmēt Komisijas locekļus, kad viņi veic amata pienākumus.

Komisijas locekļi amata pilnvaru laikā nedrīkst uzņemties nekādu citu algotu vai nealgotu darbu. Stājoties amatā, viņi svinīgi solās, ka gan pilnvaru laikā, gan vēlāk viņi ievēros amata uzliktos pienākumus, jo īpaši pienākumu izturēties godīgi un apdomīgi attiecībā uz dažu amatu un priekšrocību pieņemšanu pēc tam, kad viņu pilnvaras ir beigušās. Šo pienākumu neievērošanas gadījumā Tiesa pēc Padomes vai Komisijas lūguma var noteikt, ka attiecīgo Komisijas locekli atkarībā no apstākļiem atlaiz saskaņā ar 129. pantu, vai arī viņam atņem tiesības uz pensiju vai citām priekšrocībām.

127. pants

Komisijas locekļus ieceļ dalībvalstu valdības, savstarpēji vienojoties.

Viņu pilnvaru laiks ir četri gadi. Viņus var iecelt amatā atkārtoti.

128. pants

Izņemot parastas nomaņas vai nāves gadījumus, Komisijas locekļu pienākumi beidzas, kad viņi atkāpjas vai viņus atlaiz no amata.

Šādā brīvā amata vietā uz atlikušo amata pilnvaru laiku ieceļ jaunu Komisijas locekli. Padome var vienprātīgi pieņemt lēmumu par to, ka brīvajā amata vietā nav jāieceļ jauns loceklis.

Izņemot gadījumus, kad Komisijas locekļus atlaiz no amata saskaņā ar 129. pantu, locekļi paliek amatā līdz nomaņai.

129. pants

Ja kāds Komisijas loceklis vairs neatbilst nosacījumiem, kas vajadzīgi pienākumu veikšanai, vai ir izdarījis smagu pārkāpumu, Tiesa pēc Padomes vai Komisijas lūguma var viņu atlaist no amata.

Tādā gadījumā Padome ar vienprātīgu lēmumu var atstādīt šo locekli no pienākumiem un pieņemt lēmumu par viņa nomaņu, kamēr nav saņemts Tiesas nolēmums.

Tiesa pēc Padomes vai Komisijas lūguma Padomes locekli var atstādīt no pienākumiem.

130. pants

Komisijas priekšsēdētāju un viņa vietnieku ieceļ no Komisijas locekļu vidus uz diviem gadiem saskaņā ar to pašu procedūru, kas noteikta Komisijas locekļu iecelšanai. Viņus var iecelt amatā atkārtoti.

Izņemot gadījumu, kad nomaina visu Komisiju, šādu iecelšanu veic pēc apspriešanās ar Komisiju.

Priekšsēdētāja vai viņa vietnieka atkāpšanās vai nāves gadījumā viņus nomaina uz atlikušo amata pilnvaru laiku saskaņā ar šā panta pirmo daļu.

131. pants

Padome un Komisija apspriežas un, savstarpēji vienojoties, nosaka sadarbības formas.

Komisija pieņem savu reglamentu, lai nodrošinātu to, ka gan tā, gan tās struktūrvienības darbojas saskaņā ar šo Līgumu. Tā nodrošina, ka reglaments tiek publicēts.

132. pants

Komisija pieņem lēmumus ar tās locekļu balsu vairākumu, kā noteikts 126. pantā.

Komisija ir tiesīga lemt tikai tad, ja piedalās reglamentā paredzētais locekļu skaits.

133. pants

Padome var pieņemt vienprātīgu lēmumu par to, ka dalībvalsts valdība akreditē Komisijā kvalificētu pārstāvi, kas veiku pastāvīga koordinators pienākumus.

134. pants

1. Ar šo ir izveidota Zinātnes un tehnikas komiteja, to piesaista Komisijai, un tai ir padomdevējas statuss.

Ar komiteju jāapspriežas tādos gadījumos, kādos to paredz šis Līgums. Ar komiteju var apspriesties visos gadījumos, kādos Komisija atzīst to par lietderīgu.

2. Komitejā ir divdesmit locekļu, kurus, apspriedusies ar Komisiju, ieceļ Padome.

Komitejas locekļus kā *persona designata* ieceļ uz pieciem gadiem. Viņus var iecelt amatā atkārtoti. Viņus nesaista nekādi obligāti norādījumi.

Zinātnes un tehnikas komiteja no savu locekļu vidus katru gadu ievēl komitejas priekšsēdētāju un prezidiju.

135. pants

Komisija var rīkot apspriedes un dibināt pētniecības grupas, kas vajadzīgas tās uzdevumu veikšanai.

4. iedaļa

Tiesa

136. pants

Tiesa nodrošina tiesiskumu šā Līguma interpretēšanā un piemērošanā.

137. pants

Tiesā ir septiņi tiesneši.

Tiesa sanāk plenārsēdēs. Tā var arī veidot palātas ar trim vai pieciem tiesnešiem katrā, vai nu lai veiktu provizorisku izmeklēšanu, vai lai izskatītu noteiktu kategoriju lietas saskaņā ar šajā nolūkā izstrādātiem noteikumiem.

Lai izskatītu lietas, ko Tiesai iesniedz kāda dalībvalsts vai Kopienas iestāde, vai lai izlemtu prejudiciālus jautājumus, kas iesniegti saskaņā ar 150. pantu, Tiesa vienmēr sanāk plenārsēdē.

Pēc Tiesas lūguma, Padome ar vienprātīgu lēmumu var palielināt tiesnešu skaitu un izdarīt vajadzīgos pielāgojumus šā panta otrajā un trešajā daļā, kā arī 139. panta otrajā daļā.

138. pants

Tiesai palīdz divi ģenerālvokāti.

Ģenerālvokāta pienākums ir, ievērojot pilnīgu objektivitāti un neatkarību, atklātā tiesas sēdē izteikt pamatotos secinājumus par lietām, kas nodotas izskatīšanai Tiesā, lai palīdzētu Tiesai veikt 136. pantā paredzētos pienākumus.

Pēc Tiesas lūguma, Padome ar vienprātīgu lēmumu var palielināt ģenerālvokātu skaitu un veikt vajadzīgos pielāgojumus 139. panta trešajā daļā.

139. pants

Tiesnešus un ģenerālvokātus izraugās no tādu personu vidus, kuru neatkarība nav apšaubāma un kuras atbilst prasībām attiecībā uz tiesnešu augstākajiem amatiem savās valstīs, vai kas ir juristi ar atzītu kompetenci, viņus uz sešiem gadiem amatā ieceļ dalībvalstu valdības, savstarpēji vienojoties.

Ik pēc trijiem gadiem tiesnešus daļēji nomaina. Pārmaiņus nomaina pa trim un četriem tiesnešiem. Trīs tiesnešus, kuru amata pilnvaras beidzas līdz ar pirmā trīs gadu termiņa beigām, nosaka lozējot.

Ik pēc trijiem gadiem ģenerālvokātus daļēji nomaina. Ģenerālvokātu, kura amata pilnvaras beidzas līdz ar pirmā trīs gadu termiņa beigām, nosaka lozējot.

Tiesnešus un ģenerālvokātus, kas atstāj amatu, var iecelt amatā atkārtoti.

Tiesneši uz trijiem gadiem no sava vidus ievēl Tiesas priekšsēdētāju. Viņu var ievēlēt atkārtoti.

140. pants

Tiesa ieceļ sekretāru un pieņem noteikumus, kas reglamentē viņa pienākumus.

141. pants

Ja Komisija uzskata, ka dalībvalsts nav izpildījusi kādu šajā Līgumā paredzētu pienākumu, tā sniedz argumentētu atzinumu par attiecīgo jautājumu, vispirms dodot attiecīgai valstij iespēju iesniegt savus paskaidrojumus.

Ja attiecīgā valsts Komisijas noteiktajā termiņā neizpilda šā atzinuma prasības, Komisija var griezties Tiesā.

142. pants

Dalībvalsts, kas uzskata, ka cita dalībvalsts nav izpildījusi kādu šajā Līgumā paredzētu pienākumu, var griezties Tiesā.

Pirms dalībvalsts griežas Tiesā sakarā ar citas dalībvalsts iespējamu šajā Līgumā paredzēta pienākuma pārkāpumu, tai jāgriežas Komisijā.

Komisija sniedz argumentētu atzinumu, vispirms dodot visām iesaistītām valstīm iespēju gan mutiski, gan rakstiski izteikt viedokli un apsvērumus par otras puses viedokli.

Ja Komisija nav sniegusi atzinumu trijos mēnešos pēc dienas, kad tai nodots attiecīgais jautājums, atzinuma trūkums neliedz griezties Tiesā.

143. pants

Ja Tiesa konstatē, ka dalībvalsts nav izpildījusi kādu šajā Līgumā paredzētu pienākumu, šai valstij jāveic pasākumi, kas vajadzīgi Tiesas sprieduma izpildei.

144. pants

Tiesas neierobežotā jurisdikcijā ir:

a) tiesvedība, kas uzsākta saskaņā ar 12. pantu, lai pieņemtu attiecīgus nosacījumus, kā Komisijai piešķirt licences un apakšlicences;

b) tiesvedība, ko personas vai uzņēmumi ierosinājuši pret sankcijām, ko Komisija tiem piemērojusi saskaņā ar 83. pantu.

145. pants

Ja Komisija uzskata, ka kāda persona vai uzņēmums ir izdarījis šā Līguma pārkāpumu, uz ko neattiecas 83. pants, tā aicina dalībvalsti, kuras jurisdikcijā ir šī persona vai uzņēmums, piemērot sankcijas, kas par šādu pārkāpumu ir paredzētas šīs dalībvalsts tiesību aktos.

Ja attiecīgā valsts Komisijas noteiktajā termiņā neizpilda šo lūgumu, Komisija var griezties Tiesā, lai konstatētu pārkāpumu, kurā apsūdz šo personu vai uzņēmumu.

146. pants

Tiesa pārbauda, cik likumīgi ir tie Padomes un Komisijas pieņemtie tiesību akti, kas nav ieteikumi vai atzinumi. Šajā nolūkā Tiesas jurisdikcijā ir kādas dalībvalsts, Padomes vai Komisijas celtas prasības sakarā ar kompetences trūkumu, būtisku procedūras noteikumu pārkāpumiem, šā Līguma vai jebkuru ar tā piemērošanu saistītu tiesību normu pārkāpumiem, kā arī sakarā ar pilnvaru nepareizu izmantošanu.

Jebkura fiziska vai juridiska persona ar tiem pašiem nosacījumiem var griezties Tiesā par lēmumu, kas adresēts šai personai, vai par lēmumu, kas – kaut arī regulas vai lēmuma formā ir adresēts citai personai – tomēr šo personu skar tieši un individuāli.

Lietas, ko paredz šis pants, atkarībā no apstākļiem jāierosina divos mēnešos pēc tam, kad tiesību akts publicēts vai darīts zināms attiecīgajai personai vai, ja tas nenotiek, tad no dienas, kad tas šai personai kļuvis zināms.

147. pants

Ja prasība ir pamatota, Tiesa attiecīgo tiesību aktu pasludina par spēkā neesošu.

Pasludinot regulu par spēkā neesošu, Tiesa, ja uzskata par vajadzīgu, nosaka, kuras no šīs regulas sekām jāuzskata par saistošām.

148. pants

Ja Padome vai Komisija nepieņem lēmumu, tādējādi pārkāpjot šo Līgumu, citas Kopienas iestādes un dalībvalsts var griezties Tiesā, lai konstatētu šo pārkāpumu.

Šāda rīcība ir pieļaujama vienīgi tad, ja attiecīgā iestāde vispirms ir aicināta pieņemt lēmumu. Ja divos mēnešos pēc aicinājuma iestāde nav formulējusi savu nostāju, lietu var ierosināt nākamajos divos mēnešos.

Jebkura fiziska vai juridiska persona, atbilstīgi iepriekšējās panta daļās izklāstītajiem nosacījumiem, var griezties Tiesā sakarā ar to, ka Kopienas iestāde nav adresējusi šai personai kādu tiesību aktu, izņemot ieteikumus vai atzinumus.

149. pants

Iestādei, kuras lēmums ir pasludināts par spēkā neesošu vai kuras bezdarbība ir atzīta par tādu, kas ir pretrunā šim Līgumam, ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai pildītu Tiesas spriedumu.

Šis pienākums neiespaido tos pienākumus, kas izriet no 188. panta otrās daļas piemērošanas.

150. pants

Tiesas kompetencē ir sniegt prejudiciālus nolēmumus par:

- a) šā Līguma interpretāciju;
- b) Kopienas iestāžu tiesību aktu spēkā esamību un interpretāciju;
- c) ar Padomes lēmumu dibinātu struktūru statūtu interpretāciju, izņemot gadījumus, kad šie statūti paredz ko citu.

Ja šādu jautājumu ierosina kādas dalībvalsts tiesā, šī tiesa, ja tā uzskata, ka ir vajadzīgs Tiesas lēmums par šo jautājumu, lai šī tiesa varētu sniegt spriedumu, var lūgt, lai Tiesa sniedz nolēmumu par šo jautājumu.

Ja šādu jautājumu ierosina par lietu, ko izskata dalībvalsts tiesa, kuras lēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt, tad šai dalībvalsts tiesai jāgriežas Tiesā.

151. pants

Tiesas kompetencē ir izskatīt lietas par kaitējumu novēršanu, ko paredz 188. panta otrā daļa.

152. pants

Ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, ko paredz Civildienesta noteikumi vai Nodarbināšanas kārtība, Tiesas jurisdikcijā ir visas domstarpības starp Kopienu un tās darbiniekiem.

153. pants

Tiesas kompetencē ir sniegt spriedumus saskaņā ar visām šķirējklauzulām, kas ietvertas publisko tiesību vai privāttiesību līgumos, ko noslēgusi Kopiena vai kas noslēgti tās vārdā.

154. pants

Tiesas jurisdikcijā ir visas dalībvalstu domstarpības, kas attiecas uz šā Līguma priekšmetu, ja šis jautājums tiek iesniegts Tiesai saskaņā ar pušu īpašu vienošanos.

155. pants

Domstarpības, kurās viena puse ir Kopiena, tāpat ir dalībvalstu tiesu jurisdikcijā, izņemot gadījumus, kad šis Līgums paredz Tiesas jurisdikciju.

156. pants

Lietās, kurās izskata Padomes vai Komisijas pieņemtās regulas, jebkura puse var atsaukties uz 146. panta pirmajā daļā izklāstītajiem iemesliem, lai Tiesā pierādītu, ka attiecīgā Regula nav piemērojama, arī tad, ja ir beidzies 146. panta trešajā daļā noteiktais termiņš.

157. pants

Ja vien šis Līgums neparedz ko citu, lietas izskatīšana Tiesā neaptur attiecīgā akta piemērošanu. Ja attiecīgajos apstākļos Tiesa to uzskata par vajadzīgu, tā tomēr var apturēt apstrīdētā akta piemērošanu.

158. pants

Tiesa visās tai iesniegtajās lietās var noteikt dažādus vajadzīgos pagaidu pasākumus.

159. pants

Tiesas nolēmumus izpilda saskaņā ar 164. pantā izklāstītajiem nosacījumiem.

160. pants

Tiesas Statūti ir izklāstīti atsevišķā protokolā.

Tiesa pieņem savu reglamentu. Šim reglamentam vajadzīgs vienprātīgs Padomes apstiprinājums.

2. nodaļa

Vairākām iestādēm kopīgi noteikumi

161. pants

Lai veiktu savu uzdevumu, Padome un Komisija saskaņā ar šā Līguma noteikumiem pieņem regulas, direktīvas un lēmumus, sniedz ieteikumus vai atzinumus.

Regulas ir vispārpiemērojamas. Tās uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojamas visās dalībvalstīs.

Direktīvas tām dalībvalstīm, kurām tās adresētas, uzliek saistības attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, bet ļauj šo valstu iestādēm noteikt to īstenošanas formas un metodes.

Lēmumi uzliek saistības kopumā tiem, kam tie ir adresēti.

Ieteikumi un atzinumi neuzliek saistības.

162. pants

Padomes un Komisijas regulas, direktīvas un lēmumus pamato un norāda visus priekšlikumus vai atzinumus, kas jāsaņem, ievērojot šo Līgumu.

163. pants

Regulas publicē “Kopienas Oficiālajā Vēstnesī”. Tās stājas spēkā tajos norādītajā dienā, vai, ja tā nav norādīta, divdesmitajā dienā pēc publicēšanas.

Direktīvas un lēmumus paziņo visiem, kam tie adresēti, un tie stājas spēkā pēc šāda paziņojuma.

164. pants

Izpildi reglamentē tās valsts civilprocesa normas, kuras teritorijā izpilde notiek. Valsts iestāde, ko šim nolūkam norīko attiecīgās dalībvalsts valdība un dara to zināmu Komisijai, Tiesai un saskaņā ar 18. pantu izveidotajai Arbitrāžas komitejai, lēmumam pievieno izpildes rīkojumu, iepriekš pārbaudot tikai lēmuma autentiskumu.

Kad pēc attiecīgās puses lūguma ir izpildītas šīs formalitātes, minētā puse var sākt izpildi saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, griežoties tieši kompetentā iestādē.

Izpildi var apturēt tikai ar Tiesas lēmumu. Sūdzības par nepareizu izpildi tomēr ir attiecīgās valsts tiesu jurisdikcijā.

3. nodaļa

Ekonomikas un sociālo lietu komiteja

165. pants

Ar šo ir izveidota Ekonomikas un sociālo lietu komiteja. Komitejai ir padomdevējas statuss.

Komiteja ir dažādu ekonomisko un sociālo grupu pārstāvji.

166. pants

Komitejas locekļu skaits ir šāds:

Beļģija	12
Vācija	24
Francija	24
Itālija	24
Luksemburga	5
Nīderlande	12

Komitejas locekļus uz četriem gadiem ar vienprātīgu lēmumu iecel Padome. Viņus var iecelt amatā atkārtoti.

Komitejas locekļus iecel kā *persona designata*, un viņus nedrīkst saistīt nekādi obligāti norādījumi.

167. pants

1. Lai ieceltu Komitejas locekļus, katra dalībvalsts iesniedz Padomei sarakstu, kurā ir divreiz vairāk kandidātu nekā vietu, kas atvēlētas attiecīgās valsts pilsoņiem.

Veidojot Komiteju, ņem vērā vajadzību nodrošināt atbilstīgu pārstāvību dažādām ekonomiskām un sociālām grupām.

2. Padome apspriežas ar Komisiju. Tā var saņemt atzinumus no Eiropas organizācijām, kas pārstāv dažādas tautsaimniecības un sociālās jomas, kuru intereses ir saistītas ar Kopienas darbībām.

168. pants

Komiteja no savu locekļu vidus uz diviem gadiem ievēl priekšsēdētāju un prezidiju.

Komiteja pieņem savu reglamentu un nodod to Padomes vienprātīgai apstiprināšanai.

Komiteju sasauk tās priekšsēdētājs pēc Padomes vai Komisijas lūguma.

169. pants

Komiteju var dalīt specializētās nodaļās.

Šīs specializētās nodaļas darbojas saskaņā ar Komitejas vispārējo kompetenci. Ar tām nedrīkst apspriesties, apejot Komiteju.

Komitejā var veidot arī apakškomitejas, kam jāsaņem atzinumu projekti par konkrētiem jautājumiem vai konkrētām jomām un jāiesniedz izskatīšanai Komitejā.

Reglaments nosaka specializēto nodaļu un apakškomiteju veidošanas metodes un kompetenci.

170. pants

Padomei vai Komisijai jāapspriežas ar Komiteju gadījumos, kad to paredz šis Līgums. Šīs iestādes var apspriesties ar Komiteju vienmēr, kad uzskata to par lietderīgu.

Padome vai Komisija, ja uzskata par lietderīgu, Komitejai atzinuma iesniegšanai nosaka termiņu, kas nedrīkst būt mazāks par desmit dienām no dienas, kad priekšsēdētājs saņēmis par to paziņojumu. Ja līdz termiņa beigām atzinums nav sniegts, tas neliedz veikt turpmāku rīcību.

Komitejas, kā arī specializētās nodaļas atzinumu kopā ar sēdes protokolu nodod Padomei un Komisijai.

**IV SADAĻA
FINANŠU NOTEIKUMI**

171. pants

1. Katram finanšu gadam sastāda Kopienas kopējo ieņēmumu un izdevumu tāmi, kas neietver tomēr Aģentūras un kopuzņēmumu ieņēmumus un izdevumus, šādi ieņēmumi un izdevumi jāuzrāda vai nu kārtējā budžetā, vai pētniecības un investīciju budžetā.

Budžetā ietvertajiem ieņēmumiem un izdevumiem jābūt līdzsvarotiem.

2. Aģentūras, kas darbojas saskaņā ar komerciāliem principiem, ieņēmumus un izdevumus budžetā plāno atsevišķi.

Finanšu regulās, ko izstrādā saskaņā ar 183. pantu, attiecīgi ņemot vērā Aģentūras Statūtus, paredz veidu, kādā aprēķina, isteno un revidē šādus ieņēmumus un izdevumus.

3. Kopuzņēmumu ieņēmumu un izdevumu tāmes katram finanšu gadam kopā ar darbības pārskatiem un bilancēm saskaņā ar šo uzņēmumu statūtiem iesniedz Komisijai, Padomei un Asamblejai.

172. pants

1. Kārtējā budžeta ieņēmumos papildus citiem kārtējiem ieņēmumiem jāietver dalībvalstu finanšu iemaksas, ievērojot šādu sadalījumu:

Beļģija	7,9
Vācija	28
Francija	28
Itālija	28
Luksemburga	0,2
Nīderlande	7,9

2. Pētniecības un investīciju budžeta ieņēmumos neatkarīgi no visiem pārējiem resursiem ir arī dalībvalstu iemaksas, ievērojot šādu sadalījumu:

Beļģija	9,9
Vācija	30
Francija	30
Itālija	23
Luksemburga	0,2
Nīderlande	6,9

3. Šos sadalījumus var grozīt ar Padomes vienprātīgu lēmumu.

4. Aizņēmumus pētījumu vai investīciju finansēšanai ņem saskaņā ar nosacījumiem, ko nosaka Padome saskaņā ar 177. panta 5. punktu.

Kopiena var veikt aizņēmumu kādas dalībvalsts kapitāla tirgū vai nu saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem, kas attiecas uz iekšējiem jautājumiem, vai arī – ja dalībvalstī tādu normu nav – pēc tam, kad ieinteresētā dalībvalsts ir apspriedusies ar Komisiju un tās ir vienojušās par paredzēto aizņēmumu.

Kompetentas ieinteresētās dalībvalsts iestādes var atteikties dot savu piekrišanu tikai tad, ja ir pamatotas bažas, ka šīs valsts kapitāla tirgū var rasties nopietni traucējumi.

173. pants

Šā Līguma 172. pantā paredzētās dalībvalstu finanšu iemaksas pilnībā vai daļēji var aizstāt ar nodevu ieņēmumiem, ko Kopiena iekasē dalībvalstīs.

Šajā nolūkā Komisija iesniedz Padomei priekšlikumus par šādu nodevu aprēķinu bāzi, metodi, kā noteikt to likmes, un to iekasēšanas procedūru.

Apspriedusi šos priekšlikumus ar Asambleju, Padome ar vienprātīgu lēmumu var pieņemt noteikumus, kurus iesaka pieņemt dalībvalstīm saskaņā ar to attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

174. pants

1. Kārtējā budžeta izdevumos īpaši jānorāda:
 - a) administratīvie izdevumi;
 - b) izdevumi, kas attiecas uz drošības pasākumiem, kā arī veselības aizsardzību un darba drošību.
2. Pētniecības un investīciju budžeta izdevumos īpaši jānorāda:
 - a) izdevumi, kas saistīti ar Kopienas pētniecības programmas īstenošanu;
 - b) dalība Aģentūras kapitālā un tās investīciju izdevumos;
 - c) izdevumi attiecībā uz mācību iestāžu iekārtām;
 - d) jebkāda dalība kopuzņēmumos vai konkrētās kopējās darbībās.

175. pants

Kārtējā budžetā iekļautos izdevumus apstiprina vienam finanšu gadam, ja vien ko citu nenosaka regulas, kas pieņemtas saskaņā ar 183. pantu.

Atbilstīgi nosacījumiem, kas jāparedz saskaņā ar 183. pantu, visas apropriācijas, kas nav izlietotas līdz finanšu gada beigām, izņemot tās, kuras attiecas uz personāla izdevumiem, var pārcelt tikai uz nākamo finanšu gadu.

Izdevumiem paredzētās apropriācijas klasificē dažādās nodaļās, grupējot izdevumus pēc to būtības un mērķa, un vajadzības gadījumā iedala sīkāk saskaņā ar regulām, kas pieņemtas atbilstīgi 183. pantam.

Asamblejas, Padomes, Komisijas un Tiesas izdevumus uzrāda atsevišķās budžeta daļās, neskarot dažus īpaši izveidotus kopīgus izdevumu posteņus.

176. pants

1. Ievērojot ierobežojumus, ko uzliek programmas vai lēmumi, kas saistīti ar izdevumiem, kuriem saskaņā ar šo Līgumu ir vajadzīgs vienprātīgs Padomes apstiprinājums, pētniecības un investīciju izdevumiem piešķirtie līdzekļi ir arī:
 - a) saistību apropriācijas, kas aptver dažādus posteņus, kuri veido atsevišķu vienību un vienotu veselumu;
 - b) maksājumu apropriācijas, kas ir maksimālā summa, ko katru gadu izmaksā attiecībā uz saistībām, kas ir pieņemtas saskaņā ar a) apakšpunktu.
2. Attiecīgajam budžeta projektam, ko ierosina Komisija, pievieno saistību un maksājumu termiņu grafiku.
3. Pētniecībai un investīcijām paredzētās apropriācijas iedala dažādās nodaļās, grupējot izdevumu posteņus pēc to būtības un mērķa, un vajadzības gadījumā sīkāk iedala saskaņā ar regulām, kas izstrādātas atbilstīgi 183. pantam.
4. Ja vien Padome nenolemj ko citu, neizmantotās maksājumu apropriācijas ar Komisijas lēmumu pārceļ uz nākamo finanšu gadu.

177. pants

1. Finanšu gads ilgst no 1. janvāra līdz 31. decembrim.
2. Katra Kopienas iestāde izstrādā savu administratīvo izdevumu tāmes. Komisija apvieno šīs tāmes provizoriskā budžeta projektā. Tā pievieno projektam atzinumu, kurā var būt citādas tāmes. Tā izstrādā arī provizorisku pētniecības un investīciju budžeta projektu.

Komisija iesniedz Padomei provizoriskos budžetu projektus vēlākais līdz 30. septembrim pirms budžetu izpildes gada sākuma.

Ja Padome nodomājusi atkāpties no provizoriskajiem budžetu projektiem, tā apspriežas ar Komisiju un vajadzības gadījumā arī ar citām ieinteresētām iestādēm.

3. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem budžetu projektus un iesniedz tos Asamblejai.

Budžetu projektus iesniedz Asamblejai vēlākais līdz 31. oktobrim pirms budžetu izpildes gada sākuma.

Asamblejai ir tiesības ierosināt Padomei grozījumus budžetu projektos.

4. Ja viena mēneša laikā pēc budžetu projektu iesniegšanas Asambleja tos ir apstiprinājusi vai nav sniegusi Padomei atzinumu, budžetu projektus uzskata par pieņemtiem galīgajā variantā.

Ja šajā laikā Asambleja ir ierosinājusi grozījumus, šādi grozītos budžetu projektus iesniedz Padomei. Padome tos apspriež ar Komisiju un vajadzības gadījumā ar citām ieinteresētām iestādēm, un ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem budžetus galīgajā variantā, ievērojot ierobežojumus, ko uzliek programmas un lēmumi, kas paredz tādu izdevumus, kuriem saskaņā ar šo Līgumu vajadzīgs Padomes vienprātīgs apstiprinājums.

5. Lai pieņemtu pētniecības un investīciju budžetu, Padomes locekļu balsu sadalījums ir šāds:

Beļģija	9
Vācija	30
Francija	30
Itālija	23
Luksemburga	1
Nīderlande	7

Lēmumu pieņemšanai vajadzīgs vismaz 67 balsu vairākums.

178. pants

Ja finanšu gadam sākoties, par kārtējo budžetu vēl nav nobalsots, tad atbilstīgi regulām, kas pieņemtas saskaņā ar 183. pantu, katru mēnesi var iztērēt summu, kas nepārsniedz vienu divpadsmito daļu no iepriekšējā finanšu gada budžeta apropriācijām jebkurā budžeta nodaļā vai citā apakšnodaļā, šie noteikumi Komisijai tomēr nedod iespēju saņemt līdzekļus, kas pārsniedz vienu divpadsmito daļu no summas, ko paredz topošais budžeta projekts.

Ja finanšu gadam sākoties, par pētniecības un investīciju budžetu vēl nav nobalsots, tad atbilstīgi regulām, kas pieņemtas saskaņā ar 183. pantu, katru mēnesi var iztērēt summu, kas nepārsniedz vienu divpadsmito daļu no apropriācijām, kuras atbilst maksājumu termiņu grafikā iekļautajām gada tāmēm jau apstiprinātām saistību apropriācijām.

Ja pārējie pirmajā un otrajā daļā izklāstītie nosacījumi ir ievēroti, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var atļaut izdevumus, kas pārsniedz vienu divpadsmito daļu, ievērojot ierobežojumus, ko uzliek programmas vai lēmumi, kas paredz tādu izdevumus, kuriem saskaņā ar šo Līgumu ir vajadzīgs Padomes vienprātīgs apstiprinājums.

Dalībvalstis, ievērojot sadalījumus, kas noteikti iepriekšējam finanšu gadam, katru mēnesi maksā provizorisku summu, kas vajadzīga, lai nodrošinātu šā panta izpildi.

179. pants

Atbilstīgi regulām, kas pieņemtas saskaņā ar 183. pantu, Komisija saskaņā ar apropriāciju apjomu uzņemas atbildību par budžetu izpildi.

Regulās paredz sīki izstrādātus noteikumus par to, kā katra iestāde atbild par pašas izdevumiem.

Komisija, ņemot vērā ierobežojumus un nosacījumus, kas paredzēti regulās, kuras pieņemtas saskaņā ar 183. pantu, budžetos var pārcelt apropriācijas no vienas nodaļas uz citu vai no vienas apakšnodaļas uz citu.

180. pants

Visu budžeta ieņēmumu un izdevumu pārskatu pārbauda Revīzijas padome, kurā ir revidenti, kuru neatkarība nav apšaubāma, vienu no viņiem ieceļ par priekšsēdētāju. Padome ar vienprātīgu lēmumu nosaka revidentu skaitu. Revīzijas padomes revidentus un priekšsēdētāju uz pieciem gadiem ar vienprātīgu lēmumu ieceļ Padome. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka viņu atalgojumu.

Šā pārskata revīziju, kurā izmanto grāmatvedības dokumentus un kuru vajadzības gadījumā veic uz vietas, ieplāno, lai pārliecinātos, vai visi ieņēmumi ir saņemti un visi izdevumi veikti likumīgi un pareizi, un vai finanšu vadība ir pareiza. Pēc katra budžeta slēgšanas kontroles Revīzijas padome sagatavo ziņojumu, kuru var pieņemt tikai ar padomes locekļu balsu vairākumu.

Komisija ik gadu Padomei un Asamblejai kopā ar Revīzijas padomes ziņojumu iesniedz pārskatu par iepriekšējā finanšu gada budžeta izpildi. Komisija tām nodod arī finanšu ziņojumu par Kopienas aktīviem un pasīviem.

Padome atbrīvo Komisiju no atbildības par budžeta izpildi, pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu. Padome savu lēmumu dara zināmu Asamblejai.

181. pants

Šā Līguma 171. panta 1. un 2. punktā paredzētos budžetus un pārskatu izstrādā norēķinu vienībās, ko nosaka atbilstīgi finanšu regulām, kuras pieņem saskaņā ar 183. pantu.

Dalībvalstis 172. pantā paredzētās finanšu iemaksas Kopienas rīcībā nodod attiecīgo valstu valūtās.

Šo iemaksu atlikumus deponē dalībvalstu valsts kasēs vai to norādītās iestādēs. Depozītā šie līdzekļi saglabā savu nominālvērtību attiecībā pret panta pirmajā punktā minētajām norēķinu vienībām, to nominālvērtība ir tā, kas ir spēkā deponēšanas dienā.

Šos atlikumus var investēt saskaņā ar noteikumiem, par ko vienojas Komisija un attiecīgā dalībvalsts.

182. pants

1. Komisija ar noteikumu, ka tā informē kompetentas attiecīgo dalībvalstu iestādes, var no vienas dalībvalsts valūtas konvertēt citas dalībvalsts valūtā tik lielus uzkrājumus, cik vajadzīgs, lai tos izmantotu šā Līguma mērķiem. Komisija, cik vien iespējams, nekonvertē valūtu, ja tās rīcībā ir naudas līdzekļi vai likvidi aktīvi tai vajadzīgajās valūtās.

2. Komisija sadarbojas ar visām dalībvalstīm ar attiecīgās valsts norādītas iestādes starpniecību. Veicot finanšu operācijas, Komisija izmanto attiecīgās dalībvalsts emisijas bankas pakalpojumus vai jebkuras citas tās izraudzītas finanšu iestādes pakalpojumus.

3. Pirms budžeti ir pieņemti galīgajā variantā, Komisija par izdevumiem, kas Kopienai maksā trešo valstu valūtās, iesniedz Padomei programmu, kurā norāda plānotos ieņēmumus un izdevumus dažādās valūtās.

Padome ar kvalificētu balsu vairākumu apstiprina šo programmu. Finanšu gada laikā to var grozīt saskaņā ar to pašu procedūru.

4. Dalībvalstis, ievērojot sadalījumu, kas noteikts 172. pantā, nodrošina Komisiju ar trešo valstu valūtu, kas ir vajadzīga izdevumiem, kuri uzrādīti 3. punktā paredzētajā programmā. Summas, ko Komisija saņem trešo valstu valūtās, pārskaita dalībvalstīm saskaņā ar to pašu sadalījumu.

5. Komisija var brīvi izmantot jebkādas naudas summas trešo valstu valūtās, ko tā ieguvusi no aizņēmumiem šajās valstīs.

6. Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu uz Aģentūru un kopuzņēmumiem var pilnībā vai daļēji attiecināt šā panta iepriekšējās daļās paredzētos konvertācijas nosacījumus un, vajadzības gadījumā, pielāgot šos nosacījumus to darbības vajadzībām.

183. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu:

a) pieņem finanšu regulas, kas precizē budžeta, tostarp Aģentūras budžeta apstiprināšanas un izpildes, kā arī pārskatu iesniegšanas un pārbaudes procedūru;

b) nosaka metodes un procedūru, kā Komisijas rīcībā nodod dalībvalstu iemaksas;

c) izstrādā noteikumus attiecībā uz kredītrikotāju un grāmatvežu pienākumiem, kā arī attiecībā uz piemērotām pārbaudes metodēm.

V SADAĻA VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

184. pants

Kopiena ir tiesību subjekts.

185. pants

Visās dalībvalstīs Kopienai ir visplašākā tiesībspēja un rīcībspēja, ko šo valstu tiesību akti piešķir juridiskām personām, tā var iegūt vai atsavināt kustamu un nekustamu īpašumu, kā arī būt par pusi tiesas procesā. Šajā nolūkā Kopienai pārstāv Komisija.

186. pants

Padome, sadarbojoties ar Komisiju un apspriedusies ar pārējām attiecīgām iestādēm, vienprātīgi pieņem Kopienas Civildienesta noteikumus un pārējo Kopienas darbinieku nodarbināšanas kārtību.

Beidzoties ceturtajam gadam pēc šā Līguma stāšanās spēkā, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar citām ieinteresētām iestādēm, ar kvalificētu balsu vairākumu var grozīt minētos noteikumus un kārtību.

187. pants

Lai veiktu tai uzticētos uzdevumus, Komisija drīkst vākt visu vajadzīgo informāciju un veikt jebkādu pārbaudi, ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, ko Padome paredz saskaņā ar šo Līgumu.

188. pants

Kopienas atbildību par līgumsaistību izpildi reglamentē tiesību akti, kādus piemēro attiecīgiem līgumiem.

Ja pastāv tādas saistības, kas nav līgumsaistības, Kopiena saskaņā ar vispārējiem tiesību principiem, kas ir kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām, novērš jebkādu kaitējumu, ko radījušas Kopienas iestādes vai to darbinieki, pildot savus pienākumus.

Darbinieku personisko atbildību pret Kopienai nosaka tiem attiecīgi piemērojami Civildienesta noteikumi vai nodarbināšanas kārtība.

189. pants

Kopienas iestāžu atrašanās vietu nosaka, dalībvalstu valdībām savstarpēji vienojoties.

190. pants

Noteikumus par valodu lietošanu Kopienas iestādēs, neskarot Tiesas reglamenta noteikumus, ar vienprātīgu lēmumu pieņem Padome.

191. pants

Atbilstīgi nosacījumiem, kas izklāstīti atsevišķā protokolā, dalībvalstīs Kopienai ir visas privilēģijas un imunitāte, kas vajadzīga, lai veiktu tās uzdevumus.

192. pants

Dalībvalstis veic gan vispārējus, gan īpašus attiecīgus pasākumus, lai nodrošinātu to pienākumu izpildi, ko rada šis Līgums vai Kopienas iestāžu darbība. Dalībvalstis palīdz Kopienai tās uzdevumu veikšanā.

Tās atturas veikt jebkādas pasākumus, kas varētu apdraudēt šā Līguma mērķu sasniegšanu.

193. pants

Risinot domstarpības, kas saistītas ar šā Līguma interpretāciju vai piemērošanu, dalībvalstis apņemas izmantot tikai tādas domstarpību izšķiršanas metodes, kādas paredz šis Līgums.

194. pants

1. Kopienas iestāžu un komiteju locekļiem, ierēdņiem un citiem darbiniekiem, kā arī citām personām, kam pienākumi vai arī sabiedriskas vai personiskas attiecības ar Kopienas iestādēm vai būvēm un iekārtām, vai ar kopuzņēmumiem liek iegūt ziņas par kādiem faktiem, informāciju, zināšanām, dokumentiem vai objektiem, uz ko saskaņā ar noteikumiem, ko pieņēmusi dalībvalsts vai Kopienas iestāde, attiecas drošības sistēma, arī pēc šādu pienākumu vai attiecību beigšanās, aizliegts izpaust šīs ziņas nepiederīgām personām un plašai sabiedrībai.

Katra dalībvalsts jebkuru šā pienākuma pārkāpumu uzskata par rīcību, kas pārkāpj tās noteikumus attiecībā uz slepenību un uz ko gan satura, gan jurisdikcijas ziņā attiecas dalībvalsts tiesību akti, kuras tā piemēro rīcībai, kas apdraud valsts drošību, vai profesionālu noslēpumu izpaušanai. Šāda dalībvalsts pēc jebkuras ieinteresētās dalībvalsts vai Komisijas lūguma vēršas pret katru, kas ir tās jurisdikcijā un ir izdarījis šādu pārkāpumu.

2. Visas dalībvalstis Komisijai dara zināmus visus noteikumus, kas tajās reglamentē tādas informācijas, zināšanu, dokumentu vai objektu klasifikāciju un slepenību, uz kuriem attiecas šis Līgums.

Komisija nodrošina to, ka šos noteikumus dara zināmus pārējām dalībvalstīm.

Visas dalībvalstis veic visus attiecīgos pasākumus, lai, cik iespējams, atvieglotu vienotas un pilnīgas drošības sistēmas pakāpenisku izveidi. Šajā nolūkā Komisija, apspriedusies ar ieinteresētajām dalībvalstīm, var sniegt ieteikumus.

3. Kopienas iestādēm, to būvēm un iekārtām, kā arī kopuzņēmumiem jāpiemēro drošības sistēmas noteikumi, kas ir spēkā tajā teritorijā, kur katrs no tiem atrodas.

4. Visas pārējās iestādes un visas pārējās dalībvalstis atzīst jebkuru atļauju, ko vai nu Kopienas iestāde vai dalībvalsts piešķirusi personai, kas darbojas jomā, uz ko attiecas šis Līgums, lai piekļūtu faktiem, informācijai, dokumentiem vai objektiem, uz ko attiecas šis Līgums un drošības sistēma.

5. Šis pants neliedz piemērot īpašus noteikumus, ko paredz noligumi, kurus dalībvalsts noslēdz ar trešo valsti vai starptautisku organizāciju.

195. pants

Piemērojot šo Līgumu, Kopienas iestādes, Agentūra un kopuzņēmumi ievēro tos nosacījumus attiecībā uz rūdu, izejmateriālu un īpašu skaldāmo materiālu pieejamību, kuri ietverti valstu tiesību aktos, kas izstrādāti sabiedriskās kārtības vai veselības aizsardzības apsvērumu dēļ.

196. pants

Šajā Līgumā, ja vien tas neparedz ko citu:

a) "persona" ir jebkura fiziska persona, kas visas vai kādu no savām darbībām veic dalībvalstīs tajā jomā, kas norādīta attiecīgā šā Līguma nodaļā;

b) "uzņēmums" ir jebkurš uzņēmums vai iestāde neatkarīgi no tā, vai tai ir valsts iestādes vai privātuzņēmuma juridiskais statuss, kas visas vai kādu no savām darbībām veic dalībvalstīs tajā jomā, kas ir norādīta attiecīgā šā Līguma nodaļā.

197. pants

Šajā Līgumā:

1. "Īpaši skaldāmie materiāli" ir plutonijs-239; urāns-233, ar urānu-235 vai urānu-233 bagātināts urāns; kā arī visas vielas, kuru sastāvā ir viens vai vairāki iepriekšminētie izotopi un tādi skaldāmie materiāli, ko pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu var precizēt Padome; vārdkopa "īpaši skaldāmie materiāli" tomēr neattiecas uz izejmateriāliem.

2. "Ar urānu-235 vai urānu-233 bagātināts urāns" ir urāns, kurā urāns-235 vai urāns-233, vai arī tie abi ir tādā daudzumā, ka šo izotopu kopīgā koncentrācija attiecībā uz izotopu 238 pārsniedz dabā sastopamā izotopa 235 un izotopa 238 attiecību.

3. "Izejmateriāli" ir urāns ar dabā sastopamu izotopu piejaukumu; urāns, kurā urāna-235 saturs ir mazāks par parasto; torijs; jebkura no iepriekšminētām vielām metāla, sakausējuma, ķīmiska savienojuma vai koncentrāta formā; jebkura cita viela, kurā iepriekšminētās vielas ir tādā koncentrācijā, kādu pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu precizē Padome.

4. "Rūdas" ir visas rūdas, kurās vidējā koncentrācijā, kādu pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu precizē Padome, ir vielas, no kā ar attiecīgu ķīmisku un fizikālu apstrādi var iegūt iepriekšminētos izejmateriālus.

198. pants

Ja vien šis Līgums neparedz ko citu, tas attiecas uz dalībvalstu Eiropas teritorijām un to jurisdikcijā esošām teritorijām ārpus Eiropas.

Tas attiecas arī uz tām Eiropas teritorijām, par kuru ārlietām ir atbildīga kāda no dalībvalstīm.

199. pants

Komisijas pienākums ir uzturēt visas vajadzīgās attiecības ar Apvienoto Nāciju Organizācijas iestādēm, ar tās specializētām iestādēm un iestādēm, kas pārstāv Vispārējo vienošanos par tarifiem un tirdzniecību.

Komisija uztur vajadzīgās attiecības arī ar visām starptautiskām organizācijām.

200. pants

Komisija ievieš visas attiecīgās formas sadarbībai ar Eiropas Padomi.

201. pants

Kopiena izveido ciešu sadarbību ar Eiropas Ekonomiskās sadarbības organizāciju, un, savstarpēji vienojoties, sīkāk nosaka šīs sadarbības formas.

202. pants

Šis Līgums neliedz pastāvēt un attīstīties reģionālām apvienībām, ko veido Beļģija un Luksemburga vai Beļģija, Luksemburga un Nīderlande, ciktāl šo reģionālo apvienību mērķi nav sasniedzami, piemērojot šo Līgumu.

203. pants

Ja izrādās, ka Kopienai, lai sasniegtu kādu tās mērķi, jārikojas, bet šis Līgums nepiešķir vajadzīgās pilnvaras, Padome, pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Asambleju, ar vienprātīgu lēmumu veic attiecīgus pasākumus.

204. pants

Jebkuras dalībvalsts valdība vai Komisija var iesniegt Padomei priekšlikumus grozīt šo Līgumu.

Ja Padome, apspriedusies ar Asambleju un vajadzības gadījumā ar Komisiju, sniedz atzinumu, ka jāsasauc dalībvalstu valdību pārstāvju konference, to sasauca Padomes priekšsēdētājs, lai vienotos par to, kādi grozījumi jāizdara šajā Līgumā.

Šie grozījumi stājas spēkā, kad tos ratificējušas visas dalībvalstis saskaņā ar to attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

205. pants

Jebkura Eiropas valsts var izteikt vēlēšanos kļūt par Kopienas dalībvalsti. Tā adresē savu lūgumu Padomei, kura, saņēmusi Komisijas atzinumu, vienprātīgi pieņem lēmumu.

Uzņemšanas nosacījumus un šādas uzņemšanas izraisītos grozījumus Līgumā nosaka dalībvalstu nolīgums ar valsti, kas iesniegusi uzņemšanas lūgumu. Šādu nolīgumu iesniedz ratifikācijai saskaņā ar katras līgumslēdzējas valsts attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

206. pants

Kopiena ar trešām valstīm, valstu savienībām vai starptautiskām organizācijām var slēgt asociācijas nolīgumus, kas nosaka savstarpējas tiesības un pienākumus, kopīgu rīcību un īpašas procedūras.

Šādos nolīgumus, apspriežoties ar Asambleju, ar vienprātīgu lēmumu slēdz Padome.

Ja šie nolīgumi paredz grozījumus šajā Līgumā, šie grozījumi vispirms jāapstiprina saskaņā ar 204. pantā izklāstīto procedūru.

207. pants

Protokoli, kas pēc dalībvalstu savstarpējas vienošanās pievienoti šim Līgumam, ir daļa no tā.

208. pants

Šis Līgums ir noslēgts uz neierobežotu laiku.

VI SADAĻA NOTEIKUMI, KAS ATTIECAS UZ SĀKUMPOSMU

1. iedaļa

Iestāžu izveide

209. pants

Padome sanāk mēneša laikā pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā.

210. pants

Padome trijos mēnešos pēc tās pirmās sanāksmes veic visus attiecīgos pasākumus, lai izveidotu Ekonomikas un sociālo lietu komiteju.

211. pants

Divos mēnešos pēc Padomes pirmās sanāksmes Padomes priekšsēdētājs sasauca Asambleju, lai ievēlētu prezidiju un izstrādātu savu reglamentu. Līdz prezidija ievēlēšanai Asamblejas vadītāja vietu ieņem tās vecākais loceklis.

212. pants

Tiesa sāk pildīt pienākumus, līdzko iecelti tās locekļi. Tiesas pirmo priekšsēdētāju ieceļ uz trim gadiem saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādus ievēro, ieceļot tās locekļus.

Trijos mēnešos pēc tam, kad Tiesa sāksusi darbu, tā pieņem savu reglamentu.

Tiesā var griezties tikai pēc tam, kad publicēts tās reglaments. Laikposmu, kurā var ierosināt lietu, sāk skaitīt tikai no publikācijas dienas.

Tiesas priekšsēdētājs pēc iecelšanas amatā īsteno pilnvaras, ko viņam piešķir šis Līgums.

213. pants

Komisija sāk pildīt savus pienākumus un uzņemas atbildību, ko tai uzliek šis Līgums, līdzko ir iecelti tās locekļi.

Sākot pildīt pienākumus, Komisija sāk izpēti un nodibina vajadzīgos kontaktus ar dalībvalstīm, uzņēmumiem, darbiniekiem un patērētājiem, lai izstrādātu vispārēju pārskatu par kodolenerģētikas nozares stāvokli Kopienā. Sešos mēnešos Komisija iesniedz Asamblejai ziņojumu par šo jautājumu.

214. pants

1. Pirmais finanšu gads ilgst no dienas, kad stājas spēkā šis Līgums, līdz tā paša gada 31. decembrim. Ja šis Līgums stājas spēkā gada otrajā pusē, pirmais finanšu gads ilgst līdz nākamā gada 31. decembrim.

2. Kamēr nav pieņemti pirmā finanšu gada budžeti, dalībvalstis Kopienai iemaksā bezprocentu avansu, ko pēc tam atskaita no finanšu iemaksām, kuras paredzētas šo budžetu izpildei.

3. Līdz 186. pantā paredzēto Kopienas Civildienesta noteikumu un pārējo Kopienas darbinieku nodarbināšanas kārtību izstrādei visas iestādes pieņem darbā vajadzīgo personālu un noslēdz darba līgumus uz ierobežotu laiku.

Katra iestāde kopā ar Padomi pārrunā visus jautājumus, kas saistīti ar darbavietu skaitu, sadali un atalgojumu.

2. iedaļa

Noteikumi šā Līguma sākotnējai piemērošanai

215. pants

1. Sākotnējo pētniecības un mācību programmu, kas ir izklāstīta šā Līguma V pielikumā un kuras izmaksas, ja vien Padome ar vienprātīgu lēmumu nenolemj ko citu, nedrīkst pārsniegt 215 miljonus Eiropas maksājumu savienības norēķinu vienību, īsteno piecos gados pēc šā Līguma stāšanās spēkā.

2. Izdevumu sadalījums šās programmas īstenošanai ir uzskatāmi izklāstīti V pielikuma galvenajās apakšnodalās.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu var grozīt šo programmu.

216. pants

Gada laikā pēc šā Līguma stāšanās spēkā Komisija iesniedz Padomei priekšlikumus par to, kādā veidā jādarbojas 9. pantā minētajai iestādei ar universitātes statusu.

217. pants

Sešos mēnešos pēc šā Līguma stāšanās spēkā Padome pieņem 24. pantā paredzētos drošības noteikumus par drošības līmeņiem, ko piemēro informācijas izplatīšanai.

218. pants

Gada laikā pēc šā Līguma stāšanās spēkā saskaņā ar 31. pantu nosaka pamatstandartus.

219. pants

Trijos mēnešos pēc šā Līguma stāšanās spēkā dalībvalstis saskaņā ar 33. pantu paziņo Komisijai normatīvos vai administratīvos aktus, kas pieņemti, lai šajās valstīs nodrošinātu sabiedrības un darbinieku veselības aizsardzību pret draudiem, ko rada jonizētāja radiācija.

220. pants

Trijos mēnešos pēc šā Līguma stāšanās spēkā Komisija Padomei iesniedz priekšlikumus par 54. pantā paredzētās Aģentūras Statūtiem.

3. iedaļa

Pārejas noteikumi

221. pants

Šā Līguma 14. līdz 23. pants un 25. līdz 28. pants attiecas uz patentiem, uz laiku aizsargātām patenta tiesībām, funkcionāliem modeļiem, kā arī patentu vai funkcionālu modeļu pieteikumiem, kas iesniegti pirms šā Līguma stāšanās spēkā, ievērojot šādus nosacījumus:

1) novērtējot 17. panta 2. punktā minēto laiku, jaunajā situācijā, ko radījuši šā Līguma stāšanās spēkā, jāparedz atlaides par labu īpašniekam;

2) attiecībā uz paziņojumiem par tādiem izgudrojumiem, kas nav slepeni, ja viens vai abi 16. pantā minētie trīs un astoņpadsmit mēnešu termiņi ir beigušies līdz dienai, kad šis Līgums stājas spēkā, tad šajā dienā sākas nākamais sešu mēnešu termiņš.

Ja minētajā dienā nav beidzies viens vai abi šie termiņi, tos pagarina par sešiem mēnešiem no to paredzētās izbeigšanās dienas;

3) tie paši noteikumi attiecas uz tādu izgudrojumu paziņošanu, kas ir slepeni saskaņā ar 16. pantu un 25. panta 1. punktu, tomēr šajā gadījumā diena, kad stājas spēkā 24. pantā minētie drošības noteikumi, ir diena, kurā sākas jauns termiņš vai kurā pagarina esošo termiņu.

222. pants

Laikā starp šā Līguma stāšanos spēkā un Komisijas noteikto dienu, kad sāk darboties Aģentūra, nolīgumus un līgumus par rūdu, izejmateriālu vai īpašu skaldāmo materiālu piegādi slēdz vai atjauno tikai pēc Komisijas iepriekšēja apstiprinājuma.

Komisija neapstiprina tādu nolīgumu vai līgumu slēgšanu vai atjaunošanu, kurus tā uzskata par tādiem, kas varētu kavēt šā Līguma īstenošanu. Tā īpaši var savu piekrišanu saistīt ar tādu klauzulu iekļaušanu nolīgumos un līgumos, kuras ļauj Aģentūrai piedalīties šo nolīgumu un līgumu izpildē.

223. pants

Atkāpjoties no 60. panta, kādas dalībvalsts teritorijās uzbūvēti reaktori, kas var nonākt kritiskā stāvoklī, pirms aprīvējuši septiņi gadi kopš šā Līguma spēkā stāšanās dienas ilgākais uz desmit gadiem no minētās dienas, ņemot vērā jau iesāktus darbus un pētījumus, ir prioritāte, ko var attiecināt gan uz rūdu vai izejmateriālu piegādēm no minētās valsts teritorijām, gan uz izejmateriālu vai īpašu skaldāmo materiālu piegādēm, ko paredz divpusēji nolīgumi, kas ir noslēgti pirms šā Līguma stāšanās spēkā un saskaņā ar 105. pantu ir paziņoti Komisijai.

Tādu pašu prioritāti attiecībā uz piegādēm tāpat uz desmit gadiem piešķir visām izotopu separācijas rūpnīcām neatkarīgi no tā, vai tās ir kopuzņēmumi, kuri sāk darboties kādas dalībvalsts teritorijā, pirms pagājuši septiņi gadi no šā Līguma stāšanās spēkā.

Kad Komisija ir pārliecinājusies, ka ir ievēroti tie nosacījumi, kas vajadzīgi, lai īstenotu tiesības uz prioritāti, Aģentūra slēdz attiecīgus līgumus.

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

224. pants

Augstās Līgumslēdzējas Puses šo Līgumu ratificē saskaņā ar attiecīgajām konstitucionālajām prasībām. Ratifikācijas dokumentus deponē Itālijas Republikas valdībai.

Šis Līgums stājas spēkā nākamā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad ratifikācijas dokumentu deponējusi pēdējā parakstītājvalsts. Ja tomēr deponēšana notiek vēlāk nekā 15 dienas pirms nākamā mēneša sākuma, šis Līgums nestājas spēkā līdz aiznākamā mēneša pirmajai dienai pēc ratifikācijas dokumenta deponēšanas.

225. pants

Šā Līguma oriģinālu vienā eksemplārā franču, holandiešu, itāļu un vācu valodā deponē Itālijas Republikas valdības arhīvā, visi četri teksti ir vienlīdz autentiski, un Itālijas Republikas valdība izsniedz apstiprinātas kopijas visu citu parakstītājvalstu valdībām.

To apliecinot, attiecīgie Pilnvarotie ir parakstījuši šo Līgumu.

Romā, tūkstoš deviņi simti piecdesmit septītā gada divdesmit piektajā martā.

P. H. SPAAK

ADENAUER

PINEAU

Antonio SEGNI

BECH

J. LUNS

J. Ch. SNOY et d'OPPUERS

HALLSTEIN

M. FAURE

Gaetano MARTINO

Lambert SCHAUS

J. LINTHORST HOMAN

Pilnvarotās personas – skat. Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma preambulas tekstā, 1738. lpp.

I PIELIKUMS

Kodolenerģētikas pētījumu jomas, kas minētas šā Līguma 4. pantā

I – Izejmateriāli

1. Galveno materiālu (urāna, torija un citu kodolenerģētikā īpaši nozīmīgu vielu) atradņu ģeoloģiska izpēti, un ieguves metodes.
2. Metodes, kā palielināt šo materiālu koncentrāciju un pārvērst tos tehniski tīros savienojumos.
3. Metodes, kā šos tehniski tīros savienojumus pārvērst kodolenerģētikai piemērotos tīros savienojumos un metālos.
4. Metodes, ko izmanto ķīmijas, keramikas un metalurģijas nozarē, lai šos savienojumus un metālus, kā arī plutoniju, urānu-235 vai urānu-233 – tīru vai arī kopā ar šādiem savienojumiem vai metāliem – pārvērstu un pārstrādātu degvielas elementos.
5. Metodes, kā šādas degvielas elementus aizsargāt pret ārēju faktoru izraisītu koroziju vai eroziju.
6. Metodes, ko izmanto, lai ražotu, refinētu, pārstrādātu un glabātu citus īpašus kodolenerģētikas materiālus, jo īpaši:
 - a) palēninātājus, piemēram, smago ūdeni, kodolenerģētikai piemērotu tīru grafitu, beriliju, berilija oksīdu;
 - b) struktūrmateriālus, piemēram, cirkoniju (bez hafnija), niobiju, lantānu, titānu, beriliju un to oksīdus, karbīdus un citus savienojumus, ko var izmantot kodolenerģētikā;
 - c) dzesētājus, piemēram, hēliju, organiskus šķidrums, nātriju, nātrija un kālija sakausējumus, bismutu, svina un bismuta sakausējumus.
7. Izotopu separācijas metodes:
 - a) no urāna;
 - b) no materiāliem lielā daudzumā, kurus var izmantot kodolenerģijas ražošanā, piemēram, no litija-6, litija-7, slāpekļa-15 un bora-10;
 - c) no izotopiem, ko mazos daudzumos izmanto pētījumiem.

II – Fizika, ko izmanto kodolenerģētikā

1. Praktiskā teorētiskā fizika:
 - a) zemo enerģiju kodolreakcijas, jo īpaši neitronu ierosinātas reakcijas;
 - b) kodolu dalīšanās;
 - c) jonizētās radiācijas un fotonu mijiedarbība ar matēriju;
 - d) cietvielu fizikas teorija;
 - e) kodolsintēzes pētījumi, īpaši pievēršoties jonizētas plazmas pārvērtībām elektromagnētisko spēku iespaidā un sevišķi augsto temperatūru termodinamikai.
2. Praktiskā eksperimentālā fizika:
 - a) tās pašas nozares, kas iepriekš minētas 1. punktā;
 - b) kodolenerģētikā nozīmīgu transurāna elementu īpašību pētījumi.
3. Reaktoru aprēķini:
 - a) teorētiskā makroskopiskā neitronu fizika;
 - b) eksperimentāli neitronu mērījumi: eksponenciāli un kritiski eksperimenti;
 - c) termodinamiski aprēķini un materiālu stiprības aprēķini;
 - d) attiecīgi eksperimentāli mērījumi;
 - e) reaktoru kinētika, reaktoru kontroles problēmas un attiecīgi eksperimenti;
 - f) aprēķini aizsardzībai pret radioaktivitāti un attiecīgi eksperimenti.

III – Reaktoru fizikālā ķīmija

1. Pētījumi par to, kā reaktoros izmantojamu materiālu fizikālā un ķīmiskā struktūru un tehniskās īpašības maina:
 - a) karstums;
 - b) to vielu īpašības, ar kurām tie nonāk saskarē;
 - c) mehāniski faktori.
2. Sairšanas un citu parādību pētījumi, apstarojot:
 - a) degvielas elementus;
 - b) struktūrmateriālus un dzesētājus;
 - c) palēninātājus.

3. Analītiskās ķīmijas un analītiskās fizikālās ķīmijas izmantojums reaktoru sastāvdaļās.

4. Homogēno reaktoru fizikālā ķīmija: radioaktīvu vielu ķīmija, korozija.

IV – Radioaktīvu materiālu pārstrāde

1. Metodes plutonija un urāna-233 ieguvei no apstarotām degvielām, kā arī iespēja atkārtoti iegūt urānu vai toriju.
2. Plutonija ķīmija un metalurģija.
3. Citu transurāna elementu ieguves metodes un šo elementu ķīmija.
4. Derīgu radioaktīvu izotopu ieguves metodes un šo izotopu ķīmija:
 - a) kodolu dalīšanās produkti;
 - b) apstarojot iegūti radioaktīvi izotopi.
5. Nederīgu radioaktīvo atlikumu bagātināšana un glabāšana.

V – Radioaktīvu izotopu izmantojumi

Radioaktīvu izotopu kā aktīvu elementu jeb iezīmētāju izmantojums:

- a) rūpniecībā un zinātnē;
- b) medicīnā un bioloģijā;
- c) lauksaimniecībā.

VI – Pētījumi par radiācijas kaitīgo iedarbību uz dzīvīem organismiem

1. Pētījumi par kaitīgās radiācijas atklāšanu un mērījumiem.
2. Pētījumi par piemērotiem profilakses un aizsardzības pasākumiem un attiecīgajiem drošības standartiem.
3. Pētījumi par radiācijas sekas novēršanu.

VII – Iekārtas

Pētījumi, kas attiecas uz tādu iekārtu būvi un uzlabojumiem, kuras paredzēts īpaši izmantot ne tikai reaktoriem, bet arī visām rūpniecības un pētījumu būvē un iekārtām, kas vajadzīgas iepriekš uzskaitītajiem pētījumiem. Piemēram var minēt:

1. Šādu tipu mehāniskas iekārtas:
 - a) īpašu šķidrumu sūkņi;
 - b) siltummaiņi;
 - c) aparāti kodolfizikas pētījumiem, piemēram, neitronu ātruma selektori;
 - d) manipulatori ar tālvadību.
2. Šādu tipu elektroiekārtas:
 - a) instrumenti, ar kuriem atklāj un mērī radiāciju un kurus it īpaši izmanto:
 - minerālu atradņu ģeoloģiskā meklēšanā,
 - zinātniskos un tehniskos pētījumos,
 - reaktoru vadīšanā,
 - veselības aizsardzībā un darba drošībā;
 - b) reaktoru vadības iekārtas;
 - c) zemo enerģiju daļiņu paātrinātāji (līdz 10 MeV).

VIII – Enerģijas ražošanas ekonomiskie aspekti

1. Dažādu reaktoru tipu salīdzinoši pētījumi – gan teorētiski, gan eksperimentāli.
2. Tehniski un ekonomiski degvielas ciklu pētījumi.

II PIELIKUMS

Rūpnieciskas darbības, kas minētas šā Līguma 41. pantā

1. Urāna un torija rūdas ieguve.
2. Šādu rūdu bagātināšana.

3. Urāna un torija koncentrātu ķīmiska pārstrāde un rafinēšana.
4. Kodoldegvielu sagatavošana jebkurā formā.
5. Kodoldegvielas elementu izgatavošana.
6. Urāna heksafluorīda ražošana.
7. Bagātināta urāna ražošana.
8. Apstarotu degvielu pārstrāde, lai separētu dažus vai visus to sastāva elementus.
9. Reaktoru palēninātāju ražošana.
10. Cirkonija (bez hafnija) vai tā savienojumu ražošana.
11. Visu tipu kodolreaktori, kas paredzēti dažādiem mērķiem.
12. Ierīces radioaktīvu atlikumu rūpnieciskai pārstrādei, kuras uzstādītas kopā ar vienu vai vairākām šajā sarakstā uzskaitītajām ierīcēm.
13. Pusrūpnieciskas būves, ko paredz izmantot tādu rūpnīcu būves priekšdarbos, kuras veic kādu no 3. līdz 10. punktā minētajām darbībām.

III PIELIKUMS

Priekšrocības, ko saskaņā ar šā Līguma 48. pantu var piešķirt kopuzņēmumiem

1. a) Atzinums, ka, iegādājoties nekustamo īpašumu, kas vajadzīgs kopuzņēmumu izveidei, saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem ievēro sabiedrības interešu prioritāti.
- b) Attiecīgās valsts procedūru piemērošana, kuras paredz obligātu īpašuma iegādi sabiedrības interešu nolūkā tā, lai šā īpašuma iegāde varētu notikt, ja nav panākta labprātīga vienošanās.
2. Tiesības uz licencēm, ko piešķir vai nu ar šķērējtiesas lēmumu, vai ar piespiedu līdzekļiem, kā paredzēts 17. līdz 23. pantā.
3. Pēc kopuzņēmumu izveides – atbrīvojums no visiem nodokļiem un maksājumiem un visiem nodokļiem, ko uzliek uzņēmumos ieguldītiem aktīviem.
4. Atbrīvojums no visiem nodokļiem un maksājumiem, kā arī no visiem reģistrācijas un dokumentācijas maksājumiem, kas jāveic, iegādājoties nekustamus īpašumus.
5. Atbrīvojums no visiem tiešajiem nodokļiem, ko citos gadījumos var uzlikt kopuzņēmumiem, to īpašumiem, aktīviem un ienākumiem.
6. Atbrīvojums no visām muitas nodevām un maksājumiem ar līdzīgu iedarbību, kā arī no visiem importa vai eksporta aizliegumiem un ierobežojumiem neatkarīgi no tā, vai tie pēc būtības ir ekonomiski vai fiskāli, attiecībā uz:
 - a) zinātniskām un tehniskām iekārtām, bet ne būvmateriāliem un iekārtām, ko izmanto administratīviem mērķiem;
 - b) vielām, kas ir pārstrādātas vai kas tiks pārstrādātas kopuzņēmumā.
7. Valūtas maiņas nosacījumi, kas paredzēti 182. panta 6. punktā.
8. Kopuzņēmumos nodarbinātu dalībvalstu pilsoņu, kā arī viņu laulāto un apgādājamo ģimenes locekļu atbrīvojums no ieceļošanas vai uzturēšanās ierobežojumiem.

IV PIELIKUMS

Preču un ražojumu saraksts, uz ko attiecas IX nodaļas noteikumi par kodolmateriālu kopējo tirgu

Saraksts A1

- Urāna rūdas, kuru svara vienībā ir vairāk nekā 5% dabīgā urāna.
- Uraninīts, kura svara vienībā ir vairāk nekā 5% dabīgā urāna.
- Urāna oksīds.
- Dabīgā urāna neorganiskie savienojumi, kas nav urāna oksīds un urāna heksafluorīds.
- Organiski dabīgā urāna savienojumi.
- Neapstrādāts vai apstrādāts dabīgais urāns.
- Plutonija sakausējumi.

Organiski vai neorganiski urāna savienojumi, kas bagātināti ar organiskiem vai neorganiskiem savienojumiem vai ar urānu-235.

Organiski vai neorganiski savienojumi vai urāns-233.

Ar urānu-233 bagātināts torijs.

Plutonija organiski vai neorganiski savienojumi.

Ar plutoniju bagātināts urāns.

Ar urānu-235 bagātināts urāns.

Urāna sakausējumi, kas bagātināti ar urānu-235 vai urānu-233.

Plutonijs.

Urāns-233.

Urāna heksafluorīds.

Monacīts.

Torija rūdas, kuru svara vienībā ir vairāk nekā 20% torija.

Urāna torianīts, kurā ir vairāk nekā 20% torija.

Neapstrādāts vai apstrādāts torijs.

Torija oksīds.

Neorganiski torija savienojumi, kas nav torija oksīds.

Organiski torija savienojumi.

Saraksts A2

Deitērijs un tā savienojumi (ieskaitot smago ūdeni), kuros deitērija atomu skaits attiecībā pret parasta ūdeņraža atomu skaitu ir lielāks nekā 1:5000.

Smagais parafins, kurā deitērija atomu skaits attiecībā pret parasta ūdeņraža atomu skaitu ir lielāks nekā 1:5000.

Maisījumi un šķīdumi, kuros deitērija atomu skaits attiecībā pret parasta ūdeņraža atomu skaitu ir lielāks nekā 1:5000.

Kodolreaktori.

Urāna izotopu separācijas iekārtas, kas izmanto gāzu difūziju vai citas metodes.

Iekārtas, kas ražo deitēriju, tā savienojumus (ieskaitot smago ūdeni) un atvasinājumus, kā arī deitērija maisījumus vai šķīdumus, kuros deitērija atomu skaits attiecībā pret parasta ūdeņraža atomu skaitu ir lielāks nekā 1:5000:

- iekārtas, kas darbojas, izmantojot ūdens elektrolīzi;
- iekārtas, kas darbojas, izmantojot ūdens destilāciju, šķidro ūdeņradi utt.;
- iekārtas, kas darbojas, izmantojot temperatūras maiņu izraisītu sērūdeņraža un ūdens izotopu apmaiņu;
- iekārtas, kas darbojas, izmantojot citas metodes.

Iekārtas, kas īpaši paredzētas radioaktīvu materiālu ķīmiskai pārstrādei:

- iekārtas apstarotu degvielu separācijai;
- izmantojot ķīmiskus procesus (šķīdinātājus, nogulsnešanos, jonu apmaiņu u.tml.);
- izmantojot fizikālus procesus (frakcionētu destilāciju u.tml.);
- atlikumu pārstrādes iekārtas;
- iekārtas, kas pārstrādā izlietotas degvielas atkārtotai izmantošanai.

Transportlīdzekļi, kas īpaši paredzēti sevišķi radioaktīvu vielu pārvadājumiem:

- dzelzceļa un sliežu preču furgoni, vagoni un kravas auto visu veidu pārvadājumiem;
- smagās automašīnas;
- preču pārkraušanai piemēroti motorizēti transportlīdzekļi;
- piekabes un puspiekabes un citi transporta līdzekļi bez motora.

Radioaktīvu materiālu transportēšanai vai glabāšanai paredzēti konteineri ar svina ekrāniem.

Mākslīgi radioaktīvi izotopi un to neorganiski vai organiski savienojumi.

Mehāniski tālvadības manipulatori, kas ir īpaši paredzēti darbībām ar sevišķi radioaktīvām vielām;

– stacionāras vai mobilas mehāniskas manipulācijas ierīces, ko nevar vadīt ar rokām.

B saraksts

Reaktoru sastāvdaļas un daļas.

Litija rūdas un koncentrāti.

Kodolenerģētikai atbilstošas tīrības metāli:

- neapstrādāts berilijs;
- neapstrādāts bismuts;
- neapstrādāts niobijs (kolumbijs);
- neapstrādāts cirkonijs (bez hafnija);
- neapstrādāts litijs;
- neapstrādāts alumīnijs;
- neapstrādāts kalcijs;
- neapstrādāts magnijs.

Bora trifluorīds.

Fluorūdeņražskābes anhidrīds.

Hlora trifluorīds.

Broma trifluorīds.

Litija hidroksīds.

Litija fluorīds.

Litija hlorīds.

Litija hidrīds.

Litija karbonāts.

Kodolenerģētikai piemērotas tīrības pakāpes berilija oksīds.

Ugunsizturīgi kodolenerģētikai piemērotas tīrības pakāpes berilija oksīda ķieģeļi.

Citi ugunsizturīgi kodolenerģētikai piemērotas tīrības pakāpes berilija oksīda ražojumi.

Mākslīgais grafitis klučos vai stieņos, kurā bora daudzums ir mazāks par vienu miljonu daļu vai vienāds ar to un kura kopējais mikroskopiskais siltuma neitronu absorbcijas šķēlums ir 5 milibarni vai mazāks.

Mākslīgi separēti stabili izotopi.

Elektromagnētiski jonu separatori, ieskaitot masas spektrografus un masas spektrometrus.

Reaktoru simulatori (īpaši analogi datori).

Mehāniski manipulatori ar tālvadību:

– vadāmi ar rokām (t.i., tādi, kas darbojas manuāli, kā rīki).

Šķidra metāla sūkņi.

Vakuuma sūkņi, ar ko panāk augstu retinājumu.

Siltummaiņi, kas īpaši projektēti kodolspēkstacijām.

Kāds no šāda tipa radiācijas uztveršanas instrumentiem (un to rezerves daļas), kas īpaši paredzēti vai pielāgojami kodolradiācijas – alfa un beta daļiņu, gamma staru, neitronu un protonu – uztveršanai vai mērījumiem:

- Geigera skaitītāji un proporcionāli skaitītāji;
- detektori vai mērinstrumenti ar Geigera–Millera skaitītājiem vai proporcionālajiem skaitītājiem;
- jonizācijas kameras;
- instrumenti ar jonizācijas kamerām;
- radiācijas uztveršanas vai mērījumu iekārtas minerālu atradņu ģeoloģiskai izpētei un reaktoru, gaisa, ūdens un augsnes kontrolei;

– neitronu uztvērēji, kuros izmanto boru, bora trifluorīdu, ūdeņradi vai skaldāmos elementus;

– neitronu uztveršanas instrumenti vai mērinstrumenti ar neitronu uztvērējiem, kuros izmanto boru, bora trifluorīdu, ūdeņradi vai skaldāmos elementus;

– scintilācijas kristāli, kas ir nostiprināti vai ievietoti metāla apvalkā (cietie scintilatori);

– uztveršanas instrumenti vai mērinstrumenti, kas izmanto šķidrus, cietus vai gāzu scintilatorus;

– pastiprinātāji, kas ir īpaši paredzēti kodoltehniskiem mērījumiem, tostarp lineāri pastiprinātāji, priekšpastiprinātāji, pastiprinātāji ar sadalītu pastiprinājumu un impulsu amplitūdas analizatori;

– sakritības iekārtas, ko izmanto kopā ar radiācijas detektoriem;

– elektroskopi un elektrometri, arī dozimetri (kas nav instrumenti, kuri paredzēti mācību nolūkiem, vienkārši metāla lapiņu elektroskopi, dozimetri, kas ir īpaši paredzēti izmantošanai kopā ar medicīnas rentgena iekārtām un elektrostatiskiem mērinstrumentiem);

– instrumenti, ar ko var mērit strāvas, kas vājākas par 1 picoampēru;

– fotoelektroniski daudzkārstāji ar fotokatodiem, kas dod vismaz 10 $\mu\text{A/Lm}$ stipru strāvu un kuros vidējais pastiprinājums pārsniedz 105, kā arī visi citu tipu elektriskie daudzkārstāji, ko ierosina pozitīvi joni;

– impulsu skaitītāji un elektroniski integratīvi mēraparāti radiācijas uztveršanai.

Ciklotroni, van de Grāfa vai Kokrofta–Voltona statiskās elektrības elektrostatiske ģeneratori, lineārie paātrinātāji un citas ierīces, kas kodoldaļiņām spēj piešķirt enerģiju, kas ir lielāka par 1 MeV.

Magnēti, kas ir īpaši paredzēti un būvēti iepriekšminētajām ierīcēm un iekārtām (ciklotroniem utt.).

Tāda tipa paātrinātājas un fokusētājas ierīces, ko var izmantot masas spektrometros un masas spektrografos.

Intensīvi elektroniski pozitīvo jonu avoti, ko paredzēts izmantot daļiņu paātrinātājos, masas spektrometros un līdzīgās ierīcēs.

Radiācijas necaurlaidīgs stikls plāksnēs:

– lietas vai velmētas kvadrātveida vai taisnstūra slīpēta vai pulēta, bet citādi neapstrādāta stikla (arī armēta stikla vai bruņstikla) plāksnes;

– lietas vai velmētas stikla plāksnes (neatkarīgi no tā, vai tās ir slīpētas vai pulētas, vai ne), grieztas pēc formas, kas nav ne kvadrāti, ne taisnstūri, vai arī liektas vai citādi apstrādātas (piemēram, fasetētas vai gravētas);

– aizsargstikls no rūdīta vai laminēta stikla, formēts vai neformēts.

Gaisa necaurlaidīgi tērpi, kas aizsargā pret radiāciju vai radioaktīvo piesārņojumu:

- no plastmasas;
- no gumijas;
- no impregnēta vai pārklāta auduma;
- vīriešiem;
- sievietēm.

Difenils (tā kā faktiski tas ir aromātiskais ogļūdeņradis $\text{C}_6\text{H}_5\text{C}_6\text{H}_5$).

Tetrafenils.

V PIELIKUMS

Sākotnējā pētniecības un mācību programma, kas minēta šā Līguma 215. pantā

I – Apvienotā centra programma

1. Laboratorijas, iekārtas un infrastruktūra.

Apvienotajā centrā ir:

a) vispārējās ķīmijas, fizikas, elektronikas un metalurģijas pētniecības laboratorijas;

b) īpašas laboratorijas pētījumiem šādās nozarēs:

- kodolsintēze;
- tādu izotopu separācija, kuri nav urāns-235 (šo laboratoriju aprīko ar elektromagnētisko separatoru, kam ir augsta izšķirtspēja);

– atradņu ģeoloģiskās izpētes instrumentu prototipi;

– mineraloģija;

– radioaktīvā bioloģija;

c) standartu birojs, kas specializējas izotopu analizē izmantojamās kodoltehniskos mērījumos un absolūtos radiācijas un neitronu absorbcijas mērījumos un kam ir savs eksperimentāls reaktors.

2. Dokumentācija, informācija un mācības.

Apvienotais centrs organizē plaša mēroga informācijas apmaiņu, jo īpaši šādās jomās:

– izejmateriāli: metodes atradņu ģeoloģiskai izpētei, kalnrūpniecībai, koncentrēšanai, pārveidei, pārstrādei utt.;

– kodolenerģētikā izmantojamā fizika;

– reaktoru fizikālā ķīmija;

– radioaktīvu materiālu pārstrāde;

– radioaktīvu izotopu izmantojums.

Apvienotais centrs organizē specializētus kursus, kas jo īpaši attiecas uz ģeologu pētnieku mācībām un radioaktīvu izotopu izmantojumu.

Šā Līguma 39. pantā minētā veselības aizsardzības un darba drošības dokumentācijas un pētījumu nodaļa apkopo vajadzīgo dokumentāciju un informāciju.

3. Reaktoru prototipi.

Līdzko šis Līgums stājas spēkā, izveido ekspertu grupu. Pēc dalībvalstu programmu salīdzināšanas, cik drīz vien iespējams, tā iesniedz Komisijai attiecīgus ieteikumus par izvēles iespējām šajā jomā, kā arī par to īstenošanas līdzekļiem un metodēm.

Ir paredzēts uzbūvēt trīs vai četrus zemas jaudas reaktoru prototipus un – piemēram, piegādājot degvielu un palēninātājus – palīdzēt darbināt trīs reaktorus.

4. Lielas plūsmas reaktori.

Iespējami īsā laikā centra rīcībā būs reaktors ar lielu ātro neitronu plūsmu, ar ko starojumā pārbaudīt materiālus.

Līdzko šis Līgums stājas spēkā, šajā nolūkā sāk sagatavošanas pētījumus.

Lielas plūsmas reaktoru nodrošina ar plašām eksperimentiem piemērotām teritorijām un attiecīgām laboratorijām.

II – Pētījumi, ko saskaņā ar līgumiem veic ārpus Apvienotā centra

Ievērojamu daļu pētījumu veic saskaņā ar līgumiem ārpus Apvienotā centra, kā paredz 10. pants. Var būt šādi līgumi par pētījumiem:

1) pētījumus papildus Apvienotā centra pētījumiem veic kodolsintēzes jomā, tādu izotopu separācijas jomā, kuri nav urāna-235 izotopi, kā arī ķīmijā, fizikā, elektronikā, metalurģijā un radioaktīvajā bioloģijā;

2) kamēr vēl nedarbojas paredzētais materiālu pārbaudes reaktors, centrs var irēt eksperimentu telpas dalībvalstu lielas plūsmas reaktorus;

3) centrs var izmantot specializētas būves, kas pieder kopuzņēmumiem, kuri jāizveido saskaņā ar V nodaļu, tiem ar līgumiem uzticot dažus vispārēja rakstura zinātniskus pētījumus. Pētniecības un mācību programmu īstenošanai vajadzīgo izdevumu sadalījums:

(miljonos EMS norēķinu vienību)

	IEKĀRTAS	DARBĪBA ¹	IEKĀRTAS un/vai DARBĪBA	KOPĀ
I. Apvienotais centrs				
1. Laboratorijas, iekārtas un infrastruktūra:		1. gadā 1,3 2. gadā 4,3 3. gadā 6,5 4. gadā 7,4 5. gadā 8,5		
a) Ķīmijas, fizikas, elektronikas un metalurģijas vispārējās laboratorijas	12			
b) Īpašās laboratorijas:				
– kodolsintēze	3,5			
– izotopu (kas nav urāna-235 izotopi) separācija	2			
– atradņu ģeoloģiskā izpēte un mineraloģija	1			
c) Kodoltehnisko mērījumu centrālais birojs	3			
d) Pārējās centra un tā struktūrvienību iekārtas	8			
e) Infrastruktūra	8,5			
	38	28		66
2. Dokumentācija, informācija un mācības	1	1. gadā 0,6 2. gadā 1,6 3. gadā 1,6 4. gadā 1,6 5. gadā 1,6		
		7		8
3. Prototipu reaktori: Ekspertu grupa prototipu izvēlei Programma		1. gadā 0,7	59,3 ²	
				60

4. Lielas plūsmas reaktors:		4. gadā 5,2 5. gadā 5,2		
Reaktors	15			
Laboratorija	6			
Iekārtu nomaiņa	3			
	24	10,4		34,4
II – Pētījumi, ko veic saskaņā ar līgumiem ārpus centra				
1. Darbs, kas papildina centra darbu:				
a) Ķīmija, fizika, elektronika, metalurģija			25 7,5	
b) Kodolsintēze				
c) Izotopu (kas nav urāna-235 izotopi) separācija			1	
d) Radioaktīvā bioloģija			3,1	
2. Telpu īre dalībvalstu lielas plūsmas reaktorus			6	
3. Kopuzņēmumos veikti pētījumi			4	
			46,6	46,6
KOPĀ				215

¹ Tāme, paredzot, ka personāls ir apmēram 1000 darbinieku.

² Daļu šās summas var atvēlēt darbiem, ko saskaņā ar līgumiem veic ārpus centra.

Protokols par Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma piemērošanu Nīderlandes Karalistes daļām, kas nav Eiropā

Augstās Līgumslēdzējas Puses, apņēmušās, parakstot Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu, precizēt to, kā šā Līguma 198. pants attiecas uz Nīderlandes Karalisti,

ir vienojušās par šādiem noteikumiem, ko pievieno šim Līgumam.

Nīderlandes Karalistes valdība, pamatojoties uz Karalistes konstitucionālo uzbūvi, ko nosaka 1954. gada 29. decembra Likums, atkāpjoties no 198. panta, ir tiesīga ratificēt šo Līgumu vai nu visas Nīderlandes Karalistes vārdā, vai Karalistes Eiropas daļas un Nīderlandes Jaungvinejas vārdā. Ja ratifikācija attiecas tikai uz Karalistes daļu Eiropā un Nīderlandes Jaungvineju, Nīderlandes Karalistes valdība var jebkurā laikā, informējot par to Itālijas Republikas valdību kā ratifikācijas dokumentu glabātāju, pasludināt šo Līgumu par piemērojamu vai nu attiecībā uz Surinamu vai Nīderlandes Antiļām, vai arī uz abām – gan Surinamu, gan Nīderlandes Antiļām.

Romā, tūkstoš deviņi simti piecdesmit septītā gada divdesmit piektajā martā.

P. H. SPAAK
ADENAUER
PINEAU
Antonio SEGNI
BECH
J. LUNS

J. Ch. SNOY et d'OPPUERS
HALLSTEIN
M. FAURE
Gaetano MARTINO
Lambert SCHAUS
J. LINTHORST HOMAN

Pilnvarotās personas – skat. Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma preambulas tekstā, 1738. lpp.

Protokols par privilēģijām un imunitāti

EIROPAS ATOMENERĢIJAS KOPIENAS DIBINĀŠANAS LĪGUMA AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

ŅEMOT VĒRĀ to, ka saskaņā ar šā Līguma 191. pantu Kopienai dalībvalstu teritorijā ir tādas privilēģijas un imunitāte, kas vajadzīga tās uzdevumu izpildei atbilstīgi atsevišķā protokolā paredzētiem nosacījumiem,

IR IECĒĻUŠAS šā protokola izstrādāšanai par saviem Pilnvarotajiem:

VIŅA MAJESTĀTE BEĻĢU KARALIS –
 Ekonomikas ministrijas ģenerālsēkretāru, Beļģijas
 delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē baronu
 Ž. Š. SNUA e d'OPĪRU (*J. Ch. SNOY et d'OPPUERS*);
 VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
 Vācijas delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē,
 Vācijas Federatīvās Republikas vēstnieku profesoru
 Dr. Karlu Fridrihu OPHĪLSU (*Carl Friedrich OPHÜLS*);
 FRANCIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
 Francijas delegācijas vadītāja vietnieku
 Starpvaldību konferencē, tiesību zinātņu profesoru
 Robēru MARŽOLĒNU (*Robert MARJOLIN*);
 ITĀLIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
 Ārlietu ministrijas Valsts sekretāra vietnieku,
 Itālijas delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē
 V. Badini KONFALONJERI (*V. Badini CONFALONIERI*);
 VIŅAS KARALISKĀ AUGSTĪBA
 LUKSEMBURGAS LIELHERCOGIENE –
 Luksemburgas Lielhercogistes vēstnieku, Luksemburgas
 delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē
 Lambēru ŠAUSU (*Lambert SCHAUS*);
 VIŅAS MAJESTĀTE NĪDERLANDES KARALIENE –
 Nīderlandes delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē
 J. LINTHORSTU HOMANU (*J. LINTHORST HOMAN*),

KAS, iepazīnušies ar pārējo Pušu pilnvarām un atzinuši tās par likumīgām un spēcīgām,

IR VIENOJUŠIES par šādiem noteikumiem, ko pievieno Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam.

1. nodaļa Kopienas īpašums, līdzekļi, aktīvi un darbības

1. pants

Kopienas telpas un ēkas ir neaizskaramas. Tajās nevar izdarīt kratīšanu, tās nevar rekvizēt, konfiscēt vai ekspropriēt. Uz Kopienas īpašumu un aktīviem bez Tiesas atļaujas nevar attiecināt nekādus administratīvus vai citus juridiskus piespiedu pasākumus.

2. pants

Kopienas arhīvi ir neaizskarami.

3. pants

Kopiena, tās aktīvi, ieņēmumi un citi īpašumi ir atbrīvoti no visiem tiešajiem nodokļiem.

Ja vien tas ir iespējams, dalībvalstu valdības veic attiecīgus pasākumus, lai nepiemērotu vai atļidzinātu netiešo nodokļu vai tirdzniecības nodokļu summas, kas iekļautas kustama vai nekustama īpašuma cenā, ja Kopiena oficiāli lietošanai izdara lielus pirkumus, kuru cenā ietilpst šāda veida nodokļi. Šos noteikumus tomēr nepiemēro tā, lai to darbība Kopienā izkropļotu konkurenci.

Nekādus izņēmumus neparedz attiecībā uz nodokļiem un nodevām, kas ir maksājumi par sabiedriskiem pakalpojumiem.

4. pants

Kopiena ir atbrīvota no visiem muitas nodokļiem, aizliegumiem un ierobežojumiem attiecībā uz tās oficiāli lietošanai paredzētu priekšmetu importu un eksportu, tās valsts teritorijā, kur šādi priekšmeti ievesti, tos var atsavināt par atlīdzību vai bez atlīdzības tikai saskaņā ar nosacījumiem, ko apstiprinājusi attiecīgās valsts valdība.

Kopiena ir atbrīvota arī no visiem muitas nodokļiem un visiem importa un eksporta aizliegumiem un ierobežojumiem attiecībā uz tās publikācijām.

2. nodaļa Saziņa un ceļošanas atļaujas

5. pants

Katras dalībvalsts teritorijā Kopienas iestāžu oficiālai saziņai un visu dokumentu sūtījumiem ir tāds pats statuss, kādu šī valsts piešķir diplomātiskajām pārstāvniecībām.

Kopienas iestāžu oficiālo korespondenci un citu oficiālu saziņu necenzē.

6. pants

Kopienas iestāžu locekļiem un darbiniekiem šo iestāžu vadītāji var izsniegt Padomes noteiktas formas ceļošanas atļaujas, ko dalībvalstu varas iestādes atzīst par derīgiem ceļošanas dokumentiem. Šīs ceļošanas atļaujas izdod ierēdņiem un pārējiem darbiniekiem saskaņā ar nosacījumiem, kas ietverti šā Līguma 186. pantā paredzētajos Civildienesta noteikumos un Nodarbināšanas kārtībā.

Komisija var slēgt nolīgumus par to, lai šīs ceļošanas atļaujas atzītu par derīgiem ceļošanas dokumentiem trešo valstu teritorijā.

3. nodaļa Asamblejas locekļi

7. pants

Asamblejas locekļiem, kas dodas uz Asamblejas sanāksmes vietu vai no tās, nepiemēro nekādus administratīvus vai citādus brīvas pārvietošanās ierobežojumus.

Asamblejas locekļiem attiecībā uz muitas vai valūtas kontroli

a) viņu valsts valdība piešķir tās pašas iespējas, ko augstākajiem ierēdņiem, kas dodas uz ārzemēm pildīt īslaicīgus oficiālus uzdevumus;

b) citu valstu valdības piešķir tās pašas iespējas, ko ārvalstu valdību pārstāvjiem, kas pilda īslaicīgus oficiālus uzdevumus.

8. pants

Attiecībā uz Asamblejas locekļiem nevar veikt izmeklēšanas darbības, viņus aizturēt vai uzsākt tiesvedību sakarā ar viedokli, ko viņi pauduši, vai balsojumu, ko viņi veikuši, pildot pienākumus.

9. pants

Asamblejas sesijās tās locekļiem ir

a) savas valsts teritorijā – imunitāte, ko piešķir attiecīgās valsts parlamenta locekļiem;

b) visu citu dalībvalstu teritorijā – imunitāte attiecībā uz aizturēšanu un tiesvedību.

Imunitāte attiecas arī uz Asamblejas locekļiem, kad viņi dodas uz Asamblejas sanāksmes vietu vai no tās.

Ja Asamblejas locekli aiztur pārkāpuma izdarīšanas laikā, viņš nevar atsaukties uz tam piešķirto imunitāti, un tā neliedz Asamblejai izmantot tiesības kādam no tās locekļiem atņemt imunitāti.

4. nodaļa Dalībvalstu pārstāvji, kas piedalās Kopienas iestāžu darbā

10. pants

Dalībvalstu pārstāvjiem, kas piedalās Kopienas iestāžu darbā, viņu padomdevējiem un tehniskajiem ekspertiem, veicot pienākumus, kā arī dodoties uz sanāksmes vietu vai no tās, ir parastās privilēģijas, imunitāte un atvieglojumi.

Šis pants attiecas arī uz Kopienas padomdevēju iestāžu locekļiem.

5. nodaļa Kopienas ierēdņi un pārējie darbinieki

11. pants

Neatkarīgi no pilsonības uz šajā Līgumā 186. pantā minētajiem Kopienas ierēdņiem un pārējiem darbiniekiem katrā dalībvalstī

a) saskaņā ar šā Līguma 152. un 188. pantu attiecas imunitāte pret tiesvedību saistībā ar darbībām, ko viņi ir veikuši, pildot amata pienākumus, tostarp viņu teikto vai rakstīto. Šī imunitāte saglabājas arī tad, kad viņi ir beiguši pildīt amata pienākumus;

b) uz viņiem, kā arī viņu laulātajiem un apgādājamiem ģimenes locekļiem neattiecas imigrācijas ierobežojumi vai ārvalstnieku reģistrācijas formalitātes;

c) attiecībā uz valūtas vai valūtas maiņas noteikumiem viņiem piešķir tādus pašus atvieglojumus, ko parasti piešķir starptautisku organizāciju amatpersonām;

d) viņiem ir tiesības, pirmo reizi stājoties amatā, bez muitas nodokļiem no savas iepriekšējās uzturēšanās valsts vai savas pilsonības valsts ievest savas mēbeles un sadzīves priekšmetus, kā arī tiesības bez muitas nodokļiem izvest tos atpakaļ, beidzot pildīt pienākumus attiecīgajā valstī, katrā ziņā saskaņā ar nosacījumiem, ko par vajadzīgiem atzinusi tās valsts valdība, kurā šīs tiesības īsteno;

e) viņiem ir tiesības personiskai lietošanai bez muitas nodokļiem ievest automašīnu, kas iegādāta iepriekšējās uzturēšanās valstī vai arī valstī, kuras pilsoņi viņi ir saskaņā ar noteikumiem, kas ir spēkā attiecīgās valsts vietējā tirgū, kā arī to izvest atpakaļ, nemaksājot muitas nodokļus, katrā ziņā saskaņā ar nosacījumiem, ko attiecīgās valsts valdība uzskata par vajadzīgiem.

12. pants

Kopienas ierēdņi un pārējie darbinieki maksā Kopienai nodokļus no algām un citas atlīdzības, ko tiem maksā Kopiena saskaņā ar nosacījumiem un procedūru, ko nosaka Padome pēc Komisijas priekšlikuma, kuru tā iesniedz gada laikā no šā Līguma stāšanās spēkā.

Viņi ir atbrīvoti no valstu nodokļiem no algām un citas atlīdzības, ko viņiem maksā Kopiena.

13. pants

Piemērojot ienākumu nodokli, īpašuma nodokli un mantojuma nodokli, kā arī piemērojot starp Kopienas dalībvalstīm noslēgtās konvencijas par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu, Kopienas ierēdņiem un pārējiem darbiniekiem, kas tikai, lai veiktu Kopienas pienākumus, apmetas uz dzīvi tādās dalībvalsts teritorijā, kas nav valsts, kurai viņiem bijuši jāmaksā nodokļi, stājoties Kopienu dienestā, gan valsts, kurā viņi faktiski dzīvo, gan valsts, kurai viņiem bijuši jāmaksā nodokļi, pieņem, ka to pastāvīgā dzīvesvieta ir valstī, kurai viņiem bijuši jāmaksā nodokļi, ja tā ir Kopienas dalībvalsts. Šis noteikums attiecas arī uz laulāto, ja vien viņš nav atsevišķi iesaistījies algotā darbā, un uz apgādājamiem bērniem, kas ir šajā pantā minēto personu aprūpē.

Kustams īpašums, kas pieder iepriekšējā daļā minētajām personām un atrodas tās valsts teritorijā, kurā tās uzturas, ir atbrīvots no šīs valsts mantojuma nodevām, lai aprēķinātu šādu nodevu, pieņem, ka šāds īpašums atrodas valstī, kurai viņiem bijuši jāmaksā nodokļi, ievērojot trešo valstu tiesības, kā arī, iespējams, starptautiskas konvencijas attiecībā uz nodokļu dubulto uzlikšanu.

Piemērojot šo pantu, neņem vērā nevienu pastāvīgu dzīvesvietu, ko izmanto vienīgi tādēļ, lai pildītu pienākumus citās starptautiskās organizācijās.

14. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, kas jāiesniedz gada laikā no šā Līguma stāšanās spēkā, vienprātīgi nosaka Kopienu ierēdņu un pārējo darbinieku sociālā nodrošinājuma sistēmu.

15. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma un, apspriedusies ar citām attiecīgām iestādēm, nosaka to Kopienas ierēdņu un pārējo darbinieku kategorijas, uz kurām pilnībā vai daļēji attiecas 11. pants, 12. panta otrā daļa un 13. pants.

Šādās kategorijās iekļautu ierēdņu un pārējo darbinieku vārdus, amata pakāpes un adreses periodiski dara zināmus dalībvalstu valdībām.

6. nodaļa

Kopienā akreditētu pārstāvniecību privilēģijas un imunitāte

16. pants

Dalībvalsts, kuras teritorijā ir Kopienas mītne, Kopienā akreditēto trešo valstu pārstāvniecībām piešķir parasto diplomātisko imunitāti.

7. nodaļa

Vispārīgi noteikumi

17. pants

Privilēģijas, imunitāti un atvieglojumus Kopienas ierēdņiem un pārējiem darbiniekiem piešķir vienīgi Kopienas interesēs.

Jebkurai Kopienas iestādei ir jāatņem ierēdnim vai darbiniekam piešķirtā imunitāte, ja šī iestāde uzskata, ka šādas imunitātes atņemšana nav pretrunā Kopienas interesēm.

18. pants

Lai piemērotu šo protokolu, Kopienas iestādes sadarbojas ar attiecīgo dalībvalstu atbildīgajām iestādēm.

19. pants

Uz Komisijas locekļiem attiecas 11. līdz 14. pants un 17. pants.

20. pants

Protokola 11. līdz 14. pants un 17. pants attiecas uz Tiesas tiesnešiem, ģenerāladvokātiem, sekretāru un referenta palīgiem, neskarot 3. pantu Protokolā par Tiesas Statūtiem, kas attiecas uz tiesnešu un ģenerāladvokātu imunitāti attiecībā pret tiesvedību.

To aplicinot, attiecīgie Pilnvarotie ir parakstījuši šo protokolu. Briselē, tūkstoš deviņi simti piecdesmit septītā gada septiņpadsmitajā aprīlī.

J. Ch. SNOY et d'OPPUERS

C. F. OPHÜLS

Robert MARJOLIN

Vittorio BADINI

Lambert SCHAUS

J. LINTHORST HOMAN

Pilnvarotās personas – skat. Protokola par privilēģijām un imunitāti tekstā, 1760. lpp.

Protokols

par Eiropas Atomenerģijas kopienas Tiesas Statūtiem

EIROPAS ATOMENERĢIJAS KOPIENAS DIBINĀŠANAS LĪGUMA AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES, VĒLĒDAMĀS pieņemt Tiesas Statūtus, ko paredz šā Līguma 160. pants,

IR IZRAUDZĪJUŠAS par saviem Pilnvarotajiem:

VIŅA MAJESTĀTE BEĻĢU KARALIS:

Ekonomikas ministrijas ģenerālsekretāru, Beļģijas delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē, baronu Ž. Š. SNUĀ e d'OPĪRU (*J. Ch. SNOY et d'OPPUERS*);

VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS PREZIDENTS: Vācijas Federatīvās Republikas vēstnieku, Vācijas delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē profesoru Dr. Karlu Fridrihu OFĪLSU (*Carl Friedrich OPHUELS*);

FRANCIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS:

Francijas delegācijas vadītāja vietnieku Starpvaldību konferencē, tiesību zinātņu profesoru Robēru MARŽOLĒNU (*Robert MARJOLIN*);

ITĀLIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS:

Ārlietu ministrijas otro valsts sekretāru, Itālijas delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē V. BADINI KONFALONJERI (*V. BADINI CONFALONIERI*);

VIŅAS KARALISKĀ AUGSTĪBA

LUKSEMBURGAS LIELHERCOGIENE:

Luksemburgas Lielhercogistes vēstnieku, Luksemburgas delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē Lambēru ŠAUSU (*Lambert SCHAUS*);

VIŅAS AUGSTĪBA NĪDERLANDES KARALIENE:

Nīderlandes delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē J. LINTHORSTU HOMANU (*J. LINTHORST HOMAN*);

KAS, iepazīnušies ar pārējo Pušu pilnvarām un atzinuši tās par likumīgām un spēkā esošām,

IR VIENOJUSIES par šiem noteikumiem, ko pievieno Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam.

1. pants

Šā Līguma 3. panta dibināto Tiesu izveido un tā darbojas saskaņā ar šo Līgumu un šiem Statūtiem.

**I SADAĻA
TIESNEŠI UN ĢENERĀLADVOKĀTI**

2. pants

Pirms stāšanās amatā visi tiesneši atklātā tiesas sēdē zvēr pildīt pienākumus objektīvi un apzinīgi un ievērot Tiesas apspriežu slepenību.

3. pants

Uz tiesnešiem attiecas imunitāte pret tiesvedību. Pēc amata pilnvaru beigām viņu imunitāte saglabājas attiecībā uz darbībām, kas veiktas, pildot amata pienākumus, tostarp attiecībā uz teikto un rakstīto.

Tiesa, sanākot plenārsēdē, imunitāti var atņemt.

Ja tiesnesim atņem imunitāti un pret viņu uzsāk krimināllietu, katrā attiecīgā dalībvalstī viņu var tiesāt tikai tāda tiesa, kuras kompetencē ir tiesāt attiecīgās valsts augstākos tiesnešus.

4. pants

Tiesneši nedrīkst politiskos amatos vai valsts pārvaldes amatos.

Viņi nedrīkst uzņemties algotu vai nealgotu darbu, ja vien Padome izņēmuma kārtā nav ļāvusi to darīt.

Stājoties amatā, tiesneši svinīgi solās tiklab amata pilnvaru laikā, kā arī pēc tam pildīt pienākumus, ko uzliek šis amats, jo īpaši pienākumu izturēties godīgi un apzinīgi, pēc amata pilnvaru beigām pieņemot atsevišķus amatus un priekšrocības. Visas neskaidrības šajā sakarā izšķir ar Tiesas lēmumu.

5. pants

Izņemot parastu nomaņu vai nāves gadījumu, tiesneša pienākumi beidzas, viņam atkāpjoties no amata.

Ja tiesnesis atkāpjas no amata, viņš Tiesas priekšsēdētājam iesniedz atlūgumu, kas jānodod Padomes priekšsēdētājam. Pēc šāda paziņojuma tiesneša vieta ir brīva.

Tiesnesis pilda amata pienākumus, kamēr pēctecis viņu noņem, izņemot gadījumus, uz kuriem attiecas 6. pants.

6. pants

Tiesnesi var atstādināt no amata vai atņemt viņam tiesības uz pensiju vai citām priekšrocībām tikai tad, ja pēc vienprātīga Tiesas tiesnešu un ģenerāldvokātu atzinuma tiesnesis vairs neatbilst vajadzīgajiem nosacījumiem vai nepilda amata pienākumus, viņu var atstādināt no amata vai liegt viņam tiesības uz pensiju vai citām priekšrocībām. Attiecīgais tiesnesis šādās apstādībās nepiedalās.

Tiesas sekretārs Tiesas lēmumu dara zināmu Asamblejas priekšsēdētājam un Komisijas priekšsēdētājam, kā arī paziņo par to Padomes priekšsēdētājam.

Gadījumā, ja nolemts kādu tiesnesi atstādināt no amata, pēc šāda paziņojuma tiesneša vieta ir brīva.

7. pants

Tiesnesi, kam jāaizstāj Tiesas loceklis, kura amata pilnvaru laiks nav beidzies, ieceļ uz viņa priekšteča atlikušo pilnvaru laiku.

8. pants

Noteikumi, kas ietverti 2. līdz 7. pantā, attiecas uz ģenerāldvokātiem.

**II SADAĻA
TIESAS UZBŪVE**

9. pants

Tiesas sekretārs Tiesas priekšā zvēr pildīt pienākumus objektīvi un apzinīgi un ievērot Tiesas apspriežu slepenību.

10. pants

Tiesa organizē sekretāra aizvietošanu gadījumā, ja viņš nevar ierasties Tiesā.

11. pants

Lai Tiesa varētu darboties, tai piesaista ierēdņus un citus darbiniekus. Viņi ir pakļauti Tiesas sekretāram priekšsēdētāja vadībā.

12. pants

Pēc Tiesas priekšlikuma Padome ar vienprātīgu lēmumu var paredzēt referenta palīgu ieceļšanu un pieņemt noteikumus, kas reglamentē viņu pienākumus. Referenta palīgiem saskaņā ar reglamentu var uzdot piedalīties Tiesā izskatāmo lietu izmeklēšanā un sadarboties ar tiesnesi referentu.

Referenta palīgus izraugās no tādu personu vidus, kuru neatkarība nav apšaubāma un kam ir vajadzīgā juridiskā kvalifikācija, viņus ieceļ Padome. Referenta palīgi Tiesas priekšā zvēr pildīt pienākumus objektīvi un apzinīgi un ievērot Tiesas apspriežu slepenību.

13. pants

Tiesnešiem, ģenerāldvokātiem un sekretāram ir jābūt dzīvesvietai tur, kur atrodas Tiesas mītne.

14. pants

Tiesa strādā bez pārtraukuma. Tiesas oficiālās brīvdienas nosaka Tiesa, pienācīgi ievērojot savas darba vajadzības.

15. pants

Tiesas lēmumi ir spēkā tikai tad, ja apspriedē piedalās nepāra skaits tās locekļu. Tiesas plēnuma lēmumi ir spēkā tikai tad, ja sēdē piedalās pieci tās locekļi. Tiesas palātu lēmumi ir spēkā tikai tad, ja piedalās trīs tiesneši, ja viens no palātas tiesnešiem nevar piedalīties, saskaņā ar procesa noteikumiem var uzaicināt piedalīties citas palātas tiesnesi.

16. pants

Tiesnesis vai ģenerāldvokāts nevar piedalīties tādas lietas izskatīšanā, kurā viņš iepriekš ir bijis pārstāvis, padomdevējs vai darbojies kā kādas puses advokāts, vai bijis pieaicināts izteikties kā tiesas, tribunāla vai izmeklēšanas komisijas loceklis, vai citā statusā.

Ja kāds tiesnesis vai ģenerāldvokāts kāda sevišķa iemesla dēļ uzskata, ka viņam nevajadzētu piedalīties kādas lietas izspriešanā vai izskatīšanā, tad viņš par to informē priekšsēdētāju. Ja priekšsēdētājs kāda sevišķa iemesla dēļ uzskata, ka kādam tiesnesim vai ģenerāldvokātam nevajadzētu piedalīties vai izteikt secinājumus kādā lietā, viņš to dara zināmu šim tiesnesim vai ģenerāldvokātam.

Visas grūtības, kas rodas, piemērojot šo pantu, risina ar Tiesas lēmumu.

Puses nevar lūgt mainīt Tiesas vai kādas tās palātas sastāvu tiesneša pilsonības dēļ vai tāpēc, ka Tiesā vai palātā nav tiesneša, kam būtu attiecīgās puses pilsonība.

**III SADAĻA
PROCESS**

17. pants

Kopienas dalībvalstis un iestādes Tiesā pārstāv katrai lietai iecelts pārstāvis, pārstāvim var palīdzēt padomdevējs vai advokāts, kas ir kādas dalībvalsts advokātu kolēģijas loceklis.

Citas puses jāpārstāv advokātam, kas ir kādas dalībvalsts advokātu kolēģijas loceklis.

Šiem pārstāvjiem, padomdevējiem un advokātiem, kas piedalās Tiesas procesos, ir tiesības un imunitāte, kas vajadzīga, lai viņi varētu neatkarīgi pildīt pienākumus atbilstīgi reglamentā paredzētajiem nosacījumiem.

Attiecībā uz šiem padomdevējiem un advokātiem, kas piedalās Tiesas procesos, Tiesai ir pilnvaras, ko parasti piešķir tiesām un ko paredz reglaments.

Augstskolu pasniedzējiem, kas ir to dalībvalstu pilsoņi, kuru likumi dod viņiem tiesības uzstāties tiesā, ir tādas pašas tiesības Tiesā, kādas šis pants piešķir advokātiem.

18. pants

Tiesas procesam ir divas daļas: rakstiskā un mutiskā daļa.

Saskaņā ar rakstisko daļu pusēm un Kopienu iestādēm, kuru lēmumi tiek apstrīdēti, nosūta pieteikumus, lietas izklāstus, iebildumus un apsvērumus, un atbildes, ja tādas ir, kā arī visus minētajiem dokumentiem pievienotos pamatojuma dokumentus vai to apliecinātas kopijas.

Minētos dokumentus nosūta Tiesas sekretārs tādā kārtībā un tādos termiņos, kādi paredzēti reglamentā.

Mutiskajā daļā ietilpst tiesneša referenta ziņojuma nolāšana, pārstāvju, padomdevēju un advokātu uzklausišana, un ģenerāladvokāta izteikto pamatot secinājumu, kā arī liecinieku un ekspertu uzklausišana, ja tādi ir.

19. pants

Tiesā griežas ar Tiesas sekretāram adresētu pieteikumu. Tajā ir jābūt iesniedzēja vārdam un pastāvīgai adresei, ziņām par parakstītāju, jānorāda persona, pret kuru pieteikums vērst, strīda priekšmets, jāpievieno dokumenti un īss pamatojuma izklāsts.

Vajadzības gadījumā pieteikumam pievieno aktu, ko prasa atcelt, vai – šā Līguma 148. pantā minētajos gadījumos – dokumentāru apliecinājumu par to, kurā dienā kāda iestāde saskaņā ar šo pantu tikusi uzaicināta rīkoties. Ja šos dokumentus neiesniedz kopā ar pieteikumu, Tiesas sekretārs lūdz attiecīgo pusi tos iesniegt pieņemamā termiņā, tomēr šādā gadījumā puse nezaudē savas tiesības arī tad, ja dokumentus iesniedz pēc lietas ierosināšanai noteiktā termiņa.

20. pants

Lietās, uz ko attiecas šā Līguma 18. pants, Tiesā griežas ar Tiesas sekretāram adresētu apelāciju. Tajā jābūt iesniedzēja vārdam un pastāvīgai adresei, ziņām par parakstītāju, jānorāda lēmums, par ko iesniegta apelācija, atbildētāju vārdi vai nosaukumi, strīda priekšmets, jāpievieno dokumenti un īss pamatojuma izklāsts.

Apelācijai pievieno apstiprinātu apstrīdētā Šķīrējtiesas komitejas lēmuma kopiju.

Ja Tiesa apelāciju noraida, Šķīrējtiesas komitejas lēmums kļūst galīgs.

Ja Tiesa atceļ Šķīrējtiesas komitejas lēmumu, lietas izskatīšanu Šķīrējtiesas komitejā vajadzības gadījumā var atsākt, ja to ierosina viena no attiecīgās lietas pusēm. Šķīrējtiesas komiteja tiesību jautājumos pakļaujas visiem Tiesas nolēmumiem.

21. pants

Gadījumos, uz kuriem attiecas šā Līguma 150. pants, attiecīgā dalībvalsts tiesa dara zināmu Tiesai savu lēmumu apturēt lietas izskatīšanu un nodot lietu Tiesai. Tiesas sekretārs šo lēmumu pēc tam paziņo pusēm, dalībvalstīm un Komisijai, kā arī Padomei, ja tā izdevusi aktu, kura spēkā esamība vai interpretācija tiek apstrīdēta.

Puses, dalībvalstis, Komisija un, attiecīgā gadījumā, Padome ir tiesīga divos mēnešos pēc šāda paziņojuma iesniegt Tiesai lietas izklāstu vai rakstiskus apsvērumus.

22. pants

Tiesa var prasīt pusēm iesniegt visus dokumentus un darīt zināmu visu informāciju, ko Tiesa atzīst par vēlamu. Jebkuru atteikumu oficiāli reģistrē.

Tiesa var arī lūgt, lai dalībvalstis un iestādes, kas nav puses attiecīgajā lietā, dara zināmu visu informāciju, ko Tiesa atzīst par vajadzīgu tiesvedības sakarā.

23. pants

Tiesa var jebkurai fiziskai personai, struktūrai, iestādei, komitejai vai citai organizācijai pēc pašas izvēles katrā laikā uzticēt uzdevumu sniegt ekspertu atzinumu.

24. pants

Lieciniekus uzklausa atbilstīgi procesa reglamentam.

25. pants

Ja liecinieki neierodas Tiesā, Tiesai ir pilnvaras, kas parasti ir tiesām un tribunāliem, un tā var atbilstīgi reglamentam uzlikt naudas sodus.

26. pants

Lieciniekus un ekspertus var uzklaustīt pēc tam, kad viņi de-
vuši tādu zvērestu, kāds noteikts reglamentā, vai arī tādu, kāds noteikts liecinieka vai eksperta nacionālajās tiesībās.

27. pants

Tiesa var dot rīkojumu, lai lieciniekus vai ekspertus uzklausa viņu pastāvīgās dzīvesvietas tiesu iestāde.

Šo rīkojumu atbilstīgi reglamentam nosūta izpildīt kompetentai tiesu iestādei. Dokumentus, kas gatavoti, izpildot Tiesas uzdevumu uzklaustīt liecinieku, saskaņā ar tiem pašiem nosacījumiem nosūta atpakaļ Tiesai.

Tiesa sedz šos izdevumus, paturot tiesības vajadzības gadījumā tos piedzīt no pusēm.

28. pants

Dalībvalstis pret visiem liecinieku vai ekspertu zvēresta pārkāpumiem izturas tāpat kā tad, ja pārkāpums būtu izdarīts kādā attiecīgās dalībvalsts tiesā, kuras jurisdikcijā ir civillietas. Pēc Tiesas pieprasījuma attiecīgā dalībvalsts pret pārkāpēju ierosina lietu savā kompetentajā tiesā.

29. pants

Tiesas sēdes ir atklātas, ja vien Tiesa pēc savas ierosmes vai pēc pušu iesnieguma nopietnu iemeslu dēļ nenolemj ko citu.

30. pants

Tiesas sēdēs Tiesa var uzklaustīt ekspertus, lieciniekus un pašas puses. Puses var vērsties pie Tiesas tikai ar pārstāvju starpniecību.

31. pants

Katru sēdi protokolē, un protokolu paraksta priekšsēdētājs un sekretārs.

32. pants

Priekšsēdētājs sagatavo izskatāmo lietu sarakstu.

33. pants

Tiesas apspriedes ir un paliek slepenas.

34. pants

Tiesas nolēmumos norāda pamatojumu, kāpēc tie pieņemti. Nolēmumos norāda tiesnešu vārdus, kuri piedalījušies apspriedēs.

35. pants

Tiesas nolēmumus paraksta priekšsēdētājs un sekretārs. Tos nolasa atklātās tiesas sēdēs.

36. pants

Tiesa pieņem lēmumu par izdevumiem.

37. pants

Tiesas priekšsēdētājs saskaņā ar saīsināto tiesāšanās procedūru, kas vajadzības gadījumā var atšķirties no šo Statūtu noteikumiem un kas ir noteikta reglamentā, var izlemt pieteikumus par akta izpildes apturēšanu saskaņā ar šā Līguma 157. pantu, par pagaidu pasākumu noteikšanu saskaņā ar 158. pantu vai pieteikumus par izpildes apturēšanu saskaņā ar 164. panta pēdējo daļu.

Ja priekšsēdētājs nevar piedalīties kādā sēdē, saskaņā ar reglamentu viņa vietā stājas cits tiesnesis.

Priekšsēdētāja vai tiesneša, kas viņu aizstāj, lēmums ir provizorisks un nekādi neietekmē Tiesas nolēmumu par lietas būtību.

38. pants

Dalībvalstis un Kopienas iestādes var iesaistīties lietās, ko izskata Tiesa.

Tādas tiesības ir arī visām citām personām, kas konstatē, ka Tiesā iesniegtas lietas iznākums skar to intereses, ja vien tā nav starp dalībvalstīm, starp Kopienas iestādēm vai starp dalībvalstīm, no vienas puses, un Kopienas iestādēm, no otras puses.

Argumenti, kas ietverti pieteikumā par iestāšanos lietā, drīkst tikai atbalstīt vienas puses prasījumu.

39. pants

Ja atbildētāja puse pēc atbilstīga uzaicinājuma neiesniedz rakstiskus argumentus aizstāvēbai, nolēmumu attiecībā uz šo pusi pieņem aizmuguriski. Iebildumus pret spriedumu var iesniegt mēneša laikā pēc tā paziņošanas. Iebildumu iesniegšana nepārtrauc aizmuguriskā nolēmuma izpildi, ja vien Tiesa nenolemj ko citu.

40. pants

Dalībvalstis, Kopienas iestādes un visas fiziskas vai juridiskas personas tādās lietās un saskaņā ar nosacījumiem, kas jānosaka reglamentā, var ierosināt lietu kā trešās personas, lai apstrīdētu Tiesas nolēmumu, kas pieņemts, neuzklausot šīs personas, ja nolēmums aizskar viņu tiesības.

41. pants

Ja nolēmuma saturs vai piemērojuma apjoms ir neskaidrs, Tiesa to interpretē pēc tās puses vai Kopienas iestādes lūguma, kura dara zināmu savu ieinteresētību šajā interpretēšanā.

42. pants

Pieteikumu pārskatīt nolēmumu var iesniegt Tiesai tikai tad, ja kļūst zināms kāds fakts, kas ir būtiski svarīgs faktors, bet kurš nolēmuma pieņemšanas laikā nav bijis zināms Tiesai un pusei, kas prasa nolēmumu pārskatīt.

Pārskatīšanu sāk ar Tiesas nolēmumu, kas skaidri un noteikti fiksē jauno faktu un atzīst, ka būtībā tas ļauj lietu pārskatīt, un šā iemesla dēļ pasludina pieteikumu par pamatotu.

Pieteikumu par pārskatīšanu nevar iesniegt, ja pagājuši desmit gadi pēc Tiesas nolēmuma pieņemšanas.

43. pants

Termiņu pagarinājumus, pamatojoties uz apsvērumiem par attālumu, nosaka reglaments.

Termiņam beidzoties, attiecīgā persona nezaudē savas tiesības, ja pierāda, ka pastāvējuši neparedzēti apstākļi vai *force majeure*.

44. pants

Lietas pret Kopienu sakarā ar ārpuslīgumu saistībām nevar ierosināt, ja pagājuši pieci gadi pēc notikuma, kas ļāvis lietu ierosināt. Noilguma termiņu pārtrauc, ja Tiesā ir ierosināta lieta, vai ja pirms šādas lietas cietusī puse ir iesniegusi lūgumu attiecīgai Kopienas iestādei. Pēdējā minētajā gadījumā lieta jāierosina divos mēnešos, kā tas paredzēts 146. pantā, vajadzības gadījumā piemēro 148. panta otro daļu.

45.pants

Šā Līguma 160. pantā paredzētais Tiesas reglaments līdztekus šajos Statūtos paredzētajiem noteikumiem ietver visus citus noteikumus, kas vajadzīgi, lai piemērotu un vajadzības gadījumā papildinātu šos statūtus.

46.pants

Padome ar vienprātīgu lēmumu šajos Statūtos var izdarīt tādus turpmākus pielāgojumus, kas vajadzīgi sakarā ar pasākumiem, ko Padome paredz saskaņā ar šā Līguma 137. panta pēdējo daļu.

47.pants

Padomes priekšsēdētājs tūlīt pēc zvēresta nodošanas lozējot izvēlas tiesnešus un ģenerālvokātus, kuru amata pilnvaru laiks saskaņā ar šā Līguma 137. panta otro un trešo daļu beidzas pēc trijiem gadiem.

TO APLIECINOT, attiecīgi Pilnvarotie ir parakstījuši šo Protokolu.

Briselē, tūkstoš deviņi simti piecdesmit septītā gada septiņpadsmitajā aprīlī.

J. Ch. SNOY et d'OPPUERS

C. F. OPHÜLS

Robert MARJOLIN

Vittorio BADINI CONFALONIERI

Lambert SCHAUS

J. LINTHORST HOMAN

Eiropas Savienības dokumentu publikācija seko — ES 23. burtņica

"Latvijas Vēstneša" valsts normatīvo tiesību aktu periodiskais laidieni "Latvijas Vēstnesis. Dokumenti".

Sērija "Eiropas Savienības dokumenti". Tālrunis saziņai, uzzinām — 7298833.

"Latvijas Vēstneša" normatīvo aktu virsredaktore: Ausma Aldermane; par sēriju atbildīgā redaktore: Agija Kalme.

Datormaketējums: Uldis Ervalds. Korektūra: Ināra Volkova

Laikraksta "Latvijas Vēstnesis" abonentiem — par brīvu.

Mazumtirdzniecība — "LV" Klientu centrā, Bruņinieku ielā 36 (pagrabstāvā).

Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vēstnesis" * Latvijas Republikas oficiālais laikraksts "Latvijas Vēstnesis" — The official newspaper of the Republic of Latvia "Latvijas Vēstnesis" ("The Latvian Herald") * Reģistrācijas apliecības Nr.1104 * Redakcijas adrese: LV-1011, Rīga, Bruņinieku ielā 36-2 (36-2, Bruninieku Str., Rīga, LV-1011, Latvia) * Redakcijas datorsalikums, Valsts zemes dienesta poligrāfijas nodaļas "Latvijas karte" iespiedums * Abonēšanas indekss — 1027.